

Rada Ministrów

**INFORMACJA
O WYKONANIU WYDATKÓW
W UKŁADZIE ZADANIOWYM
w 2021 r.**

BUDŻET ZADANIOWY

Warszawa, maj 2022 r.

Spis treści

Wprowadzenie	5
Funkcja 1. Zarządzanie państwem.....	7
Funkcja 2. Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny	24
Funkcja 3. Edukacja, wychowanie i opieka.....	36
Funkcja 4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym	41
Funkcja 6. Polityka gospodarcza kraju	48
Funkcja 7. Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo	67
Funkcja 8. Kultura fizyczna.....	74
Funkcja 9. Kultura i dziedzictwo narodowe	80
Funkcja 10. Szkolnictwo wyższe i nauka	88
Funkcja 11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic.....	95
Funkcja 12. Środowisko	106
Funkcja 13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny	121
Funkcja 14. Rynek pracy	132
Funkcja 15. Polityka zagraniczna.....	142
Funkcja 16. Sprawy obywatelskie.....	151
Funkcja 17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju.....	165
Funkcja 18. Sprawiedliwość.....	173
Funkcja 19. Transport i infrastruktura transportowa	188
Funkcja 20. Zdrowie.....	203
Funkcja 21. Polityka rolna i rybacka.....	216
Funkcja 22. Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna.....	231
Aneksy tabelaryczne	233

Wprowadzenie

Informacja o wykonaniu wydatków w układzie zadaniowym w roku 2021 (dalej Informacja) stanowi wykonanie przepisu art. 182 ust. 2 pkt 5 i ust. 6 ustawy o finansach publicznych (uofp) nakładającego na Radę Ministrów obowiązek przedłożenia tego dokumentu Sejmowi oraz Najwyższej Izbie Kontroli wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania ustawy budżetowej. Informacja przedstawia omówienie i zestawienie planowanych i poniesionych wydatków oraz planowanych i osiągniętych wartości mierników stopnia realizacji celów sporządzane w układzie zadań budżetowych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (art. 182 ust. 6 pkt 2 uofp).

Materiały na potrzeby opracowania *Informacji* zostały przygotowane na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1731), wydanego na podstawie art. 41 uofp, ustalającego rodzaje, formy i terminy oraz sposoby sporządzania sprawozdań z wykonania planów finansowych w układzie zadaniowym przez jednostki budżetowe, państwowe fundusze celowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej oraz państwowe osoby prawne.

Ponadto, zgodnie z art. 182 ust. 6 pkt 1 uofp, *Informacja* ta zawiera także dane dotyczące omówienia realizacji *Wieloletniego Planu Finansowego Państwa (WPFP)* w zakresie wskazanym przez art. 104 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, tj. w odniesieniu do celów wraz z miernikami stopnia ich realizacji, w układzie obejmującym główne funkcje państwa.

Sposób i zakres danych zaprezentowanych w sprawozdaniu jest adekwatny do ustaleń metodologicznych dotyczących podstawowych zagadnień planowania budżetowego w układzie zadaniowym, określonych w odniesieniu do 2021 r. przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej*.

Niniejsza *Informacja* została opracowana na podstawie materiałów sprawozdawczych dysponentów, sporządzonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, jak również w oparciu o dodatkowe, szczegółowe komentarze i dane statystyczne przygotowane przez dysponentów, wskazujące na uwarunkowania oraz ryzyka wpływające na odchylenia wykonanych wartości mierników od wartości założonych w planie na rok 2021.

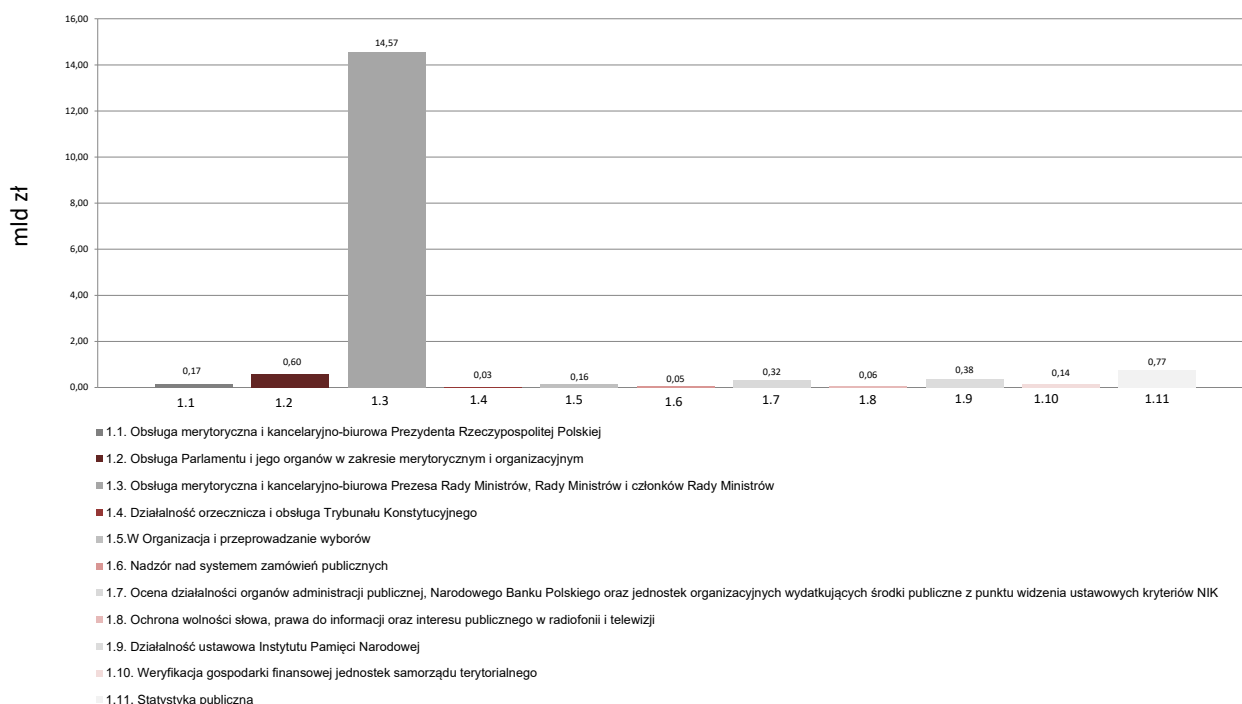
Funkcja 1.

Zarządzanie państwem

W zakresie funkcji realizowane były zadania mające na celu wypełnianie najistotniejszych postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, określających podstawowe zasady ustroju demokratycznego. Funkcja obejmowała sprawy dotyczące zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania organów władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej, a także realizację zadań przez te instytucje państwa, które miały istotny – ogólny wpływ na sprawne oraz przejrzyste i praworządne funkcjonowanie państwa. Ponadto, w funkcji ujęte zostały zadania związane z koordynacją polityki właścicielskiej, dotyczącej zarządzania mieniem państwowym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 1. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **17.249.464 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 74.335 tys. zł.

Wykres 1: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 1.1. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu funkcjonowania instytucji pomocniczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Kancelarii Prezydenta RP. Działalność wykonywana w ramach zadania miała zagwarantować sprawną i efektywną obsługę Urzędu Prezydenta RP (prawną, merytoryczną, organizacyjną, gospodarczą, finansową, kancelaryjno-biurową oraz techniczną) w realizacji jego konstytucyjnych i ustawowych kompetencji – dotyczących m. in. reprezentacji państwa na arenie międzynarodowej, sprawowania zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi RP, nadawania orderów i odznaczeń państwowych, nadawania obywatelstwa polskiego oraz stosowania prawa łaski. W zakresie zadania realizowana była także obsługa urzędu Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej** i Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.1. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	170.083	0	169.273	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Prezydenta RP.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 63,93 mln zł.

Zadanie 1.2. Obsługa Parlamentu i jego organów w zakresie merytorycznym i organizacyjnym

Realizacja zadania dotyczyła wykonywania czynności organizacyjnych, technicznych i doradczych związanych z działalnością Parlamentu. Zadanie obejmowało takie rodzaje działalności jak np.: przygotowanie i obsługę posiedzeń Sejmu i Senatu oraz posiedzeń komisji sejmowych i senackich, udzielanie wsparcia merytorycznego parlamentarzystom (w procesie legislacyjnym oraz podejmowaniu inicjatyw ustawodawczych), jak również zapewnianie posłom i senatorom technicznych, organizacyjnych oraz finansowych warunków wykonywania mandatu, a także prowadzenie spraw socjalno-bytowych parlamentarzystów.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Sejmu i Kancelarię Senatu**.

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej,

ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 1.2. w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	637.593	0	602.630	0

Zadanie 1.3. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów

Zadanie polegało na realizacji działań związanych z zapewnieniem sprawnej i efektywnej obsługi Prezesa Rady Ministrów oraz innych organów opiniotwórczo-doradczych i pomocniczych PRM i RM, jak również – związanych z tworzeniem i ogłaszaniem prawa. Zadanie realizowane było m. in. poprzez: obsługę działalności legislacyjnej Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów, obsługę prawną Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów, redagowanie i udostępnianie Dziennika Ustaw RP oraz Dziennika Urzędowego RP „Monitor Polski”. W ramach zadania rozpatrywane były również skargi, wnioski i petycje. Zadanie obejmowało także zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz podnoszenie jakości pracy w urzędach administracji publicznej, nadzór nad członkami służby cywilnej i ich rozwój zawodowy.

W zakresie tego obszaru działań znajdowało się także zapewnienie przygotowania członków korpusu służby cywilnej, w tym słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, do prawidłowego wykonywania zadań w urzędach administracji publicznej. Ponadto, zapewniono obsługę Prezesa Rady Ministrów w zakresie zadań związanych z zarządzaniem mieniem państwowym.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Rządowe Centrum Legislacji**, Centrum Obsługi Administracji Rządowej, Instytut Europy Środkowej, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego, Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, Polski Instytut Ekonomiczny oraz Fundusz Inwestycji Kapitałowych.

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz jednostek podległych, a także Rządowego Centrum Legislacji.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 1.3. w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	275.875	23.974	14.559.014	13.096

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Obsługi Administracji Rządowej**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 55,97 mln zł;
2. **Instytut Europy Środkowej**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 3,09 mln zł;
3. **Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 5,72 mln zł;
4. **Polski Instytut Ekonomiczny**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 12,53 mln zł;
5. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 15,08 mln zł;
6. **Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 9,49 mln zł;
7. **Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 3,97 mln zł;
8. **Fundusz Inwestycji Kapitałowych**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 420,70 mln zł.

Zadanie 1.4. Działalność orzecznicza i obsługa Trybunału Konstytucyjnego

Zadanie dotyczyło finansowania wsparcia działalności orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego w zakresie zgodności przepisów prawa uchwalanych przez władzę ustawodawczą oraz wydawanych przez centralne organy państwa, a także obsługi technicznej w zakresie organizacyjnym i merytorycznym. Realizacja zadania zapewniała poprawę stanu zgodności stanowionego prawa z Konstytucją RP i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi poprzez m. in. kontrolę hierarchicznej zgodności aktów prawnych, przy jednoczesnym zwiększaniu sprawności rozpatrywania spraw przesyłanych do Trybunału Konstytucyjnego od uprawnionych podmiotów w procesie kontroli konstytucyjności prawa (dzięki wsparciu obsługi merytorycznej i organizacyjnej Trybunału Konstytucyjnego).

Zadanie realizowane było przez **Trybunał Konstytucyjny**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.4. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	29.861	0	28.955	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie 1.5.W Organizacja i przeprowadzanie wyborów

Zakres zadania dotyczył organizacji w Rzeczypospolitej Polskiej wyborów do Sejmu i Senatu, wyborów Prezydenta RP, wyborów do Parlamentu Europejskiego, wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, wyborów uzupełniających, przedterminowych i ponownych. Zadanie dotyczyło także przeprowadzania referendów o zasięgu regionalnym oraz ogólnokrajowym. Prowadzona była koordynacja organizacji wyborów realizowana przez jednostki Krajowego Biura Wyborczego na szczeblu centralnym i poprzez delegatury KBW, finansowana była działalność lokalnych organów wyborczych. Zadanie dotyczyło także prowadzenia spraw związanych z ustanawianiem zarządów komisarycznych. Ponadto w zadaniu ujęto finansowanie partii politycznych – subwencje i dotacje dla partii politycznych i komitetów wyborczych (a także kontrolę finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych).

Zadanie realizowane było przez **Krajowe Biuro Wyborcze**, Ministerstwo Finansów oraz Wojewodów.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.5.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	153.924	0	157.471	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej,

ze względu na charakter zadania publicznego lub kategorię wydatków, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Krajowego Biura Wyborczego.

Zadanie 1.6. Nadzór nad systemem zamówień publicznych

Realizacja zadania zapewniała kontrolę procesu udzielania zamówień publicznych w zakresie przewidzianym ustawą, co wpłynęło na skuteczne wykrywanie wszelkich nieprawidłowości oraz zapewniło sprawne i skuteczne funkcjonowanie systemu środków ochrony prawnej. Prowadzone były pozakontrolne działania w zakresie przestrzegania zasad systemu zamówień, upowszechniana była wiedza z zakresu zamówień publicznych, organizowane były przedsięwzięcia edukacyjne, a także prowadzona była działalność wydawnicza dotycząca tej problematyki.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Zamówień Publicznych**.

Celem określonym dla zadania było **zwiększanie prawidłowości przestrzegania procedur wydatkowania środków publicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.6. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	39.805	10.792	38.991	9.702

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wszczętych kontroli fakultatywnych, postępowań wyjaśniających oraz udzielonych odpowiedzi w stosunku do liczby wniosków (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	75,0	92,2

Komentarz:

Działania dotyczą przede wszystkim zamówień o wartości niższej od progów unijnych, określonych przepisami prawa, stanowiących jednocześnie przeważającą część rynku zamówień publicznych w Polsce.

Na realizację zadania wpływ miały m. in. następujące uwarunkowania:

- utrzymująca się, na poziomie lat ubiegłych, liczba wniosków o przeprowadzenie kontroli doraźnych, w ramach których podejmowane są czynności wyjaśniające i kontrolne,
- zbliżona do poziomu lat ubiegłych liczba realizowanych zadań (poza rozpatrywaniem wniosków o przeprowadzenie kontroli fakultatywnych);
- ograniczona fluktuacja kadr w obszarze zadań kontrolnych Urzędu.

Kluczowym warunkiem osiągnięcia rezultatów zadania w 2021 r. w obszarze działalności kontrolnej Prezesa UZP, w obliczu panującego stanu epidemii COVID-19, było utrzymanie i nieprzerwane realizowanie zadań związanych z przeprowadzaniem przed zawarciem umów obligatoryjnych

kontroli uprzednich. Ten obszar działalności kontrolnej ma bowiem istotne znaczenie dla szeroko rozumianej gospodarki.

Do najważniejszych działań wpływających na realizację miernika należy zaliczyć:

- działania organizacyjne dotyczące kontroli fakultatywnych związane z zapewnieniem prawidłowej realizacji wykonywanych obowiązków w trybie pracy zdalnej przy ograniczonych czasowo zasobach kadrowych,
- działania operacyjne zmierzające do utrzymania na właściwym poziomie stałej i profesjonalnej kadry w obszarze zadań kontrolnych przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju pracowników w obszarach wiedzy merytorycznej, jak i innych niezbędnych kompetencji.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej.

Zadanie 1.7. Ocena działalności organów administracji publicznej, Narodowego Banku Polskiego oraz jednostek organizacyjnych wydających środki publiczne z punktu widzenia ustawowych kryteriów NIK

Zadanie obejmowało działania służące ocenie sprawności funkcjonowania państwa oraz skuteczności gospodarowania środkami publicznymi poprzez wskazywanie zagrożeń nieprawidłowości, nierzetelności i braku uczciwości w realizacji zadań publicznych. Celem oceny było zapewnienie możliwości jak najlepszego wypełniania przez państwo jego obowiązków wobec obywateli, jak również wzmocnienie dbałości o przestrzeganie prawa i reguł gospodarności. Osiąganiu tych celów sprzyjało stosowanie nowoczesnych metod planowania, programowania i przeprowadzania kontroli, opartych na jednolitych standardach i metodyce, z udziałem technik informatycznych, a także stałe doskonalenie metodycznych podstaw kontroli.

Zadanie realizowane było przez **Najwyższą Izbę Kontroli**.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie działań wpływających na sprawne funkcjonowanie państwa i pozytywne oddziaływanie na skuteczność wykonywania zadań finansowanych ze środków publicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.7. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	321.658	0	321.533	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Procent wydatków publicznych poddanych badaniu w danym roku w ramach kontroli wykonania budżetu państwa (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥15	20
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odnosi się do bardzo istotnego elementu działalności NIK, jakim jest kontrola wykonania budżetu państwa. Jej wyniki umożliwiają wywiązanie się z konstytucyjnego obowiązku przedłożenia Sejmowi Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej wraz z absolutorium dla Rady Ministrów. Miernik pozwala na pomiar rezultatów zadań w zakresie oceny działalności organów administracji publicznej oraz Narodowego Banku Polskiego.</p> <p>Docelowa wartość miernika określa wielkość zbadanych wydatków publicznych objętych kontrolą wykonania budżetu państwa. Planowaną wartość miernika przyjęto kierując się założeniem optymalizacji zakresu podmiotowego i przedmiotowego kontroli wykonania budżetu państwa, mając na celu zwiększenie efektywności posiadanych zasobów. Wprowadzone w tym celu ograniczenia w wielkości badanej próby (wyłączenie z kontroli 20 dysponentów części budżetowych, ograniczenie liczby kontroli u dysponentów niższego stopnia na podstawie dokonanej analizy ryzyka, zmniejszenie z 16% do 10% badanej próby dotacji udzielonych przez wojewodów) pozwoliły na bezpieczne zrealizowanie miernika.</p> <p>Wykonanie miernika zależy od decyzji kontrolerów dokonujących doboru wielkości próby do badania, którzy mają możliwość zwiększenia próby o dodatkowe konkretne wydatki, in. gdy wynika to z przeprowadzonej analizy ryzyka. Są to sytuacje, co do zasady, nieprzewidywalne i niepowtarzalne, jednakże wpływają na wielkość zbadanych wydatków ogółem.</p> <p>W 2021 r. wartość miernika została wykonana powyżej minimalnego pułapu założonego w planie. Głównymi czynnikami, które w 2021 r. wpłynęły na osiągniętą wartość miernika były:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odpowiednie założenia co do wielkości badanych prób na etapie opracowania programu kontroli, 2) wprowadzenie konieczności uzgadniania z departamentem koordynującym, tj. Departamentem Budżetu i Finansów, każdego przypadku odstąpienia od badania określonej wielkości zrealizowanych wydatków. <p>Prowadzony był też bieżący nadzór nad realizacją przyjętego założenia odnośnie do wielkości próby zbadanych wydatków przez poszczególne jednostki organizacyjne NIK oraz Departament Budżetu i Finansów z wykorzystaniem Systemu Monitorowania Postępowania Kontrolnego (SMOK II).</p>		

Odsetek wniosków pokontrolnych przyjętych do realizacji przez adresatów wystąpień pokontrolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	> 60	84,7
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika odzwierciedla skuteczność realizacji celu zakładając, że przyjęte do realizacji</p>		

wnioski pokontrolne przyczyniają się do sprawnego funkcjonowania państwa. Miernik ten obejmuje wszystkie obszary działalności kontrolnej NIK istotne z punktu widzenia pozytywnego oddziaływania na skuteczność wykonywania zadań finansowanych ze środków publicznych. Miernik został wykonany w 2021 r. na znacznie wyższym poziomie w stosunku do minimalnego poziomu wykonania przyjętego w planie. Realizację miernika wspierały m. in. takie działania jak:

- stały monitoring wykorzystania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz wykonania wartości miernika,
- realizacja przez kierowników jednostek kontrolowanych obowiązku informacyjnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań, zgodnie z art. 62 ustawy o NIK.

W 2021 r. realizowano także kontrole doraźne sprawdzające, badanie stanu realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w latach poprzednich w ramach kontroli planowych, a także prowadzono stały monitoring wykorzystania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz wykonania wartości miernika.

Realizowane działania były zgodne z wprowadzoną (zarządzeniem nr 77/2020 z 15 października 2020 r.) „Strategią Najwyższej Izby Kontroli na lata 2021-2024”, w której „Wysoka jakość kontroli” została przyjęta jako jeden z czterech najważniejszych celów (strategicznych) NIK.

Zadanie 1.8. Ochrona wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji

Zadanie pozwoliło na realizację kompetencji ustawowych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (KRRiT), wynikających z art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji, w ramach działalności ukierunkowanej na ochronę wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. W zakresie realizacji zadania wydawane były rozstrzygnięcia w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów, sprawowana była kontrola działalności nadawców publicznych i komercyjnych (w szczególności poprzez monitoring programów oraz rozpatrywanie skarg), a także opiniowane były projekty aktów prawnych. Prowadzone były rejestry programów rozpowszechnianych wyłącznie w sieciach teleinformatycznych i rozprowadzanych w sieciach operatorów telekomunikacyjnych. Określane były opłaty abonamentowe oraz podział wpływów z tych opłat między spółki publicznego radia i telewizji. Ponadto, organizowane były badania treści i odbioru usług medialnych.

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Radiofonii i Telewizji**, Krajowy Instytut Mediów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie odbiorcom dostępu do pluralistycznej oferty, swobody wypowiedzi oraz debaty publicznej w mediach;**
- **Działania na rzecz rozwoju mediów audiowizualnych w Polsce;**
- **Nadzór regulacyjny i finansowanie mediów publicznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.8. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	63.882	0	63.138	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba rozpatrzonych spraw związanych ze sposobem prowadzenia debaty publicznej i swobody wypowiedzi w mediach (w tym: skarg i wniosków, oświadczeń i stanowisk KRRiT oraz innych aktywności podejmowanych na rzecz wspierania swobody wypowiedzi i debaty publicznej w mediach), w odniesieniu do liczby spraw o tym charakterze przekazanych do KRRiT oraz zaplanowanych w KRRiT do realizacji (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	98,0	98,1

Komentarz:

Wielkość wykonania wartości miernika w 2021 r. odpowiadała (określonym w „Planie pracy KRRiT i Biura KRRiT na rok 2021”) zadaniom zaplanowanym do realizacji – zgodnie z przyjętą „Strategią Regulacyjną”, związanym z realizacją celu – „Zapewnienie odbiorcom dostępu do pluralistycznej oferty, swobody wypowiedzi oraz debaty publicznej w mediach”.

Realizację zadania zapewniły:

- sprawne procedowanie prowadzonych postępowań w trybie stacjonarnym (w przeważającej części roku),
- w pozostałym okresie – w trybie pracy zdalnej – korzystanie z procedur wypracowanych i doskonalonych w latach ubiegłych, które pozytywnie wpłynęły na skuteczność i terminowość podejmowanych działań,
- bieżące monitorowanie terminowości wykonywania zadań, comiesięczne podsumowania stanu postępowań.

Relacja zadań wykonanych w porównaniu do zaplanowanych w Strategii Regulacyjnej w danym roku oraz w planie pracy KRRiT i Biura KRRiT (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	98	90

Komentarz:

Wielkość wykonania wartości miernika w 2021 r. uzależniona była od realizacji zadań (określonych w „Planie pracy KRRiT i Biura KRRiT na rok 2021”) planowanych – zgodnie z przyjętą „Strategią Regulacyjną”, związanych z realizacją celu – „Działania na rzecz rozwoju mediów audiowizualnych w Polsce”.

W 2021 r. w planie pracy KRRiT zaplanowano wykonanie 15 zadań, z czego wykonano 13,5 zadania, tj. 90%. Nie wykonano w pełni założonej wartości miernika w zakresie współpracy w sprawie implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej EKŁE (Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej) dotyczącej interoperacyjności odbiorników radiowych w samochodach m.in. z przyczyn natury legislacyjnej, będącej poza kompetencją KRRiT. Niepełna realizacja zadania wynika z niezakończenia prac legislacyjnych dotyczących implementacji EKŁE do prawa krajowego. Natomiast przewidziane do realizacji w 2021 r. zadanie dotyczące „Przygotowania koncepcji kształtowania polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji w celu przedłożenia jej Prezesowi Rady Ministrów” zostało przygotowane częściowo i decyzją KRRiT wpisano je do Planu Pracy KRRiT na 2022 r. (będzie ono kontynuowane kompleksowo w połączeniu z przygotowaniem „Założeń do nowej Strategii Regulacyjnej KRRiT na lata 2023-2028”).

Procentowy udział sumy zadań wykonanych do sumy zadań zaprojektowanych w Strategii Regulacyjnej w danym roku oraz w planie pracy KRRiT i Biura KRRiT dotyczących nadzoru regulacyjnego i finansowania mediów publicznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100
<p>Komentarz:</p> <p>Wielkość wykonania wartości miernika w 2021 r. odpowiadała zaplanowanym zadaniom – zgodnie z przyjętą „Strategią Regulacyjną”, związanym z realizacją celu – „Nadzór regulacyjny i finansowanie mediów publicznych”.</p> <p>Osiągnięcie pełnej wartości miernika dla 2021 r. oznacza zrealizowanie wszystkich działań przyjętych w „Planie pracy KRRiT i Biura KRRiT na rok 2021” dotyczących nadzoru regulacyjnego i finansowania mediów publicznych. W szczególności, przeprowadzono analizę złożonych przez nadawców publicznych sprawozdań z realizacji misji oraz dokonano analizy planów programowo-finansowych tych nadawców, co pozwoliło na zatwierdzenie planów programowo-finansowych oraz na kontrolę wykonania misji publicznej.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Krajowy Instytut Mediów**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 16,07 mln zł.

Zadanie 1.9. Działalność ustawowa Instytutu Pamięci Narodowej

W ramach zadania Instytut realizował działalność statutową (archiwalną, śledczą, lustracyjną i edukacyjną) określoną w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (IPN). Ustawowym zadaniem IPN było poszukiwanie miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego, poległych w walce z systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych i czystek etnicznych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Działalność archiwalna dotyczyła ewidencjonowania, gromadzenia, przechowywania, opracowywania, zabezpieczania, udostępniania i publikowania dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, wytworzonych oraz gromadzonych od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r., a także

organów bezpieczeństwa Trzeciej Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczących zbrodni popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości oraz poległych w walce z systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych i czystek etnicznych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Działalność śledcza polegała na prowadzeniu postępowań w zakresie ścigania zbrodni nazistowskich, komunistycznych i innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodni wojennych, popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości oraz postępowań o czyny z art. 54 i 55 Ustawy o IPN. W zakresie działalności lustracyjnej przygotowywane i publikowane były informacje dotyczące funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, osób rozpracowywanych, funkcjonariuszy państwowych i partyjnych w latach 1944-1990 oraz osób publicznych, prowadzony był rejestr oświadczeń lustracyjnych oraz przygotowywane i prowadzone były postępowania lustracyjne. Ponadto IPN realizował działalność edukacyjną obejmującą m. in. działalność wydawniczą, naukową, wystawienniczą, badawczą i dokumentacyjną.

Zadanie realizowane było przez **Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Upowszechnianie wiedzy o najnowszej historii Polski na podstawie zgromadzonego materiału archiwalnego i ściganie zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- Prowadzenie działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacja ich wyników;
- Poszukiwanie miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.9. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	379.933	0	375.813	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba zrealizowanych wniosków o udostępnienie dokumentów (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	50.180	51.944
Komentarz: W roku 2021 Archiwum IPN prowadziło działalność szerzącą wiedzę o zadaniach Instytutu, informując o możliwościach i warunkach zapoznania się z materiałami zgromadzonymi w zasobie Instytutu. Promowano wiedzę o posiadanym zasobie i historii (np. organizacja konferencji o najnowszych materiałach pozyskanych do zasobu). Zorganizowano (w trybie zdalnym) konferencję		

audiowizualną i warsztaty oraz dni otwarte, przygotowano też spoty reklamowe celem propagowania wykorzystania źródeł archiwalnych w nauczaniu i działaniach edukacyjnych.

Wyższy poziom realizacji miernika od przyjętego w planie (zwiększona liczba zrealizowanych wniosków o udostępnienie dokumentów) wynikał z większej od zakładanej liczby wpływających wniosków.

Liczba zrealizowanych przedsięwzięć (w szt.)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
Wartości miernika		
	1) 3.393 ^{*)}	1) 3.565 ^{*)}
	2) 99 ^{**)}	2) 133 ^{**)}

Komentarz:

Instytut Pamięci Narodowej przyjął pomiar swojej działalności odnoszący się do dwóch ważnych aspektów działalności Instytutu. Pierwsza z wartości, prezentowanych dla tego miernika, dotyczy przedsięwzięć z zakresu działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacji ich wyników, natomiast druga – przedsięwzięć w zakresie poszukiwań i identyfikacji.

Na wyższe wykonanie miernika w 2021 r. w przypadku pierwszej z wartości miernika „Liczba zrealizowanych przedsięwzięć” (w zakresie działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacji ich wyników) wpływ miały m. in. następujące działania:

- realizacja działań we współpracy z podmiotami zewnętrznymi w kraju (m. in. szkołami, fundacjami, organizacjami pozarządowymi) i za granicą (w tym instytucjami partnerskimi i odpowiednikami IPN),
- przeprowadzenie działań cyklicznych przybliżających rocznice historyczne, akcji informacyjno-edukacyjnych, a także działań informacyjnych na potrzeby gazet,
- prowadzenie internetowych portali edukacyjnych, wykorzystanie mediów społecznościowych do realizacji zadań edukacyjnych, prowadzenie konkursów i szkoleń w trybie online,
- intensyfikacja działań transmitowanych w kanale IPN TV,
- zwiększenie liczby wystaw plenerowych,
- udział w targach książki.

W zakresie drugiej z wartości tego miernika, w 2021 r. również nastąpiło wyższe wykonanie, co było możliwe m. in. dzięki:

- optymalizacji organizacji Biura Poszukiwań i Identyfikacji umożliwiającej podjęcie dodatkowych działań poszukiwawczych oraz dodatnimi wynikami badań naukowych poprzez większą skuteczność w typowaniu miejsc spoczynku osób, które straciły życie wskutek walk z narzuconym systemem totalitarnym, jak również położenie dużego nacisku na prowadzenie badań identyfikacyjnych odnalezionych szczątków ludzkich,
- kontynuowaniu propagowania wiedzy o najnowszej historii Polski, przez co świadomość społeczeństwa odnośnie do zbrodni totalitaryzmu corocznie wzrasta (zwiększenie liczby osób składających wnioski z informacjami o miejscu spoczynku ofiar zbrodni komunistycznych i niemieckich),

- współpracy z Litwą, Łotwą oraz Gruzją w zakresie możliwości prowadzenia prac poszukiwawczych na terytorium tych państw,
- położeniu znacznego nacisku na prowadzenie badań identyfikacyjnych odnalezionych szczątków ludzkich (nowym narzędziem jest prowadzenie badań identyfikacyjnych odnalezionych szczątków ludzkich w związku z wdrożeniem w 2019 roku oprogramowania CODIS przeznaczonego do gromadzenia i porównywania materiału genetycznego (profil DNA) w celu identyfikacji),
- prowadzeniu prac poszukiwawczo-ekshumacyjnych oraz badań genetycznych,
- współorganizacji uroczystości pogrzebowych o charakterze państwowym.

*) Przedsięwzięcia Biura Edukacji Narodowej, Biura Badań Historycznych, Wydawnictwa IPN oraz Biura Prezesa

**) Przedsięwzięcia Biura Poszukiwań i Identyfikacji

Zadanie 1.10. Weryfikacja gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego

W ramach zadania Regionalne Izby Obrachunkowe sprawowały nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych oraz dokonywały kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych jednostek samorządu terytorialnego, związków międzygminnych, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, a także innych podmiotów – w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. RIO opracowywały raporty, analizy i opinie w sprawach określonych ustawami. W zakresie objętym nadzorem i kontrolą prowadziły działalność informacyjną, instruktażową oraz szkoleniową.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie prawidłowego funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki finansowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.10. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	136.775	315	136.789	452

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wniosków pokontrolnych przyjętych do realizacji przez kierowników podmiotów kontrolowanych - adresatów wystąpień pokontrolnych w danym roku (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥89	99
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik prezentuje efekt działalności 16 Regionalnych Izb Obrachunkowych (RIO) w zakresie działań kontrolno-nadzorczych. Przyjmuje się, że w wyniku podjęcia działań kontrolnych i skierowanych na podstawie ich wyników wystąpień pokontrolnych weryfikowana jest poprawność gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego (również, gdy kontrolą objęte są podmioty spoza sektora publicznego, korzystające z dotacji ze środków jednostek samorządu terytorialnego).</p> <p>Realizacja miernika ma wpływ na usuwanie ze sfery finansów publicznych działań niepożądanych, niezgodnych z prawem i ma istotne znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jst podlegających kontroli i nadzorze izb.</p> <p>Na realizację wartości miernika w 2021 r. oddziaływały w poszczególnych RIO takie czynniki jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyjęcie większej, niż zakładano liczby wniosków do realizacji przez jednostki kontrolowane, – stała analiza tematyki kontroli kompleksowej i wybór najistotniejszych zagadnień do kontroli (obciążonych największym ryzykiem dla finansów publicznych), – ustawowy 60-dniowy termin od dnia podpisania protokołu kontroli na przekazanie wystąpienia pokontrolnego kontrolowanej jednostce, – monitoring wykonania planu kontroli, a w konsekwencji wydanych zaleceń pokontrolnych, z uwagi na warunki szczególnie niesprzyjające realizacji kontroli – okres pandemii COVID-19; – kilkustopniowa weryfikacja wystąpień pokontrolnych pod kątem zasadności formułowania wniosków i właściwie zastosowanej podstawy prawnej (bieżący kontakt z Zespołami Radców Prawnych) kierowanych do jst, – precyzyjnie i zrozumiale formułowane ustalenia i wnioski pokontrolne, niestanowiące przeszkód do ich przyjęcia i realizacji przez kierowników jednostek kontrolowanych, co nie dawało jednostkom kontrolowanym podstawy do złożenia zastrzeżeń do ww. wniosków. Wystąpienia pokontrolne publikowane były w Biuletynach Informacji Publicznej Regionalnych Izb Obrachunkowych. Informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli, w tym stwierdzonych nieprawidłowościach, upowszechniano dodatkowo poprzez materiały informacyjne, instruktażowe i szkoleniowe przygotowywane z myślą o pracownikach jst, – nadzwyczajne działania i rozwiązania wdrożone w związku z pandemią COVID-19 – w tym w zakresie organizacji pracy zdalnej i hybrydowej, wsparcie techniczne oraz bieżąca organizacja działań kontrolnych (w tym koordynacja planu kontroli oraz niezbędnych zastępstw). <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Zadanie 1.11. Statystyka publiczna

Zadanie obejmowało działalność Głównego Urzędu Statystycznego i jednostek mu podległych lub nadzorowanych. Zadanie ukierunkowane było na zapewnieniu

bezpieczeństwa informacyjnego kraju. Realizacja zadania umożliwiała funkcjonowanie statystyki publicznej. Przeprowadzane były prace naukowo-badawcze i szkoleniowo-edukacyjne wspomagające działalność służb statystyki publicznej. Działania ujęte w zadaniu polegały m. in. na zbieraniu, gromadzeniu oraz opracowywaniu danych statystycznych, w oparciu o spójną metodologię Europejskiego Systemu Statystycznego (tj. tak, aby zapewnić potrzeby zarówno odbiorców krajowych, jak i międzynarodowych – poprzez porównywalność wyników). W ramach zadania udostępniane i rozpowszechniane były także wynikowe informacje statystyczne oraz prowadzone były krajowe rejestry urzędowe dotyczące podmiotów gospodarki narodowej i podziału terytorialnego kraju.

Zadanie realizowane było przez **Główny Urząd Statystyczny** oraz Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS.

Celami określonymi dla zadania były:

- Dostarczenie zgodnych z potrzebami użytkowników rzetelnych, obiektywnych i systematycznych informacji o sytuacji gospodarczej, demograficznej, społecznej i środowiska naturalnego kraju;
- Zapewnienie użytkownikom dostępu do informacji o podmiotach gospodarki narodowej oraz możliwości identyfikacji jednostek podziału terytorialnego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 1.11.** w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	599.455	35.407	721.523	51.085

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Wskaźnik realizacji krajowych zobowiązań Prezesa GUS dotyczących publikowania "Komunikatów i obwieszczeń Prezesa GUS" oraz międzynarodowych transmisji danych do Eurostatu, wynikających z zapisów ustawowych i aktów prawnych Unii Europejskiej (w %)

2) Wskaźnik realizacji zobowiązań Prezesa GUS dotyczących krajowych rejestrów urzędowych w zakresie ich kompletności (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1) 100 2) 100	1) 100 2) 100
Komentarz: Pierwszy z ww. mierników umożliwia ocenę realizacji zadań wynikających ze zobowiązań prawnych, dotyczących dostarczenia użytkownikom wynikowych informacji statystycznych. Miernik drugi ma za zadanie określić poziom realizacji zobowiązań Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (GUS)		

dotyczących krajowych rejestrów urzędowych w zakresie ich kompletności – takie założenie zostało przyjęte ze względu na specyfikę oraz zasady prowadzenia krajowego rejestru urzędu podmiotów gospodarki narodowej REGON i krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju TERYT.

Zadanie zostało zrealizowane w 2021 r. zgodnie z planem, do czego przyczyniły się m.in.:

- realizacja krajowych zobowiązań Prezesa GUS dotyczących publikowania Komunikatów i obwieszczeń Prezesa GUS oraz międzynarodowych transmisji danych do Eurostatu, wynikających z zapisów ustawowych i aktów prawnych UE,
- udostępnienie i rozpowszechnienie wyników informacji statystycznych,
- bieżąca analiza społeczno-gospodarcza kraju,
- terminowa realizacja wniosków aktualizujących rejestr REGON składanych przez podmioty oraz generowanych w oparciu o dane administracyjne,
- terminowe i poprawne wprowadzanie zmian w systemach rejestru TERYT.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 2,04 mln zł.

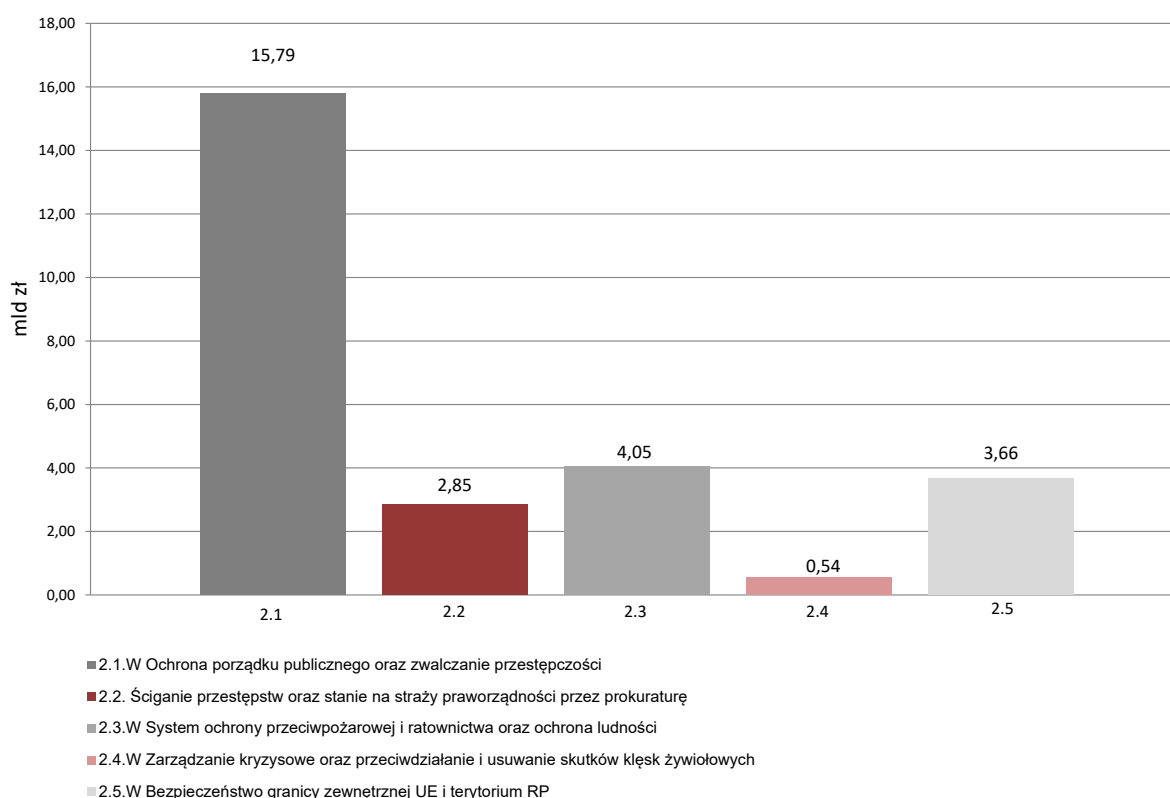
Funkcja 2.

Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny

W zakresie funkcji ujęte zostało funkcjonowanie służb państwowych – bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego – ukierunkowane na zapobieganie i zmniejszanie przestępczości (w tym m. in. przestępczości zorganizowanej), zwalczanie korupcji i zagrożeń terrorystycznych, a także na zapewnienie bezpieczeństwa granicy zewnętrznej Unii Europejskiej i terytorium RP oraz sprawy związane z zapobieganiem i łagodzeniem skutków katastrof naturalnych lub spowodowanych działalnością człowieka. Zapewniane było bezpieczeństwo najważniejszych osób, urządzeń i obiektów w państwie. Ponadto, prowadzona była działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jak również – działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim, a także dotyczące poprawy bezpieczeństwa na drogach.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 2. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **26.891.255 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 344.855 tys. zł.

Wykres 2: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 była **poprawa funkcjonowania służb bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji przyjęto następujące mierniki:

- Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem (w %) – jego wykonanie w 2021 r. wyniosło 71,85%, wobec poziomu co najmniej $\geq 68\%$ przyjętego w planie. Na wykonanie miernika wpływ miały przedsięwzięcia ukierunkowane na zwiększenie skuteczności pracy Policji w wykrywaniu sprawców przestępstw, w tym: intensywna praca operacyjno-rozpoznawcza i dochodzeniowo-śledcza Policji, która przyczyniła się do zwiększenia wykrywalności w 7 kategoriach przestępstw oraz w obszarze „prania pieniędzy” i „gier hazardowych”, a także zwalczania przestępczości „komputerowej” oraz narkotykowej (m.in. przy wykorzystywaniu nowoczesnych środków technicznych i technologii w procesie wykrywczym);
- Średni czas oczekiwania na podjęcie interwencji podmiotów ratowniczych Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego od momentu przyjęcia zgłoszenia (w minutach i sekundach) – wartość wykonania miernika w 2021 r. wyniosła 13 min. 42 sek., wobec zaplanowanej na poziomie nie dłużej niż 10 minut. Wartość miernika przekracza wartość planowaną do osiągnięcia, przede wszystkim z powodu zwiększenia liczby miejscowych zagrożeń w stosunku do roku 2020 o 3,43% (zob.: komentarz do zadania budżetowego 2.3.W System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności);
- Wskaźnik sprawności funkcjonowania systemu zintegrowanego zarządzania granicą i migracjami (w %) – wartość miernika w 2021 r. zaplanowano na poziomie 89%, natomiast wykonanie wyniosło 89,36%. Uwarunkowania realizacji zadań Straży Granicznej w 2021 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 2.5.W Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP.

Zadanie 2.1.W Ochrona porządku publicznego oraz zwalczanie przestępczości

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło szerokiego obszaru działalności publicznej ukierunkowanej na zapewnienie ochrony porządku publicznego – życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi działaniami naruszającymi te dobra, a jednocześnie mającej na celu zwalczanie przestępczości. Realizowane były działania (m. in. polegające na wykonywaniu służby prewencyjnej – patrolowej i obchodowej), pozwalające na zapewnienie bezpieczeństwa i porządku w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania. Inicjowane i organizowane były działania mające na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym. Gromadzone oraz przetwarzane i przekazywane (uprawnionym podmiotom) były informacje kryminalne, a także wykonywana była koordynacja działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa powszechnego w porządku publicznym. Zadanie obejmowało rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń. Zwalczanie i zapobieganie przestępczości dotyczyło m. in. zjawiska korupcji, przestępczości gospodarczej, przestępczości zorganizowanej o zasięgu krajowym i międzynarodowym (m. in. o charakterze ekonomicznym i narkotykowym), jak też

zagrożeń terrorystycznych. Ponadto zapewniane było bezpieczeństwo naczelników organów państwa, obiektów i urzędów o szczególnym znaczeniu, konwojowanie oraz nadzór nad zatrzymanymi, a także stosowanie zabezpieczeń policyjnych, poszukiwanie osób zaginionych i ukrywających się przed organami ścigania oraz przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Realizowane były zadania związane z operacjami policyjnymi podejmowanymi w celu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa podczas organizowanych zgromadzeń publicznych oraz imprez masowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów, Centrum Usług Logistycznych, Fundusz Wsparcia Policji oraz Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 2.1.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	14.348.518	91.054	15.675.240	117.618

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średniookresowy wskaźnik zagrożenia (średnia - w danym okresie - liczba przestępstw na 100 tys. ludności)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≤ 194	182,36

Komentarz:

Wartość miernika została osiągnięta w 2021 r. na poziomie korzystnym, znacznie poniżej planowanego maksymalnego poziomu wartości, co świadczy m. in. o wzroście skuteczności Policji w obszarze prewencji. Uzyskany wynik miernika jest efektem wykonywania przez policjantów czynności: operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych w celu m.in. rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw.

Głównymi uwarunkowaniami, które wpływają corocznie na wykonanie wartości miernika są zmiany w zróżnicowaniu dochodów ludności, poziom warunków życia ludności, jak też kondycja gospodarcza kraju (wielkość wzrostu gospodarczego uzyskanego w danym roku/okresie, którego dotyczy pomiar miernika).

W 2021 r. wpływ na wartość miernika miały m.in.: prowadzenie współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości, jak też współpracy Policji ze społeczeństwem oraz podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie reagowania na niezgodne z prawem zachowania innych osób.

Działaniami mającymi na celu wzmocnienie efektów realizacji zadania były w 2021 r. m.in. bieżące analizy osiągniętych wyników przez poszczególne garnizony Policji oraz omawianie działań

ukierunkowanych na zwiększenie efektywności i skuteczności prowadzonych czynności dochodzeniowo-śledczych, jak też dostosowanie programów nauczania na kursach doszkalających policjantów do dynamiki zmian w zakresie metod i form dokonywania przestępstw (nowe technologie).

Ponadto, prowadzono współpracę Policji z innymi służbami, np. Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną, jak też zapewniano wyposażenie funkcjonariuszy Policji w nowoczesne środki techniczne i technologie (m. in. wykorzystywane w procesie wykrywczym).

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć w 2021 r. mającym szczególne znaczenie społeczne była realizacja Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2020-2021 zwiększającego świadomość społeczeństwa w zakresie „bycia ofiarą” i aktualnych zagrożeń wynikających z wykorzystania osób do handlu ludźmi

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Usług Logistycznych**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 36,61 mln zł;
2. **Funduszu Wsparcia Policji**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 137,55 mln zł;
3. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego**, z którego w 2021 r. w ramach zadania nie poniósł żadnych wydatków.

Zadanie 2.2. Ściganie przestępstw oraz stanie na straży praworządności przez prokuraturę

Zadanie dotyczyło działalności prokuratury zapewniającej poszanowanie praw obywateli oraz ujawnianie przestępstw i ściganie ich sprawców. W szczególności realizacja tego zadania następowała poprzez prowadzenie lub nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami, a także koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw lub przestępstw skarbowych, prowadzonej przez inne organy państwowe. Realizowane działania obejmowały również wytaczanie powództw w sprawach cywilnych oraz składanie wniosków i udział w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jeżeli tego wymaga ochrona praworządności, interesu społecznego, własności lub praw obywateli oraz zaskarżanie do sądu niezgodnych z prawem decyzji administracyjnych i udział w postępowaniu sądowym w sprawach zgodności z prawem takich decyzji, a także podejmowanie środków zmierzających do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa w postępowaniu sądowym, administracyjnym, w sprawach o wykroczenia oraz w innych postępowaniach przewidzianych przez ustawę.

Zadanie realizowane było przez **Prokuraturę Krajową** i Ministerstwo Obrony Narodowej.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie bezpieczeństwa państwa i obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.764.946	31.251	2.771.094	76.124

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik pozostałości spraw karnych

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1,60	1,33

Komentarz:

Miernik prezentuje liczbę załatwionych spraw przy założeniu, że wpływ spraw do prokuratury pozostanie na stałym poziomie. Algorytm miernika stanowi relacja: „odsetek liczby spraw pozostałych do załatwienia na następny okres sprawozdawczy do średniego miesięcznego wpływu spraw zarejestrowanych w repertorium”.

Planowana na 2021 r. wartość miernika uwzględniała niekorzystną tendencję wynikającą z ograniczeń organizacyjnych związanych z epidemią COVID-19 oraz możliwość znacznego zwiększenia wpływu spraw w stosunku do roku poprzedniego. Osiągnięcie wyniku znacznie korzystniejszego niż zakładano, możliwe było dzięki wprowadzeniu rozwiązań organizacyjnych zapewniających wysoki stopień bezpieczeństwa zdrowotnego i umożliwiających efektywną realizację zadań ustawowych w warunkach epidemii.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 2.3. W System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności

W ramach zadania realizowanego przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej (PSP) oraz organizacje społeczne – wykonujących swoje kompetencje, na podstawie ustaw: o ochronie przeciwpożarowej; o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych oraz prawo o stowarzyszeniach (jednostki OSP, TOPR, GOPR, WOPR), prowadzona była działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim na obszarze całego kraju. W szczególności zapewniano funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego, do czego niezbędne były: koordynacja działań związanych z ochroną przeciwpożarową, wykonywanie interwencji ratowniczo-gaśniczych, przygotowanie zawodowe na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa, a ponadto – zagwarantowanie optymalizacji organizacji sieci Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Bezpośrednie zapobieganie (rozpoznawanie i przeciwdziałanie) zagrożeniom pożarowym oraz poważnym awariom przemysłowym uzupełniało propagowanie ochrony przeciwpożarowej. Jednocześnie w zadanie wpisuje się Obrona Cywilna, prowadząca m.in. szkolenia i akcje informacyjne z zakresu obrony cywilnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Wojewodów, Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności interwencji ratowniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej tworzących Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 2.3.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.775.787	5.156	3.898.450	149.614

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek interwencji ratowniczych, w których jednostka Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥ 90	87,97

Komentarz

Zwiększenie odsetka interwencji ratowniczych, w których jednostka krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut, jest jednym z podstawowych oczekiwań społecznych w stosunku do służb ratowniczych.

Realizacji wartości miernika w 2021 r., sprzyjały m. in. takie czynniki jak: stałe utrzymywanie minimalnych stanów osobowych w Jednostkach Ratowniczo Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP), poprawa dyspozycyjności jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (ksrg), poprawa stanu technicznego pojazdów gaśniczych w JRG PSP.

Natomiast niekorzystny wpływ na poziom wykonania miernika miały:

- 1) wzrost liczby działań związanych z koronawirusem SARS-CoV-2 – w 2021 roku odsetek zdarzeń związanych z koronawirusem wyniósł 13,27% wszystkich miejscowych zagrożeń. Wydłużone czasy wyjazdu zastępów ratowniczych do tych zdarzeń związane były z koniecznością zapewnienia odpowiedniego reżimu sanitarnego ze środkami ochrony indywidualnej,
- 2) jednoczesne występowanie znacznej liczby zdarzeń na danym obszarze – w 2021 r. znaczna część miejscowych zagrożeń (MZ) dotyczyła zdarzeń związanych z usuwaniem skutków zagrożeń atmosferycznych takich jak: silne wiatry czy opady deszczu i wyniosła 23,53% wszystkich MZ. W takich przypadkach zdarzenia były kolejgowane oraz nadawany był im priorytet, w zależności od zagrożenia życia dla ludzi. Zdarzenia te realizowane były zgodnie z możliwościami interwencyjnymi. Należały do nich najczęściej usuwanie złamanych drzew blokujących drogi czy powodujących zerwanie linii energetycznych – nie były więc one bezpośrednio związane z zagrożeniem życia ludzkiego, jednak wpływały na wartość miernika. Zdarzenia takie miały miejsce w 2021 roku w miesiącach maj-październik

(dla przykładu podczas występowania wichur w woj. łódzkim w lipcu 2021 r. odsetek ten wyniósł 81,16%).

W celu wzmocnienia efektów zadania w 2021 r. realizowane były następujące działania:

- 1) poprawa dyspozycyjności jednostek PSP i OSP włączonych do ksrp poprzez systematyczne inspekcje,
- 2) intensyfikacja rozbudowy ksrp na terenach gmin o niskim i średnim poziomie zabezpieczenia operacyjnego, zgodnie ze „Zbiornym planem sieci jednostek OSP przewidzianych do włączenia do ksrp w latach 2021-2024” (zatwierdzonym przez Komendanta Głównego PSP w styczniu 2021 roku).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 74,08 mln zł.

Zadanie 2.4.W Zarządzanie kryzysowe oraz przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W tym obszarze ujęta została działalność państwa polegająca m. in. na koordynacji przedsięwzięć z zakresu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania zagrożeniom, w tym terrorystycznym, a także – działań administracji rządowej i samorządowej mających na celu przeciwdziałanie wystąpieniu skutków klęsk żywiołowych (oraz ich usuwanie), wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie odbudowy komunalnej infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych, a także zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej. W ramach tego zadania podejmowane były m. in. przedsięwzięcia polegające na utrzymaniu centrum zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowania monitoringu zagrożeń. Zapewniany był spójny obieg informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym i wojewódzkim w zakresie zarządzania kryzysowego oraz optymalne warunki techniczne i organizacyjne związane z eksploatacją sieci komunikacyjnych służb ratowniczych. W ramach zadania finansowane było funkcjonowanie i rozwój systemu powiadamiania ratunkowego - SPR (numer 112) oraz system ostrzegania o zagrożeniach (ALERT RCB).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Wojewodów oraz Fundusz Wsparcia Policji.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Usuwanie skutków klęsk żywiołowych;**
- **Zrealizowanie do 2023 roku programów mających na celu zapobieganie wystąpienia skutków klęsk żywiołowych;**
- **Zapewnienie spójnego obiegu informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym w zakresie zarządzania kryzysowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.4.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	369.199	124	538.300	221

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zrealizowanych przez podmioty publiczne zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych oraz liczba podmiotów prywatnych poszkodowanych w wyniku działania żywiołu, którym udzielono pomocy z budżetu państwa (w szt.)

2) Liczba zrealizowanych poprzez podmioty publiczne w ramach programów zadań związanych z zapobieganiem wystąpienia skutków klęsk żywiołowych (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1) 4.490	1) 3.547
	2) 24	2) 19

Komentarz:

Realizacja pierwszego z mierników wpływa na rzeczywistość społeczno-gospodarczą (odbudowa infrastruktury technicznej samorządów, jak i infrastruktury prewencyjnej wpływa pozytywnie na obrót gospodarczy i działalność firm budowlanych). Jednocześnie udzielenie wsparcia osobom poszkodowanym przez klęski żywiołowe pozytywnie wpływa na społeczeństwo poprzez budowanie zaufania do państwa, jak i możliwość szybkiego zapewnienia potrzeb bytowych osób poszkodowanych.

Zmniejszenie wartości miernika spowodowane było:

- 1) udzieleniem pomocy mniejszej liczbie podmiotów prywatnych i jednostek samorządu terytorialnego niż zakładano,
- 2) wystąpieniem opóźnień w realizacji/zakończeniu robót budowlanych na poszczególnych zadaniach,
- 3) wydłużeniem czasu trwania prac ze względu na wykonanie robót dodatkowych, trudnościami z dostawami materiałów budowlanych, brakiem wykonawców robót.

Drugi z mierników dotyczył działań mających na celu wzmocnienie infrastruktury prewencyjnej i przeciwpowodziowej, wpływających na poprawę atrakcyjności gospodarczej terenów chronionych, jak i wzrost zaufania mieszkańców do państwa. Zadanie obejmowało m.in. środki na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry” i „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”. Wartość miernika na 2021 r. dotyczyła zadań zrealizowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie i wynikała z umów zawartych pomiędzy inwestorem a wykonawcą. Niższe wykonanie wartości miernika w 2021 r. wynikało z:

- 1) wystąpienia opóźnień w realizacji/zakończeniu robót budowlanych w poszczególnych kontraktach. Dotyczyło to zadania:
  - „Realizacja robót polegających na dokończeniu wałów przeciwpowodziowych Chlewice, Marwice-Krajnik, Mniszki-Gryfino”, w którym wystąpił brak przedłożenia przez Wykonawcę

kompletu dokumentów umożliwiających odbiór końcowy (protokół odbioru został podpisany 26.01.2022 r.),
– „ <i>Master Plan dla rzeki Bóbr i Kwisy</i> ”, w którym konsultant nie wykonał prac w uzgodnionych umową terminach, a jakość przekazywanych poszczególnych opracowań była niska, co wykazała weryfikacja przez Jednostkę Realizującą Projekt;
2) wydłużenia czasu trwania Kontraktów ze względu na wykonanie robót dodatkowych, trudności z dostawami materiałów budowlanych - dotyczyło zadania „ <i>Bagrowanie przekopu Klucz-Ustowo</i> ”, w związku ze stwierdzeniem konieczności wydobywania dwukrotnie większej ilości urobku i zmiany miejsca odkładu (zakończenie Kontraktu planowane jest w roku 2022);
3) niekorzystnych warunków pogodowych, wpływu czynników związanych z pandemią, jak też przedłużenia procesu zapewnienia niezbędnych decyzji/pozwoleń administracyjnych, co dotyczyło zadania „ <i>Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała gm. Tarnów m. Tarnów</i> ” oraz zadania „ <i>Ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza</i> ”. Wydłużenie czasu realizacji Kontraktów zostało uzasadnione wystąpieniem niekorzystnych warunków pogodowych oraz skutkami epidemii COVID-19 (bardzo duża liczba zachorowań pracowników Wykonawcy). Natomiast wydłużenie czasu budowy bramy powodziowej portu w Sandomierzu wynikało z konieczności uzyskania przez Wykonawcę (odpowiedzialnego za opracowanie „ <i>Projektu Budowlanego i Wykonawczego</i> ”) decyzji pozwolenia wodnoprawnego i decyzji pozwolenia na realizację inwestycji (PNRI) dla bramy powodziowej.
W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Ewaluacja systemu zarządzania kryzysowego w latach 2021-2030 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	10,00	10,42
<p>Komentarz:</p> <p>Potrzeba przyjęcia nowego miernika dla zadania budżetowego 2.4.W Zarządzanie kryzysowe oraz przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych wynikała z zakończenia etapu wdrażania systemu zarządzania kryzysowego, a tym samym z rozpoczęcia (od 2021 r.) procesu jego ewaluacji.</p> <p>Wartość miernika jest prezentowana w ujęciu narastającym i odzwierciedla procentowy postęp realizacji celu w perspektywie do roku 2030 (stosunek liczby punktów uzyskanych od początku mierzenia realizacji celu do liczby punktów zaplanowanych do uzyskania w roku 2021). Ocenie punktowej podlegają poniższe działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Szkolenie i ćwiczenia administracji publicznej oraz komunikacja kryzysowa”, 2) „Utrzymanie centrum zarządzania kryzysowego i monitoring zdarzeń”, 3) „Procedury zarządzania kryzysowego, ochrona infrastruktury krytycznej i współpraca międzynarodowa”. <p>Na realizację zadania wpływ mają następujące uwarunkowania: poziom stabilności sytuacji politycznej w Europie i świecie, pojawianie się zagrożeń o skali globalnej, jak też wdrażanie nowych rozwiązań prawnych w ramach Unii Europejskiej.</p> <p>Miernik udało się wykonać w 2021 r. na poziomie wartości zaplanowanej, pomimo niekorzystnych czynników, jakie miały wpływ na realizację zadania w tym roku sprawozdawczym, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeniesienia siedziby RCB do nowej lokalizacji, co pociągnęło za sobą konieczność akredytacji wszystkich posiadanych systemów łączności. Działania akredytacyjne zwykle są rozkładane na 4 lata. 		

2) trwającej epidemii COVID-19 i wprowadzonych ograniczeń w zakresie organizacji spotkań, które uniemożliwiły realizację niektórych szkoleń i ćwiczeń.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Wsparcia Policji**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,01 mln zł.

Zadanie 2.5.W Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP

W zakresie zadania znajdowały się dwa powiązane ze sobą rodzaje działalności państwa związane z zapewnieniem bezpieczeństwa granic i terytorium Polski. Pierwszym była ochrona granicy państwowej, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, przy jednoczesnym sprawnym wykonywaniu odprawy granicznej. Zwalczane były przestępstwa i wykroczenia, których ściganie stanowiło właściwość Straży Granicznej. W szczególności zadanie dotyczyło takich działań instytucji publicznych jak: rozbudowa systemu ochrony granicy państwowej przy wykorzystaniu stacjonarnych i mobilnych urządzeń nadzoru, jak też utrzymanie sprawności sprzętu wykorzystywanego do kontroli granic, utrzymanie, modernizacja i rozbudowa przejść granicznych. Drugi rodzaj działalności, ujęty w zadaniu, jako bardzo ważny w związku z narastającym napływem uchodźców, stanowiła realizacja polityki migracyjnej i azylowej oraz sprawy cudzoziemców, na co składały się m. in.: koordynacja działań dotyczących migracji, ocena legalności pobytu cudzoziemców, pomoc socjalna udzielana cudzoziemcom oraz funkcjonowanie struktury migracyjno-azylowej, jak też prowadzenie postępowań w sprawach cudzoziemców.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, Fundusz Wsparcia Straży Granicznej, Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności zapewnienia bezpieczeństwa granicy zewnętrznej UE i terytorium RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.5.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.328.508	724	3.663.316	1.277

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik sprawności funkcjonowania systemu zintegrowanego zarządzania granicą i migracjami (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	89,00	89,36

Komentarz:

Miernik pozwala na ocenę wyników realizacji ustawowych zadań przez Straż Graniczną (SG), odzwierciedlając graniczno-migracyjny charakter tej formacji. Zbudowany jest z mierników częściowych podzadań i działań, co umożliwia syntetyczną ocenę w ramach zadania związanego z ochroną granicy państwowej, kontrolą ruchu granicznego na odcinku granicy zewnętrznej UE oraz kontrolą legalności pobytu, pracy cudzoziemców przebywających na terytorium RP oraz ze stopniem wyszkolenia funkcjonariuszy pełniących służbę.

Miernik został w 2021 r. wykonany na poziomie zbliżonym do zaplanowanego. Na realizację miernika wpływ miały (pozytywne lub negatywne) czynniki takie, jak:

- doposażenie w 2021 r. w ramach zakupów centralnych oddziałów SG ochraniających granice UE w Przewoźne Jednostki Nadzoru, systemy optoelektroniczne na wieżach, kamery termowizyjne niechłodzone; wprowadzono też do użytkowania wieżę obserwacyjną w Dołhobrodach. Jednocześnie, nastąpiło wycofanie z użytku wysłużonego sprzętu stacjonarnego i mobilnego służącego do ochrony granicy zewnętrznej,
- specyfika prowadzonych postępowań przygotowawczych przez SG (w zakresie właściwości tej służby w zwalczaniu przestępstw i wykroczeń), w szczególności ich złożoność, stopień skomplikowania, czas trwania i dynamika prowadzenia oraz nierównomierność ich wszczynania i zakańczania w skali roku,
- stan epidemii COVID-19, który wpłynął na liczbę szkoleń zrealizowanych przez SG -- ograniczenie miejsc w bazie noclegowej (z uwagi na konieczność zachowania reżimu sanitarnego), a tym samym liczby szkolonych osób,
- konieczność realizacji dodatkowych zadań związanych z ochroną granicy państwowej na polsko – białoruskim odcinku w związku z kryzysem migracyjnym (zjawisko wzmożonej nielegalnej migracji oraz zintensyfikowany napływ obywateli państw trzecich o nieuregulowanym statusie prawnym),
- duża wykonalność decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu z terminem opuszczenia terytorium RP, wydanych po stawieniu się cudzoziemca do odprawy granicznej na wyjazd z Polski po przeterminowaniu dozwolonego pobytu (minimalne ryzyko niewykonania decyzji).

W celu wzmocnienia rezultatów realizacji zadania, w 2021 r. prowadzono m.in. następujące działania, w zakresie:

- organizacji ochrony granicznej – podjęto starania zmierzające do pozyskania środków na budowę ZSRN 2.0 na bazie istniejącej infrastruktury ze środków finansowych pochodzących z Europejskiego Funduszu „Zarządzanie granicami” (Fundusz zintegrowanego zarządzania granicami). W związku z bezprecedensową sytuacją związaną z masowym napływem nielegalnych migrantów z terytorium Republiki Białorusi, SG podjęła działania związane z wybudowaniem stałej zapory wzdłuż granicy z Republiką Białorusi, w celu przeciwdziałania ww. zjawisku oraz zredukowania kierowanych sił i środków SG, Sił Zbrojnych i Policji do ochrony granicy państwowej,
- przygotowania zawodowego – na potrzeby bezpieczeństwa granicy i terytorium RP dostosowano sposób organizacji i realizacji szkoleń do warunków ograniczeń wynikających z epidemii COVID-19 poprzez zwiększenie liczby szkoleń realizowanych w formie e-learningowej, a także realizację bezpośrednio w jednostkach organizacyjnych SG części

szkoleń przewidzianych jako wyjazdowe (w przypadku, jeżeli ich założenia organizacyjno-metodyczne na to pozwalały), a ponadto skrócenie czasu trwania niektórych szkoleń kwalifikowanych w oparciu o zaktualizowane programy szkoleń,

- realizacji polityki migracyjnej i azylowej oraz sprawy cudzoziemców – zwiększenie zdolności recepcyjnych obiektów, w których przebywają cudzoziemcy; delegowanie funkcjonariuszy z innych jednostek organizacyjnych SG w celu zapewnienia obsługi związanej z prowadzeniem postępowań administracyjnych oraz obsługi strzeżonych ośrodków; prowadzenie zintensyfikowanych czynności identyfikacyjno-powrotowych wobec cudzoziemców przebywających w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców oraz centrach rejestracji cudzoziemców; powołanie w Zarządzie ds. Cudzoziemców KGSG zespołów zadaniowych.

Ponadto, ważnymi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach zadania były np. prowadzenie prac związanych z budową, wdrażaniem i rozwojem centralnych systemów informatycznych, jak też modyfikacja Systemu Wczesnego Ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na granicy polsko-ukraińskiej.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,75 mln zł;
2. **Fundusz Wsparcia Straży Granicznej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 4,12 mln zł.

Funkcja 3.

Edukacja, wychowanie i opieka

Funkcja obejmowała zadania dotyczące edukacji, wychowania i opieki, umożliwiające zapewnienie powszechnego dostępu do nauki, podnoszenie jakości kształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczeństwa, w tym zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji włączającej. Realizowano działania mające celu zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcie zdrowia psychicznego uczniów i pracowników szkół.

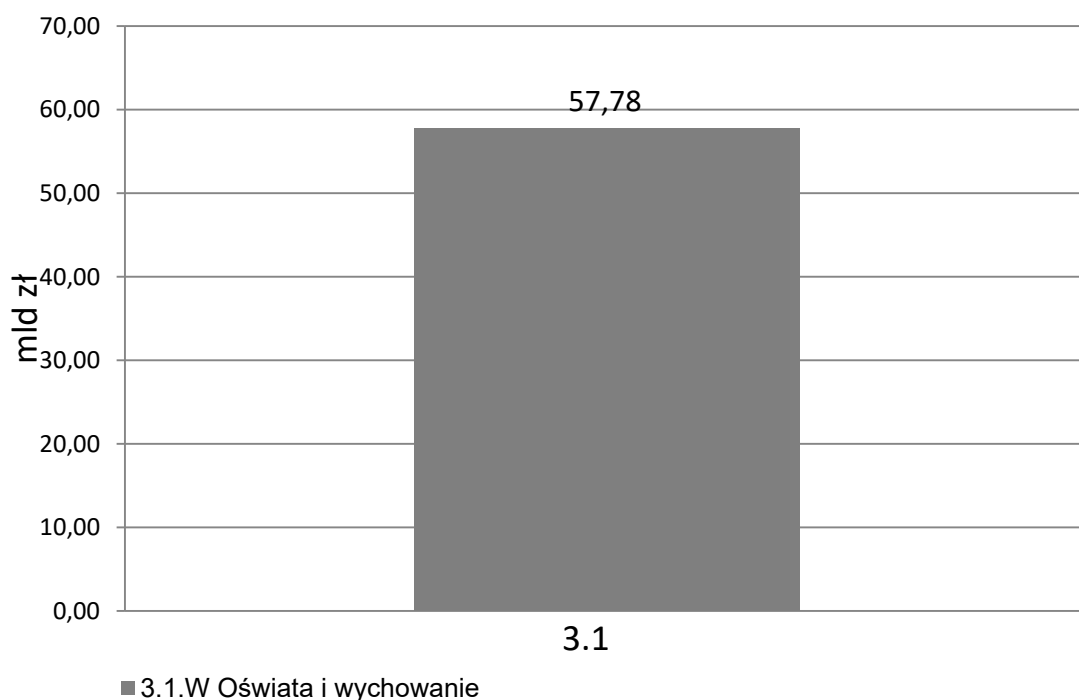
Jednocześnie wspierana była funkcja wychowawcza, opiekuńcza oraz profilaktyczna realizowana przez przedszkola, szkoły i placówki m.in. poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Ważne były w szczególności działania zorientowane na zapewnienie szkołom dostępu do narzędzi, pomocy dydaktycznych i materiałów edukacyjnych niezbędnych do nauczania i uczenia się w formie zdalnej (w związku z pandemią), podnoszenie poziomu kształcenia zawodowego oraz edukacji włączającej, w tym poprzez prace nad rozwiązaniami legislacyjnymi.

Realizowane były także działania mające na celu dopasowanie umiejętności i kwalifikacji społeczeństwa do zmian cywilizacyjnych, w szczególności obejmujące upowszechnienie i zwiększanie efektywności uczenia się przez całe życie dla wszystkich grup wiekowych.

Kontynuowano pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 3. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **57.780.626 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 277.566 tys. zł.

Wykres 3: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 było: **podnoszenie jakości i efektywności kształcenia i wychowania.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 3. użyto następujących mierników:

- Liczba osób, które zdały egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie lub egzamin zawodowy w stosunku do liczby osób, które przystąpiły do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub egzaminu zawodowego (w %), w 2021 r. wyniosła 75,93% wobec planowanej na poziomie 72%.
Zwiększona wartość miernika wynikała m.in. z faktu, iż dla osób, które od 1 września 2019 r. rozpoczęły kształcenie wg podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego z 2019 r., wprowadzono obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego, stanowiący jeden z warunków promocji do następnej klasy lub ukończenia szkoły;
- Liczba absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin maturalny w stosunku do liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego (w %) została wykonana na poziomie planu tj. 82%;
- Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w %) w 2021 r. wyniósł w 2021 r. 89,7% wobec planowanego 91,0%. Uwarunkowania realizacji tego rezultatu zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 3.1. W Oświata i wychowanie.

Zadanie 3.1.W Oświata i wychowanie

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło m.in. zapewnienia funkcjonowania szkół kształcących na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym, udzielania pomocy materialnej dla uczniów, a także zwiększania powszechności wysokiej jakości edukacji przedszkolnej. W ramach zadania prowadzone były działania związane ze wspieraniem przedszkoli, szkół i placówek w podnoszeniu jakości edukacji włączającej, rozumianej jako edukacja wysokiej jakości dla wszystkich dzieci i uczniów, w tym z niepełnosprawnościami.

W 2021 r. uatrakcyjniono także proces edukacyjny dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki w ramach dofinansowanych wycieczek.

W związku z pandemią COVID-19 rozwijana była Zintegrowana Platforma Edukacyjna (www.zpe.gov), dzięki której wszystkie szkoły mają bezpłatny dostęp do narzędzi i materiałów edukacyjnych niezbędnych w przypadku konieczności prowadzenia kształcenia w sposób zdalny, ale także potrzebnych do wzbogacania i rozwijania warsztatu i metod pracy nauczycieli odpowiadających współczesnym potrzebom i wyzwaniom. Ponadto, w zadaniu realizowane były działania w zakresie kształcenia zawodowego młodzieży i osób dorosłych, prowadzonego w szkołach i placówkach systemu oświaty, w tym działania mające na celu dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb nowoczesnej gospodarki, poprzez poprawę jakości i efektywności kształcenia zawodowego. W ramach zadania podejmowane były działania związane z wdrażaniem mechanizmów włączania

wszystkich kluczowych partnerów kształcenia zawodowego w działania służące systematycznemu dostosowywaniu tego kształcenia do potrzeb rynku pracy.

W 2021 roku poszerzono listę zawodów szkolnictwa branżowego o zawody: technik dekarstwa, technik robotyk, technik stylisty i podolog oraz określono nowe dodatkowe umiejętności zawodowe pn. „Serwisowanie opon pojazdów silnikowych” oraz „Prowadzenie przedsiębiorstwa rolnego zgodnie z zasadami nowoczesnego zarządzania”. Ponadto wprowadzono zmiany w zawodach opiekun medyczny, technik gazownictwa i technik spawalnictwa. Wszystkie zmiany zostały wprowadzone na wnioski właściwych ministrów oraz organizacji pracodawców, aby zapewnić kadry dla potrzeb gospodarki.

Prowadzono także dokształcanie i doskonalenie kadry nauczycielskiej oraz nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami oświatowymi.

Realizowano zadania związane z prowadzeniem publicznych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, a także dotowaniem publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne, niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. Ponadto w zadaniu ujęte było również funkcjonowanie szkół artystycznych, szkół i placówek rolniczych, szkół leśnych oraz morskich. Organizowana była także międzynarodowa wymiana dzieci i młodzieży, jak również wspierana była realizacja Programu Erasmus+ oraz Europejskiego Korpusu Solidarności+. Wspierano uczenie się przez całe życie, w tym rozwój Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i zapewnienie monitorowania efektywności wykonywania zadań przez szkoły i placówki oświatowe, w drodze badań edukacyjnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji i Nauki**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów oraz Fundusz Promocji Kultury.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Podnoszenie jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania;**
- **Zapewnienie uczniom szkół podstawowych dostępu do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 3.1.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	54.849.767	311.518	57.503.059	277.566

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	91,00	89,70
Komentarz: <p>Miernik pozwala na dokonywanie analiz porównawczych w dostępie do wychowania przedszkolnego dzieci, które ze względu na swój wiek (3-5 lat) mogą korzystać z tej formy wychowania. Pomiar miernika dokonywany jest wg danych na 30 września danego roku, zaś wstępne wyniki udostępniane są w połowie listopada danego roku.</p> <p>Głównymi uwarunkowaniami realizacji miernika w 2021 r. były:</p> <ul style="list-style-type: none"> – trudny do zmierzenia i prognozowania wpływ czynników zewnętrznych na wartość miernika, w szczególności wpływ działań w celu przeciwdziałania pandemii COVID-19, – brak możliwości bezpośredniego wpływu na działania prowadzone przez gminy w zakresie upowszechniania wychowania przedszkolnego, – wprowadzenie, od 1 września 2017 r., prawa do wychowania przedszkolnego dla dzieci 3-letnich, – sukcesywna, pozytywna zmiana nastawienia rodziców do korzystania z edukacji przedszkolnej. <p>Niewielki spadek zainteresowania wychowaniem przedszkolnym dzieci 3-5 lat i niewykonanie w pełni wartości miernika w 2021 r. spowodowany był trwającą sytuacją epidemiczną związaną z COVID-19. Część rodziców zdecydowała o zatrzymaniu najmłodszych dzieci w domach i chwilowej rezygnacji z usług przedszkola.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.</p>		

Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w relacji do wszystkich uczniów, którzy ją rozpoczęli (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	84,00	84,80
Komentarz: <p>Wartość miernika uzależniona jest od liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, na co wpływ mają, oprócz polityki edukacyjnej, również czynniki zewnętrzne (np. sytuacje losowe lub indywidualne decyzje kształcących się osób). Istnieje ograniczona możliwość bezpośredniego wpływania na decyzje uczniów w kwestii zaangażowania w proces uczenia się.</p> <p>Czynnikiem, który wpłynął w 2021 r. na wykonanie wartości miernika było zwiększenie liczby uczniów, którzy w przewidzianym czasie ukończyli szkołę ponadgimnazjalną, czemu sprzyjało podejmowanie działań wspierających uczniów w osiągnięciu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. Działania te dotyczyły m. in. zasad oceniania i klasyfikowania i miały na celu pokonywanie trudności w nauce i zwiększenie szansy na uzyskanie promocji do klasy programowo wyższej/ukończenie szkoły.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.</p>		

Odsetek szkół, w których uczniom został zapewniony dostęp do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	96,00	97,98
<p>Komentarz:</p> <p>Pomiar rezultatów zadania odnosi się bezpośrednio do skuteczności realizacji celu dotyczącego zapewnienia uczniom szkół podstawowych dostępu do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych. Miernik nawiązuje do kompleksowych zmian w sferze dotyczącej podręczników szkolnych, których celem jest zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników oraz innych materiałów edukacyjnych, jak również materiałów ćwiczeniowych. Zadanie jest realizowane przez jst, a wartość miernika jest uzależniona od decyzji podejmowanych przez dyrektorów szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jst lub osoby fizyczne.</p> <p>W 2021 r. odnotowano nieznaczne zwiększenie wartości miernika w stosunku do roku 2020. W trakcie 2021 roku nie było sygnałów wskazujących na fakt problemów dotyczących korzystania przez szkoły z dotacji celowej na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.</p> <p>Większość uczniów szkół podstawowych otrzymała dostęp do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. Miało to wpływ na odciążenie budżetów domowych rodzin posiadających dzieci będące uczniami tych szkół.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 15,14 mln zł.

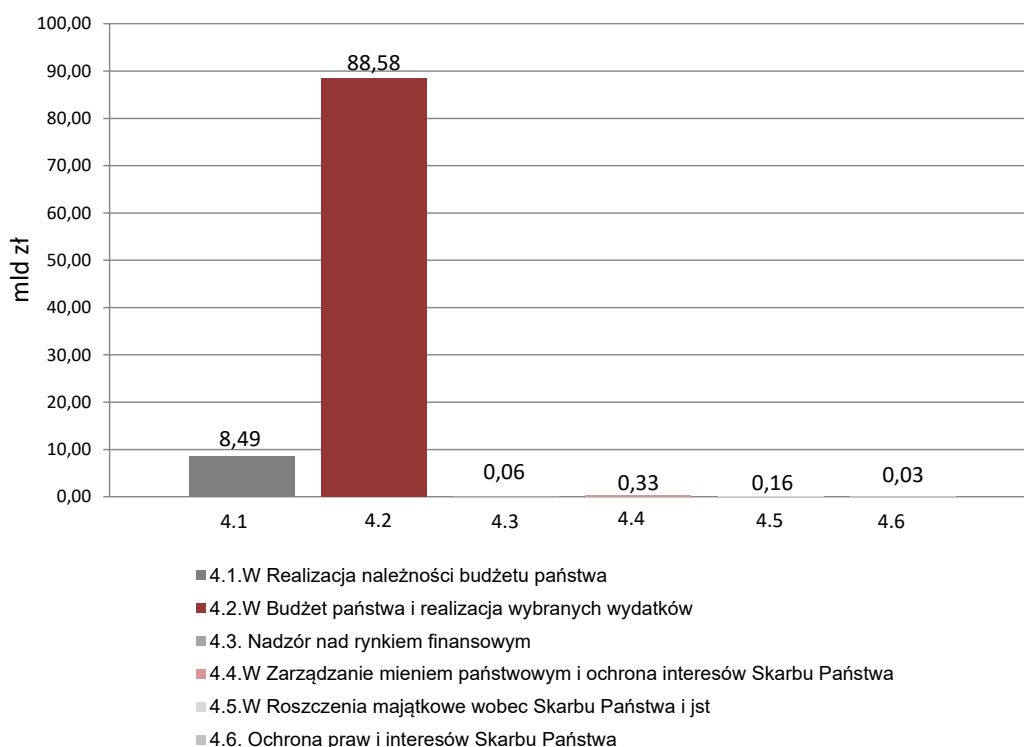
Funkcja 4.

Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym

Funkcja obejmowała zadania związane z zarządzaniem finansami publicznymi, których realizacja umożliwiała efektywne zaspokajanie potrzeb w zakresie finansowania wszystkich polityk państwa w sposób bezpieczny, stabilny i zrównoważony. W funkcji zostały ujęte rezerwy celowe i ogólna, składka do budżetu UE, subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem części oświatowej) oraz koszty obsługi długu. Na etapie wykonania ustawy budżetowej rezerwy: ogólna i celowe przenoszone były do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji z przeznaczeniem na ich realizację. W obrębie funkcji realizowane były działania związane z zapewnieniem dochodów publicznych dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej oraz związane z zarządzaniem długiem publicznym. Prowadzone były także działania kontrolne i administracyjne, jak również nadzór nad rynkami: kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym. Ponadto w funkcji ujęto działalność na rzecz ochrony interesów Skarbu Państwa oraz zarządzanie mieniem państwowym, a także sprawy z zakresu roszczeń majątkowych wobec Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 4. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **97.652.799 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 108.077 tys. zł.

Wykres 4: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 było **zapewnienie stabilności finansów publicznych**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji przyjęto miernik – **kwota wydatków stabilizującej reguły wydatkowej w relacji do PKB (w %)**. Wykonanie miernika w roku 2021 wyniosło 36,8%, wobec wartości przyjętej na etapie WFPF na lata 2021-2024 - 41,4% PKB. Realizacja miernika wynika bezpośrednio z realizacji wydatków podmiotów objętych zakresem stabilizującej reguły wydatkowej określonej w art. 112aa ustawy o finansach publicznych oraz wyższego od oczekiwań szacunku PKB za rok sprawozdawczy.

Zadanie 4.1.W Realizacja należności budżetu państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zapewniała wpływ dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych. Zadanie to było realizowane m. in. poprzez pobór przez organy Krajowej Administracji Skarbowej należności podatkowych i niepodatkowych budżetu państwa. W ramach zadania dokonywany był ponadto pobór należności wynikających ze zgłoszeń celnych. Wydawane były także interpretacje indywidualne i udzielana była informacja podatkowa. Zadanie obejmowało prowadzenie postępowań egzekucyjnych w zakresie zaległości podatkowych i niepodatkowych, jak też czynności sprawdzających wykonywanie kontroli celno-skarbowej i kontroli podatkowej, a także pobór opłaty elektronicznej i opłaty za przejazd od pojazdów poruszających się po sieci dróg płatnych. W obszarze tym ujęte zostało również identyfikowanie istotnych nieprawidłowości zagrażających interesom finansowym budżetu państwa, audyty i kontrole w ramach środków pochodzących z UE i innych funduszy, jak również działania obejmujące zwalczanie przestępczości ekonomicznej, w tym działania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom bezpieczeństwa finansowego państwa oraz ochronę ekonomicznych interesów UE. Zapewniana była ochrona rynku przed przemytem towarów oraz obszaru celnego przed napływem towarów o znaczeniu strategicznym. W ramach zadania prowadzona była także kontrola urządzania gier hazardowych. Celem działań realizowanych w zadaniu było zagwarantowanie wywiązywania się z obowiązków podatkowych i celnych przez podatników, zwiększenie dyscypliny podatników w wypełnieniu obowiązków podatkowych, ujawnianie uszczupień podatkowych i wyciąganie konsekwencji prawnych wobec ich sprawców. Jednocześnie dążono do ujednolicenia procesów zwiększających przejrzystość i spójność prawa oraz monitorowanie obsługi zgłoszeń w celu zidentyfikowania i wyeliminowania złych praktyk. W 2021 roku powołano Instytut Finansów, którego przedmiotem działalności jest prowadzenie badań i analiz w zakresie finansów publicznych, budżetu i instytucji finansowych oraz upowszechnianie wiedzy i edukacja w tym zakresie.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów** oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy KAS;**
- **Budowanie przyjaznej Administracji Skarbowej;**
- **Ułatwienie legalnej działalności gospodarczej i usunięcie barier biurokratycznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.1.W** w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	7.611.205	20.210	8.394.518	98.285

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik realizacji wpływów (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥100	101,89

Komentarz:

Wskaźnik mierzy realizację poboru przez organy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) dochodów z tytułu podatków i innych należności, w porównaniu do prognozy dochodów ujętej w ustawie budżetowej. Działania jednostek KAS w ramach realizacji działania koncentrowały się na zapobieganiu wyłudzeniom podatkowym, poprawie sprawności identyfikowania nieprawidłowości działań podatników i przedsiębiorców oraz szybkości reakcji na te nieprawidłowości.

Wpływ na uzyskaną wartość miernika – oznaczającą osiągnięcie wyższych od zakładanych w ustawie budżetowej wpływów podatkowych – miała poprawa skuteczności:

- poboru podatków i cła. Dochody budżetu państwa w 2021 r. z tytułu podatku i cła były wyższe od dochodów uzyskanych w 2020 r. o 17,01%,
- skuteczności egzekwowania zaległości przez organy egzekucyjne (kwota zaległości wyegzekwowanych należności budżetowych przez organy egzekucyjne w 2021 r. wyniosła 4,48 mld zł i w porównaniu do 2020 r. była wyższa o 1,09 mld zł).

W 2021 r. kontynuowano wprowadzone w poprzednich latach działania mające na celu dalsze uszczelnienie systemu podatkowego.

Czas trwania postępowań podatkowych wszczętych na wniosek podatnika (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	<24	23

Komentarz:

Wskaźnik mierzy czas trwania postępowań wszczętych na wniosek podatnika. Realizacja miernika na zaplanowanym poziomie wpływa na wizerunek organów podatkowych, które niezwłocznie powinny załatwić każdy złożony wniosek.

Pomimo trwającej pandemii wirusa SARS-CoV-2 miernik został zrealizowany na zaplanowanym poziomie. Jednym z czynników, które mogły mieć wpływ na korzystny wynik realizacji zadania w 2021 r. było bieżące dostosowywanie przez organy KAS organizacji pracy w celu utrzymania ciągłości i terminowości realizacji zadań. Na realizację miernika miało również wpływ powstanie w

październiku 2020 r. Departamentu Orzecznictwa Podatkowego, którego zadania koncentrują się na współpracy z organami KAS, m.in. w zakresie identyfikacji istotnych problemów związanych ze stosowaniem przepisów prawa podatkowego.

Realizacja miernika na zaplanowanym poziomie wpłynęła na poprawę wizerunku organów podatkowych, które niezwłocznie powinny załatwić każdy wniosek podatnika.

Czas obsługi zgłoszenia celnego wyliczany w imporcie oraz eksporcie (w min.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≤ 34	34,35
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika odzwierciedla poziom wykorzystania ułatwień przez klientów KAS oraz usprawnienia odpraw standardowych. Obrazuje sprawność działania jednostek KAS w odniesieniu do obsługi kontrahentów (podatników). Miernik umożliwia określenie czasu obsługi klienta jednostki KAS w obszarze przywózowych i wywózowych odpraw celnych, a więc pośrednio także określenie poziomu szybkiej i sprawnej obsługi. Pomiar ten m.in. przyczynia się do ujednolicenia czynności i procesów w urzędach celno-skarbowych, zwiększenia ich przejrzystości, zwiększenia spójności stosowania prawa, monitorowania czasu obsługi zgłoszeń w procedurach dopuszczania do obrotu i wywozu, a także pozwala na ocenę jak kształtuje się proces obsługi przedsiębiorcy dokonującego zgłoszeń celnych z wykorzystaniem systemów informatycznych.</p> <p>Algorytm miernika dotyczy czasu liczonego w minutach - w imporcie od momentu przesłania zgłoszenia do systemu, do momentu otrzymania informacji o zakończeniu czynności weryfikacyjnych i gotowości organu do zwolnienia towaru pod warunkiem uiszczenia/zabezpieczenia należności, a w eksporcie – od momentu kiedy przesłano zgłoszenie do systemu do czasu otrzymania informacji o zwolnieniu towaru.</p> <p>Na realizację miernika w 2021 r. wpływ miał przede wszystkim znaczny wzrost obciążeniem pracą w oddziałach celnych. Zwiększyła się liczba obsługiwanych komunikatów w związku z BREXIT i wdrożeniem pakietu e-commerce VAT. Dodatkowo wystąpiły ograniczenia kadrowe związane z licznymi odejściami na emeryturę (kadra dyspozytorska i rewidentka). W I połowie roku czas obsługi wynosił nawet ponad 43 min., jednak podjęte zostały środki zaradcze na poziomie centralnym i lokalnym, które przyniosły efekt – na koniec roku czas obsługi zgłoszenia tylko nieznacznie przekroczył założoną wartość. Działaniami tymi były m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – monitoring czasu obsługi zgłoszeń z wykorzystaniem aplikacji „Czasy”, – postępująca automatyzacja obsługi zgłoszeń - wdrożenie pełnego automatu obsługi dla wiarygodnych podmiotów i stopniowe obejmowanie nim szerszego kręgu importerów i eksporterów, uprzednio zweryfikowanych przez pion kontrolny MF. 		

Zadanie 4.2.W Budżet państwa i realizacja wybranych wydatków

Zadanie obejmowało działania mające na celu przygotowanie, opracowanie, wykonanie, kontrolę realizacji oraz przygotowanie sprawozdań z wykonania budżetu państwa. Ponadto, w ramach zadania prowadzone były operacje związane z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, polegające w szczególności na zarządzaniu i obsłudze wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, jak również udzielonych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa. W zadaniu tym ujmowane były rezerwy: ogólna i celowe, które na etapie wykonania ustawy

budżetowej przenoszone były do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji z przeznaczeniem na ich realizację, jak też subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem części oświatowej). Ponadto realizowana była płatność składki członkowskiej do budżetu UE.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów** oraz Wojewodów.

Celami określonym dla zadania były:

- **Zapewnienie realizacji planu finansowego państwa, zgodnie z obowiązującą ustawą budżetową;**
- **Zapewnienie stabilności finansów publicznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.2.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	118.784.310	37.394.135	88.565.757	9.792

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Relacja osiągniętego na koniec roku deficytu budżetu państwa do jego maksymalnego limitu planowanego w ustawie budżetowej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≤100	65,1

Komentarz:

Miernik umożliwia obiektywne monitorowanie założeń przyjętych dla budżetu państwa. Wyliczenie wartości miernika odbywa się poprzez odniesienie danych zawartych w rocznym sprawozdaniu z wykonania ustawy budżetowej do danych z ustawy budżetowej na rok, którego dotyczy to sprawozdanie. Czynnikiem wpływającym na osiągniętą wartość miernika jest wykonanie prognozy dochodów budżetu państwa. Działaniem wpływającym na ograniczenie wystąpienia ryzyka niezrealizowania prognozy dochodów budżetu państwa jest monitoring realizacji harmonogramu wydatków i dochodów budżetu państwa.

Poziom wykonania miernika w 2021 roku wynika z wyższego wykonania podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa w porównaniu do prognoz oraz niższego wykonania wydatków budżetu państwa w stosunku do planu, zawartych w znowelizowanej ustawie budżetowej na rok 2021. Powyższe było efektem m.in. przyjęcia bardzo konserwatywnej, ostrożnej prognozy dochodów z uwagi na szereg ryzyk wewnętrznych i zewnętrznych, a z drugiej strony wyższego niż przewidywano poziomu inflacji i wzrostu gospodarczego, co wpłynęło na wyższy niż założono poziom dochodów budżetowych oraz występowania naturalnych oszczędności po stronie wydatkowej budżetu państwa. Wymienione czynniki wpłynęły na faktyczną wielkość deficytu budżetu państwa.

Relacja państwowego długu publicznego do PKB (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	nie większa niż 60	43,8
Komentarz: <p>Miernik umożliwia Ministrowi Finansów sprawowanie kontroli nad zasadą stanowiącą, że państwowy dług publiczny nie może przekroczyć 60% wartości rocznego PKB, wynikającą z art. 216 pkt 5 Konstytucji RP oraz art. 74 uoŃp.</p> <p>Na koniec 2021 r. wielkość państwowego długu publicznego w relacji do PKB ukształtowała się poniżej wartości referencyjnej, co oznacza pełną realizację zadania.</p> <p>Zmniejszenie relacji długu publicznego do PKB wynikało przede wszystkim z niższych potrzeb pożyczkowych netto wobec zakładanych w ustawie budżetowej na rok 2021 r., wynikających ze znacznie lepszej realizacji dochodów budżetu państwa oraz dobrej sytuacji gospodarczej i wyższego od zakładanego nominalnego poziomu PKB. Ustawa budżetowa na rok 2021 r. zakładała potrzeby pożyczkowe netto na poziomie 113,5 mld zł, natomiast wg wstępnego szacunku wyniosły one -8,0 mld zł.</p> <p>W 2021 r. zarządzanie długiem publicznym odbywało się na podstawie „Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2021-2024”, przyjętej przez Radę Ministrów we wrześniu 2020 r. oraz „Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2022-2025”, przyjętej przez Radę Ministrów we wrześniu 2021 r. Dokumenty te określały ten sam cel zarządzania długiem, czyli minimalizację kosztów obsługi długu w długim horyzoncie, przy przyjętych ograniczeniach dotyczących poziomów ryzyka.</p> <p>W ramach monitorowania poziomu długu publicznego sporządzano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – informacje miesięczne o wysokości i strukturze zadłużenia SP, – informacje kwartalne o wysokości i strukturze państwowego długu publicznego, – kwartalne prognozy wykonania relacji państwowego długu publicznego na koniec 2021 r. wraz z analizą wrażliwości.		

Zadanie 4.3. Nadzór nad rynkiem finansowym

W ramach tego zadania sprawowany był nadzór nad rynkiem kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym oraz nadzór w zakresie finansowych instrumentów wspierania eksportu i przedsiębiorczości. W zadaniu ujęto w szczególności tworzenie i koordynację regulacji dotyczących rynków finansowych.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego**, Ministerstwo Finansów oraz Polską Agencję Nadzoru Audytowego.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie zgodności postępowań podmiotów nadzorowanych z regulacjami rynku finansowego oraz ochrona interesów uczestników rynku finansowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.3. w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	122.045	0	61.219	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zakończonych postępowań administracyjnych dotyczących rynku finansowego w stosunku do liczby wniosków o przeprowadzenie tych postępowań złożonych przez nadzorowane podmioty (w %)

2) Liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych w podmiotach nadzorowanych w stosunku do liczby postępowań inspekcyjnych planowanych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1) 93	1) 105
	2) 100	2) 103

Komentarz:

Mierniki dotyczą działalności Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF). Poziom wykonania wartości mierników świadczy o sprawności realizacji czynności nadzorczych sprawowanych względem nadzorowanych podmiotów całego rynku finansowego, a jednocześnie o poziomie ochrony uczestników rynku finansowego. Realizacja mierników uwarunkowana była m. in. wydajnością i jakością prowadzonych postępowań administracyjnych, a także trafnością doboru podmiotów do kontroli oraz sposobu ich przeprowadzania. Miało to szczególne znaczenie dla utrzymania stabilności i bezpieczeństwa na rozwijającym się rynku finansowym (pod nadzór KNF wchodzi coraz więcej podmiotów). Na realizację zadania w 2021 r. wpływ miały w szczególności:

- działania w zakresie obszaru FinTech (innowacji finansowych), gdzie fundamentalne znaczenie ma bezpieczeństwo oferowanych rozwiązań, aby nie podważyć zaufania klientów do rynku finansowego,
- czynności mające na celu ochronę klientów przed działaniami podmiotów nieuprawnionych (prowadzenie listy ostrzeżeń),
- analizę sytuacji rynkowej i przygotowanie się do zmieniających się warunków na rynku finansowym.

Wysoka wartość wykonania mierników wynikała z zakończenia w 2021 r. postępowań, które rozpoczęły się w 2020 r. Rok 2020 ze względu na początek pandemii COVID-19 był trudnym rokiem ze względu na wprowadzane obostrzenia i ich zmienność. Jednakże w ciągu tego roku udało się wypracować odpowiedni model pracy w UKNF oraz metody współpracy z podmiotami nadzorowanymi, co przyczyniło się do zakończenia w 2021 r. postępowań rozpoczętych w 2020 r., a także pozwoliło zrealizować plan na 2021 r.

Realizacja zadania miała wpływ na:

- zwiększenie prawidłowości postępowania podmiotów nadzorowanych z obowiązującymi regulacjami prawnymi rynku finansowego,

- wzrost oceny regulatora rynku finansowego przez uczestników rynku oraz ich zaufania w stosunku do działań podejmowanych przez KNF,
- rzetelny nadzór nad rynkiem finansowym zapewniający ochronę i bezpieczeństwo interesów wszystkich uczestników rynku finansowego,
- dbałość o przestrzeganie obowiązujących zasad dotyczących ochrony klienta.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 396,65 mln zł;
2. **Polska Agencja Nadzoru Audytowego**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 0,02 mln zł.

Zadanie 4.4.W Zarządzanie mieniem państwowym i ochrona interesów Skarbu Państwa

W zadaniu tym ujęte zostały sprawy z zakresu trzech obszarów odnoszących się do: zarządzania mieniem państwowym, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz wsparcia finansowo-kapitałowego udzielanego wybranym podmiotom, niebędącego pomocą publiczną. Pierwszy z obszarów dotyczył takich działań jak prowadzenie zbiorczej ewidencji mienia Skarbu Państwa, zarządzanie i gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa (w tym także przez jednostki samorządu terytorialnego), regulacji stanu prawnego nieruchomości w postępowaniach administracyjnych. W ramach drugiego obszaru wykonywane było zastępstwo procesowe i rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa. Zapewniano zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych, a także – przed Sądem Najwyższym, sądami powszechnymi, administracyjnymi i polubownymi. Prowadzony był też m.in. nadzór nad czynnościami prawnymi państwowych osób prawnych oraz rozstrzygane były spory dotyczące praw i interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz spory kompetencyjne w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa, a także spory między innymi, niż Skarb Państwa, państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa lub państwowymi osobami prawnymi. Trzeci z obszarów dotyczył nabywania lub obejmowania przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów, akcji w spółkach.

Zadanie realizowane było przez **Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów, Fundusz Reprywatyzacji, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz Agencję Mienia Wojskowego.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Efektywne zarządzanie mieniem Skarbu Państwa;**
- **Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa w ramach postępowań prowadzonych przez PGRP.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.4.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	264.717	0	333.705	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Stosunek liczby wydanych przez Prezesa PGRP rozstrzygnięć w terminie do ogólnej liczby złożonych do Prezesa PGRP wniosków o wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych (w %)

2) Stosunek liczby spraw zakończonych prawomocnie, pomniejszonej o liczbę spraw przegranych z powodu błędów formalnych radców PGRP do liczby spraw zakończonych prawomocnie (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	1) 85		1) 99,22	
	2) 99		2) 100	

Komentarz:

Mierniki służą do oceny realizacji zadań Prokuratury Generalnej RP (PG RP) w zakresie zastępstwa procesowego. Pierwszy z mierników dotyczy aspektu terminowości wydawania opinii, który ma istotne znaczenie dla podmiotów wnioskujących. Drugi miernik odnosi się do oceny skuteczności prowadzenia spraw. Oba mierniki zostały w 2021 r. wykonane w wysokości wyższej od planowanej.

Uwarunkowaniami realizacji zadania były:

- prawidłowość pracy radców, w tym w zakresie zgodności z przepisami prawa i postanowieniami zarządzeń wewnętrznych,
- wspomaganie radców przez pozostałe służby merytoryczne.

W celu podniesienia skuteczności działania w 2021 r. realizowano m. in. działania ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji pracowników PG RP oraz zapewniono ocenę realizacji zadań i czynności przez radców i referendarzy (wizytacje). Ponadto, podjęto działania związane z wdrożeniem programu umożliwiającego ewidencję opinii.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 409,08 mln zł;
2. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.967,35 mln zł;

3. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 258,88 mln zł;
4. **Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 384,15 mln zł.

Zadanie 4.5.W Roszczenia majątkowe wobec Skarbu Państwa i jst

W ramach zadania ujęto działania umożliwiające wywiązywanie się państwa ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli. Środki publiczne przeznaczone były w szczególności na realizację wypłat: rekompensat z Funduszu Rekompensacyjnego osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, odszkodowań osobom uprawnionym zgodnie z przepisami art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, tworzącej państwowy fundusz celowy pn. Fundusz Reprywatyzacji, którego środki przeznaczone były na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz wypłaty odszkodowań i zadośćuczynień przyznanych przez Komisję do spraw reprywatyzacji nieruchomości warszawskich. Zaspokajane były też pozostałe roszczenia wobec Skarbu Państwa.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, **Wojewodów**, **Fundusz Rekompensacyjny**, **Fundusz Reprywatyzacji**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Wywiązywanie się ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli;**
- **Zadośćuczynienie stratom doznany przez obywateli w wyniku wypędzenia z byłego terytorium RP.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.5.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	60.971	0	161.484	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik zaspokojonych roszczeń (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100
Komentarz: Realizacja roszczeń majątkowych wobec Skarbu Państwa (w tym wobec jednostek samorządu terytorialnego), polegała na realizacji wypłat odszkodowań zasądzanych przez sądy powszechne		

z tytułu niezgodnej z prawem nacjonalizacji, przekazywanych do realizacji przez właściwe organy administracji państwowej reprezentujące Skarb Państwa w tych postępowaniach oraz realizacji porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz tych jednostek. Dotacje te przeznaczone były na dofinansowanie zaspokajania, przez te jednostki roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia (art. 56 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników).

Wypłaty odszkodowań dokonywane były na podstawie wniosków właściwych organów administracji państwowej reprezentujących Skarb Państwa w postępowaniach sądowych i administracyjnych. Wszystkie wnioski zostały zrealizowane, wobec czego wartość miernika wykonana została na zaplanowanym poziomie.

Wskaźnik wypłaty rekompensat (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	95,94

Komentarz:

Realizacja zadania polega na zaspokajaniu roszczeń z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej i stanowi wykonanie zobowiązań ustawowych nałożonych na Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Miernik pozwala na weryfikację stopnia realizacji wypłaty rekompensat dla wszystkich osób uprawnionych, których dane wpłynęły do MSWiA. Planowana wartość miernika dotyczyła stopnia realizacji bieżących wypłat rekompensat osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2097).

Podstawowym uwarunkowaniem realizacji zadania było systematyczne przekazywanie do Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) danych osób uprawnionych przy pomocy sprawnie działającego Systemowi Informatycznemu Rejestrów.

Na wartość osiągniętego miernika w roku 2021 (nieznaczne odchylenie od planu) wpływ miała konieczność dopełnienia procedur pod koniec roku kalendarzowego. Termin przekazania danych z MSWiA do BGK, następuje – co do zasady – w ostatnich dniach każdego miesiąca w danym roku. Natomiast w miesiącu grudniu – z uwagi na koniec roku kalendarzowego – dane przesłane przez Wojewodów do MSWiA są przesyłane wcześniej, tj. ok. 20 grudnia, a dane zgromadzone po 20 grudnia są przesyłane do BGK przez MSWiA w styczniu kolejnego roku.

Weryfikacja merytoryczna decyzji wojewodów potwierdzających prawo do rekompensaty, wymaga przekazania dokumentacji przez wojewodów i pogłębionej analizy akt sprawy, z uwagi na czasochłonność tego procesu, dane z decyzji przesłane pod koniec roku, przekazywane są zatem do BGK przez MSWiA w styczniu kolejnego roku lub zwracane do wojewodów w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rekompensacyjny**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 101,59 mln zł;

2. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 53,01 mln zł.

Zadanie 4.6. Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania prowadzone były sprawy związane z nadzorem nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa m.in. wykonywanie prawa głosu oraz innych praw korporacyjnych i majątkowych wspólnika/akcjonariusza, jak również obowiązków wspólnika/akcjonariusza. Zadanie obejmowało również procesy zbywania akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa, wnoszenia akcji lub udziałów, jako wkładu niepieniężnego na utworzenie lub podwyższenie kapitału zakładowego spółki z udziałem Skarbu Państwa. Realizowane były przedsięwzięcia mające na celu wzmocnienie ochrony interesów Skarbu Państwa oraz wsparcie i monitoring pozyskiwania przez spółki z udziałem Skarbu Państwa zewnętrznych środków inwestycyjnych.

Ponadto podejmowane były czynności mające na celu optymalizację współpracy pomiędzy spółkami z udziałem Skarbu Państwa oraz tworzenie warunków prawno-organizacyjnych m.in. poprzez przygotowanie reformy nadzoru właścicielskiego nad spółkami Skarbu Państwa.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Aktywów Państwowych**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie właściwego nadzoru właścicielskiego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji/udziałów wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.6. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	30.571	0	28.041	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wykonywanie praw z akcji/udziałów w związku z Walnym Zgromadzeniem (WZ)/ Zgromadzeniem Wspólników (ZW) spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji i udziałów wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥80	100
Komentarz: Wartość miernika została w 2021 r. osiągnięta powyżej planowanej wielkości. Na realizację zadania wpływ miały następujące czynniki:		

- realizacja zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności Kodeksu Spółek Handlowych (KSH) oraz ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym,
- stosowanie opracowanych przez KPRM „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa”,
- rzetelność i terminowość prowadzenia analiz oraz formułowania wniosków w opracowywanych instrukcjach na Walnych Zgromadzeniach (WZ)/ Zgromadzeniach Wspólników (ZW) zoptymalizowały stopień realizacji zadania wykonywanego w ramach nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa,
- dostosowanie struktury organizacyjnej MAP, w celu optymalizacji procesów realizowanych w ramach nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa.

W 2021 roku łącznie odbyło się 498 WZ/ZW. Łącznie podjęto 498 decyzji ministra właściwego do spraw aktywów państwowych. W związku z powyższym wartość osiągniętego miernika wynosi 100%. W ramach zadania prowadzone były sprawy związane z nadzorem nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa m.in. wykonywanie prawa głosu oraz innych praw korporacyjnych i majątkowych wspólnika/akcjonariusza, jak również obowiązków wspólnika/akcjonariusza.

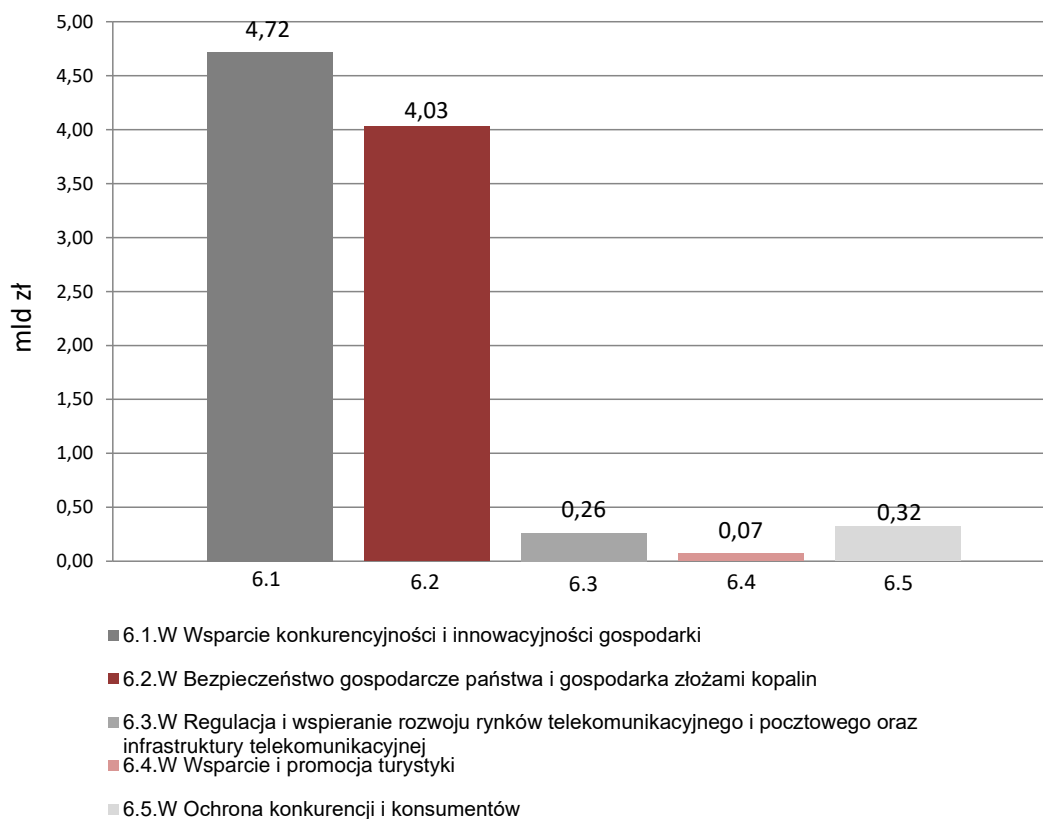
Funkcja 6.

Polityka gospodarcza kraju

Funkcja obejmowała zadania, których realizacja zapewniała stabilny i zrównoważony rozwój polskiej gospodarki. Zadania państwa były zorientowane na wsparcie wzrostu konkurencyjności, wydajności i innowacyjności gospodarki, dążyły do tworzenia optymalnych warunków prawnych i organizacyjnych dla jej rozwoju, w tym dla funkcjonowania przedsiębiorstw (m. in. MSP). W ramach tej funkcji realizowane były działania związane m. in. ze współpracą gospodarczą z zagranicą, ochroną konkurencji i konsumentów, z bezpieczeństwem gospodarczym państwa, a także – z gospodarką złożami kopalin, polityką energetyczną, rozwojem energetyki jądrowej oraz z własnością przemysłową. Wykonywane były czynności z zakresu ochrony praw własności intelektualnej. W szczególności realizowany był nadzór nad rynkiem energetycznym, bezpieczeństwem jądrowym i ochrona radiologiczna, a ponadto zapewniane były stabilne dostawy paliw i energii (bezpieczeństwo energetyczne kraju). W ramach funkcji realizowane były działania dotyczące regulacji i wspierania rozwoju rynków telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej, a także zadanie wspierające i promujące turystykę w Polsce.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 6. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **9.397.854 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 5.126.498 tys. zł.

Wykres 6: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 były: **stabilny i zrównoważony rozwój polskiej gospodarki, zwiększenie stopnia zaawansowania technologicznego polskiej gospodarki oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 6. przyjęto następujące mierniki:

- PKB per capita (w relacji do UE-27) (w %) – w 2021 r. osiągnięta została wartość miernika w wysokości 77%, wobec planowanej $\geq 76\%$; Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2021 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 6.1.W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki;
- Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w eksporcie ogółem – planowano wykonanie miernika w 2021 r. na poziomie $\geq 10\%$. Wartość osiągnięta wyniosła 8,8%*);
Niższy od zakładanego udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w łącznym eksporcie wynikał z wolniejszego wzrostu eksportu tych wyrobów (o 16,5%), w stosunku do pozostałych towarów (o 19,1%). Oczekiwane jest odwrócenie tego trendu, tym samym wskaźnik eksportu wyrobów wysokiej techniki powinien rosnąć w najbliższych latach (służyć temu mają projekty ukierunkowane na zwiększenie stopnia zaawansowania technologicznego polskiej gospodarki). Wpływ na długość tego procesu mogą mieć w szczególności sytuacja międzynarodowa i związane z tym ryzyko inwestycyjne. Postęp w tym obszarze zależy również od czynników, takich jak: wielkość nakładów na B+R, współpraca świata nauki i biznesu oraz skłonność przedsiębiorców do podejmowania ryzyka związanego z prowadzeniem innowacyjnych projektów;
- Udział importu nośników energii w zużyciu energii ogółem (w %) – planowana wartość miernika na 2021 r. wynosiła $< 40\%$. Dane służące obliczeniu miernika za 2021 r. zostaną opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny w czerwcu br. w publikacji pn. „Bilans energii pierwotnej”.

*) Dane dotyczące roku 2021 r. są danymi wstępnymi

Zadanie 6.1.W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania kreowane były efektywne, stabilne i sprzyjające rozwojowi warunki prawno-organizacyjne dla przedsiębiorców. Wdrażane były inicjatywy, których celem było m. in. zwiększenie dostępu przedsiębiorców do kapitału, pobudzanie innowacyjności, konkurencyjności i przedsiębiorczości, ochrona przedmiotów własności przemysłowej jak też zapewnienie warunków do tworzenia nowych miejsc pracy. Podejmowane były czynności mające na celu wzmocnienie pozytywnego wizerunku Polski oraz polskich interesów gospodarczych za granicą, a także wzrost polskiego eksportu.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Urząd Miar, Polski Komitet Normalizacyjny, Wojewodów, Urząd Dozoru Technicznego, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Polskie Centrum Akredytacji, Polską Agencję

Kosmiczną, Polską Organizację Turystyczną oraz Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji.

Celem określonym dla zadania był **wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.237.293	2.043.475	1.389.782	3.334.347

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Produktywność siły roboczej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥3,3	2,9 ^{*)}

Komentarz:

Produktywność siły roboczej jest jednym z najważniejszych czynników długookresowego wzrostu gospodarczego oraz bardzo ważnym miernikiem konkurencyjności kraju. Wydajność pracy pośrednio wpływa na dochody i poziom życia obywateli. Zwiększenie produktywności stanowi główny czynnik wzrostu, a wobec spodziewanych efektów starzenia się społeczeństwa już w najbliższej przyszłości stanie się czynnikiem dynamizującym aktywność gospodarczą. Na wartość wykonania miernika wpływ miały egzogeniczne zaburzenia związane z oddziaływaniem pandemii COVID-19, jak też rewizje szacunków wartości miernika za rok 2020, wpływające na wielkość efektu bazy dla wyliczenia jego wartości za 2021 r.

Zaburzenia z 2020 roku i początku 2021 roku mocno wpłynęły na 5-letnią średnią, w efekcie wskaźnik spadł poniżej długookresowego celu – 3%. Widoczny jest co prawda szybki powrót do aktywności - w II kwartale 2021 roku produktywność wzrosła realnie o 8,6%, w III kwartale - o ponad 3%, a w IV kwartale 2021 roku o ponad 5%, prawdopodobnie jednak nie uda się osiągnąć planowanej wartości miernika wynoszącej co najmniej 3,3%.

^{*)} Wstępne dane za 2021 rok. Źródłem informacji dotyczącej osiągniętej wartości miernika będzie publikacja GUS pt. *Status osób na rynku pracy, NSP 2021. Wyniki wstępne*.

PKB per capita (w relacji do UE-27) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥76	77

Komentarz:

Miernik jest jednym z najważniejszych wskaźników skuteczności polityki gospodarczej państwa. Analiza trendu miernika pozwala wnioskować o stabilności i zrównoważonym rozwoju gospodarki,

ogólnej efektywności koordynacji polityki gospodarczej, a także intensywności procesu konwergencji gospodarek państw członkowskich.

Metodologia obliczania wskaźnika PKB w PPS (tj. z uwzględnieniem siły nabywczej walut) ustalona została w European System of Accounts ESA'2010 i jest stosowana przez Eurostat dla wszystkich krajów unijnych. Wskaźnik PKB per capita w PPS (UE-27=100) jest wskaźnikiem złożonym, obliczanym przez Eurostat przy wykorzystaniu następujących wielkości:

- 1) PKB krajów członkowskich oraz UE-27 w cenach rynkowych (w EUR),
- 2) parytetów siły nabywczej walut (wskaźniki ilustrujące różnice w poziomach cen, konstruowanych przez Eurostat w oparciu o badania cen w krajach członkowskich),
- 3) PKB krajów członkowskich oraz UE-27 w cenach porównywalnych, eliminujących efekt z tytułu różnic w siłę nabywczej walut, wyrażony w sztucznej walucie PPS (Purchasing Power Standard),
- 4) liczby ludności obliczanej zgodnie z zasadami ESA'2010, zmiany nominalnych wielkości PKB.

Odchylenia od wartości miernika mogą potencjalnie wynikać ze zmian nominalnych wielkości PKB oraz korekt liczby ludności w Polsce i krajach UE.

Wartość miernika została wykonana zgodnie z poziomem wskazanym w planie. Osiągnięte wskaźniki potwierdzają trwały charakter procesu konwergencji realnej, pomimo skali zaburzeń oraz odmiennego (asymetrycznego) charakteru wpływu kryzysu pandemicznego („niepewności”) na gospodarkę Polski oraz UE.

W tych warunkach niezbędne było realizowanie akomodacyjnej polityki gospodarczej nakierowanej na stabilizację makroekonomiczną.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Urząd Dozoru Technicznego**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 413,59 mln zł;
2. **Polskie Centrum Akredytacji**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 22,58 mln zł;
3. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.077,61 mln zł;
4. **Polską Agencję Kosmiczną**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 20,55 mln zł;
5. **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 0,91 mln zł;
6. **Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 815,67 mln zł.

Zadanie 6.2.W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowane były przedsięwzięcia umożliwiające pokrycie perspektywnego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska.

Przedsięwzięcia obejmowały w głównej mierze przygotowanie regulacji, dokumentów programowych oraz systemów wsparcia na rzecz: zrównoważonego rozwoju sektora

energetyki, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

W ramach działań z zakresu regulacji i rozwoju rynków energetycznych były podejmowane czynności i opracowywano dokumenty wdrażające w sposób praktyczny ww. regulacje i strategię. Nakierowane były one na usprawnienie rozwoju systemów oraz sieci energii elektrycznej i paliw gazowych (m.in. uzgadnianie planów rozwoju i egzekwowanie ich przygotowania) oraz na zapewnienie działania systemów energetycznych w warunkach kryzysowych, zagrożenia dostaw paliw gazowych i energii (plany wprowadzania ograniczeń, ustalanie ilości zapasów obowiązkowych, łagodzenie skutków wzrostu cen dla szczególnych kategorii odbiorców). Monitorowano wypełnianie obowiązków wynikających z przyjętych regulacji w sektorze energetycznym oraz skutki wdrażania tych regulacji. Prowadzono również współpracę w ramach UE w zakresie projektów infrastrukturalnych o charakterze wspólnotowym, mających na celu dywersyfikację dostaw paliw i energii.

Realizacja działań ujętych w zadaniu była w wysokim stopniu zależna od prowadzenia inwestycji w zakresie infrastruktury sieciowej, dążących do umożliwienia przyłączenia nowych źródeł energii odnawialnej oraz poprawy efektywności energetycznej, w tym realizacji działań mających na celu rozwój i modernizację sieci dystrybucyjnej i przesyłowej w kierunku sieci inteligentnych. Istotne były także inicjatywy zapewniające wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym, w tym biopaliw, a także tworzenie warunków do rozwoju energetyki jądrowej w Polsce oraz gospodarowanie rezerwami strategicznymi. Ponadto ważnym zamierzeniem realizowanym w zakresie zadania był wzrost efektywności funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Regulacji Energetyki, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów, Rządową Agencję Rezerw Strategicznych, Fundusz Zapasów Interwencyjnych, Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny.**

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie rezerw strategicznych zgodnie z potrzebami państwa w warunkach kryzysu;**
- **Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa;**
- **Zabezpieczenie potrzeb rynku w zakresie dostaw surowca krajowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.2.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.049.545	1.284.821	2.240.708	1.791.162

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Procent realizacji wielkości bazowej rezerw, określonej przez organ tworzący (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	nie mniej niż 80	97,3
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika odzwierciedla stopień realizacji zadań w zakresie utrzymywania rezerw strategicznych na wypadek sytuacji kryzysowych. Miernik prezentuje stopień realizacji decyzji organu tworzącego rezerwy strategiczne przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych oraz wartościowy poziom zabezpieczenia państwa w odniesieniu do możliwości finansowych.</p> <p>Asortyment i ilości rezerw strategicznych były tworzone na podstawie decyzji i dyspozycji właściwych organów rządowych. Na realizację miernika w 2021 r. wpływ miała m.in. dostępność asortymentów na rynku.</p> <p>Miernik został wykonany w 2021 r. w granicach normy. Wartość miernika osiągnięta w 2021 r. określa realizację następujących zadań Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rządowego Programu Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021 (RPRS), będącego programem wieloletnim w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, – przeciwdziałania i walki z COVID-19 na podstawie decyzji i dyspozycji właściwych organów, – innych działań realizowanych poza RPRS, w tym głównie związanych z bezpieczeństwem i obronnością państwa. <p>W związku z powyższym wartość tego miernika obejmuje szerszy zakres działań niż wartość miernika dotyczącego realizacji programu wieloletniego RPRS prezentowana w sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa w „Programach wieloletnich w układzie zadaniowym w roku 2021”.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Udział importu nośników energii w zużyciu energii ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	<40	45 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik określa stopień samowystarczalności energetycznej kraju. Rozwój gospodarczy państw jest uzależniony m. in. od dostępu do energii. Udział importu w zużyciu energii ogółem wskazuje na stopień uzależnienia całego sektora energetycznego od importu nośników energii, a tym samym wskazuje na możliwość pokrycia zapotrzebowania paliwami produkcji krajowej. Na wartość miernika wpływają m. in. takie czynniki jak: stopień stabilności cen energii, tempo wzrostu gospodarczego, stopień wykorzystania zapasów nieodnawialnych paliw energetycznych, sytuacja polityczna w regionach bogatych w złoża surowców, rozwój infrastruktury służącej do importu.</p> <p>Obszar tego rodzaju działalności państwa określają dwa strategiczne dokumenty dla sektora energetycznego: projekt „Polityki energetycznej Polski do 2040 roku” oraz „Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030”.</p> <p>W 2021 r. w ramach zadania wykonano następujące działania:</p>		

- przeprowadzono nowelizację ustawy o rynku mocy (ustawa weszła w życie 1 września 2021 r.),
- osiągnięto postępy w realizacji projektu strategicznego POIiŚ pn. „Projekt budowy inteligentnej sieci elektroenergetycznej” (wykonanie projektu na koniec IV kw.2021 – ponad 50%),
- przeprowadzono konsultacje rynkowe dotyczące niezbędnych działań do stworzenia *hubu* gazowego,
- przygotowano projekty dokumentów dla Komisji Europejskiej w celu zapewnienia realizacji obowiązku organu właściwego w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- przygotowano projekt ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dostaw do odbiorców,
- opracowano rozporządzenie MKiŚ w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (reforma rynku),
- zapewniono bezpieczne zasady dla budowy i funkcjonowania sieci gazowych poprzez przyjęcie nowego rozporządzenia w zakresie warunków technicznych dla sieci gazowych.

Wartość miernika dotyczy 2020 r. Wyliczenie wartości miernika za 2021 rok możliwe będzie na podstawie wyników badania statystycznego statystyki publicznej „Bilans paliw i energii”. Badanie to prowadzone jest corocznie przez Prezesa GUS i ministra właściwego ds. energii. Wstępne wyniki badania statystyki publicznej (prezentujące dane możliwie najwcześniej) są przedstawiane w publikacji Bilans Energii Pierwotnej.

W ramach zadania uruchomiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

*) Wartość za rok 2020. Dane za rok 2021 będą dostępne w czerwcu 2022 r.

Roczne wydobycie węgla kamiennego (w tonach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥55 mln	55,0 mln
<p>Komentarz:</p> <p>Wykonana wartość miernika wynika ze spadku zapotrzebowania na węgiel, spowodowanego polityką klimatyczną UE, braku kontraktacji węgla przez energetykę, ograniczeniami spowodowanymi epidemią COVID-19 oraz wstrzymaniem prac w kopalniach w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa.</p> <p>Poziom wydobycia wynikał z podjętych przedsięwzięć umożliwiających pokrycie perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Przedsięwzięcia te obejmowały w głównej mierze przygotowanie regulacji, dokumentów programowych oraz systemów wsparcia na rzecz: zrównoważonego rozwoju sektora energetyki, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.</p> <p>W 2021 r. podpisana została „Umowa Społeczna” dotycząca transformacji sektora górnictwa kamiennego, ponadto przeprowadzono nowelizację ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (ogłoszoną 17 listopada 2021 r.), jak też przeprowadzono prace nad aktualizacją programu pomocowego do notyfikacji KE oraz prace nad aktualizacją Programu dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce.</p> <p>W ramach zadania uruchomiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Zapasów Interwencyjnych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.177,33 mln zł;
2. **Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 3.529,12 mln zł;
3. **Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 206,81 mln zł.

Zadanie 6.3.W Regulacja i wspieranie rozwoju rynków telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej

Zadanie dotyczyło działań z zakresu regulacji i rozwoju rynku telekomunikacyjnego i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz rynku pocztowego. Realizacja działalności państwa związana z rynkiem telekomunikacyjnym obejmowała tworzenie ram prawnych zapewniających właściwe funkcjonowanie tego rynku, a także wspieranie realizacji projektów sprzyjających inwestycjom telekomunikacyjnym, oraz stymulujących rozwój nowoczesnych technik i technologii telekomunikacyjnych. Przedsięwzięcia te umożliwiają dostęp do coraz szerszego zakresu usług telekomunikacyjnych, a w szczególności zwiększają dostępność szerokopasmowego Internetu. Natomiast realizacja zadań publicznych w zakresie rynku pocztowego obejmowała: działania regulacyjne dotyczące jego funkcjonowania z uwzględnieniem rozwoju konkurencyjności na tym rynku (w tym działania w zakresie transgranicznych usług doręczania paczek), usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego), zapewnienie badania jakości usług pocztowych oraz prowadzenie kontroli podmiotów działających na rynku pocztowym, a także finansowe wsparcie dla operatora wyznaczonego na realizację ustawowych obowiązków związanych ze świadczeniem usług powszechnych (zapewnienie dostępu do powszechnych usług pocztowych) oraz dotowanie usług pocztowych ustawowo zwolnionych z opłat.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Aktywów Państwowych, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wojewodów, Fundusz Szerokopasmowy**.

Celami określonym dla zadania były:

- **Wzrost dostępności usług telekomunikacyjnych dla społeczeństwa oraz zwiększanie ich wykorzystania;**
- **Wzrost dostępności usług pocztowych dla społeczeństwa oraz zwiększanie ich wykorzystania.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.3.W** w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	213.574	1.212	255.353	728

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do Internetu o przepustowości dosyłowej łączą wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabajtach

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	66	65,9 ^{*)}

Komentarz:

Rozwój Internetu szerokopasmowego przyczynia się do zmniejszenia wykluczenia cyfrowego poprzez wzrost dostępu do informacji o pracy, nauce, kulturze oraz ma pośredni wpływ na przyspieszenie rozwoju gospodarczego Polski (wzrost PKB). Miernik pozwala określić stopień dostępności do Internetu szerokopasmowego i monitoruje proces zmniejszania się dystansu, jaki dzieli w tym obszarze Polskę od innych państw członkowskich UE, umożliwia również ocenę działań podejmowanych na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Obliczana przez Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE) wartość miernika za 2021 r. będzie dostępna na przełomie czerwca i lipca 2022 r., co wynika z konieczności zebrania i zagregowania danych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych przez UKE. Natomiast wartość miernika za rok 2020 pozwala założyć, że miernik na koniec 2021 roku osiągnie, a nawet przekroczy planowaną wartość 66%. Działania mające na celu zwiększenie dostępu do Internetu, a tym samym zapewniające wzrost dostępności usług telekomunikacyjnych dla społeczeństwa oraz zwiększanie ich wykorzystania, mają pośredni i odsunięty w czasie wpływ na osiągnięcie zakładanego celu i miernika. Głównymi czynnikami wpływającymi na poziom realizacji zadania w 2021 r. były:

- 1) wpływ epidemii wirusa COVID-19,
  - wpływ pozytywny - konieczność pracy, szkoły i rozrywki online była argumentem wpływającym na przekonanie, jak bardzo istotne jest posiadanie odpowiednio szybkiego dostępu do Internetu, co mogło wpłynąć na zwiększenie popytu na taki Internet,
  - wpływ negatywny - różne obostrzenia i przerwane łańcuchy dostaw, wpływały na podejmowanie nowych czy kontynuowanie dotychczasowych inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową i rozwój dostępu do sieci Internet, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i samorządy,
- 2) podejmowane wcześniej działania polegające na zmianach legislacyjnych czy współpracy, w ramach zadań Instytucji Otoczenia Umowy Partnerstwa (IOUP) dla I osi priorytetowej PO Polska Cyfrowa, przy organizacji konkursów na dofinansowanie budowy sieci szerokopasmowych (odsunięty w czasie wpływ na osiągnięcie zakładanego celu i miernika).

^{*)} Wartość za rok 2020. Dane przekazane przez Urząd Komunikacji Elektronicznej według stanu na 31 grudnia 2021 r. będą znane na przełomie czerwca i lipca 2022 r.

Liczba placówek operatora wyznaczonego według stanu na koniec roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	7.627	7.626
Komentarz: <p>Wykonana wartość miernika wynika z podjętych działań regulacyjnych dotyczących funkcjonowania rynku pocztowego z uwzględnieniem konkurencyjności na tym rynku, zapewnieniem badania jakości usług pocztowych oraz prowadzeniem kontroli podmiotów działających na rynku pocztowym, a także finansowym wsparciem dla operatora wyznaczonego na realizację ustawowych obowiązków związanych ze świadczeniem usług powszechnych oraz dotowaniem usług pocztowych ustawowo zwolnionych z opłat.</p> <p>Na wartość miernika składała się suma placówek pocztowych czynnych i wyłączonych z czynnej obsługi klienta. Wykonana wartość przedmiotowego miernika jest niższa od planowanej, przy czym przewyższa minimalną liczbę placówek niezbędną do spełnienia wymagań nałożonych na operatora wyznaczonego, tj. ok. 6.900 placówek – wskaźnik dostępności do usług powszechnych określony w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1026 z późn. zm.). Zgodnie z § 24 ww. rozporządzenia, operator wyznaczony ma obowiązek posiadania jednej stałej placówki operatora wyznaczonego, licząc średnio w skali kraju, przypadającej na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 6.000 mieszkańców na terenie gmin miejskich i gmin miejsko-wiejskich, – 85 km² powierzchni na obszarach wiejskich. <p>W każdej gminie powinna być uruchomiona co najmniej jedna stała placówka. Zatem wszystkie nałożone na operatora wyznaczonego wymagania w zakresie dostępności do usług powszechnych są spełnione.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Szerokopasmowy**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 53,20 mln zł.

Zadanie 6.4.W Wsparcie i promocja turystyki

ZADANIE PRIORYTETOWE

Rozwój turystyki jest istotnym wskaźnikiem rozwoju cywilizacyjnego społeczeństw, który przyczynił się do podnoszenia jakości życia, do odkrywania najcenniejszych zasobów kulturowych i środowiskowych, których eksponowanie poprawia konkurencyjność poszczególnych regionów. Polityka państwa w obszarze turystyki realizowana była poprzez podejmowanie działań na rzecz wzmacniania rozwoju konkurencyjności oraz innowacyjności polskiej turystyki. Prowadzone były działania na rzecz pozytywnego wizerunku Polski, promujące jej atrakcyjność turystyczną. Rozwój sektora gospodarki turystycznej w Polsce nastąpił poprzez tworzenie markowych produktów turystycznych opartych na potencjale kulturowym i przyrodniczym kraju oraz koncentrację działań promocyjnych, zarówno w kraju jak i na rynkach zagranicznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Wojewodów oraz Polską Organizację Turystyczną.

Celem określonym dla zadania było **wzmacnianie rozwoju konkurencyjności polskiej turystyki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.4.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	69.535	9	69.114	261

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wpływy z turystyki w danym roku (w mld PLN)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	37,90	47,61

Komentarz:

Wpływy z turystyki w danym roku (w mld PLN) są iloczynem liczby podróży i wartości przeciętnych wydatków na poszczególne rodzaje podróży.

Mimo sytuacji pandemicznej i dynamicznie zmieniających się warunków, rok 2021 (zwłaszcza w przypadku aktywności turystycznej mieszkańców Polski), okazał się znacznie lepszy niż przewidywano. W 2021 roku Polacy podróżowali znacznie więcej po kraju, co przełożyło się na korzystniejsze rezultaty realizacji miernika.

Na wykonanie miernika miały wpływ w szczególności:

- wysokozasięgowe kampanie promocyjne realizowane w Internecie, np.: „Magia Polskich Miast”, „Śladami najlepszych polskich blogerów”, „Na wsi najlepiej...”, które inspirowały do podróżowania po Polsce,
- cykl webinarów dla pilotów wycieczek, touroperatorów i biur podróży „Oferta turystyczna polskich regionów”,
- prowadzenie działań promocyjnych na rzecz projektów: „Polskie Marki Turystyczne”, „EDEN”, „Turystyczna Szkoła”, „Bezpieczne Góry w Polsce”, „Polski Bon Turystyczny”.
- zrealizowanie (w ramach wysokozasięgowych działań telewizyjnych) kampanii "Jak smakuje Polska", "Wielki Test o Turystyce", a także działań promocyjnych w telewizji śniadaniowej i programie sylwestrowym,
- organizacja konkursów: "Na Najlepszy Produkt Turystyczny - Certyfikat POT 2021" , „Turystyczny Dziennikarz Roku 2020”, "Turystyczne Mistrzostwa Blogerów", „Czekamy na Was”, „Bądź w zgodzie i blisko z ekologią”,
- realizacja badań marketingowych, a także badań ewaluacyjnych po wydarzeniach organizowanych przez POT (imprezy targowe, konkursy, webinaria),
- kontynuacja współpracy POT-ROT-LOT. Dzięki powyższym działaniom promocyjnym POT dotarła do większej, niż zaplanowano, liczby odbiorców.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 62,76 mln zł.

Zadanie 6.5.W Ochrona konkurencji i konsumentów

W celu ochrony konkurencji i konsumentów, władze publiczne przeciwdziałały praktykom antykonkurencyjnym i kontrolowały koncentracje na rynku, jak również zwalczały praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów i niedozwolone postanowienia umowne oraz dążyły do stworzenia bezpiecznego i prokonsumenckiego rynku, na którym istnieją warunki dla efektywnego i skutecznego dochodzenia roszczeń konsumenckich. Zadanie obejmowało także działania w zakresie ochrony interesów klientów podmiotów rynku finansowego, które dotyczą osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych, osób otrzymujących emeryturę kapitałową albo osób przez te osoby uposażonych.

W ramach przeciwdziałania praktykom antykonkurencyjnym Prezes UOKiK prowadził postępowania antymonopolowe i wyjaśniające. Prowadzone były także kontrole i przeszukania, w szczególności dotyczące podejrzenia zawarcia niedozwolonych porozumień.

Ponadto, właściwe organy administracji w celu ograniczenia zatorów płatniczych na rynku, przeciwdziałały praktykom nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych poprzez prowadzenie odpowiednich postępowań administracyjnych oraz analiz prawdopodobieństwa. Właściwe organy administracji prowadziły także monitoring pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom. Realizując zadanie zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa konsumentów nabywających produkty na polskim rynku zlecane były kontrole Inspekcji Handlowej pod kątem spełniania ogólnych wymagań bezpieczeństwa, jakości paliw i innych produktów nieżywnościowych znajdujących się w obrocie handlowym (i usług dla ludności) oraz prowadzone postępowania zmierzające do wyeliminowania produktów stwarzających zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów. Realizowane kontrole miały również na celu eliminowanie nieprawidłowości wynikających z niezgodności produktów nieżywnościowych, paliw i usług z wymaganiami określonymi w przepisach bądź deklaracjach. Monitorowano także system nadzoru rynku pod kątem występowania negatywnych zjawisk wpływających na poziom ochrony konsumentów, jak też oraz uczestniczono w unijnych systemach wymiany informacji o produktach niebezpiecznych lub niespełniających wymagań unijnego prawodawstwa zharmonizowanego.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wojewodów oraz Rzecznika Finansowego.

Celem określonym dla zadania było **podnoszenie dobrobytu konsumentów poprzez ochronę oraz tworzenie warunków dla funkcjonowania konkurencji**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.5.W** w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	301.724	0	316.397	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek skutecznych interwencji Prezesa UOKiK w zakresie usuwania naruszeń przepisów ochrony konkurencji i konsumentów (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	96	98
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odnosi się do ochrony rynku przed praktykami ograniczającymi konkurencję lub naruszającymi zbiorowe interesy konsumentów, która jest zapewniana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Miernik został wykonany w 2021 r. na poziomie wyższym niż założony w planie, a na jego realizację miały wpływ takie działania/czynniki, jak m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eliminacja zjawiska zmów przetargowych poprzez regularne badanie przetargów, w tym dot. zamówień finansowanych w części z funduszy europejskich, - stałe prowadzenie tzw. „białego wywiadu” – zarówno w zakresie potencjalnych zmów przetargowych, jak również w celu wykrycia innych porozumień ograniczających konkurencję, - dostosowanie organizacji pracy, w tym przede wszystkim pracy zdalnej, do wymogów związanych z ograniczeniami występującymi w czasie zagrożenia epidemicznego COVID, - podjęcie szeregu interwencji kontrolnych usług deweloperskich wobec podejrzenia stosowania przez przedsiębiorców świadczących tego typu usługi niedozwolonych postanowień umownych (podjęte działania w znacznej części doprowadziły do wyeliminowania kwestionowanych postanowień), - zastosowanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 (Lexitor) oraz stanowiska Prezesa UOKiK z dnia 2 marca 2020 r. dotyczącego interpretacji art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim w kontekście wyroku TSUE, - analizowanie linii orzeczniczej sądów w celu zwiększenia prawdopodobieństwa utrzymania w mocy wydanych decyzji, - prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie rozpropagowania procedury dobrowolnego poddania się karze. <p>Ponadto, zapewniono kontynuację funkcjonowania komitetów ewaluacyjnych, w zakresie zbiorowych interesów konsumentów i porozumień ograniczających konkurencję, które pełnią rolę komitetów sterujących i weryfikujących zasadność podejmowania/niepodejmowania spraw.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Rzecznika Finansowego**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 0,03 mln zł.

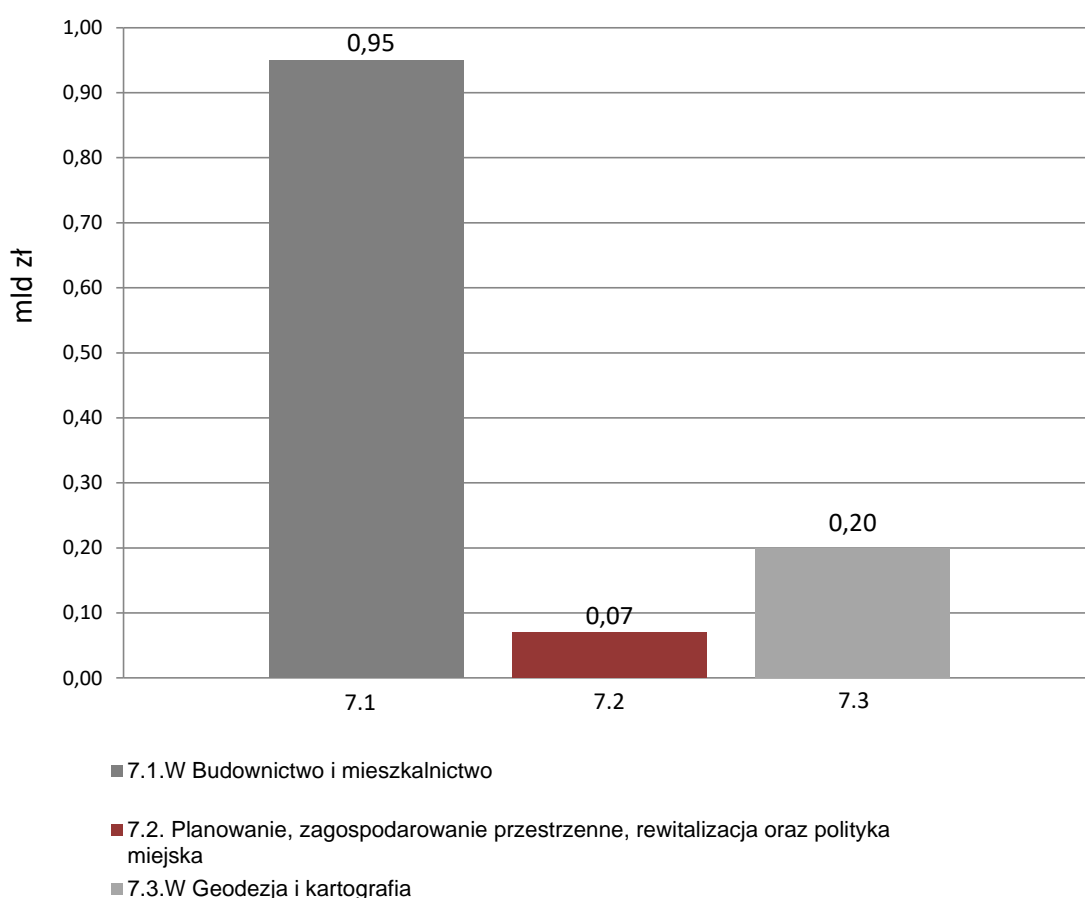
Funkcja 7.

Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo

Polityka państwa w ramach funkcji obejmowała realizację rządowych programów polityki mieszkaniowej umożliwiających wsparcie nowych inwestycji w budownictwie mieszkaniowym oraz inwestycji zapobiegających degradacji fizycznej istniejącego zasobu, jak również realizację innych ustawowo określonych zobowiązań w zakresie finansowania mieszkalnictwa. Realizowane były również działania zmierzające do poprawy stanu technicznego istniejących zasobów, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej. W zakres funkcji wchodziły ponadto zadania związane z zagospodarowaniem przestrzennym, geodezją i kartografią, systemem informacji przestrzennej, polityką miejską i rewitalizacją, gospodarką nieruchomościami oraz nadzorem architektoniczno-budowlanym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 7. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **1.216.671 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 7.428 tys. zł.

Wykres 7: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 była **poprawa stanu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 7. przyjęto następujący miernik: liczba mieszkań przypadająca na 1.000 mieszkańców (w szt.) – wykonanie w 2021 r. wyniosło 399,0 szt., wobec planu 397,1 szt. Na liczbę mieszkań wpływ ma m.in. liczba nowo wybudowanych mieszkań, kwestia ta została omówiona w komentarzu do miernika zadania 7.1.W Budownictwo i mieszkalnictwo.

Zadanie 7.1.W Budownictwo i mieszkalnictwo

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie to obejmowało szeroki obszar działań m. in. związanych z tworzeniem i koordynacją regulacji w zakresie gospodarki nieruchomościami i mieszkalnictwa, wspieraniem termomodernizacji i remontów zasobów mieszkaniowych, a w szczególności działalnością państwa na rzecz rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

W ramach zadania w szczególności realizowany był Narodowy Program Mieszkaniowy, którego najważniejsze działania składały się na pakiet „Mieszkanie +”, tj. dostępne budownictwo na wynajem na gruntach samorządowych i Skarbu Państwa, a także społeczne budownictwo czynszowe (w tym także w odniesieniu do zasobu mieszkaniowego dla osób najuboższych), bowiem w ramach zadania prowadzone były działania związane z finansowym wsparciem tworzenia lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń. Prowadzony był również nadzór merytoryczny nad Krajowym Zasobem Nieruchomości, którego zadaniem jest w szczególności tworzenie warunków do zwiększania dostępności mieszkań przy wykorzystaniu nieruchomości Skarbu Państwa.

Ponadto, przewidziano udzielenie dopłat ze środków publicznych do oprocentowania kredytów w ramach prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego programu preferencyjnych kredytów dla społecznych inicjatyw mieszkaniowych (dotychczasowa nazwa: towarzystwa budownictwa społecznego), spółdzielni mieszkaniowych i spółek gminnych. Realizowane były dopłaty do czynszu dla najemców mieszkań budowanych we współpracy inwestora z gminą (program „Mieszkanie na Start”), dopłaty do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki na usuwanie skutków powodzi, dopłaty do oprocentowania kredytów mieszkaniowych udzielonych na zakup własnego mieszkania (program „Rodzina na swoim”), a także dopłaty do kosztów nabycia pierwszego mieszkania lub domu jednorodzinnego przez młodych ludzi (program „Mieszkanie dla Młodych”).

Jednocześnie pomoc państwa dotyczyła także spłaty spółdzielczych kredytów (wykup odsetek od spółdzielczych kredytów mieszkaniowych tzw. starego portfela), jak również refundacji premii gwarancyjnych. Sprawowana była kontrola nad działaniami organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego oraz kontrola wprowadzanych do obrotu wyrobów budowlanych. Ponadto, w zakresie zadania ujęte zostały m. in. sprawy dotyczące lokalizacji inwestycji i gospodarki nieruchomościami.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodów oraz Krajowy Zasób Nieruchomości.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności mieszkań**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	688.716	7.551	945.051	1.307

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba nowo wybudowanych mieszkań na 1.000 mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	6,3	6,2

Komentarz:

Miernik odwzorowuje roczne efekty budownictwa mieszkaniowego, które są ściśle powiązane z procesem planowania przestrzennego, dostępnością terenów inwestycyjnych, regulacją procesu budowlanego oraz finansowym wsparciem części segmentów budownictwa mieszkaniowego. Liczba nowo wybudowanych w danym roku mieszkań zależy głównie od czynników makroekonomicznych, z uwzględnieniem inercji czasowej spowodowanej długotrwałym cyklem inwestycyjnym w budownictwie mieszkaniowym. Większość decyzji jest też podejmowanych przez niezależne podmioty prywatne.

W roku 2021 oddano do użytkowania największą - po roku 1979 r. - liczbę mieszkań. Wykonanie wskaźnika sięgnęło 98% - rozbieżność między wartością planowaną a wykonaną miernika wynika przede wszystkim ze skutków pandemii COVID-19, która spowodowała wstrzymanie przez inwestorów części prac budowlanych przy nowych projektach i przesunięcie terminu ich realizacji na kolejny rok (obrazuje to dynamika mieszkań rozpoczynanych oraz planowanych).

W 2021 r. realizowano następujące działania w celu wzmocnienia rezultatów zadania budżetowego:

1) weszły w życie rozwiązania wprowadzone w ramach tzw. społecznego pakietu mieszkaniowego. Jedną z istotnych zmian było utworzenie Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa oraz umożliwienie Krajowemu Zasobowi Nieruchomości (KZN) tworzenie nowych Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych (SIM) i przystępowanie do istniejących SIM/Towarzystw Budownictwa Społecznego. Dzięki tym rozwiązaniom w roku 2021 gminy otrzymały ponad 1,3 mld zł wsparcia na założenie SIM lub wsparcie inwestycji mieszkaniowych prowadzonych lub planowanych przez SIM-y,

2) nowelizacja ustawy o KZN, która weszła w życie 19 stycznia 2021 r. umożliwiła KZN tworzenie SIM i przystępowanie do istniejących SIM/TBS. KZN do powołanych we współpracy z gminami 22 SIM-ów i 2 istniejących SIM-ów przekazał w 2021 roku pod budownictwo mieszkaniowe grunty Skarbu Państwa gospodarowane przez KZN o pow. 66,0226 ha. Na tych nieruchomościach w 2021 roku nie powstało jednak żadne mieszkanie,

3) kontynuowano prace zmierzające do wypracowania rozwiązań legislacyjnych ułatwiających funkcjonowanie kooperatyw mieszkaniowych,

4) weszły w życie rozwiązania mające na celu dalszy rozwój budownictwa społecznego na wynajem, w tym w ramach ustawy „lokal za grunt”,

5) weszły w życie (w I kwartale 2021 r.) zmiany będące przedmiotem tzw. społecznego pakietu mieszkaniowego, który wprowadził zwiększenie skali wsparcia publicznego dla budownictwa mieszkaniowego, realizowanego w celu zaspokojenia potrzeb osób o niskich i przeciętnych dochodach.

Rozwiązania pozytywnie wpłynęły na efekty programów rządowych: budownictwa socjalnego i komunalnego oraz społecznego budownictwa czynszowego. Ponadto prowadzony był proces legislacyjny projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie finansowania programów mieszkaniowych który ma na celu udrożnienie mechanizmów finansowania rządowych programów mieszkaniowego, w tym możliwość finansowania wpływami ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowymi w celu dofinansowania społecznych inwestycji mieszkaniowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Krajowy Zasób Nieruchomości**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 50,26 mln zł.

Zadanie 7.2. Planowanie, zagospodarowanie przestrzenne, rewitalizacja oraz polityka miejska

W ramach tego zadania prowadzone były sprawy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz polityki miejskiej, polegające m.in. na przygotowywaniu, realizacji, monitorowaniu wdrażania oraz aktualizacji dokumentów rządowych, w tym krajowej polityki miejskiej (w tym działań służących rewitalizacji miast). Prowadzona była także koordynacja spójności terytorialnej regionów granicznych, z uwzględnieniem powiązań transgranicznych. Celem zadania było m.in. usprawnienie systemu gospodarowania przestrzenią poprzez tworzenie kompleksowych regulacji dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie planowania przestrzennego i rewitalizacji poprzez prowadzenie szkoleń oraz wydawanie publikacji „dobrych praktyk”. Ponadto, prowadzona była koordynacja działań w zakresie tworzenia, utrzymywania i rozwijania infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie tematu – zagospodarowanie przestrzenne.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Celem określonym dla zadania było **tworzenie warunków do prawidłowej realizacji zadań w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.893	8.955	67.256	5.902

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba publikacji zawierających przykłady dobrych praktyk z zakresu planowania i kształtowania przestrzeni (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	3	0
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik obrazuje efektywność podejmowanych działań w celu wsparcia merytorycznego organów administracji publicznej oraz innych uczestników procesu planistycznego poprzez propagowanie modelowych rozwiązań, przyczyniających się do podnoszenia jakości wspólnej przestrzeni. Publikacje zawierające przykłady dobrych praktyk z zakresu planowania i kształtowania przestrzeni są integralnym elementem działań zmierzających do podniesienia jakości i efektywności polityki przestrzennej.</p> <p>Planowane wartości miernika wynikają z założeń projektu „Zainspiruj naszą przestrzeń – programy szkoleniowe i publikacje dla planistów – etap I” (współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)), w ramach którego w 2022 r. miały zostać wydrukowane i rozdyskrebowane 3 publikacje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Zrównoważona mobilność w planowaniu przestrzennym” – zamówienie publiczne na opracowanie merytoryczne zostało odebrane, 2. „Adaptacja do zmian klimatu i mitygacja tych zmian” – zamówienie publiczne na opracowanie merytoryczne zostało odebrane, 3. „Bilansowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUIKZP)”. <p>Ponadto, podpisano umowę na opracowanie merytoryczne kolejnej publikacji pt. „Miejscowy plan rewitalizacji – krok po kroku”.</p> <p>W wykonaniu miernika nie zostało to jednak uwzględnione, ponieważ algorytm miernika obejmuje nie tylko opracowanie pod względem merytorycznym, ale również wydanie publikacji. Publikacje nie zostały wydane, ponieważ nie została zawarta umowa na usługi graficzne.</p> <p>W związku z trwającą procedurą wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, mającego przyczynić się do zrealizowania tychże zadań i w konsekwencji realizacji wskaźnika, rozstrzygnięcie i wybór ofert nastąpią w 2022 r.</p> <p>W ramach zadania w 2021 r. prowadzono też prace nad reformą systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego, stworzono podstawy prawne do zainicjowania cyfryzacji planowania przestrzennego, a ponadto realizowano projekt „Nowy model urbanizacji w Polsce – praktyczne wdrożenie zasad odpowiedzialnej urbanizacji oraz miasta zwartego” – GOSPOSTRATEG.</p>		

Zadanie 7.3.W Geodezja i kartografia

W ramach zadania wykonywane były działania zapewniające dostęp do aktualnej informacji geodezyjnej i kartograficznej (informacji przestrzennej), służące poprawie obsługi obywateli w tym zakresie. Głównym rodzajem działalności w tym obszarze było: prowadzenie, gromadzenie i aktualizacja, a także udostępnianie danych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w szczególności za pomocą usług sieciowych. Zapewniono budowę/tworzenie, modernizację i aktualizację systemów infrastruktury informacji

przestrzennej, a także dostęp i utrzymanie tej infrastruktury. Ponadto, prowadzony był nadzór i kontrola w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów prawa w dziedzinie geodezji i kartografii.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Wojewodów, Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie dostępu do zbiorów danych przestrzennych w ramach Infrastruktury Informacji Przestrzennej;
- Zapewnienie użytkownikom dostępu do zbiorów danych i usług danych przestrzennych w ramach Infrastruktury Informacji Przestrzennej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 7.3.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	190.879	609	196.935	220

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powierzchnia kraju objęta aktualizacją danych wchodzących w skład centralnej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w danym roku kalendarzowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	36	29

Komentarz:

Miernik pozwala na ocenę aktualności danych wchodzących w skład centralnej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (pzgik), do których dostęp interesariuszom zapewnia administracja publiczna. Dostarczanie danych gromadzonych w bazach danych przestrzennych wchodzących w skład pzgik jest ustawowym obowiązkiem Głównego Geodety Kraju.

Niższy wskaźnik miernika w zakresie liczby powiatów na których zaplanowano modernizację osnowy podstawowej wynika z wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 6 lipca 2021 r. w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych, które wprowadziło zmiany w standardzie technicznym utrzymania podstawowych osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

Zmniejszenie liczby powiatów na których zaplanowano prace dotyczy przesunięcia w czasie zaplanowanej kampanii pomiarowej dotyczącej aktualizacji współrzędnych stacji referencyjnych systemu ASG-EUPOS wraz z wybranymi punktami podstawowej osnowy geodezyjnej poziomej klasy bazowej. W związku z przejęciem w trakcie roku stacji referencyjnych na terenie woj. małopolskiego, na których planowana jest wymiana sprzętu GNSS, oraz prowadzonym obecnie procesem zakładania nowych dodatkowych stacji referencyjnych, kampania pomiarowa zostanie wykonana po zakończeniu prac instalacyjnych, ponieważ ze względów merytorycznych proces

pomiaru oraz wyrównania współrzędnych powinien być wykonany w jednym cyklu dla całej, kompletnej sieci.

Czynnikami wpływającym na realizację zadania była m. in. automatyzacja procesów kontroli danych. W 2021 r. prowadzono następujące działania wspierające realizację zadania:

- bieżący monitoring prac realizowanych przez wykonawców prac geodezyjnych i kartograficznych (gik) zleczanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii (GUGIK),
- merytoryczną współpracę z wykonawcami prac gik zleczanych przez GUGIK (spotkania, wyjaśnienia, etc.),
- merytoryczne wsparcie przedstawicieli Urzędów Marszałkowskich w weryfikacji jakości prac gik zleczanych przez GUGIK,
- współpracę z jednostkami naukowymi i organizacjami międzynarodowymi (np. European Spatial Data Research (EuroSDR), Politechnika Warszawska, Podkomisja - Regional Reference Frame Sub-Commission for Europe (EUREF)),
- zakup narzędzi w celu automatyzacji procesów kontroli danych oraz poprawy funkcjonowania systemu ASG-EUPOS.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Średnia miesięczna liczba odwiedzin Geoportalu

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	650.000	824.805
Komentarz: <p>Miernik pozwala na monitorowanie poziomu zainteresowania obywateli informacją przestrzenną oraz jej wykorzystania, a także informuje o skuteczności dotarcia do potencjalnych użytkowników Geoportalu, jak też ocenia skalę zaspokojenia potrzeb wszystkich interesariuszy.</p> <p>Uzyskane w 2021 r. wykonanie miernika było wyższe od planowanego, do czego przyczyniły się działania związane z udostępnieniem nowych funkcjonalności aplikacji mapowej w Geoportalu oraz przeprowadzane działania promocyjne i szkoleniowe dla pracowników instytucji publicznych (różnego szczebla) związane z tematyką infrastruktury danych przestrzennych.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 4,33 mln zł.

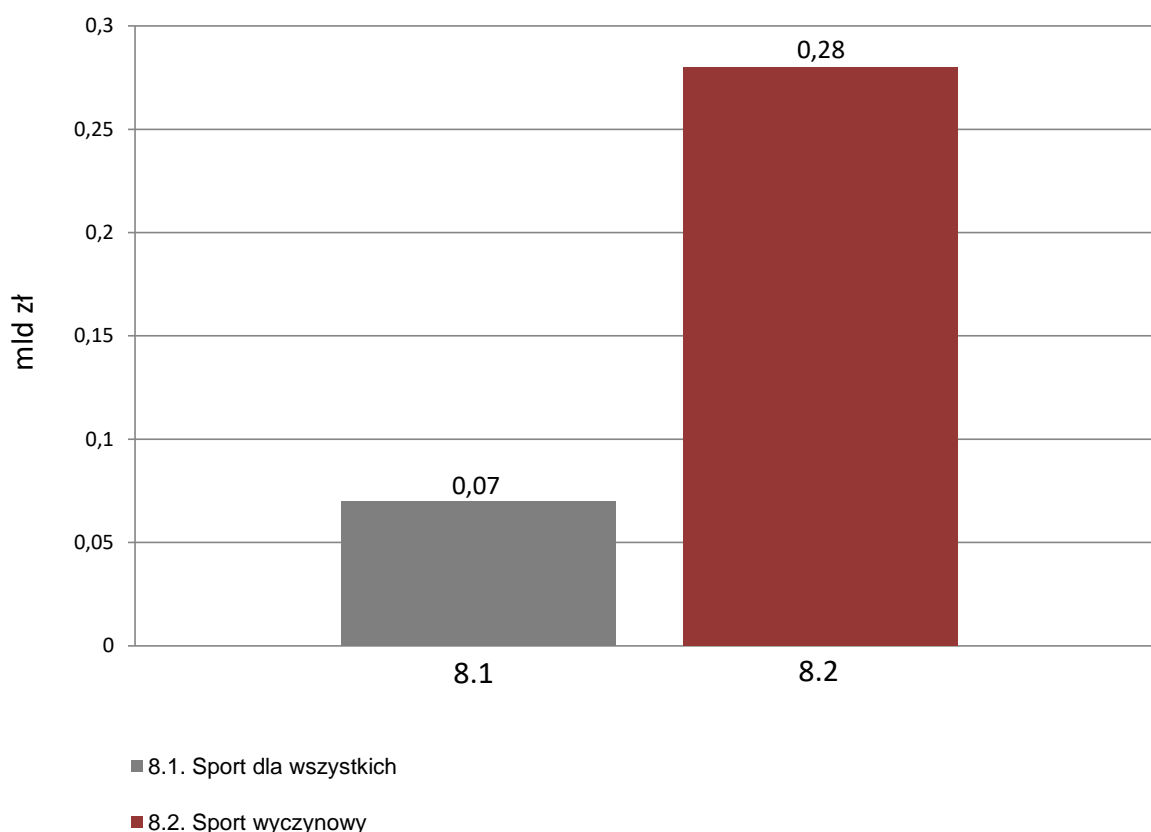
Funkcja 8.

Kultura fizyczna

Funkcja obejmowała zadania mające na celu promocję i upowszechnianie aktywności fizycznej w społeczeństwie, wspieranie sportu wyczynowego oraz rozwój infrastruktury sportowej. Realizowane w ramach funkcji przedsięwzięcia przyczyniały się także do poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, poziomu edukacji czy zwiększenia wydajności pracy.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 8. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **343.045 tys. zł.**

Wykres 8: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 było **zwiększenie poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 8. przyjęto następujący miernik: stosunek liczby uczestników działań związanych z aktywnością fizyczną, realizowanych przez Ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, do ogólnej liczby ludności w Polsce (%). Miernik zrealizowano w 2021 r. w wysokości 94,41%, wobec wartości planowanej 9%. Uzyskana wartość miernika kształtuje się w 2021 r. znacznie powyżej wartości planowanej (począwszy od roku 2021 zmianie uległ miernik wraz ze sposobem jego obliczania).

Wynik został uzyskany dzięki systemowemu wsparciu przedsięwzięć aktywizujących społeczeństwo polskie, takich jak: imprezy sportowe, zajęcia sportowe, czy obozy sportowe, co miało istotny wpływ na kształtowanie nawyków ruchowych w Polsce. Kluczowy wpływ na osiągniętą wartość miernika miały działania uświadamiające oraz promujące sport. m.in. kampania informacyjna Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska pn. „Grajmy Razem” która dotarła do 5 mln odbiorców oraz kampania informacyjna Stowarzyszenia Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych „Amp Futbol” pn. „Jedną Nogą w Finale”, która poprzez elektroniczne źródła przekazu medialnego dotarła do ponad 26,7 mln odbiorców. Należy zauważyć że ww. działania mają charakter sezonowy, co jest istotne przy analizie danych, również na potrzeby planowania wartości miernika na kolejne lata.

Zadanie 8.1. Sport dla wszystkich

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie realizowane było poprzez działania promujące społeczne, edukacyjne i wychowawcze wartości sportu, w formie dofinansowania przedsięwzięć z zakresu upowszechniania aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami, różnych grup społecznych i środowiskowych oraz poprzez działania kreujące politykę w zakresie sportu dla wszystkich, tj. zlecenie badań społecznych czy przygotowywanie strategii rozwoju sportu w Polsce. Ponadto realizowany był rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej. Dofinansowano zadania inwestycyjne w obszarze budowy, remontów oraz przebudowy obiektów sportowych o wielofunkcyjnym i uniwersalnym charakterze, wpisujących się w potrzeby lokalnych społeczności, co stanowiło czynnik mobilizujący i ułatwiający uprawianie aktywności fizycznej obywateli na każdym etapie życia.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów.

Celami określonymi dla zadania były:

- Tworzenie warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich;
- Poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu dla wszystkich.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 8.1. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	30.621	0	66.909	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wspartych przedsięwzięć z obszaru upowszechniania sportu dla wszystkich (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	6.000	6.464
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika oznacza liczbę wspartych przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dla wszystkich. Działania prowadzone w obszarze sportu powszechnego skierowane są do ogółu społeczeństwa, bez względu na status, płeć, miejsce zamieszkania, wiek czy stan zdrowia. Szczególne znaczenie mają przedsięwzięcia organizowane dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. Zakres i natężenie podejmowanych działań wynika bezpośrednio z obserwowanych zmian cywilizacyjnych, związanych w szczególności z deficytem aktywności fizycznej (żywienie, siedzący tryb życia, zmiana zachowań społecznych).</p> <p>Na poziom realizacji miernika w 2021 r. wpływ miały m. in. takie czynniki jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwie zaadresowana oferta aktywizacyjna oraz optymalne kryteria i zasady uzyskania wsparcia, jak też szeroki zakres implementacji działań aktywizacyjnych, - odpowiedni poziom zainteresowania podmiotów realizacją zadań z zakresu tworzenia warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich (beneficjentami zadań mających na celu aktywizację społeczeństwa są organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania w obszarze sportu). <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych i rezerwy ogólnej.</p>		

Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w ramach sportu dla wszystkich (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	600	394
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik prezentuje rezultaty działań na rzecz poprawy, unowocześnienia i rozwoju infrastruktury sportowej – w zakresie tworzenia warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich. W celu poprawy stanu bazy sportowej realizowano w 2021 r. – poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych – następujące programy obejmujące przedsięwzięcia inwestycyjne składające się na wartość miernika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej” – dofinansowanie wypłacone na: 361 zadań inwestycyjnych (zadania w programie dedykowanym) oraz 20 zadań inwestycyjnych (zadania kontynuowane z programów funkcjonujących we wcześniejszych latach jako odrębne: terenowy, remontowy, modernizacji, szkolny, ponadlokalny), które to zastąpił Program Sportowa Polska, - „Program Rozwoju Infrastruktury Lekkoatletycznej” – dofinansowano 6 zadań inwestycyjnych, - „Program budowy zadaszeń boisk piłkarskich” – dofinansowano 7 zadań inwestycyjnych. <p>W 2021 r. wykonano wartość miernika na niższym poziomie, niż przewidziany w planie, na co wpływ miały:</p>		

- wysoki stopień uzależnienia od podmiotów zewnętrznych, a w szczególności – trudna sytuacja finansowa beneficjentów związana m. in. z pandemią COVID-19,
- warunki rynkowe (dotyczące postępowań przetargowych wśród wykonawców),
- procedury związane z uzyskaniem decyzji administracyjnych (np. pozwolenia na budowę),
- warunki atmosferyczne.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych i rezerwy ogólnej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków:

1. **Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 492,56 mln zł;
2. **Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 20,07 mln zł.

Zadanie 8.2. Sport wyczynowy

Realizacja zadania obejmowała kreowanie polityki państwa w zakresie sportu wyczynowego. Prowadzone były działania na rzecz wzmocnienia pozycji reprezentantów Polski we współzawodnictwie międzynarodowym. Zapewniane było funkcjonowanie systemu szkolenia w sporcie wyczynowym poprzez przygotowanie i udział kadr narodowych w międzynarodowych zawodach sportowych rangi mistrzowskiej oraz szkolenia sportowe dzieci i młodzieży. Rozwijano i utrzymywano infrastrukturę sportową na potrzeby sportu wyczynowego (poprzez dofinansowanie realizacji inwestycji sportowych), a także organizowano zawody sportowe rangi mistrzowskiej w Polsce. Ponadto realizowane były działania dążące do zwalczania negatywnych zjawisk w sporcie oraz mające na celu podnoszenie kompetencji kadr sportu wyczynowego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Centralny Ośrodek Sportu, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Polską Agencję Antydopingową oraz Polskie Laboratorium Antydopingowe.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa pozycji reprezentantów Polski w światowym współzawodnictwie sportowym;**
- **Poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu wyczynowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 8.2. w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	265.389	0	276.136	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym (w os.)

Wartości mierników	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	188	276
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika wskazuje na pozycję Polski w sporcie światowym, o której decyduje liczba zawodników, kobiet i mężczyzn o najwyższych predyspozycjach psychofizycznych, dających szansę osiągnięcia wyników na najwyższym poziomie międzynarodowego współzawodnictwa sportowego. Miernik określa potencjał sportu polskiego w zakresie możliwości podjęcia skutecznej walki o miejsca na najważniejszych zawodach sportowych na świecie. Osiąganie najwyższych miejsc na najważniejszych zawodach sportowych na świecie daje szansę zaistnienia Polski na sportowej arenie międzynarodowej i w znacznej mierze przyczynia się do zainteresowania sportem przez społeczeństwo oraz propagowania zdrowego i aktywnego stylu życia, wpływając pozytywnie na kondycję zdrowotną społeczeństwa. Z kolei większe zainteresowanie sportem przekłada się na upowszechnianie w społeczeństwie idei olimpijskiej i postawy fair play.</p> <p>W 2021 r. uzyskano wykonanie miernika na poziomie wyższym od planowanego, do czego przyczyniły się w szczególności m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie przygotowań zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich, głuchych oraz przygotowań i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich i nieolimpijskich, - kreowanie polityki w zakresie sportu wyczynowego, - podnoszenie kompetencji kadr sportu wyczynowego. <p>W ramach zadania realizowano projekty naukowe w zakresie przygotowań olimpijskich i paraolimpijskich, „Program TEAM100 (m.in. poszerzono go o grupę beneficjentów o zawodników w wieku 16-17 lat), program „Wspieranie szkolenia zawodników kadry narodowej – Program Super Trener” (rozszerzony o możliwość wprowadzenia byłych sportowców do sztabów szkoleniowych, a także w skład kadry zarządzającej PZS), jak też wspierano sport młodzieżowy.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy ogólnej.</p>		

Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym (w szt.)

Wartości mierników	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	70	68
<p>Komentarz:</p> <p>Na wykonanie miernika składa się realizacja przedsięwzięć w ramach ogłoszonego przez Ministra właściwego ds. sportu „Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu”, co przyczynia się do zapewnienia odpowiednich warunków szkolenia i treningu sportowców, przygotowania kadry narodowej oraz organizacji zawodów.</p>		

Prezentowana wartość miernika jest bliska zaplanowanej, a różnica wobec planu związana jest z opóźnieniami w realizacji zadań inwestycyjnych. Przyczynami tych opóźnień były: przedłużający się proces przygotowawczy (m. in. z uwagi na procedury związane z uzyskaniem decyzji administracyjnych – np. pozwolenia na budowę).

Osiągnięcie najwyższych miejsc na najważniejszych zawodach sportowych na świecie daje szansę zaistnienia Polski na sportowej arenie międzynarodowej i w znacznej mierze przyczynia się do zainteresowania sportem przez społeczeństwo oraz propagowania zdrowego i aktywnego trybu życia, wpływając pozytywnie na kondycję zdrowotną społeczeństwa.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Sportu**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 201,07 mln zł;
2. **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 390,68 mln zł;
3. **Polską Agencję Antydopingową**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 6,97 mln zł;
4. **Polskie Laboratorium Antydopingowe**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 12,33 mln zł.

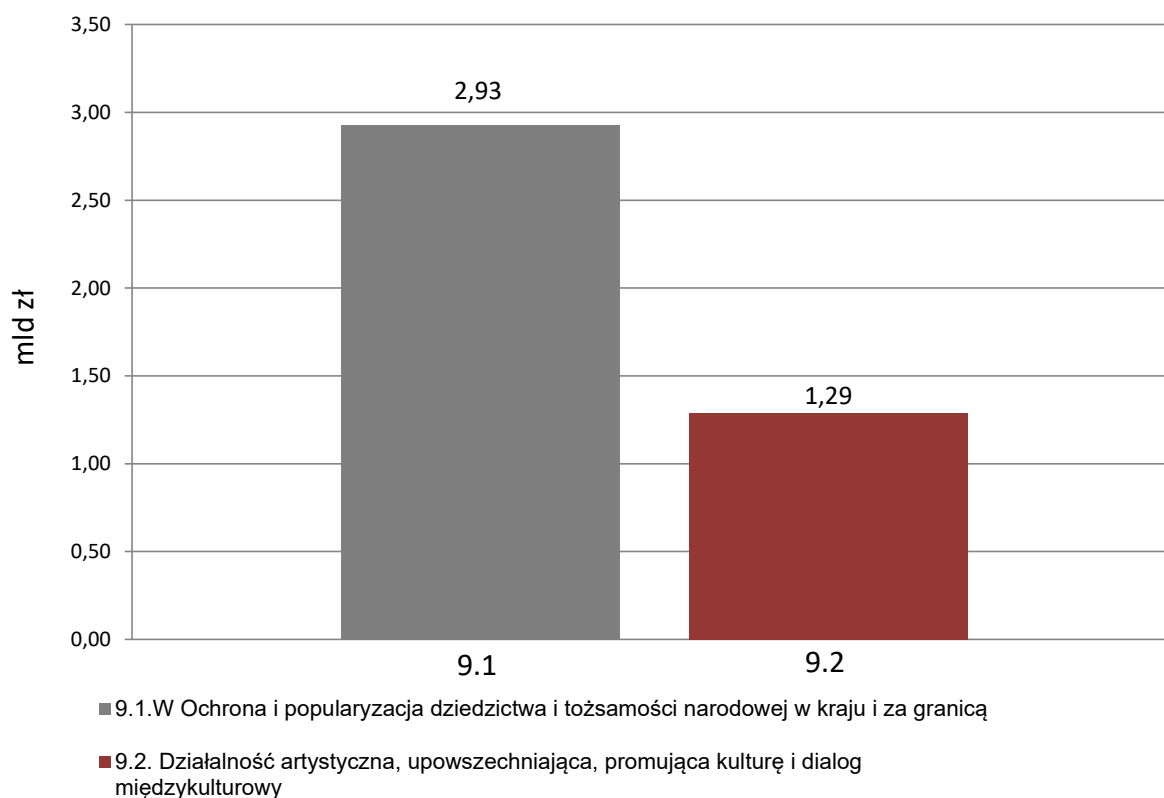
Funkcja 9.

Kultura i dziedzictwo narodowe

Funkcja ta obejmowała działalność kulturalną oraz sprawy rozwoju i opieki nad materialnym oraz niematerialnym dziedzictwem narodowym. W tym obszarze działalności państwa mieściło się podtrzymywanie i rozpowszechnianie tradycji narodowej i państwowej, w tym upamiętnianie wydarzeń historycznych, ochrona zabytków i miejsc pamięci narodowej. Wspierana była działalność muzeów, działalność twórcza i artystyczna. Realizowane były przedsięwzięcia związane z zachowaniem, ochroną i rewitalizacją dziedzictwa materialnego oraz restytucji dóbr kultury. Ważnymi elementami działań były przedsięwzięcia związane z budową i modernizacją infrastruktury kultury.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 9. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **4.221.746 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 258.177 tys. zł.

Wykres 9: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 były:
rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego oraz utrzymanie i pielęgnacja materialnej substancji sfery kultury.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 9. przyjęto następujące mierniki:

- Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych, otrzymujących dotację podmiotową na 1.000 osób w danym roku – w 2021 r. osiągnięta została wartość 231 osób, wobec planowanej wartości 67 osób. Realizacja zadania odbywała się poprzez udzielanie dotacji na działalność dla państwowych i współprowadzonych z jednostkami samorządu terytorialnego instytucji kultury, takich jak teatry, opery, filharmonie, orkiestry, które realizowały zadania z zakresu działalności artystycznej;
- Liczba nowo wybudowanych, modernizowanych, pozyskanych i wyposażonych obiektów służących kulturze w danym roku w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (w szt.) – wartość miernika wyniosła w 2021 r. 182 szt., wobec planowanych 137 szt. Miernik dotyczy dofinansowania działań z zakresu utrzymania, rozszerzania, konserwacji i digitalizacji zbiorów oraz innych obiektów dziedzictwa narodowego, a także propagowania wiedzy o polskim dziedzictwie narodowym przez instytucje takie jak muzea, archiwa państwowe, filharmonie, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, Narodowe Centrum Kultury, itp.

Zadanie 9.1.W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało swoim zakresem działania mające służyć ochronie, poprawie oraz upowszechnianiu wiedzy na temat dziedzictwa narodowego znajdującego się w kraju i zagranicą, jego gromadzeniu, wzbogacaniu oraz bezpiecznemu przechowywaniu i popularyzacji, jak również restytucji dóbr kultury polegającej na poszukiwaniu, odnajdywaniu i odzyskiwaniu obiektów utraconych w wyniku II Wojny Światowej oraz w wyniku kradzieży współczesnych. Główne rodzaje działalności podejmowanej w ramach zadania polegały na finansowaniu działalności kulturalnej podmiotów podległych, jak również na udzielaniu dotacji/dofinansowania innym podmiotom działającym w sferze kultury na zadania takie jak: gromadzenie, badanie, opracowywanie i udostępnianie dóbr kultury; popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym; inwentaryzacja, konserwacja, rekonstrukcja, rewaloryzacja i przechowywanie materialnych dóbr kultury; prace inwentaryzacyjne oraz dokumentacyjne poloników; sprawowanie opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz grobami i cmentarzami wojennymi; upamiętnianie wydarzeń historycznych; działania związane z dbałością o zachowanie, utrzymanie i zagospodarowywanie zabytków; działania dotyczące digitalizacji, dokumentacji i popularyzacji dziedzictwa narodowego oraz realizacji koncepcji utworzenia systemu muzeów wojskowych ukierunkowanych na historię poszczególnych rodzajów sił zbrojnych z wiodącą rolą Muzeum Wojska Polskiego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Sprawiedliwości, Kancelarię Prezydenta RP, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Wojewodów,

Fundusz Promocji Kultury, Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków oraz Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Celami określonymi dla zadania były:

- Kreowanie zainteresowania dziedzictwem kulturowym;
- Ochrona i poprawa stanu zachowania dziedzictwa narodowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 9.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.888.506	172.175	2.705.979	225.224

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Frekwencja w jednostkach podległych i nadzorowanych na 1.000 osób w danym roku (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	2.339	3.655

Komentarz:

Wykonanie miernika w 2021 r. na poziomie przekraczającym plan jest wynikiem m.in.: następujących czynników:

- 1) czasowej zmiany formy dostępu do dóbr i przedsięwzięć kulturalnych - przeniesienie działań do sieci,
- 2) realizacji działań online w ramach programu „Kultura dostępna”,
- 3) planowania wydarzeń na etapie zamówienia ze szczególnym uwzględnieniem wymagań reżimu sanitarnego (odpowiednie oznakowanie terenu, zapewnienie środków dezynfekujących i obowiązek kontroli zachowania reżimu przez uczestników, kontrola realizacji obostrzeń),
- 4) przyjęcia za priorytet zachowania bezpieczeństwa sanitarnego uczestników wydarzeń i jednocześnie możliwie dużej frekwencji, dlatego podmiotom realizującym postawiono wysokie wymagania organizacyjne,
- 5) informowania i zachęcania czytelników do korzystania z zasobów polona.pl za pośrednictwem strony głównej Biblioteki Narodowej (BN), mediów społecznościowych BN oraz rozsyłanego regularnie newslettera (liczba sesji czytelników polona.pl rośnie systematycznie z każdym rokiem,
- 6) oferowania „digitalizacji na życzenie” - usługi, w ramach której czytelnicy mogą zgłaszać sugestie digitalizacji potrzebnych im materiałów - zarówno do codziennej pracy, nauki, jak i do celów hobbystycznych (należących do domeny publicznej),
- 7) dotarcia do szerszego grona odbiorców za pomocą mediów społecznościowych,
- 8) kreowania zainteresowania dziedzictwem dokumentacyjnym poprzez:

- udostępnianie online opisów jednostek oraz kopii cyfrowych materiałów archiwalnych z zasobu Archiwów Państwowych w serwisach internetowych między innymi w serwisie www.szukajwarchiwach.gov.pl (na koniec 2021 r. w serwisie udostępnionych było ponad 14 mln opisów jednostek archiwalnych (j.a.) oraz ponad 48 mln skanów),
  - budowanie, rozwijanie i promowanie serwisów internetowych prezentujących kopie cyfrowe z zasobu archiwów państwowych (m.in. www.szukajwarchiwach.gov.pl, www.genealogiawarchiwach.pl), a także serwisów tematycznych poświęconych określonym zagadnieniom (np. www.archiwarodzinne.gov.pl, www.1920.gov.pl, www.powstancyslascy.pl),
  - kontynuowanie ogólnopolskich projektów popularyzacyjnych – Archiwa Rodzinne Niepodległej oraz Archiwum Pandemii A.D.2020, które przyciągały do Archiwów Państwowych nowych użytkowników oraz umacniały obecność archiwów państwowych w świadomości społecznej,
  - organizowanie wydarzeń (również online) upamiętniających rocznice ważnych wydarzeń historycznych, takich jak: 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, 100. rocznica podpisania Traktatu ryskiego, 100-lecie plebiscytu na Górnym Śląsku, 100. rocznica wybuchu III powstania śląskiego, 120. rocznica urodzin prymasa Stefana Wyszyńskiego,
- 9) przeniesienia znacznej części działań Archiwów Państwowych, m.in. działalności wystawienniczej, w przestrzeń online z związku z sytuacją epidemiczną,
- 10) nacisk na udostępnianie zasobu online z powodu wynikających z sytuacji epidemicznej czasowych ograniczeń i utrudnień w korzystaniu z czytelni w Archiwach Państwowych, co odzwierciedla wzrost zainteresowania tą formą udostępnienia i zanotowana w 2021 r. większa liczba odsłon serwisów prezentujących kopie cyfrowe materiałów archiwalnych z zasobu Archiwów Państwowych,
- 11) realizacji projektu „Patrimonium - zabytki piśmiennictwa” - umieszczanie w polona.pl kolejnych cennych zdigitalizowanych obiektów.

Należy podkreślić, że miernik zadania udało się osiągnąć mimo zamknięcia czytelni w wyniku pandemii COVID-19 na okres 8 tygodni. Ograniczenia związane z COVID-19, dotyczyły także muzeów i bibliotek.

Liczba zabezpieczonych (zdigitalizowanych), odrestaurowanych ruchomych, nieruchomych i archeologicznych obiektów dziedzictwa narodowego w kraju i za granicą w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	3.740.421	4.571.976
<p>Komentarz:</p> <p>Wykonanie miernika na poziomie przekraczającym plan związane jest przede wszystkim z poddaniem w 2021 r. profilaktyce konserwatorskiej większej liczby jednostek niż planowano (dodatkowa realizacja działań z zakresu profilaktyki konserwatorskiej w ramach usługi zewnętrznej), a także digitalizacji większej liczby jednostek niż zakładano, dzięki przyznaniu dodatkowych środków na ten cel.</p> <p>Stan pandemii wprowadzony w marcu 2020 roku miał ogromny wpływ na poziom realizacji miernika także w 2021 roku. Z jednej strony powodował trudności z realizacją określonego w planie poziomu, z drugiej strony był impulsem do podjęcia dodatkowych działań, które pozwoliły wykonać założoną w planie wartość miernika.</p>		

Na realizację zadania w 2021 r. wpływ miały m.in. następujące działania/czynniki wpływające na jego rezultaty:

1) kontynuacja prac konserwatorskich, obejmujących:

- konserwację właściwą oraz konserwatorskie przygotowanie materiałów archiwalnych do digitalizacji, którym poddano ponad 39 tys. j.a.,
- konserwację masową, którą objęto ponad 9,5 tys. j.a.,
- dezynfekcję, której poddano prawie 264 tys. j.a.
- profilaktykę konserwatorską, którą objęto ponad 3 mln j.a.,

2) kontynuacja digitalizacji (zabezpieczającej) materiałów archiwalnych z zasobu Archiwów Państwowych we własnych pracowniach digitalizacji, w ramach usługi zewnętrznej oraz na podstawie umów i porozumień z innymi instytucjami, np. towarzystwami genealogicznymi (łącznie w 2021 r. wykonano kopie zabezpieczające ponad 134 tys. j.a.),

3) przeprowadzenie remontów obiektów zabytkowych należących do Archiwów Państwowych oraz Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (łącznie w 2021 r. prace remontowo-konserwatorskie przeprowadzono w 14 obiektach),

4) konieczność zastąpienia części z zaplanowanych do realizacji w 2021 r. dużych projektów mniejszymi projektami, w związku z pandemią COVID-19, co spowodowało pozytywne odchylenie miernika,

5) wynikająca z przepisów prawa możliwość przekraczania granicy Polski bez konieczności odbywania kwarantanny dla osób działających na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego za granicami pozwoliła na w miarę swobodny przepływ konserwatorów (konieczny dla realizacji planowanych działań). Coraz większa liczba zaszczepionych przeciw COVID-19 osób powodowała, że zespoły konserwatorskie przekraczające granice nie podlegały kwarantannie, co zapewniało stabilną pracę oraz realizację przewidzianych zadań. Natomiast ograniczenia związane z pandemią, które wiązały się z czasowym zamknięciem instytucji oraz brakiem możliwości wyjazdów na Ukrainę ograniczyły wzrost wykonania miernika,

8) poddanie konserwacji przez Bibliotekę Narodową przede wszystkim obiektów trudnych, delikatnych, wymagających szczególnej opieki konserwatorskiej oraz trudniejszych w procesie skanowania, przede wszystkim rękopisów i starodruków (czas zdigitalizowania jednego obiektu uległ wydłużeniu, co wpłynęło na mniejsze niż zakładano wykonanie jednostek w ciągu roku),

10) ukończenie projektu „Cyfrowa rekonstrukcja i digitalizacja polskich filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych w celu zapewnienia dostępu na wszystkich polach dystrybucji (kino, telewizja, Internet, urządzenia mobilne) oraz zachowania dla przyszłych pokoleń polskiego dziedzictwa filmowego”, który miał zostać ukończony w 2020 roku, jednak w związku z pandemią COVID-19, został podpisany aneks do umowy wydłużający czas realizacji projektu do listopada 2021 roku (realizacja wartości miernika przez: Studio Filmów Rysunkowych (SFR), Polski Instytut Sztuki Filmowej (PISF) oraz Wytwórnię Filmów Dokumentalnych i Fabularnych (WFDiF)).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 52,52 mln zł;
2. **Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,47 mln zł;
3. **Polski Instytut Sztuki Filmowej**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 6,28 mln zł.

Zadanie 9.2. Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy

Zadanie obejmowało swoim zakresem działania służące zachęceniu społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze. W ramach zadania finansowane i realizowane były liczne przedsięwzięcia promujące aktywne uczestnictwo społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych i upowszechniające działalność artystyczną i dialog międzykulturowy. Wspierana była działalność z zakresu kinematografii oraz dofinansowywana i popularyzowana polska twórczość filmowa. Ponadto, środki publiczne przeznaczone były na wsparcie wydarzeń promujących kulturę polską, twórców, artystów i osoby, które przyczyniły się do promowania i kreowania pozytywnego wizerunku Polski na forum międzynarodowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Fundusz Promocji Kultury, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia oraz Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Wzbogacanie oferty programowej placówek kulturalnych;**
- **Kreowanie zainteresowania kulturą i wzrost udziału społeczeństwa w życiu kulturalnym.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 9.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.082.079	9.783	1.257.590	32.953

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba premier i nowych przedsięwzięć organizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	9.212	9.911

Komentarz:

Liczba (suma) wydarzeń artystycznych dotyczy premier i nowych przedsięwzięć zorganizowanych w danym roku przez jednostki podległe MKiDN.

Wykonanie miernika w 2021 roku zostało zrealizowane zgodnie z zamierzeniami mimo, iż (tak jak w roku poprzedzającym) niekorzystny wpływ na realizację zadania miały obostrzenia sanitarne związane z pandemią COVID-19.

Instytucje kultury miały bowiem w pierwszych miesiącach roku ograniczone możliwości realizacji swoich przedsięwzięć, co wynikało z zamknięcia ich przestrzeni dla publiczności. Ponadto, późniejsze otwarcie tych instytucji dla publiczności odbyło się w warunkach nałożonych ograniczeń związanych z reżimem sanitarnym dotyczącym limitu liczby osób, które osobiście mogły wziąć udział

w organizowanych wydarzeniach. Ograniczenia dostępności dla publiczności spowodowały przesunięcie w czasie lub zaniechanie realizacji niektórych wydarzeń kulturalnych. Problemem był również wysoki poziom zachorowalności wśród pracowników instytucji kultury, który wyłączał ich z możliwości świadczenia pracy i przygotowywania nowych wydarzeń. Sytuacja epidemiczna i wprowadzone obostrzenia miały wpływ na sytuację (możliwość działania) na planach filmowych – w przypadku produkcji i koprodukcji (część premier wynikających ze współpracy koprodukcyjnej została przesunięta w czasie).

Mimo tych przeszkód, starano się realizować zadania wykorzystując dostępne możliwości, dokonywano zmian i reorganizacji działań. Oprócz realizacji zaplanowanych zadań w sposób tradycyjny (z udziałem publiczności), instytucje kultury – tam gdzie było to możliwe – sukcesywnie zmieniały formułę wydarzeń kulturalnych i podejmowały działania, aby dotrzeć do osób, które osobiście nie mogły brać w nich udziału, np. poprzez transmisje za pośrednictwem radia i telewizji, lub z wykorzystaniem Internetu (działania hybrydowe – realizowane częściowo stacjonarnie, częściowo online, lub też działania realizowane wyłącznie online).

W szczególności intensyfikacja działalności internetowej dotyczyła publikacji wydarzeń na portalu ninateka.pl filmowych premier internetowych, streamingów koncertów itp.

Prowadzono również działania mające na celu wsparcie dla ludzi kultury, tj. Tarcza dla literata, Fundusz Wsparcia Kultury.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz z rezerwy ogólnej.

Liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach kulturalnych zrealizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane / Liczba jednostek podległych i nadzorowanych w danym roku

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	480.804	1.805.355
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odzwierciedla efekty działań publicznych związanych z kreowaniem zainteresowania kulturą oraz pobudzaniem aktywnego uczestnictwa społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych. W sposób bezpośredni obrazuje frekwencję uczestników w organizowanych przedsięwzięciach kulturalnych.</p> <p>W 2021 r. na realizację powyższego miernika wpływ miały ograniczenia wynikające z wyłączenia udziału publiczności w trybie stacjonarnym w pierwszych miesiącach 2021 roku (z uwagi na ograniczenia dotyczące pandemii COVID) i wprowadzane w kolejnych miesiącach obostrzenia sanitarne, co do liczby uczestników wydarzeń stacjonarnych.</p> <p>W odpowiedzi na te nowe warunki i zasady pracy instytucje realizowały swoje statutowe zadania przenosząc część swojej działalności do sieci Internet (premiery, prezentacja zasobów w wersji zdigitalizowanej, zarejestrowanych przedstawień, koncertów, prowadzona online działalność edukacyjna), udostępniając swoje zasoby z wykorzystaniem stron internetowych, serwisów internetowych i mediów społecznościowych umożliwiając odbiorcom uczestniczenie w organizowanych przedsięwzięciach. Część instytucji realizowała swoje zadania w sposób hybrydowy, przykładem jest tu umożliwienie uczestniczenia w czasie rzeczywistym online w XVIII Międzynarodowym Konkursie im. Fryderyka Chopina widzom z całego świata.</p> <p>Ponadto, prowadzono aktywne działania promocyjne i realizowano kampanie reklamowe na rzecz popularyzacji przedsięwzięć kulturalnych przy wykorzystaniu mediów społecznościowych (z udziałem znanych liderów opinii), platform video/VOD, serwisów internetowych. Budowano</p>		

zaangażowaną społeczność w mediach społecznościowych (za pośrednictwem stron, grup dyskusyjnych, webinarów, spotkań na żywo online).

W realizacji zadania wykorzystywano również media tradycyjne, przede wszystkim współpracowano z radiem i telewizją. Wydarzenia kulturalne w wielu przypadkach były transmitowane i relacjonowane za pośrednictwem tych mediów, często w miejscu wydarzeń realizowanych wyłącznie stacjonarnie, z udziałem odbiorców na żywo.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 173,65 mln zł;
2. **Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 6,69 mln zł;
3. **Polski Instytut Sztuki Filmowej**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 292,57 mln zł.

Funkcja 10.

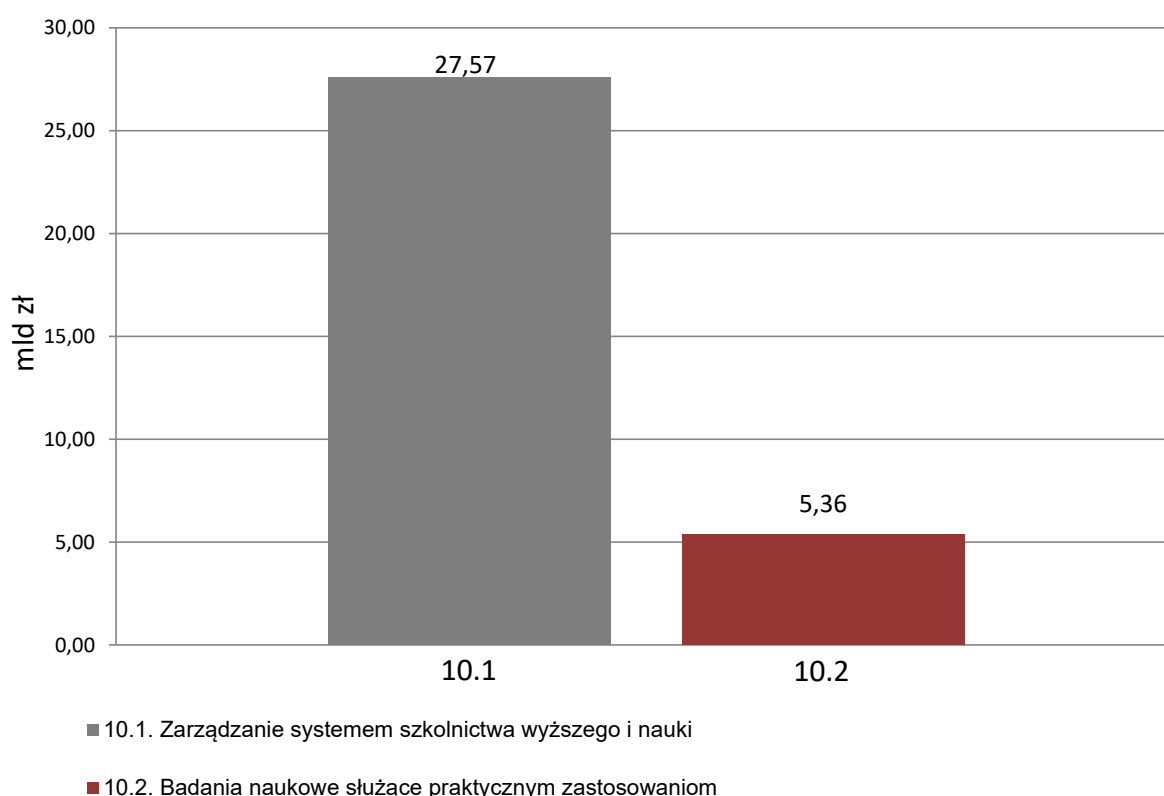
Szkolnictwo wyższe i nauka

W ramach funkcji realizowane były cele i założenia długoterminowej polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, a także zadania dotyczące kształcenia na poziomie wyższym. Wydatki publiczne koncentrowały się na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych, których celem było podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie powiązań nauki z gospodarką, wzrost znaczenia i rozpoznawalności nauki polskiej na arenie międzynarodowej oraz podnoszenie jakości kształcenia na poziomie wyższym.

Państwo dodatkowo wspierało wskazany wyżej cel poprzez wdrażanie do polskiego prawa instrumentów wsparcia działalności badawczo-rozwojowej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 10. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **32.921.620 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 4.861.138 tys. zł.

Wykres 10: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 były: **podniesienie poziomu wyników badań naukowych oraz podniesienie poziomu jakości kształcenia.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 10. przyjęto następujące mierniki:

- Liczba publikacji z Polski w czasopismach objętych bazą SCOPUS (w szt.). Osiągnięta w 2021 r. wartość tego miernika wyniosła 55.177 szt., wobec wartości planowanej 51.500 szt. Wartość podana na podstawie bazy bibliograficznej Scopus (wg stanu na dzień 10.03.2022 r.) z uwzględnieniem wszystkich rodzajów publikacji z polską afiliacją opublikowanych w czasopismach. Ze względu na naturę procesu indeksacji danych w bazie Scopus, nie jest to wartość ostateczna – prawdopodobnie wartość wskaźnika wzrośnie nieznacznie w ciągu bieżącego roku;
- Liczba patentów międzynarodowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Europejskim Urzędzie Patentowym (EPO), w Urzędzie Patentowym Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USPTO), Urzędzie Patentowym RP (w szt.). Miernik został wykonany w 2021 r. w wysokości: 240 EPO, 97 USPTO, 3.244 UPRP, wobec przyjętego na etapie planowania poziomu: 400 EPO, 400 USPTO, 3.900 UPRP. Uwarunkowania realizacji rezultatu funkcji w 2021 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 10.2. Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom;
- Liczba aktywnych zawodowo pracujących z wyższym wykształceniem w liczbie zawodowo pracujących ogółem (w %). Ostatnia dostępna wartość miernika wynosiła 37,06%^{*)}, wobec planowanej 36,50%. Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest wzrostowy trend liczby aktywnych zawodowo z wyższym wykształceniem wśród ogólnej liczby aktywnych zawodowo pracujących. Wynika to z faktu, że wzrasta udział osób z wyższym wykształceniem w społeczeństwie polskim, na rynku pracy zaś wzrasta zapotrzebowanie na wysoko wyspecjalizowaną kadrę.

^{*)} Dane za rok 2020. Wskaźnik jest obliczany na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), które będą dostępne w lipcu 2022 r.

Zadanie 10.1. Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania prowadzone były działania umożliwiające kształcenie studentów studiów stacjonarnych, doktorantów i kadr naukowych, dotyczące m. in. zapewnienia odpowiednich warunków i standardów kształcenia. Główne rodzaje działalności podejmowane w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki to: finansowanie podstawowej działalności dydaktycznej (oraz innych zadań w jej zakresie) oraz utrzymanie uczelni, a także finansowanie: wzmocnienia i rozwoju potencjału dydaktycznego i badawczego podmiotów działających w systemie szkolnictwa wyższego (w szczególności poprzez finansowanie projektów realizowanych przez uczelnie w ramach programów "Inicjatywa doskonałości - uczelnia badawcza" i "Regionalna Inicjatywa Doskonałości"), wydatków związanych z realizacją wymiany stypendialnej, pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, jak również stypendiów za osiągnięcia w nauce. Ponadto, realizowany był nadzór, współpraca i obsługa finansowa jednostek i organów w systemie zarządzania szkolnictwem wyższym. Ważnym aspektem realizacji zadania była także promocja kultury polskiej dla cudzoziemców w polskich i zagranicznych ośrodkach akademickich, w tym możliwość wsparcia nauczania języka polskiego.

W ramach zadania realizowane było także finansowanie i współfinansowanie badań naukowych oraz prac rozwojowych, a także projektów badawczych obejmujących badania naukowe. Ponadto zapewniano finansowanie utrzymania aparatury naukowo-badawczej, stanowisk badawczych (unikatowych w skali kraju), jak również specjalnej infrastruktury informatycznej.

Realizowane były również inwestycje w zakresie kształcenia oraz działalności naukowej, które pomagały podmiotom tworzącym system szkolnictwa wyższego i nauki na unowocześnianie bazy aparaturowej, infrastruktury informatycznej oraz pozwalały na realizację inwestycji budowlanych.

Zadanie obejmowało działania mające na celu wspieranie współpracy naukowej z zagranicą (udział polskich naukowców w międzynarodowych programach badań naukowych), rozwoju kadry naukowej, jak również zmierzające do zwiększenia zainteresowania nauką i dziedzictwem narodowym poprzez ich upowszechnianie i promocję, co przyczyniało się bezpośrednio do wzrostu innowacyjności i podnoszenia poziomu technologicznego polskiej gospodarki. Prowadzone były ponadto działania na rzecz tzw. otwartej nauki, w tym otwartego dostępu do treści naukowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji i Nauki**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Fundusz Promocji Kultury oraz Uczelnie morskie.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie dostępu do edukacji na poziomie wyższym;**
- **Podniesienie poziomu wyników badań naukowych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 10.1. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	25.742.267	893.123	26.399.119	1.167.262

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział osób z wyższym wykształceniem w liczbie osób w społeczeństwie polskim w grupie wiekowej 30-34 lata (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	47,5	47,0 ^{*)}
Komentarz: Miernik jest jednym z mierników „Strategii Europa 2020” i jest publikowany przez Główny Urząd Statystyczny oraz Eurostat. Realizacja miernika jest związana z:		

- 1) zapewnieniem kształcenia na studiach wyższych finansowanych z budżetu państwa, w tym także – dostępności kształcenia na studiach wyższych dla osób niepełnosprawnych i w trudnej sytuacji materialnej (z udzielaniem wsparcia pomocy materialnej dla studentów i doktorantów),
- 2) wspieraniem rozwoju kształcenia na profilu praktycznym w publicznych uczelniach zawodowych, jak również – komplementarnej formy finansowania studiów (kredyty studenckie).

Na wartość miernika wpływają uwarunkowania demograficzne oraz stopień zainteresowania ukończeniem studiów wyższych (indywidualne decyzje osób dotyczące kontynuowania studiów).

W 2021 r. wartość miernika była zbliżona do założonej w planie, co wynikało z zainteresowania studiowaniem wśród osób ze średnim wykształceniem. Uzyskaniu rezultatu sprzyjał odpowiedni poziom działań promocyjnych o studiach prowadzonych wśród absolwentów szkół średnich).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

^{*)} Dane za rok 2020.

Odsetek studentów - cudzoziemców studiujących na polskich uczelniach (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	7,50	7,27
<p>Komentarz:</p> <p>Głównymi czynnikami wpływającymi w 2021 r. na niższe wykonanie miernika od wartości planowanej było:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie zainteresowania cudzoziemców podejmowaniem i odbywaniem kształcenia w polskich uczelniach prawdopodobnie spowodowane przez restrykcje wprowadzane w związku z pandemią COVID-19 – utrudnione przemieszczanie się pomiędzy państwami, – utrudnione działania promujące szkolnictwo wyższe wśród cudzoziemców ze względu na pandemię COVID-19. <p>W roku 2021 podejmowane były m.in. następujące działania na rzecz osiągnięcia rezultatów zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizowano rządową politykę stypendialną za pośrednictwem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) – poprzez programy indywidualne skierowane do uzdolnionej młodzieży z zagranicy (<i>Anders NAWA, Banach NAWA, Solidarni z Białorusią</i>) oraz programy instytucjonalne nakierowane na wsparcie instytucji w zakresie budowania potencjału w zakresie przyjmowania i obsługi zagranicznych studentów (<i>Welcome to Poland</i>), 2) prowadzono aktywną politykę polonijną, w tym otwarcie programu <i>Anders NAWA</i> dla Polonii ze Stanów Zjednoczonych czy Europy Zachodniej poprzez wprowadzenie możliwości ubiegania się o stypendium przez osoby posiadające podwójne obywatelstwo, 3) realizowano działania (NAWA) na rzecz promocji szkolnictwa wyższego za granicą obejmujące m.in. organizację wirtualnych targów oraz upowszechniania informacji na stronie internetowej kampanii „Ready, Study, GO! Poland” oraz w mediach społecznościowych tej Agencji, 4) przyjęto wspólną deklarację państw V4 dotyczącą automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji w obszarze szkolnictwa wyższego w celu dalszego kształcenia, 		

- 5) informowano o algorytmie premiującym umiędzynarodowienie w ramach subwencji dla uczelni (w ramach tzw. „składnika umiędzynarodowienia” premiovani są przede wszystkim stypendyści NAWA oraz cudzoziemcy studiujący na pełnym cyklu studiów),
- 6) udzielano informacji o szerokim dostępie cudzoziemców studiujących w Polsce do pomocy materialnej z budżetu państwa (wszyscy studenci cudzoziemcy, którzy podejmują kształcenie w Polsce są uprawnieni do ubiegania się o stypendia z wyłączeniem stypendium socjalnego oraz kredytu studenckiego).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Liczba artykułów naukowych z polskimi afiliacjami, które zostały opublikowane w danym roku budżetowym, odnotowanych w bazie bibliograficznej Scopus (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	37.700	47.883

Komentarz:

Baza Scopus jest jedną z dwóch najbardziej uznanych baz bibliograficznych w środowisku akademickim na świecie. Czasopisma naukowe, które są indeksowane w bazie, muszą spełniać określone wymagania jakościowe, a włączenie czasopisma do bazy poprzedzone jest skrupulatną weryfikacją tych wymogów. Opublikowanie artykułu naukowego w czasopiśmie zindeksowanym w bazie Scopus z jednej strony zapewnia, że artykuł spełnia określone wymogi jakościowe kontrolowane przez redakcję czasopisma, a z drugiej strony włącza ten artykuł w zasoby bazy bibliograficznej, która jest powszechnie wykorzystywana na całym świecie, przyczyniając się tym samym do upowszechniania informacji o wynikach badań przedstawionych w artykule.

Wzrost liczby artykułów naukowych z polskimi afiliacjami indeksowanych w bazie Scopus odzwierciedla zatem rosnącą aktywność polskich naukowców w międzynarodowym obiegu myśli. Publikowanie przez polskich naukowców w czasopismach zindeksowanych w bazie Scopus jest miarą skuteczności realizowanej polityki naukowej w tym zakresie. Jest to miernik oddziaływania oddający długofalowe efekty działań dla podniesienia jakości badań naukowych prowadzonych w Polsce, ich upowszechniania i popularyzacji.

Większy od zakładanego przyrost liczby artykułów w 2021 r. jest efektem wdrażania reformy wprowadzonej ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a także może być związany z tym, że 2021 r. był ostatnim rokiem okresu objętego ewaluacją działalności naukowej (okres objęty ewaluacją został wydłużony w związku z pandemią COVID-19). Jak wynika z obserwowanych zmian aktywności publikacyjnej w Polsce, ostatni rok okresu objętego ewaluacją odznacza się – co do zasady - większą liczbą publikacji, co wynika z intensywnych starań do poprawienia wyników ewaluacji. W związku z powyższym liczba artykułów opublikowanych w ostatnim roku okresu ewaluacji odchyła się w górę od długookresowego trendu-

Wpływ na realizację zadania miała realizacja programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” (realizacja programu rozpoczęła się w 2019 r., zatem w 2021 r. można było już oczekiwać efektów tego programu).

Ponadto na wyniki realizacji zadania wpływ miały:

1) aktualizacja wykazu czasopism naukowych w lutym 2021 r. (w wykazie uwzględniono czasopisma przyjęte do bazy Scopus po opublikowaniu poprzedniego wykazu – stanowiło to bodziec do publikowania artykułów w tych czasopismach),

2) zwiększenie zakresu programu publikowania w otwartym dostępie w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki, co oznaczało zmniejszenie barier publikacyjnych dla polskich naukowców.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy ogólnej i rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 1.268,55 mln zł;
2. **Narodowe Centrum Nauki**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 1.382,39 mln zł;
3. **Narodową Agencję Wymiany Akademickiej**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 172,67 mln zł;
4. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1,61 mln zł;
5. **Uczelnie morskie**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 173,09 mln zł.

Zadanie 10.2. Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom

Realizacja zadania miała kluczowe znaczenie z punktu widzenia rozwoju nauki, wzrostu innowacyjności a w konsekwencji konkurencyjności polskiej nauki i gospodarki na arenie międzynarodowej. Polityka państwa w tym obszarze służyła wspieraniu ze środków publicznych badań aplikacyjnych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R. Zadanie obejmowało również swym zakresem działania służące wspieraniu funkcjonowania systemu zarządzania badaniami naukowymi oraz ich wynikami, a także finansowanie i współfinansowanie prac rozwojowych oraz komercjalizację ich wyników w podmiotach mających zdolność zastosowania tych wyników w praktyce. Istotnym obszarem realizacji zadania było także wspieranie prac rozwojowych w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa. Inicjatywy podejmowane w ramach niniejszego zadania miały również na celu rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki, a także rozwój kompetencji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji i Nauki**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Centrum Łukasiewicz.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie poziomu praktycznego zastosowania prac B+R**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 10.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.640.017	3.264.428	1.661.362	3.693.876

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba patentów międzynarodowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Europejskim Urzędzie Patentowym (EPO) i w Urzędzie Patentowym Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USPTO) oraz liczba patentów krajowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Urzędzie Patentowym RP (w szt.)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
Wartości miernika	1) 400 EPO 2) 400 USPTO 3) 3.900 UPRP	1) 240 EPO 2) 97 USPTO 3) 3.244 UPRP
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik składa się z trzech kategorii wartości, które dotyczą patentów uzyskanych przez polskich rezydentów, udzielonych przez: 1) Europejski Urząd Patentowy (EPO); 2) Urząd Patentowy Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USPTO); 3) Urząd Patentowy RP (UPRP).</p> <p>Na niższe wykonanie, niż zakładane w planie, składowych miernika w 2021 r., wpływ przede wszystkim miały opóźnienia w realizacji projektów B+R przez przedsiębiorstwa. Podkreślić należy, że liczba udzielonych patentów przez UPRP jest znacząco wyższa, niż w roku poprzednim (2.260 szt. w 2020 r. według Informacji o wykonaniu wydatków w układzie zadaniowym w 2020 r.), na którym bardzo mocno zaważyły obostrzenia prawne i organizacyjne związane z pandemią COVID-19. W 2021 r. proces obsługi wniosków patentowych uległ znaczącej poprawie (wzrost liczby przyznanych patentów o ponad 40%).</p> <p>W 2021 r. w ramach realizacji zadania podejmowane były m.in. takie działania jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usprawnienia i uproszczenia w realizacji projektów, m.in. wydłużenie terminów na rozliczenie środków, – elastyczne i szybkie dopasowywanie harmonogramów realizacji projektów do sytuacji związanej z pandemią COVID-19, w tym wydłużanie okresu realizacji projektów. Wprowadzanie zmian w projektach umożliwiających przesunięcia środków pomiędzy kategoriami wydatków, – dostosowanie obsługi projektów do pracy zdalnej, wprowadzenie elektronicznego obiegu wszystkich dokumentów związanych z realizacją projektów. <p>Ponadto, w celu wzmocnienia rezultatów zadania uruchomione zostały dodatkowe środki na konkursy w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR) oraz podpisane zostały kolejne umowy, które w najbliższych latach przełożą się na wyższe wydatki B+R w przedsiębiorstwach oraz wyższą liczbę uzyskiwanych patentów. W 2021 r. w ramach POIR, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) podpisało umowy o dofinansowanie projektów B+R na wartość ponad 4,2 mld zł, w których zadeklarowany został dodatkowy wkład przedsiębiorców na kwotę prawie 2,9 mld zł.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.</p>		

Udział wydatków na B+R poniesionych przez sektor przedsiębiorstw w stosunku do całkowitych wydatków na B+R w Polsce (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	69,0	62,83 ^{*)}

Komentarz:

Wzrost udziału wydatków na B+R przedsiębiorstw w całkowitych wydatkach na B+R ma wpływ na pozycję Polski w rankingu innowacyjności. Przekłada się to na zainteresowanie zagranicznych inwestorów inwestycjami w Polsce oraz pozytywnie oddziałuje na PKB.

Niższy wskaźnik udziału finansowania B+R przez przedsiębiorstwa w 2021 r. związany był bezpośrednio z sytuacją pandemii COVID-19. Przedsiębiorcy sygnalizowali opóźnienia w realizacji projektów B+R związane z zaburzeniami łańcucha dostaw, opóźnieniami w dostawie i montażu sprzętu ze względu na zamknięcie granic i ograniczenia w przepływie ludności, utrudnienia związane z pozyskaniem wyników badań (np. w branży medycznej), reorganizacją pracy w związku z pracą zdalną, kwarantanną, systemem pracy rotacyjnej. W liczbach bezwzględnych: całkowite finansowanie prac B+R wzrosło o 2,1 mld zł rok do roku, natomiast finansowanie prac B+R przez przedsiębiorstwa wzrosło o 1,3 mld zł. Jest to niższa dynamika wzrostu niż w roku poprzednim, ale utrzymanie trendu wzrostowego w okresie pandemii należy uznać za wynik pozytywny.

W 2021 r. w ramach realizacji zadania podejmowane były m.in. takie działania jak:

- usprawnienia i uproszczenia w realizacji projektów, m.in. wydłużenie terminów na rozliczenie środków,
- elastyczne i szybkie dopasowywanie harmonogramów realizacji projektów do sytuacji związanej z pandemią COVID-19, w tym wydłużanie okresu realizacji projektów. Wprowadzanie zmian w projektach umożliwiających przesunięcia środków pomiędzy kategoriami wydatków,
- dostosowanie obsługi projektów do pracy zdalnej, wprowadzenie elektronicznego obiegu wszystkich dokumentów związanych z realizacją projektów.

Wykonanie miernika wspiera ukierunkowanie działań POIR na finansowanie projektów realizowanych przez przedsiębiorców. W 2021 r. w celu wzmocnienia rezultatów zadania uruchomione zostały dodatkowe środki na konkursy w ramach POIR oraz podpisane zostały kolejne umowy, które w najbliższych latach przełożą się na wyższe wydatki B+R w przedsiębiorstwach oraz wyższą liczbę uzyskiwanych patentów. W ramach POIR w 2021 r. NCBR podpisało umowy o dofinansowanie projektów B+R na wartość ponad 4,2 mld zł, w których zadeklarowany został dodatkowy wkład przedsiębiorców na kwotę prawie 2,9 mld zł.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

^{*)} Dane za rok 2020. Dane za rok 2021 zostaną opublikowane przez GUS w listopadzie/grudniu 2022 r. w dokumentach: „Nauka i technika w 2021 r.” oraz informacji sygnalnej „Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2021 r.”.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 4.792,82 mln zł;
2. **Centrum Łukasiewicz**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 55,48 mln zł.

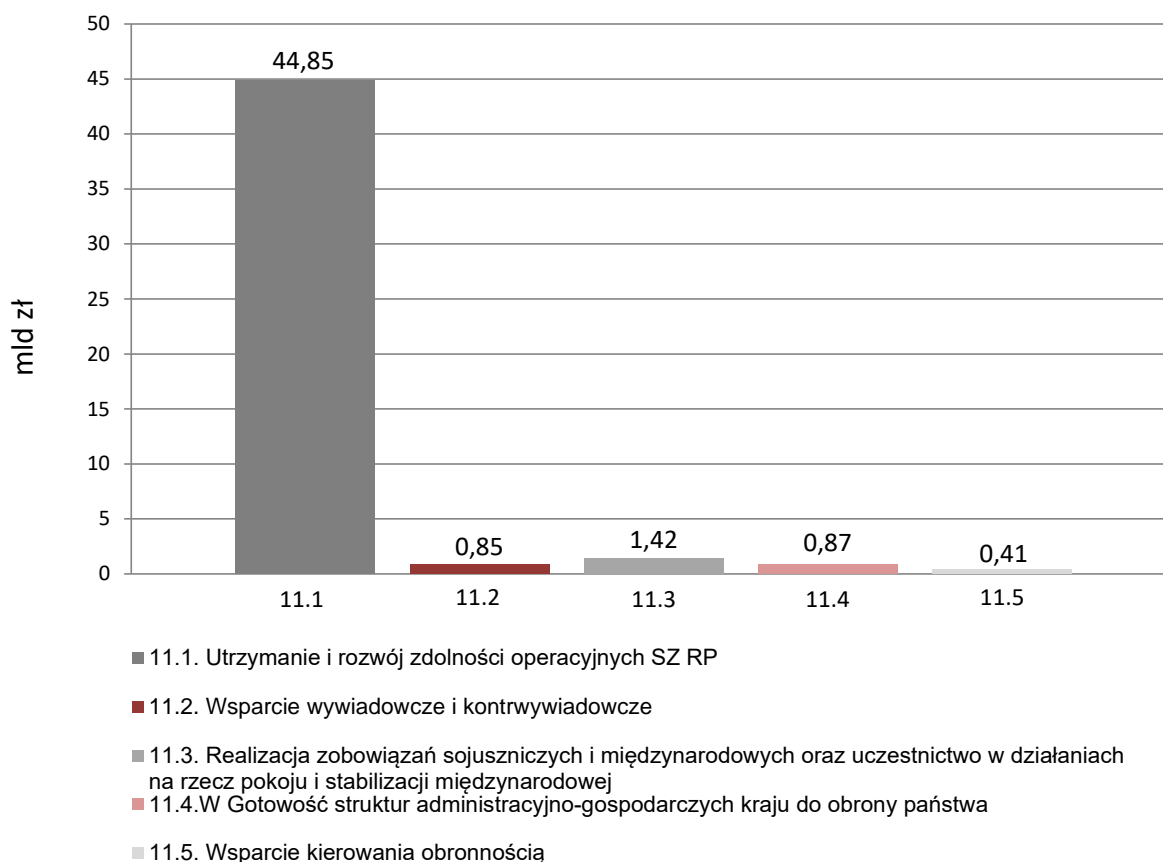
Funkcja 11.

Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic

Funkcja miała na celu zapewnienie niepodległości i nienaruszalności terytorialnej RP. Obejmowała sprawy dotyczące obronności oraz funkcjonowania i rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP), w tym udziału w przedsięwzięciach wojskowych wynikających z umów międzynarodowych. Podstawowym zadaniem państwa w tym obszarze był rozwój zdolności operacyjnych sił zbrojnych dla zapewnienia skutecznej obrony i ochrony polskich granic. W ramach funkcji władze publiczne prowadziły także m. in. działania umożliwiające rozpoznawanie oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym godzącym w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość i nienaruszalność terytorium RP. W zakresie wypełniania obowiązków sojuszniczych Siły Zbrojne RP utrzymywały gotowość do uczestnictwa w operacjach NATO, UE lub w ramach doraźnych koalicji państw.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 11. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **48.398.769 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 300 tys. zł.

Wykres 11: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, było **zapewnienie niepodległości i nienaruszalności terytorialnej RP**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 11. wykorzystano następujące mierniki:

- Relacja wskaźnika potencjału bojowego do jego poziomu z roku poprzedniego (wartość niemianowana) – wskaźnik osiągnął w 2021 r. wartość 1,02 wobec wartości planowanej 1,03;
- Wskaźnik ukompletowania żołnierzami zawodowymi Sił Zbrojnych RP czasu „P” (stan ewidencyjny żołnierzy zawodowych do liczby stanowisk etatu czasu „P”), (w %) – jego wartość w 2021 r. wyniosła 83% wobec wartości planowanej $\geq 81\%$;
- Średnioroczna liczba żołnierzy i pracowników skierowanych do Polskich Kontyngentów Wojskowych (w os.) – w 2021 r. uzyskana została wartość miernika 1.435 wobec wielkości 1.928 przewidzianej w planie na ten rok. Realizacja miernika na poziomie niższym od planowanego jest konsekwencją kierowania w rejon działania Polskich Kontyngentów Wojskowych (PKW) mniejszej liczby żołnierzy i pracowników, niż zawarta w Postanowieniach Prezydenta RP o użyciu lub przedłużeniu użycia poszczególnych PKW. Na wartość miernika wpływ miały takie czynniki jak dostosowanie struktury PKW do aktualnych potrzeb koalicyjnych, jak też wycofanie z dniem 30 czerwca 2021 r. PKW Afganistan RSM (*Resolute Support Mission*) z rejonu misji.

Zadanie 11.1. Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zorientowana była na osiągnięcie odpowiedniego rozwoju zdolności strategicznych do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu, zwiększenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do prowadzenia samodzielnych i sojuszniczych działań obronnych, jak również na wzmocnienie potencjału bojowego (w tym jego nowoczesności). Środki publiczne przeznaczane także były m. in. na szkolenia Sił Zbrojnych RP i utrzymanie ich gotowości bojowej. W ramach zadania realizowane były działania polegające na zabezpieczeniu zdolności operacyjnych do dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP, utrzymaniu zdolności do rozpoznania wojskowego zewnętrznych zagrożeń bezpieczeństwa państwa, a także umożliwiające skuteczne rażenie sił przeciwnika w sytuacji zagrożenia państwa. Zapewniane było zabezpieczenie logistyczne i medyczne zdolności operacyjnych, jak również zakwaterowanie SZ RP.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej**, Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych, Agencję Mienia Wojskowego.

Celem określonym dla zadania było **osiągnięcie wymaganego poziomu rozwoju strategicznych zdolności do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu oraz wzmocnienie potencjału bojowego i zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do prowadzenia samodzielnych i sojuszniczych działań obronnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.1. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	44.730.978	300	44.846.786	300

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik osiągnięcia wymaganego poziomu dostępności sił (relacja poziomu posiadanego do wymaganego) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	informacja niejawna	
Komentarz: Szczegółowy sposób wyliczenia i wartość miernika stanowią informację niejawną – zgodnie z ust. 61 pkt 10 załącznika nr 41 do rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej nie są prezentowane ze względu na bezpieczeństwo państwa.		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.340,95 mln zł;
2. **Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 175,79 mln zł.

Zadanie 11.2. Wsparcie wywiadowcze i kontrwywiadowcze

Zadanie dotyczyło zapewnienia wsparcia wywiadowczego i kontrwywiadowczego mającego na celu rozpoznanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo państwa oraz w zdolność bojową Sił Zbrojnych. Prowadzone były działania związane z rozpoznawaniem i przeciwdziałaniem zagrożeniom godzącym w: bezpieczeństwo państwa; obronność i zdolności bojowe Sił Zbrojnych; niepodległość i nienaruszalność terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym także – dotyczące rozpoznawania międzynarodowego terroryzmu, ekstremizmu oraz międzynarodowych grup przestępczości zorganizowanej. Realizowane były również działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa jednostek wojskowych, jednostek organizacyjnych MON oraz żołnierzy wykonujących zadania służbowe poza granicami państwa. Realizacja zadania odbywała się również poprzez współdziałanie z organami uprawnionymi do ścigania przestępstw, jak również współdziałanie w organizowaniu polskich przedstawicielstw wojskowych za granicą. Wiodącymi podmiotami podległymi MON w tym zakresie były: Służba Wywiadu Wojskowego i Służba Kontrwywiadu Wojskowego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej, Agencję Wywiadu**.

Celem określonym dla zadania było **rozpoznanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo państwa oraz zdolność bojową SZ RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	792.438	0	852.637	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane był miernik:

Przyjęcie sprawozdań z działalności SWW i SKW przez organ nadrzędny (wartość logiczna: tak-1/nie-0)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1	bd*)

Komentarz:

Miernik odnosi się do realizacji zadania przez Służbę Wywiadu Wojskowego (SWW) oraz Służbę Kontrwywiadu Wojskowego (SKW) – ze względu na bezpieczeństwo państwa ma on charakter logiczny. Osiągnięcie przewidywanej wartości miernika oznacza, iż utrzymane zostało zewnętrzne bezpieczeństwo państwa oraz misji zagranicznych (PKW) prowadzonych w rejonach zainteresowania wywiadowczego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 687, z późn. zm.) Szef Służby Wywiadu Wojskowego corocznie, w terminie do dnia 31 marca, zobowiązany jest przedstawić Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Obrony Narodowej sprawozdanie z działalności i wykonania budżetu SWW za poprzedni rok, które stanowi podstawę do ustalenia, czy miernik został wykonany. Ponadto, przedmiotowe sprawozdanie przekazane zostanie również do Kolegium do opinii Spraw Służb Specjalnych, jak też do Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

W oparciu o informacje zawarte w tym dokumencie oraz wyniki kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli organy, o których mowa powyżej, dokonują oceny i wydają opinię na temat stopnia zrealizowania postawionych przed SWW zadań. Stąd też, uzyskanie informacji na temat osiągnięcia wartości miernika będzie możliwe po rozpatrzeniu sprawozdania, o którym mowa powyżej. Przyjęcie sprawozdania, bądź wniesienie do niego uwag stanowi miernik oceniający, czy wywiązano się z realizowanych zadań. Przy czym biorąc pod uwagę charakter tych zadań, ze względu na bezpieczeństwo Państwa oraz Sił Zbrojnych RP, efekty ich wykonania nie mogą być podawane do wiadomości publicznej. Wykonanie miernika nie podlega też dodatkowej publikacji przez Służbę Wywiadu Wojskowego.

W 2021 r. na poziomie SWW nie stwierdzono negatywnych odchyleń od założonych celów przy realizacji zadań, tym niemniej ostateczna ocena dotycząca ewentualnego odchylenia należy do organu nadrzędnego.

*) Sprawozdania z działalności SWW i SKW zostały sporządzone i przedłożone organom nadrzędnym w ustawowym terminie, a obecnie trwa procedura ich rozpatrywania.

Zadanie 11.3. Realizacja zobowiązań sojuszniczych i międzynarodowych oraz uczestnictwo w działaniach na rzecz pokoju i stabilizacji międzynarodowej

Realizowane w ramach zadania inicjatywy i przedsięwzięcia miały na celu pogłębienie współpracy międzynarodowej na rzecz wzmocnienia obronności RP. Osiągnięciu celu służył aktywny udział w misjach i operacjach NATO, UE i koalicyjnych. Zadanie dotyczyło także międzynarodowej współpracy bilateralnej i wielostronnej oraz funkcjonowania przedstawicielstw dyplomatycznych i struktur wielonarodowych w ramach NATO i UE, jak również obejmowało tworzenie i funkcjonowanie sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych na terenie RP.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej** oraz Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Celem określonym dla zadania było **wzmocnienie bezpieczeństwa oraz pozycji RP na arenie międzynarodowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.3. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.558.307	0	1.419.623	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba stanowisk (w tym flagowych) w strukturach NATO i UE oraz w narodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych w kraju i poza granicami państwa, przyjętych do obsady przez SZ RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1.352 (18)	1.251 (18)

Komentarz:

Wartość docelowa miernika przedstawia przewidywaną liczbę stanowisk do obsady przez żołnierzy zawodowych poza granicami państwa oraz w międzynarodowych strukturach wojskowych w kraju. Zasadniczym czynnikiem determinującym zaangażowanie w inicjatywę międzynarodową jest ocena jego przyszłych, wymiernych korzyści dla Sił Zbrojnych RP. Istotnym uwarunkowaniem realizacji zadania jest terminowe przygotowanie kandydatów do służby poza granicami państwa.

Wartość miernika osiągnięta w 2021 r. — 1.251 (18), zawiera liczbę stanowisk (w tym flagowych) w strukturach NATO i UE oraz w narodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych w kraju i poza granicami państwa, przyjętych do obsady przez SZ RP będących w podporządkowaniu Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

Różnica pomiędzy wartością planowaną miernika, a wartością osiągniętą w 2021 r. wynika z potrzeby posiadania/utrzymywania puli stanowisk rezerwowych w przypadku zaangażowania SZ RP w nowe inicjatywy międzynarodowe.

Liczba sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych dyslokowanych na terenie RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	13	13
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika dotyczy dyslokacji na terytorium RP sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych. Zasadniczym czynnikiem determinującym zaangażowanie w inicjatywę międzynarodową jest ocena jego przyszłych, wymiernych korzyści dla SZ RO wynikających z udziału w zamierzeniu.</p> <p>Zastosowany miernik i jego wartość odzwierciedla gotowość sojuszników i partnerów do dyslokowania swoich jednostek na terenie RP, a także ambicje RP w tym obszarze. W 2021 roku na terytorium RP dyslokowanych było 13 sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych.</p> <p>Ogólna wartość miernika osiągnięta w 2021 r., zawierała liczbę 8 zobowiązań, natomiast pozostałe były innymi sojuszniczymi inicjatywami międzynarodowymi zlokalizowanymi na terenie kraju, a zarazem podległymi bezpośrednio Szefowi Sztabu Generalnego WP. Pozostałe struktury dyslokowane na terenie RP wchodziły w skład inicjatyw międzynarodowych takich jak, e-FP (enhanced Forward Presence)/ Atlantic Resolve/inne.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 571,35 mln zł.

Zadanie 11.4.W Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa

W ramach zadania organy administracji publicznej realizowały, w zakresie swojej właściwości, różnorodne przedsięwzięcia związane z utrzymywaniem i doskonaleniem struktur pozamilitarnych systemu obrony państwa, jak również związane z nakładaniem na przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym obowiązku utrzymywania mocy produkcyjnych lub remontowych. Ponadto administracja publiczna zapewniała funkcjonowanie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, realizowała szkolenia obronne, organizowała i przeprowadzała rejestrację oraz kwalifikację wojskową, a także zajmowała się tworzeniem i utrzymaniem rezerw państwowych produktów leczniczych i wyrobów medycznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Patentowy RP, Główny Urząd Miar, Polski Komitet Normalizacyjny, Rzecznik Praw Pacjenta, Państwową Agencję Atomistyki, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, Rządowe Centrum Legislacji, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Urząd Zamówień Publicznych, Wojewodów, Fundusz Administracyjny oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Celem określonym dla zadania było **utrzymywanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.4.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	868.247	0	865.668	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji zadań obronnych z obszaru mobilizacji gospodarki (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	>95	100

Komentarz:

Miernik umożliwia ocenę realizacji zadań obronnych z obszaru mobilizacji gospodarki nałożonych na przedsiębiorców decyzjami administracyjnymi Ministra Obrony Narodowej. Stopień, w jakim przedsiębiorcy zrealizują nałożone zadania obronne poprzez faktyczne utrzymywanie określonych mocy produkcyjnych i remontowych oraz sporządzenie odpowiedniej dokumentacji planistycznej stanowi o wykonaniu miernika.

W ramach zadania, w celu utrzymywania zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców, zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- 1) nałożono decyzjami administracyjnymi na przedsiębiorców zadania na rzecz obronności państwa z obszaru mobilizacji gospodarki na wszystkich przedsiębiorców ujętych w Programie Mobilizacji Gospodarki,

- 2) zawarto z przedsiębiorcami umowy na realizację zadań na rzecz obronności państwa z obszaru mobilizacji gospodarki,
- 3) poddano kontroli 4 przedsiębiorców w zakresie realizacji zadań na rzecz obronności państwa.

Liczba kontroli w zakresie realizacji zadań na rzecz obronności państwa wynikała z obowiązujących ograniczeń dotyczących sytuacji epidemicznej w kraju wywołanej wirusem COVID-19.

Relacja liczby zadań zrealizowanych do liczby zadań zaplanowanych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	90	75
<p>Komentarz:</p> <p>W celu utrzymywania zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców w 2021 r. zapewniono:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymywanie w gotowości do użycia punktów dostępowych do sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, – dokonanie stosownych zapisów SLA (Service Level Agreement) w umowach zawieranych z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, – przeprowadzenie szkoleń w ramach Wyższych Kursów Obronnych (WKO). <p>Osiągnięty wynik został wykonany mimo, iż zaistniały uwarunkowania wpływające niekorzystnie na realizację zadania.</p> <p>W celu realizacji szkoleń, adaptowano system szkolenia do warunków pandemicznych poprzez uruchomienie WKO w systemie kształcenia zdalnego na platformie e-learningowej Akademii Sztuki Wojennej. Z uwagi na sytuację epidemiczną (COVID-19) w 2021 r. zawieszona została realizacja „Planu kontroli kompleksowych wykonywania zadań obronnych na 2021 r”. Zawieszone kontrole (kompleksowe) wykonywania zadań obronnych planuje się przeprowadzić w innych terminach.</p>		

Stopień wykonania decyzji na utrzymywanie mocy produkcyjnych lub remontowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100
<p>Komentarz:</p> <p>Realizację zadania warunkują: zadania w zakresie produkcji i remontów uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz środków bojowych, które będą realizowane w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny (określone w „Programie Mobilizacji Gospodarki na lata 2017-2026”) oraz potencjał produkcyjno-remontowy posiadany przez przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym.</p> <p>Minister właściwy do spraw gospodarki w 2021 r. wydał 17 decyzji w sprawie utrzymywania przez 17 przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym mocy produkcyjnych i remontowych niezbędnych do realizacji zadań wynikających z programu mobilizacji gospodarki.</p>		

Umowy dotyczące udzielenia dotacji na pokrycie kosztów utrzymywania ww. mocy zostały zawarte z 16 przedsiębiorcami (jeden przedsiębiorca nie ubiegał się o dotację). Na podstawie umów zawartych z MRiT przedsiębiorcy otrzymali dotacje na pokrycie kosztów utrzymywania wspomnianych mocy. W czasie obowiązywania decyzji i umów żaden przedsiębiorca nie przedstawił informacji o zaprzestaniu wykonywania decyzji i umowy.

Wykonanie zadania na poziomie 100% oznacza utrzymanie w 2021 r. zdolności do realizacji zadań obronnych w zakresie produkcji i remontów uzbrojenia i sprzętu wojskowego, a tym samym zabezpieczenie możliwości zaspokojenia potrzeb Sił Zbrojnych RP, jednostek podległych MSWiA i MS oraz ABW w zakresie dostaw sprzętu będącego na ich wyposażeniu.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 0,24 mln zł;
2. **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 0,67 mln zł.

Zadanie 11.5. Wsparcie kierowania obronnością

Realizacja zadania obejmowała zapewnienie funkcjonowania, ciągłości i organizacji pracy Ministerstwa Obrony Narodowej, wspierającego proces kierowania obronnością w całym dziale, umożliwiając realizację celów Ministra Obrony Narodowej w zakresie polityki obronnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie skutecznej i efektywnej obsługi organu administracji rządowej na rzecz osiągnięcia celów polityki obronnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.5. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	443.786	0	413.755	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Funkcjonowanie kontroli zarządczej w Ministerstwie Obrony Narodowej (tak – w stopniu wystarczającym albo ograniczonym / nie – nie funkcjonowała)

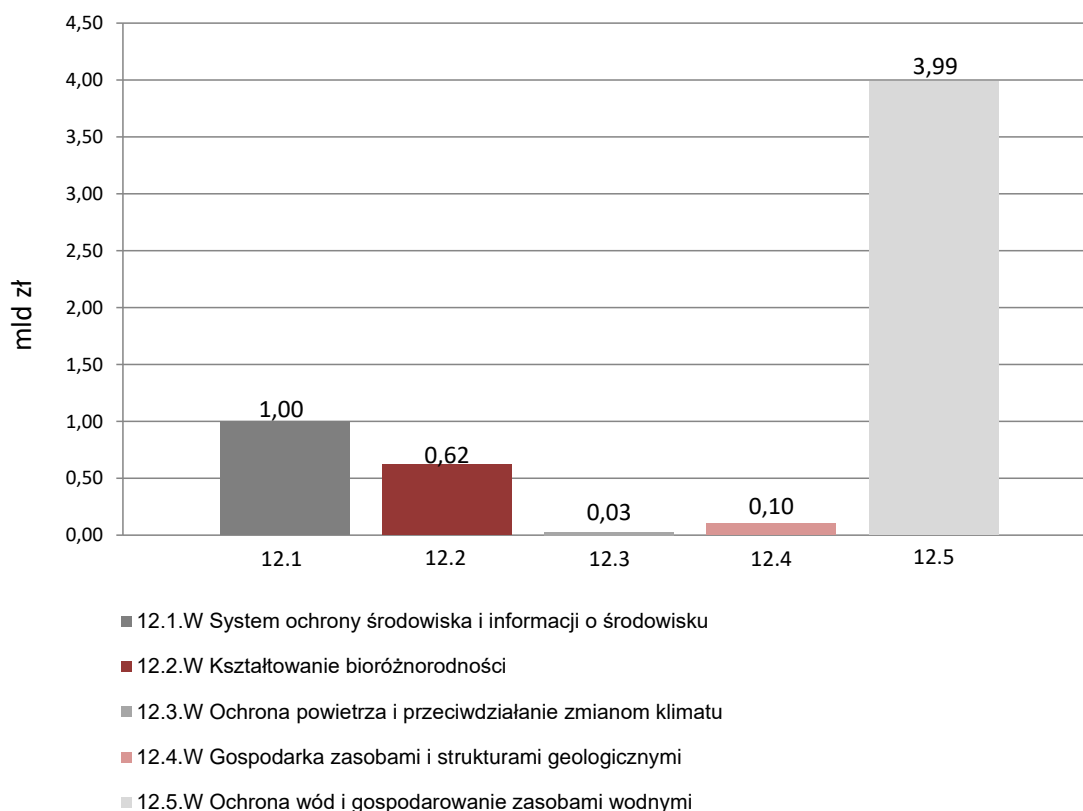
Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	TAK	TAK
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik dotyczy działań na rzecz usprawnienia sposobu zarządzania jednostkami i komórkami organizacyjnymi, dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, skuteczny, efektywny, oszczędny i terminowy.</p> <p>Uzyskana wartość miernika dla zadania w 2021 r. była w pełni zgodna z jego zaplanowaną wartością, co oznaczało skuteczne funkcjonowanie systemu usprawniania sposobu zarządzania jednostkami i komórkami organizacyjnymi dla zapewnienia optymalnego sposobu realizacji celów i zadań w dziale administracji rządowej - obrona narodowa (tj. zgodnie z prawem, skutecznie, efektywnie, oszczędnie i terminowo).</p>		

Funkcja 12. Środowisko

Polityka państwa w zakresie funkcji obejmowała sprawy ochrony środowiska oraz ochrony wód i gospodarowania zasobami wodnymi. W jej ramach ujęto działania dotyczące systemu gospodarowania odpadami, wycofywania z produkcji i użytkowania substancji oraz materiałów niebezpiecznych, oczyszczalni i systemów kanalizacyjnych. Realizowane były działania mające na celu ochronę środowiska poprzez utrzymanie bądź poprawę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków fauny i flory. Funkcja miała na celu także zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej oraz ograniczenie skutków powodzi i suszy, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów. Zapewniano funkcjonowanie systemu ochrony środowiska i informacji o środowisku, działania zorientowane były na kształtowanie bioróżnorodności, ochronę powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę wód, gospodarowanie zasobami wodnymi, a także ochronę przed hałasem i ochronę przed polami magnetycznymi. Realizacja poszczególnych działań funkcji umożliwiała racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym w szczególności: wodnymi, leśnymi, złożami kopalin, a także – obszarów chronionych; rekultywację gleb, gospodarowanie zasobami i strukturami geologicznymi, a ponadto – ochronę radiologiczną.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 12. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **5.732.908 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 2.812.752 tys. zł.

Wykres 12: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, były: **zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej oraz ograniczenie negatywnych skutków powodzi i suszy, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nim ekosystemów, ochrona środowiska poprzez utrzymanie bądź poprawę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków fauny i flory oraz zmniejszenie liczby stref, w których występują przekroczenia standardów jakości powietrza.** Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 12. wykorzystano odpowiednio następujące mierniki:

- Liczba przyjętych/uzgodnionych/zatwierdzonych dokumentów planistycznych - wartość miernika w 2021 r. została osiągnięta na poziomie 5 sztuk wobec planowanych 22 sztuk, tj. 22,7% wartości planowanej. Wartość docelowa na 2021 r. powyższego miernika nie została osiągnięta. Na niższe wykonanie wartości miernika miały wpływ przede wszystkim ograniczenia spowodowane pandemią COVID-19, które skutkowały opóźnieniami w przygotowaniu przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy;
- Odsetek parków narodowych posiadających plany ochrony (w %) - w 2021 r. osiągnięto wartość na poziomie 44% wobec planowanych 69%. Nieosiągnięcie planowanej wartości miernika wynika z faktu, że w pięciu parkach narodowych nie udało się przygotować do końca ub. roku projektów planu ochrony. W parkach tych trwają prace inwentaryzacyjne, których wykonanie jest warunkiem niezbędnym do przygotowania projektów planów ochrony. Trzy projekty planów zostały ponownie przekazane do parków w celu weryfikacji i dostosowania ich do zmieniających się granic parków;
- Odsetek stref z przekroczeniami poziomów substancji w powietrzu w Polsce (w %) - w 2021 r. osiągnięto wartość na poziomie 35,55% wobec planowanych 43,50% (na etapie przyjmowania WPFP na lata 2021-2024) (zob.: komentarz do zadania budżetowego 12.3.W Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu).

Zadanie 12.1.W System ochrony środowiska i informacji o środowisku

W zakresie zadania realizowano działania państwa tworzące szeroko pojęty system ochrony środowiska, a także informowania o stanie środowiska, co było niezbędne m. in. dla przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i likwidacji skutków tych zagrożeń, a jednocześnie dla kształtowania świadomości proekologicznej mieszkańców. W tym celu realizowane były działania kontrolne oraz badania monitoringowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz oceny stanu i jakości poszczególnych komponentów środowiska. W ramach zadania zapewniano także funkcjonowanie systemu zagospodarowania odpadami (w tym ochronę powierzchni ziemi, poprzez m. in. rekultywację składowisk odpadów). W szczególności realizacja zadania polegała na tworzeniu regulacji, instrumentów i warunków niezbędnych dla realizacji polityki ekologicznej państwa, a tym samym służących realizacji polityki zrównoważonego rozwoju. Wdrażane były zasady ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami, w tym zasady hierarchii sposobów postępowania z odpadami poprzez projektowanie instrumentów prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych. Dofinansowywana była realizacja przedsięwzięć w ramach gospodarowania odpadami (w tym selektywna zbiórka odpadów, odzysk i unieszkodliwienie odpadów itd.). Zapewniana była ochrona przed skutkami zagrożeń

środowiska wraz z likwidacją ich skutków. Promowane były działania proekologiczne i edukacja środowiskowa poprzez realizację odpowiednich działań edukacyjno-promocyjnych. Ponadto wykonywano nadzór nad spełnieniem warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w działalnościach związanych z wykorzystaniem energii atomowej oraz dokonywano oceny sytuacji radiacyjnej kraju.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie informacji w zakresie ochrony i stanu środowiska;
- Zwiększenie masy odpadów poddanych odzyskowi;
- Zwiększenie liczby osób objętych działaniami edukacyjnymi w zakresie ochrony środowiska.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	507.488	118.069	681.621	316.744

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień wykonanych: badań, ocen, raportów, sprawozdań w zakresie ochrony środowiska (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	233

Komentarz:

Miernik został osiągnięty poprzez realizację programu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) zapewniającego pełne i wiarygodne informacje o stanie środowiska w zakresie wszystkich jego elementów dla potrzeb zarządzania środowiskiem oraz zapewnienie wysokiej jakości danych porównywalnych w skali kraju i Unii Europejskiej dla potrzeb sprawozdawczości krajowej i międzynarodowej.

Wykonanie miernika w stosunku do ustawy budżetowej w 2021 roku wyniosło 233%. Zwiększenie planu wg ustawy o środki z rezerw celowych poz. 8, poz. 44 oraz poz. 59, które pozwoliło na wykonanie większej liczby badań i pomiarów, ocen stanu jakości środowiska oraz zrealizowanych raportów i sprawozdań.

Wpływ na realizację zadania miały m.in. następujące działania:

- intensyfikacja wykorzystania kont społecznościowych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) na portalach społecznościowych – uzupełnianie ich regularną i merytoryczną treścią;

- promowanie komunikatów prasowych GIOŚ przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska;
- przygotowanie dokumentów do realizacji zadań i realizacja ich dofinansowania ze środków celowych uzyskanych w ramach umowy z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie (PGW WP);
- przygotowanie organizacyjne i przeprowadzenie II edycji kursu na inspektora IOŚ wraz z egzaminami.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych odzyskowi (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	75	75 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami jest zwiększenie udziału odpadów poddawanych metodom odzysku. Miernik prezentuje stan gospodarki odpadami w kraju oraz efekt podejmowanych działań w zakresie ich odzysku. Planowane wartości miernika wyznaczono na podstawie trendów z poprzednich lat, biorąc pod uwagę istniejące przepisy prawne w zakresie gospodarki odpadami oraz uwarunkowania na rynku gospodarowania odpadami.</p> <p>Dane są zbierane w systemie rocznym w Centralnym Systemie Odpadowym (CSO). Wykonaniu miernika sprzyja m. in. zintensyfikowanie przez przedsiębiorców działań na rzecz przechodzenia w górę hierarchii sposobów postępowania z odpadami, poprzez zwiększenie ilości odpadów selektywnie zbieranych, co ma wpływ na zwiększenie masy odpadów poddanych procesom odzysku.</p> <p>Ze względu na przeciwdziałanie skutkom pandemii COVID-19 w 2020 r. wprowadzono konieczne zmiany prawne, które przesunęły terminy składania sprawozdań rocznych, wynikających z przepisów ustawy o odpadach, za rok 2019. Sprawilo to, że weryfikacja sprawozdań przez urzędy marszałkowskie za 2019 r. wydłużyła się oraz pokryła z weryfikacją sprawozdań za kolejny rok tj. 2020 i trwa jeszcze w bieżącym roku 2022. W związku z powyższym wartości miernika za rok 2019 i 2020 nie są obecnie dostępne ze względu na trwającą weryfikację przez Marszałków Województw sprawozdań o wytwarzaniu odpadów, gospodarowaniu nimi i sprawozdań podmiotów, które ujęte są w Bazie Danych Odpadowych.</p> <p>Wartość wykonania miernika za 2021 r. będzie natomiast dostępna po złożeniu sprawozdań przez podmioty zgodnie obowiązującym ustawowo terminem do 15.03.2022 r. i weryfikacji danych ujętych w tych sprawozdaniach przez Marszałków Województw. Departament Gospodarki Odpadami nie przewiduje uzupełnienia wartości poprzez korektę sprawozdania budżetowego. Na podstawie danych z 2018 r. można stwierdzić, że utrzymuje się tendencja wzrostowa, co jest zjawiskiem pożądanym. Jednocześnie należy wskazać, że monitoring i ocena systemu gospodarki odpadami jest prowadzona w sposób ciągły.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

^{*)} Dane za rok 2018.

Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych (w osobach, mln)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	151	237

Komentarz:

Miernik służy do monitorowania wdrażania programów priorytetowych mających na celu: edukację ekologiczną i podnoszenie świadomości społeczeństwa w tym zakresie, przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz wspieranie służb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także Ministra Klimatu i Środowiska w jego działaniach na rzecz ochrony środowiska. Miernik dotyczy działalności NFOŚiGW.

Miernik określa liczbę osób, jaka została objęta działaniami edukacyjno-promocyjnymi oraz informacyjnymi, a tym samym pomaga w ocenie efektu realizacji różnorodnych działań edukacyjnych (od wydawnictw, seminariów, konferencji, konkursów, poprzez działania realizowane w Internecie, kampanie informacyjne, w tym telewizyjne i radiowe, produkcję filmów, programów radiowych i telewizyjnych, aż do wspierania rozwoju infrastruktury służącej prowadzeniu edukacji ekologicznej i kształcenia kadry).

Osiągnięta w 2021 r. wartość miernika wynika z uzyskania lepszych efektów niż przyjęto na etapie planowania i podpisywania umów. Nadmiarowe efekty uzyskano z tytułu realizacji dwóch umów zawartych w roku 2018 i 2019 pod wspólnym tytułem „Wsparcie zadań Ministra Środowiska w obszarze działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych w zakresie zrównoważonego wykorzystania zasobów, poprawy stanu środowiska i zmian klimatu.”

Ponadto w ramach zadania realizowano finansowanie pożyczkowe głównie w ramach:

- programu priorytetowego „Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie skutków zagrożeń środowiska”,
- programu priorytetowego „Racjonalna gospodarka odpadami. Część 2) Instalacje gospodarowania odpadami”,
- w ramach współfinansowania projektów realizowanych w ramach działań 2.2 i 2.5 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2021 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 335.936 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 793,05 mln zł.

Zadanie 12.2.W Kształtowanie bioróżnorodności

W zakresie zadania realizowano działania państwa ukierunkowane na rzecz ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Aktywność publiczna zmierzała do zachowania i rozwijania różnorodności biologicznej, koncentrując się głównie na przedsięwzięciach w zakresie zachowania i kształtowania procesów przyrodniczych przebiegających w ekosystemie, ochrony gatunkowej, opracowaniu planów ochrony dla rezerwatów przyrody, parków narodowych i krajobrazowych, wykonywaniu faktycznych

działań naprawczych oraz przedsięwzięć w zakresie leśnictwa i łowiectwa. Prowadzone były czynności ochronne ekosystemów leśnych i gospodarowanie ich zasobami. Podejmowane były w tym obszarze starania służące zapewnieniu warunków dla ochrony i utrzymania gleb, stanowisk roślinnych, grzybów i zwierząt, jak również rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych. W ramach zadania prowadzone było też zalesianie gruntów, a także obrót leśnym materiałem rozmnożeniowym oraz ochrona zwierząt łownych. Ponadto w zadaniu ujęto regulacje, monitoring i kontrolę w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz finansowanie rekompensaty szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Parki Narodowe.

Celem określonym dla zadania była **ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.2.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	263.747	331.293	313.620	302.073

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Suma zasięgów powierzchniowych zrealizowanych działań wynikających z dokumentów planistycznych i z rocznych zadań rzeczowych (w ha)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	1) 321.804,48 (MKiŚ)		1) 472.331,07 (MKiŚ)	
	2) 329.455,74 (PN)		2) 329.209,48 (PN)	

Komentarz:

Miernik obejmuje wszystkie działania ochronne na terenie rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000 i 23 parków narodowych oraz działania związane z ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów. Powyższe działania przyczynią się do ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych, utrzymania różnorodności biologicznej, a także zachowania przyrodniczego dziedzictwa regionów. Ponadto miernik pozwala na odzwierciedlenie rzeczywistych działań publicznych z zakresu aktywnej ochrony przyrody, jak również czynności wynikających z ustanowionych planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zadań ochronnych dla obszarów chronionych oraz rocznych zadań rzeczowych, realizowanych w celu ochrony różnorodności biologicznej przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska. Działania pozwalające na realizację miernika związane są m.in. z wykonywaniem zadań ochrony czynnej określonych w dokumentach planistycznych dla obszarów chronionych - obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody (ew. w zadaniach ochronnych).

Działania ochrony czynnej w 2021 r. pozwoliły utrzymać stan zachowania przedmiotów ochrony zachowując najcenniejsze fragmenty ekosystemów przyrodniczych w nienaruszonym stanie. Planowana suma zasięgów powierzchniowych zrealizowanych działań wynikających z dokumentów planistycznych i rocznych zadań rzeczowych jest wartością szacunkową. Wpływ na realizację miernika mają warunki przyrodnicze, które są zmienne.

Wartość miernika (w zakresie Parków Narodowych) przedstawia zbiorczo obszar wszystkich Parków Narodowych, na którym realizowane są wszelkie działania ochronne. Najważniejszymi działaniami realizowanymi przez poszczególne Parki Narodowe w 2021 r. przyczyniającymi się do rezultatów zadania były m. in.:

- zabiegi wspomagające przyspieszenie naturalnego procesu przekształcającego istniejący drzewostan we właściwy dla siedliska,
- utrzymanie i zachowanie stanowisk roślin rzadkich,
- ochrona rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt,
- ochrona rodzimych gatunków leśnej flory, w szczególności drzew poprzez inwentaryzowanie, a następnie usuwanie obcych gatunków, uznawanych za inwazyjne.

Różnica pomiędzy planowaną a wykonaną wartością miernika dotyczyła Drawieńskiego Parku Narodowego i wynikała z uwarunkowań prawnych regulacji granic tego Parku.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

W ramach zadania w 2021 r. prowadzone było finansowanie pożyczkowe, realizowane przez NFOŚiGW. Finansowanie pożyczkowe dotyczyło realizacji programów priorytetowych: „Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin” oraz „Ochrona powierzchni ziemi. Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych”.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2021 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 114.992 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 124,83 mln zł,
2. **23 Parki Narodowe**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosły koszty w wysokości 308,27 mln zł, z tego:

Nazwa parku	Koszty (w mln zł)
Babiogórski Park Narodowy	9,89
Białowiecki Park Narodowy	11,81
Biebrzański Park Narodowy	21,73
Bieszczadzki Park Narodowy	14,85
Park Narodowy „Bory Tucholskie”	4,16
Drawieński Park Narodowy	10,15

Park Narodowy Gór Stołowych	16,34
Kampinoski Park Narodowy	26,06
Karkonoski Park Narodowy	15,90
Magurski Park Narodowy	10,15
Narwiański Park Narodowy	6,70
Ojcowski Park Narodowy	6,42
Pieniński Park Narodowy	7,41
Poleski Park Narodowy	6,78
Roztoczański Park Narodowy	14,85
Słowiński Park Narodowy	15,33
Świętokrzyski Park Narodowy	7,30
Tatrzański Park Narodowy	41,06
Park Narodowy „Ujście Warty”	6,94
Wielkopolski Park Narodowy	9,20
Wigierski Park Narodowy	27,53
Woliński Park Narodowy	10,54
Gorczański Park Narodowy	7,17

Zadanie 12.3.W Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu

ZADANIE PRIORYTETOWE

Poprawa jakości powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu zależało m. in. od działań państwa na rzecz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza pyłu drobnego, a także emisji gazów cieplarnianych i innych substancji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz w sektorach nie objętych tym systemem. Działalność mająca na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń w wyniku redukcji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu drobnego odbywała się poprzez wspieranie projektów na rzecz poprawy jakości powietrza oraz skuteczne egzekwowanie prawa środowiskowego. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych dokonywało się m.in. dzięki działaniom skutkującym ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych z instalacji energetycznych, przemysłowych oraz w innych sektorach. Ponadto zapewniany był nadzór nad systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych. Wspierane były projekty mające na celu ograniczanie wpływu działalności człowieka na

klimat m.in. poprzez ograniczanie emisji, zwiększanie efektywności energetycznej i wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prokuraturę Krajową, Wojewodów oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zmniejszenie liczby stref, w których występują przekroczenia standardów jakości powietrza;**
- **Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.3.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	24.559	29.439	30.527	90

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek stref z przekroczeniami poziomów substancji w powietrzu w Polsce (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	43,00	35,55 ^{*)}

Komentarz:

Miernik wynika z nałożonych na Polskę, przepisami UE, wymogów dotyczących osiągnięcia standardów jakości powietrza dla niektórych substancji w powietrzu. Polska od 2010 r. podzielona jest na 46 stref (12 aglomeracji, 18 miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz 16 pozostałych obszarów województw), w których dokonuje się oceny poziomów substancji w powietrzu. Miernik ten wskazuje na realny, faktyczny stan powietrza w kraju. Jakość powietrza w Polsce ma bezpośredni wpływ na zdrowie i życie ludzi oraz ogólną kondycję środowiska w Polsce.

Zgodnie z założeniami, prognozowano, że wartość miernika osiągnie wartość 43% (20 stref z przekroczeniami standardów jakości powietrza dla pyłu zawieszonego PM10 w przypadku, gdy ocena jakości powietrza za 2020 r. wykonana zostanie w 45 strefach).

Zgodnie z przekazaniem przez GIOŚ zbiorczym raportem oceny jakości powietrza za 2020 r. wynikało, że liczba stref, w których stwierdzone zostały przekroczenia standardów jakości powietrza dla pyłu zawieszonego PM10 wynosiła 16 (ocena jakości powietrza za 2020 r. wykonana została w 45 strefach). Mając na uwadze powyższe, wykonanie miernika osiągnęło wartość 35,55%, czyli powyżej zakładanego poziomu redukcji.

Realizacja zadania w 2021 r. polegała m.in. na następujących działaniach:

- analizowanie wyników ocen jakości powietrza, przeprowadzanej w województwach przez GIOŚ;

- inicjonowanie i przygotowanie nowych narzędzi prawno-finansowych, mających na celu osiągnięcie poprawy jakości powietrza w postaci redukcji stref z przekroczeniami norm jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10;
- wzmocnienie sieci pomiarowej Państwowego Monitoringu Środowiska;
- bieżący monitoring stanu realizacji Programu Priorytetowego NFOŚiGW pn. „Czyste Powietrze”, Programu „Stop Smog”, oraz innych narzędzi finansowych służących dofinansowaniu przedsięwzięć proekologicznych mających na celu poprawę jakości powietrza;
- współpraca z NFOŚiGW w pracach nad przygotowaniem kolejnych modyfikacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w celu zwiększenia grona beneficjentów Programu oraz kanału dystrybucji poprzez włączenie gmin w jego realizację;
- uruchomienie 1 lipca 2021 r. (w ramach działań usprawniających system zarządzania jakością powietrza w Polsce) Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (celem tego narzędzia jest gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie szczegółowych danych o budynkach w całej Polsce).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Dane za 2020 r.

Ilość ograniczonej lub unikniętej emisji dwutlenku węgla (w Mg/rok)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	583.507	1.248.718

Komentarz:

Miernik określający szacowaną redukcję emisji gazów cieplarnianych, prezentuje efekt realizacji przedsięwzięć wspieranych przez NFOŚiGW. Wartości miernika wynikają z planowanych do osiągnięcia wartości zawartych w poszczególnych programach priorytetowych realizowanych przez NFOŚiGW. Zakres tematyczny oraz finansowy jest cyklicznie dostosowywany do potrzeb wynikających z Polityki Ekologicznej Państwa, strategii oraz programów operacyjnych, w których NFOŚiGW jest podmiotem finansującym.

W 2021 r. największy wpływ na przekroczenie wartości planowanych dla miernika miały dwa programy priorytetowe:

- „Czyste powietrze” – w ramach programu uzyskano wartość unikniętej emisji dwutlenku węgla w wysokości 518.539 Mg/rok, m.in. dlatego, iż na etapie tworzenia planu na 2021 rok wartość dla tego programu nie była jeszcze uwzględniona, jednakże z uwagi na realizację przedsięwzięć przez beneficjentów w krótszym czasie, niż zakładano na etapie planu, uzyskane efekty w tym zakresie zostały zaprezentowane w wykonaniu miernika,
- „Mój prąd” – 648.213 Mg/rok, ponieważ wyższe wykonanie programu związane było ze znacznie większym zainteresowaniem montażem paneli fotowoltaicznych.

W trakcie roku NFOŚiGW prowadził szeroko zakrojone prace nad zwiększeniem liczby składanych wniosków, poprzez uproszczenie procedur, zwiększenie liczby kanałów dostępu do programów (zaangażowanie gmin i banków w procesie udzielania dofinansowania), zsynchronizowanie udzielania dofinansowania, ulgi podatkowej i wielkości dofinansowania dla poszczególnych grup odbiorców. Zmieniano także warunki dostępu na takie, które są bardziej przyjazne dla potencjalnych beneficjentów. Zmieniono organizację pracy i uproszczono procedury. Prowadzono kampanie informacyjne. Wszystkie te prace przyniosły pozytywny efekt. Szczególny jego wymiar jest obserwowany w ogromnym zainteresowaniu programem „Mój prąd”.

Ponadto w ramach zadania realizowano finansowanie pożyczkowe głównie w ramach:

- programu priorytetowego „Energia Plus” – w zakresie działania budżetowego 12.3.1.3. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji,
- współfinansowania projektów realizowanych w ramach podziałania 1.1.1., działań 1.2, 1.5 i 1.6 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2021 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 603.854 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 3.901,04 mln zł.

Zadanie 12.4.W Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi

W ramach zadania prowadzone były działania związane z realizacją przedsięwzięć geologicznych. Głównym celem tej działalności było rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny, racjonalne gospodarowania zasobami geologicznymi, ochrona złóż kopalin oraz zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju. Realizacja zadań polegała przede wszystkim na: koncesjonowaniu działalności górniczej, rozporządzaniu informacją geologiczną, prowadzeniu spraw z zakresu geologii inżynierskiej i hydrogeologii, nadzorze nad państwową służbą geologiczną oraz jednostkami podległymi, stwierdzaniu kwalifikacji geologicznych, współpracy z jednostkami samorządowymi administracji geologicznej, a także współpracy międzynarodowej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Celami określonym dla zadania były:

- Rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody podziemne wraz z ich ochroną;
- Zapewnienie racjonalnej gospodarki zasobami i strukturami geologicznymi.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.4.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	98.485	0	95.080	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek wydanych koncesji na działalność określoną w ustawie Prawo geologiczne i górnicze oraz przeprowadzonych postępowań przetargowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	70	77
<p>Komentarz:</p> <p>Przy wydawaniu decyzji koncesyjnych, uwzględniane są potrzeby prowadzenia racjonalnej gospodarki złożem oraz ochrony złóż kopalin. Wartość miernika oszacowano na podstawie rozeznania w zakresie planów przedsięwzięć branży geologicznej i górniczej, dotyczących inwestycji w poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż oraz podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji lub podziemne składowanie odpadów oraz analizy czasu trwania postępowań administracyjnych.</p> <p>Głównymi czynnikami oddziałującymi na proces realizacji zadania w 2021 r. były: większe zainteresowanie przedsiębiorców działalnością geologiczno-górnictwem oraz formalno-prawna złożoność spraw w arbitrażach międzynarodowych.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Odsetek skontrolowanych rejonów o najbardziej szkodliwym oddziaływaniu na powierzchnię oraz wymagających szczególnej ochrony (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100
<p>Komentarz:</p> <p>Realizacja zadania ma znaczenie dla minimalizowania zagrożeń dla człowieka, środowiska i gospodarki związanych z funkcjonowaniem górnictwa. W ramach zadania realizowane są działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia górników (ograniczenie liczby wypadków spowodowanych czynnikiem ludzkim), optymalnego zagospodarowania złóż kopalin oraz ograniczenia uciążliwości oddziaływania górnictwa na ludzi i środowisko.</p> <p>Miernik został dostosowany do monitorowania realizacji strategii działania urzędów górniczych na lata 2021-2023. Wartość miernika oszacowano przy założeniu, że wszystkie wytypowane rejon o najbardziej szkodliwym oddziaływaniu na powierzchnię będą podlegały corocznej kontroli.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 156,04 mln zł.

Zadanie 12.5.W Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi

W zakresie zadania ujęto działalność państwa związaną z zapewnieniem ochrony wód i gospodarowaniem zasobami wodnymi. Zadanie umożliwiało zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej, realizowane m. in. przez zwiększenie ilości retencjonowanej wody, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów. Efektem realizowanych w ramach zadania działań było również: wzmocnienie odporności społeczeństwa, gospodarki i środowiska na zagrożenia związane ze zmianami klimatu (takie jak powodzie i susze), właściwe utrzymanie majątku związanego z gospodarką wodną, a także poprawa bezpieczeństwa powodziowego i zapobieganie skutkom suszy (m. in. poprzez budowę nowej oraz modernizację i remonty istniejącej infrastruktury). Zapewniano osłonę hydrologiczną i meteorologiczną oraz prowadzono działania mające na celu usuwanie skutków powodzi w administrowanej infrastrukturze, wsparcie przedsięwzięć infrastrukturalnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, mających na celu zwiększenie liczby ludności korzystającej z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków komunalnych. Realizowane były działania mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotowymi pochodzenia rolniczego. Zadanie obejmowało także realizację współpracy międzynarodowej na wodach granicznych, opracowanie dokumentów strategicznych, planistycznych i sprawozdawczych dotyczących utrzymania dobrego stanu wód lub jego poprawy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Wojewodów, **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie** oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie zrównoważonego gospodarowania wodami**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 12.5.W** w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.217.372	1.685.094	1.799.309	2.193.846

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji, przez PGW Wody Polskie, zadań ujętych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) oraz programie wodno-środowiskowym kraju (aPWŚK) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100

Komentarz:

Miernik obrazuje aktywność państwa w zakresie realizacji zadań gospodarki wodnej z uwzględnieniem potrzeb użytkowników wód oraz zasady zrównoważonego rozwoju. Zrównoważona gospodarka wodna powinna zaspokoić różnorodne potrzeby: zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków, wykorzystanie zasobów wodnych w celach energetycznych, żeglugowych, rolniczych, rybackich i turystycznych, a także zapewnić odpowiednią ochronę przed żywiołem wodnym i skutkami suszy. Powinna także zapewnić odpowiedni stan ilościowy i jakościowy zasobów wodnych, umożliwiając funkcjonowanie ekosystemów wodnych i od nich zależnych.

W planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz programie wodno-środowiskowym kraju określono zadania, za których realizację odpowiedzialny jest Prezes PGW WP (w większości były to zadania wieloletnie, a ich zakończenie wyznaczono na koniec 2021 r.). Ich znaczenie dla społeczeństwa oraz gospodarki było kluczowe, ze względu na zapewnienie z jednej strony bezpieczeństwa powodziowego, z drugiej zaś dobrego stanu wód.

Realizacja zadania była prowadzona w dwóch obszarach właściwości: ochrony przed powodzią i suszą, a także w zakresie zarządzania środowiskiem wodnym.

W ramach zadania w 2021 r. zostały zakończone w szczególności następujące zadania:

- kampania edukacyjna dotycząca gospodarowania wodami – zadanie w pełni zrealizowane;
- realizacja działań nietechnicznych wynikających z planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz prowadzenie działań informacyjno - promocyjnych dotyczących zagrożenia powodziowego i ochrony przed nim – zadanie w pełni zrealizowane;
- prowadzenie monitoringu realizacji działań w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym – zadanie w pełni zrealizowane.

Liczba przyjętych / zatwierdzonych przez kierownictwo resortu planistycznych i sprawozdawczych dokumentów z obszaru ochrony wód i gospodarowania wodami (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	4	4

Komentarz:

Miernik wskazuje efektywność i skuteczność realizacji celu działalności państwa jakim jest zapewnienie zrównoważonego gospodarowania wodami, co jest realizowane m.in. poprzez przedłożenie oraz zatwierdzanie przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej dokumentów planistycznych i sprawozdawczych związanych ze zrównoważonym gospodarowaniem wodami. Wszystkie planowane do przedłożenia dokumenty w 2021 r. zostały zaakceptowane i zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

W ramach zadania w 2021 r. prowadzone było finansowanie pożyczkowe, realizowane przez NFOŚiGW. Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2021 r. (*wykonanie rozchodów*) wyniosło 732.568 tys. zł.

Finansowanie pożyczkowe w tym zadaniu realizowane było w ramach programów priorytetowych:

- „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Część 2) Współfinansowanie projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko”,
- „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Część 1) Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”,

- „Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych”.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 30,30 mln zł;
2. **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 2.272,22 mln zł.

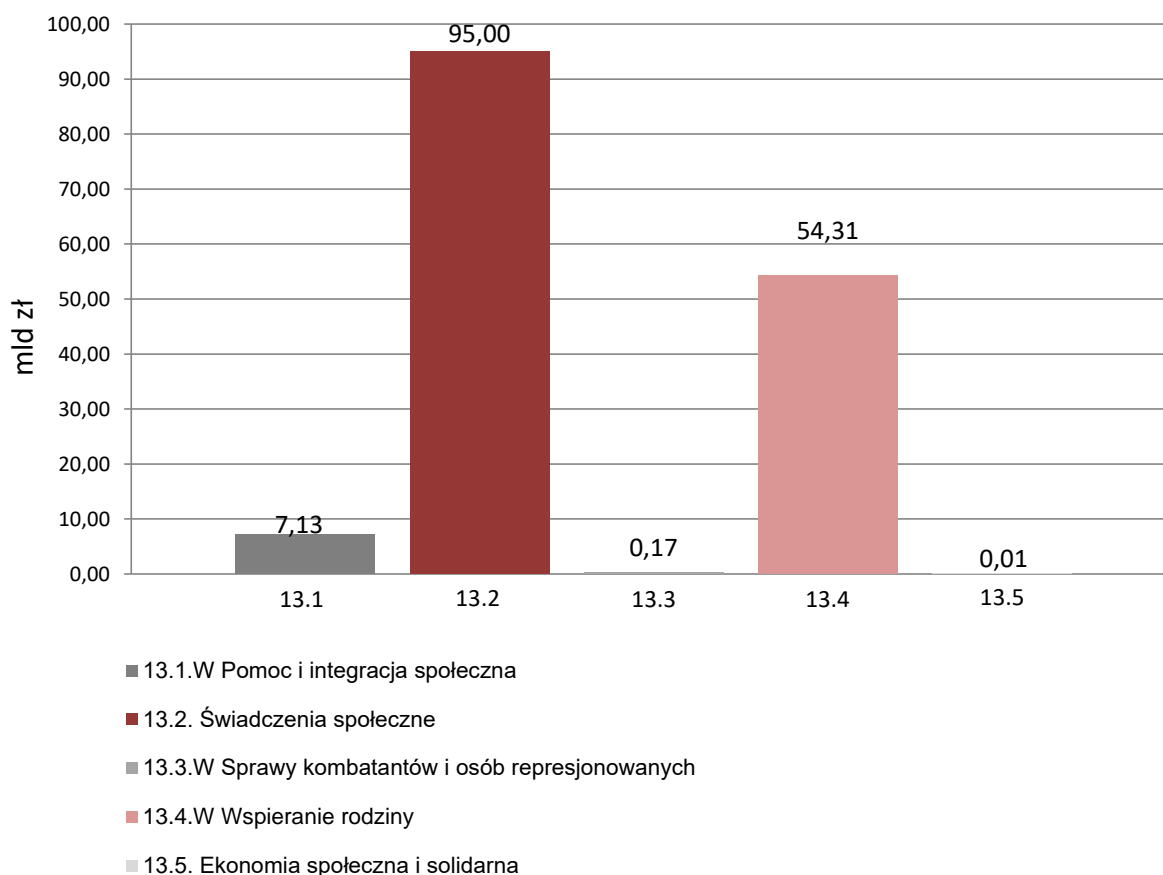
Funkcja 13.

Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny

Realizacja funkcji umożliwiała obsługę ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz ich rodzin w ramach systemów zaopatrzenia i ubezpieczenia społecznego. Wykonywane w ramach funkcji zadania związane były z działalnością na rzecz bezpieczeństwa socjalnego obywateli, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki. Państwo wspiera rodziny z dziećmi, zarówno w aspekcie materialnym, jak i poprzez usługi społeczne, takie jak m. in. instytucje opieki nad małymi dziećmi, wspieranie rodzin wielodzietnych i kobiet w ciąży, a w przypadku dzieci czasowo lub trwale pozbawionych opieki rodzicielskiej - poprzez system pieczy zastępczej oraz adopcję. Przeciwdziałano też zjawisku bezdomności. Wspierane były również przedsięwzięcia na rzecz aktywnego starzenia się. Ponadto, w ramach funkcji realizowane były działania z zakresu działalności pożytku publicznego, społeczeństwa obywatelskiego i gospodarki społecznej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 13. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **156.607.647**, w tym z budżetu środków europejskich 298.343 tys. zł.

Wykres 13: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, były: **systemowe wsparcie rodzin oraz osób będących w trudnej sytuacji życiowej**, a także **systemowe wsparcie rodzin w realizacji funkcji wychowawczej i edukacyjnej**, a ponadto – **ochrona aktywnych zawodowo obywateli przed skutkami różnego rodzaju ryzyka związanego z aktywnością zawodową**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 13. wykorzystano następujące mierniki:

- Wysokość wydatków budżetu państwa na dziecko w wieku do ukończenia 24 roku życia (w zł) – wartość miernika ukształtowała się w 2021 r. na poziomie 1.487 zł i była nieco niższa od wysokości przewidzianej w WPFP na lata 2021-2024 – tj. kwoty 1.531 zł (zob.: komentarz do zadania budżetowego 13.4.W Wspieranie rodziny);
- Wysokość wydatków budżetu państwa na świadczenie wychowawcze, dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty oraz świadczenie "Dobry Start" w przeliczeniu na dziecko w wieku do 18 roku życia (w zł) – w 2021 r. osiągnięto wartość 6.031 zł, wobec wartości planowanej 6.099 zł (zob.: komentarz do zadania budżetowego 13.4.W Wspieranie rodziny);
- Stosunek liczby osób objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w systemie powszechnym do liczby osób w wieku produkcyjnym – relacja ta uzyskana została w 2021 r. na poziomie 0,7 wobec planowanej wartości na poziomie 0,7.

Zadanie 13.1.W Pomoc i integracja społeczna

ZADANIE PRIORYTETOWE

Państwo finansowało realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz udzielało finansowego wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego oraz innym podmiotom uprawnionym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielającym wsparcia osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności osobom samotnym w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – w tym m.in. finansowało działania w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, działania na rzecz aktywności społecznej osób starszych, czy działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi (utrzymanie i rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla tych osób w ich miejscu zamieszkania). Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych ma istotny wpływ na proces włączenia społecznego tej grupy, zaś włączenie społeczne skutkuje wzrostem aktywizacji zawodowej i zapobiega wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i pozostawaniu w sferze ubóstwa. Ponadto, realizowano program pomocy państwa w zakresie dożywiania (zapewnienie posiłku w szkole i w domu), a także program mający na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie. Wsparciem objęto podmioty uprawnione działające na rzecz przeciwdziałania bezdomności. Jednocześnie, dążono do zapewnienia osobom i rodzinom korzystającym z pomocy społecznej fachowej obsługi i dobrej jakości usług, tj. zgodnie z odpowiednim standardem.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Dostępności oraz Fundusz Solidarnościowy.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych;**
- **Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych;**

- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 13.1.W** w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	5.186.471	148.752	6.835.677	295.895

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób korzystających z pomocy niepieniężnej do ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	49	44
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik obrazuje stopień wykorzystania innych niż świadczenia pieniężne instrumentów służących przewyższaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin. Ważnym czynnikiem realizacji zadania jest rozwój dobrej jakości usług (w zakresie świadczeń niepieniężnych).</p> <p>Niewielkie odchylenie wartości miernika w 2021 r. – w ujęciu rok do roku (za rok 2019 - 49%, za rok 2020 - 46%) wynika z ogólnej tendencji spadku osób korzystających z pomocy społecznej, co obrazują dane statystyczne. Wykonanie wartości miernika ograniczał też utrzymujący się w roku 2021 stan pandemii COVID-19.</p> <p>Wartość wykonania miernika w 2021 r. ustalona została w oparciu o dane z rocznego sprawozdania MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Stosunek liczby osób korzystających z zajęć aktywizujących społecznie do ogólnej liczby osób starszych (osoby 60+) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	ok. 1 (ok. 140 tys. os.)	ok. 5,2 (ok. 506,8 tys. os.)
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik wskazujący na stosunek liczby osób/seniorów – beneficjentów ostatecznych <i>Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025</i> oraz <i>Programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025</i> do ogólnej liczby osób starszych (60+) w Polsce pozwala na monitorowanie rezultatów realizacji i wydatkowania środków finansowych na te programy.</p> <p>Osiągnięta wartość wynika z faktu, iż działaniami dofinansowanymi w ramach <i>Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025</i> objęto większą, w stosunku do planowanej, liczbę seniorów. Wynika to przede wszystkim z wprowadzenia przez organizacje</p>		

pozarządowe – realizatorów projektów zadań dostosowanych do aktualnych potrzeb seniorów (działania realizowane w formach alternatywnych, z wykorzystaniem środków masowego przekazu np. internetowych kanałów komunikacji - organizacja szkoleń online, konkursów dla seniorów, kampanie edukacyjne i społeczne, materiały filmowe, stworzenie senioralnej TV oraz tradycyjna dystrybucja prasy senioralnej).

Jednocześnie rezultaty realizacji zadania w zakresie *Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025* ograniczały czynniki wynikające z epidemii COVID-19 (była to najczęstsza bezpośrednia i pośrednia przyczyna rezygnacji 26 jst z udziału w Programie).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem skrajnym w gospodarstwach domowych z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	6,2	7,5 ^{*)}
<p>Komentarz:</p> <p>Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych ma istotny wpływ na proces włączenia społecznego tych osób, zaś włączenie społeczne skutkuje wzrostem aktywizacji zawodowej i zapobiega wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i pozostawaniu w stanie ubóstwa. Zgodnie z definicją wskaźnik odnosi się do odsetka osób w gospodarstwach domowych znajdujących się poniżej minimum egzystencji, z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną.</p> <p>Uwarunkowaniami realizacji zadania i tym samym poziomowi wykonania miernika były w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poziom rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, – realizacja w ramach PFRON zadań na rzecz aktywacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, programów aktywizujących osoby niepełnosprawne oraz zadań zlecanych, – budżet gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną, – ochrona socjalna dla gospodarstw domowych np. w postaci wypłacania świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. <p>Podczas planowania wartości wskaźnika na 2021 r. nie było jeszcze dostępnych danych za 2020 r. Jako wartość bazową do wyliczeń przyjęto dane z 2019 r. czyli ostatni rok przed wybuchem pandemii COVID-19, która miała znaczący wpływ na sytuację ekonomiczną kraju.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

^{*)} Dane za rok 2020. Dane dotyczące poziomu realizacji miernika dostępne są w ramach opracowania Głównego Urzędu Statystycznego „Badanie Budżetów Gospodarstw Domowych”. Wartość wskaźnika na 2021 rok będzie dostępna w II połowie 2022 roku.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 2.067,48 mln zł;
2. **Fundusz Dostępności**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 34,36 mln zł;

3. **Fundusz Solidarnościowy**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 3.891,71 mln zł.

Zadanie 13.2. Świadczenia społeczne

W ramach zadania wykonywano czynności polegające na wypłacie świadczeń w ramach powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego (emerytur, rent i zasiłków), z ubezpieczenia społecznego rolników, z zaopatrzenia emerytalno-rentowego żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych, uposażeń dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku. Sprawowany był również nadzór nad systemem ubezpieczeń społecznych, a także prowadzone były prace związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Sprawiedliwości, Prokuraturę Krajową, Sąd Najwyższy, Instytut Pamięci Narodowej - Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Trybunał Konstytucyjny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Naczelny Sąd Administracyjny, Fundusz Administracyjny, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Emerytur Pomostowych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie środków dla osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia społecznego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	101.140.974	0	94.998.009	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w systemie powszechnym do liczby osób w wieku produkcyjnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	0,70	0,70
Komentarz: Liczba ubezpieczonych w systemie powszechnym jest informacją charakteryzującą podstawowy aspekt ubezpieczeń społecznych. Określa ona podstawową kwestię dotyczącą ubezpieczeń społecznych, a mianowicie zakres objętych nim osób w relacji do całej populacji w wieku produkcyjnym. Miernik prezentuje jednocześnie wskaźnik obciążenia demograficznego, silnie determinujący sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.		

Miernik został wykonany w roku 2021 zgodnie z poczynionym na etapie planu założeniem - wpływ na osiągniętą wartość miały przede wszystkim czynniki ekonomiczno-społeczne.

Liczba osób, która skorzystała ze wsparcia w ramach Funduszu Solidarnościowego

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	ok. 9.730 tys.	18.247 tys.
Komentarz: <p>Wskazane zadanie dotyczyło finansowania z Funduszu Solidarnościowego: dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, o którym mowa w ustawie z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1808, z późn. zm.), renty socjalnej i zasiłku pogrzebowego, o których mowa, o których mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 240) oraz w 2021 r. dotyczyło również dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów, o którym mowa w ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o kolejnym w 2021 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U. z 2021 r. poz. 432).</p> <p>Znacznie wyższe w stosunku do planowego wykonanie miernika wynika z faktu, iż na etapie planowania miernika nie uwzględniono w szacunkach beneficjentów dodatkowego świadczenia – tzw. "14".</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Solidarnościowy**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 26.735,25 mln zł;
2. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 19.429,49 mln zł;
3. **Funduszu Prewencji i Rehabilitacji**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 41,45 mln zł;
4. **Funduszu Ubezpieczeń Społecznych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 280.258,81 mln zł;
5. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 698,36 mln zł;
6. **Fundusz Emerytur Pomostowych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.538,03 mln zł.

Zadanie 13.3.W Sprawy kombatantów i osób represjonowanych

Realizacja zadania umożliwiała zapewnienie kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki, w szczególności poprzez wypłatę świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy o kombatantach, a także przez udzielanie doraźnej bądź okresowej pomocy pieniężnej kombatantom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej. W ramach zadania organizowano również uroczystości upamiętniające tradycje walk o niepodległość i suwerenność RP. Rozpatrywane były również wnioski o przyznanie orderów, odznaczeń państwowych i resortowych oraz podejmowano decyzje o mianowaniu na wyższe stopnie wojskowe. Realizowane były także działania wynikające z ustawy o

działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, na podstawie której nadawany jest status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych w drodze decyzji administracyjnej oraz przyznawano i wypłacano świadczenia i pomoc pieniężną dla osób uprawnionych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych** oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.3.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	136.199	0	165.635	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Suma liczby osób pobierających dodatek kombatancki i liczby osób pobierających świadczenia pieniężne mających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych (w tys.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	83,7	77,2

Komentarz:

Miernik odzwierciedla wielkość grupy osób uprawnionych do tego typu świadczeń. Na wartość miernika w 2021 r. w znacznym stopniu wpływały:

- sytuacja demograficzna w populacji kombatantów i osób mających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych,
- dynamika przyznawania nowych świadczeń pieniężnych osobom mającym status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych.

Zadanie 13.4.W Wspieranie rodziny

ZADANIE PRIORYTETOWE

Polityka rodzinna jest priorytetem w kontekście wyzwań demograficznych stojących przed Polską. Główne zamierzenia tej polityki to: stworzenie polskim rodzinom warunków zachęcających do podejmowania decyzji o rodzicielstwie oraz ograniczenie ubóstwa rodzin wychowujących dzieci. Polityka rodzinna ukierunkowana na ograniczenie ubóstwa i przeciwdziałanie pogłębiającej się zapaści demograficznej to przede wszystkim inwestycja w przyszłość. Dobrze prowadzona przyczynia się do budowania kapitału ludzkiego i pełniejszego wykorzystania potencjału społeczeństwa. W ramach zadania ze środków publicznych wypłacane były świadczenia mające na celu wsparcie rodzin posiadających

dzieci, jak również świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane w zastępstwie alimentów. Rozwijany był system wsparcia rodzin w zakresie funkcji socjalnej, wychowawczej i opiekuńczej poprzez tworzenie zróżnicowanych form opieki nad dziećmi do lat 3. W ramach zadania realizowany był program dla rodzin wielodzietnych, którego celem było nie tylko bezpośrednie wsparcie rodzin, ale również promowanie modelu rodziny wielodzietnej. Wsparcie państwa dotyczyło także kobiet w ciąży. Prowadzona była profilaktyka i doskonalone były metody pracy z rodziną, upowszechniano rodzinne formy pieczy zastępczej nad dzieckiem, jak również dążono do poprawy standardów w istniejących placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które udzielają pomocy dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Prowadzone były również działania mające na celu wykonywanie zadań z zakresu przysposobienia krajowego, jak i międzynarodowego poprzez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej** oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- Systemowe wsparcie rodzin w funkcji socjalnej, wychowawczej, opiekuńczej i edukacyjnej;
- Promocja rodziny.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 13.4.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	54.860.723	0	54.306.986	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wysokość wydatków budżetu państwa na dziecko w wieku do ukończenia 24 roku życia (w zł)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1.575	1.487

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności realizowanej przez państwo w zakresie wsparcia rodzin – nie tylko w wymiarze socjalnym, ale również opiekuńczym i wychowawczym. Wartość miernika wskazuje na wysokość jednostkowego wsparcia (finansowego oraz w formie usług), kierowanego do rodzin z dziećmi na utrzymaniu, które ma na celu pomoc w realizacji najważniejszych funkcji rodziny.

Wartość miernika wynika z uwzględniania wydatków, m. in. na: Program „Maluch” i dofinansowanie kosztów bieżących funkcjonowania instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, wydatków na składki za nianie, wydatków na resortowe programy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydatków na ośrodki adopcyjne, na realizację jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł na

podstawie Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wydatków na pobyt dzieci cudzoziemskich w pieczy zastępczej.

Na ogólne efekty realizacji zadania oddziałują zmiany sytuacji dochodowej rodzin z dziećmi na utrzymaniu, które wpływają na liczbę wypłaconych świadczeń rodzinnych, a także – zmiany struktury wiekowej ludności.

Wzrost dochodów rodzin z dziećmi (odnotowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia oraz znaczący wzrost minimalnego wynagrodzenia) wpłynął na zmniejszenie liczby uprawnionych do świadczeń z ustalonym kryterium dochodowym, a tym samym na osiągniętą w 2021 r. wartość miernika.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Wysokość wydatków budżetu państwa na świadczenie wychowawcze, dodatek wychowawczy, dodatek do zryczałtowanej kwoty, dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego i świadczenie "Dobry start" w przeliczeniu na dziecko w wieku do 18 roku życia (w zł)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	6.099	6.031

Komentarz:

Wartość miernika wskazuje na wysokość jednostkowego wsparcia finansowego kierowanego do rodzin z dziećmi na utrzymaniu w wieku do 18 roku życia, które ma na celu pomoc w wychowywaniu dzieci (ograniczanie ubóstwa, wzmacnianie tendencji pro-demograficznych). Wartość miernika uwzględnienia wydatki na świadczenie wychowawcze, dodatek wychowawczy, dodatek do zryczałtowanej kwoty, dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego oraz świadczenia "Dobry start" w przeliczeniu na osobę w wieku do 18 roku życia.

Wykonanie jest nieznacznie niższe od planowanego – co wynika z mniejszej od przyjętej na etapie planu (na podstawie danych GUS) liczby dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego i świadczenia „Dobry start”.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba zrealizowanych/przeprowadzonych działań promocyjnych mających na celu promocję rodziny

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	3	3

Komentarz:

Wskaźnik zdefiniowany jest jako liczba działań inicjowanych na rzecz promocji rodziny. Podejmowane działania oddziałują bezpośrednio, bądź pośrednio na opinię społeczną, podnosząc świadomość w tym zakresie.

Miernik zostały w pełni zrealizowany a jego realizacja dotyczyła następujących przedsięwzięć:

- ogłoszono II Otwarty konkurs ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021,

- zrealizowano projekt mający na celu promowanie rodziny i wzmacniający świadome ojcostwo (gra miejska w Warszawie w dniu 20 czerwca 2021 r.),
- projekt pn. „Strategia Demograficzna 2040” został przygotowany.

Zadanie 13.5. Ekonomia społeczna i solidarna

Podstawowe znaczenie w realizacji zadania miało tworzenie warunków dla wzmocnienia sektora ekonomii społecznej i solidarnej (w szczególności w realizacji usług społecznych użyteczności publicznej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym), w tym przez realizację Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. W ramach zadania sprawowany był również nadzór nad fundacjami oraz koordynacja współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze rodziny, pracy i zabezpieczenia społecznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zwiększenie udziału obywateli i organizacji pozarządowych w życiu publicznym;**
- **Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez instrumenty ekonomii społecznej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.5. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.425	2.455	2.998	2.448

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba organizacji pozarządowych w Polsce (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	147 tys.	147 tys.

Komentarz:

Miernik pozwala określić poziom zaangażowania organizacji pozarządowych w życie publiczne, jest związany z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego i kapitału społecznego. Realizacja zadania wpływa, poprzez tego typu zaangażowanie, m. in. na efektywne rozwiązywanie problemów lokalnych.

Wykonana w 2021 r. wartość miernika jest adekwatna do trendu, zgodnie z którym dynamika wzrostu liczby organizacji pozarządowych w Polsce od lat utrzymywała się na stabilnym poziomie.

Głównymi działaniami mającymi wpływ na realizację zadania były m. in.:

- realizacja przedsięwzięć zawartych w Programie współpracy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2023,

- nadzór nad działalnością ponad ok. 7.500 fundacji, pod względem zgodności ich działania z przepisami prawa, statutem i celem ich ustanowienia,
- przyjęcie zaktualizowanego „Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej”, który jest dokumentem określającym kluczowe kierunki interwencji publicznej, mające służyć kształtowaniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ekonomii społecznej,
- funkcjonowanie instrumentów wsparcia dla NGO w ramach „Tarczy antykryzysowej”, mających na celu poprawę sytuacji tych podmiotów.

Ponadto, w 2021 r. przygotowano projekt ustawy o ekonomii społecznej służący stworzeniu ram prawnych sektora ekonomii społecznej.

Liczba miejsc pracy utworzonych przy wsparciu środków publicznych w podmiotach ekonomii społecznej (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	2.500	2.915

Komentarz:

Miernik pozwala określić poziom skuteczności działań realizowanych na rzecz rozwoju gospodarki społecznej (ekonomii społecznej), mającej na celu w szczególności aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - mierzona za pomocą liczby miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej.

Wartość docelowa miernika w roku 2021 stanowiła prognozę stanowiącą sumę średniej liczby miejsc pracy jakie powstaną w poszczególnych latach w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) oraz prognozowanej średniej liczby miejsc pracy jakie powstaną – w ramach dostępnych instrumentów wsparcia – ze środków Funduszu Pracy i PFRON. Ostateczna wartość miernika w dużej mierze zależy również od wydatkowania środków na poziomie beneficjentów Programów.

Czynnikami mającymi wpływ na realizację zadania w 2021 r. były:

- dostępność środków (zwłaszcza europejskich) oraz skuteczność w ich pozyskiwaniu przez organizacje pozarządowe,
- funkcjonowanie instrumentów wsparcia, z których mogły korzystać m.in. podmioty ekonomii społecznej w ramach „Tarczy antykryzysowej”, mających na celu poprawę sytuacji tych podmiotów.

Ponadto, na realizację miernika wpłynęło przyjęcie zaktualizowanego Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES), który jest dokumentem określającym kluczowe kierunki interwencji publicznej mające służyć kształtowaniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ekonomii społecznej.

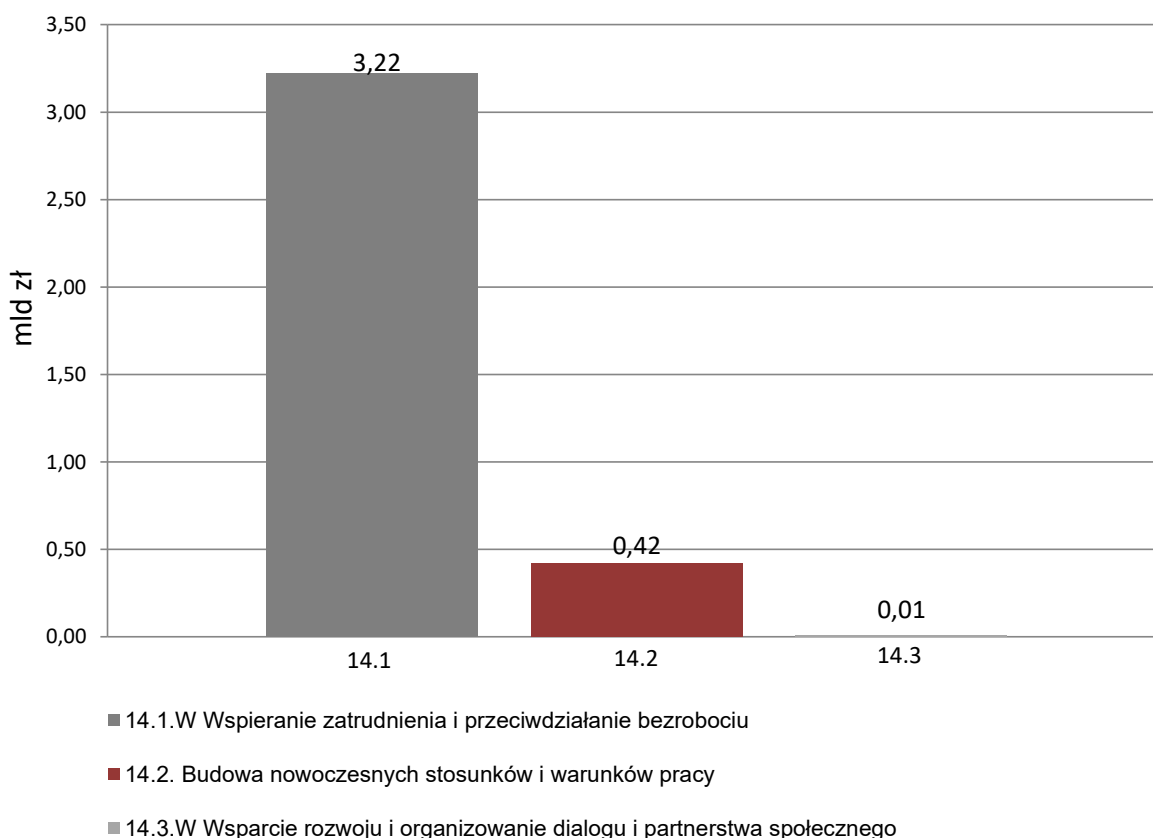
Funkcja 14.

Rynek pracy

Podstawowym zadaniem w ramach funkcji było wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu. Celem polityki państwa było zwiększanie aktywności zawodowej – dążenie (poprzez działalność instytucji rynku pracy) do pełnego i produktywnego zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej i zwiększenia mobilności, a także wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy. W ramach funkcji stosowane były także instrumenty z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Państwo prowadziło również działalność na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz rozwoju instytucji dialogu społecznego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 14. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **3.651.945 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 2.372.830 tys. zł.

Wykres 14: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, były **zwiększanie zatrudnienia oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 14. wykorzystano następujące mierniki:

- Wskaźnik zatrudnienia w wieku 20-64 lata (w %) – w 2021 r. ukształtował się na poziomie 75,4%, wobec 73,8% planowanych. Do wyniku wskaźnika przyczyniają się efekty ogółu działań podejmowanych w zakresie wspierania zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu. Następuje stały wzrost wskaźnika o 2,7 p.p. w skali roku;
- Wskaźnik wypadkowości (liczba niemianowana) – w 2021 r. jego wartość wyniosła 5,10^{*)} wobec przewidywanego poziomu 6,82.

^{*)} Wartość wstępna. Wartość ostateczna będzie dostępna wraz z opublikowaniem 30 listopada 2022 r. przez Główny Urząd Statystyczny raportu rocznego pn. „Wypadki przy pracy w 2021 roku”

Zadanie 14.1.W Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie miało na celu m. in. zmniejszanie zjawiska bezrobocia. Było realizowane poprzez wspieranie i modernizację (koordynację i podnoszenie jakości funkcjonowania) publicznych służb zatrudnienia, a także zapewnienie skutecznego i efektywnego nadzoru nad działalnością tych służb i przestrzeganiem standardów usług na rynku pracy. Wśród zadań o charakterze systemowym znajdowało się też m. in. tworzenie ram prawnych rynku pracy oraz opracowywanie regulacji prawnych w zakresie stosunków pracy, a także przygotowanie i realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Ponadto, opracowywane i wdrażane były rozwiązania z zakresu zarządzania migracjami, które odpowiadały potrzebom rynku pracy. Udzielana była pomoc w powrocie na rynek pracy. W zakresie zadania ujęte zostało także finansowanie zasiłków i świadczeń dla osób bezrobotnych. Powyższy zakres działań uzupełniła realizacja założeń dotyczących przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu wkraczającej na rynek pracy młodzieży. Szczególna aktywność państwa w tym obszarze zorientowana była na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Była ona realizowana poprzez instrumenty wsparcia z zakresu rehabilitacji zawodowej, przeciwdziałania bezrobociu osób niepełnosprawnych i wspierania ich zatrudnienia.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodów, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Fundusz Pracy.

Celami określonym dla zadania były:

- **Zapewnienie wsparcia osobom bezrobotnym w powrocie na rynek pracy;**
- **Przygotowanie młodzieży do aktywnego i skutecznego poruszania się po rynku pracy;**
- **Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	853.477	1.377.013	844.594	2.372.830

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób objętych aktywnymi programami rynku pracy (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	372.055	262.213

Komentarz:

Na wartość docelową miernika składa się szereg parametrów: bieżąca sytuacja na rynku pracy (w tym m. in. skutki pandemii), wysokość środków przeznaczona na aktywne programy rynku pracy. Znaczący wpływ ma także średni koszt aktywizacji jednej osoby, skala bezrobocia oraz struktura bezrobocia, udział długotrwale bezrobotnych w strukturze bezrobotnych (i tym samym wyższy koszt ich aktywizacji) oraz dostępność ofert pracy.

Na realizację miernika zadania w 2021 r. wpływ miały m.in.:

- sytuacja związana z pandemią COVID-19 i w związku z nią – ograniczone możliwości prowadzenia działań aktywizacyjnych w części roku 2021 r.,
  - sytuacja na rynku pracy, w związku z niższą (w porównaniu do 2020 r.) liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy oraz wyższą liczbą ofert pracy (dostępność ofert pracy niesubsydiowanej).
- Na koniec 2021 r. w rejestrach bezrobotnych zarejestrowanych było 895,2 tys. osób, czyli w skali roku było to o 151,2 tys. osób (14,5%) mniej niż na koniec roku 2020. W porównaniu do 2020 r. zmniejszył się napływ do bezrobocia (o 11,3%), jak też wzrósł odpływ z bezrobocia (o 15,5%), głównie za sprawą wzrostu liczby bezrobotnych podejmujących pracę w wyniku zwiększenia się liczby ofert pracy. W 2021 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 1,36 mln ofert pracy, czyli o ponad 22% więcej niż rok wcześniej. Dzięki temu większa liczba bezrobotnych mogła podjąć zatrudnienie (ale też mniej bezrobotnych – zob. tiret pierwsze – niż szacowano zostało zaktywizowanych),
- stopień zainteresowania bezrobotnych podejmowaniem zatrudnienia, czy udziałem w działaniach aktywizacyjnych,
  - decyzja starosty co do form wsparcia (a tym samym kosztu aktywizacji przy zastosowaniu tych form) oferowanego osobom bezrobotnym w urzędach pracy wpływa na liczbę osób objętych aktywizacją, gdyż koszt ten może różnić się od średniego kosztu aktywizacji przyjętego w planie na 2021 r., w którym przyjęto – na podstawie danych własnych MRiPS – liczbę 372.055 osób objętych aktywizacją (przy założeniu, że średni koszt aktywizacji oszacowany został na poziomie ok. 9 tys. zł).

W celu realizacji celów zadania, w 2021 r. została wdrożona aplikacja mobilna ePraca. Narzędzie teleinformatyczne zostało przygotowane w odpowiedzi na postulaty osób poszukujących pracy, pracodawców i urzędów pracy, którzy zgłaszali potrzebę wdrożenia bezpłatnej i prostej aplikacji mobilnej umożliwiającej korzystanie z ofert pracy upowszechnianych w Centralnej Bazie Ofert Pracy. W aplikacji ePraca udostępniane są wszystkie oferty pracy z 340 powiatowych urzędów

pracy, z 16 wojewódzkich urzędów pracy oraz z Ochotniczych Hufców Pracy. Dostępne są również informacje o targach pracy, giełdach pracy i innych wydarzeniach z zakresu aktywizacji zawodowej. Każdego dnia dostępnych jest ponad 80 tys. wolnych miejsc pracy. Aplikacja umożliwia łatwiejsze, wygodniejsze i szybsze przeszukiwanie ofert pracy niż za pomocą strony internetowej. Najważniejsze zalety aplikacji mobilnej to: prosty i przyjazny interfejs użytkownika, szybkie filtrowanie ofert wg zawodu lub lokalizacji, wskazywanie bieżącej lokalizacji na mapie, wyskakujące powiadomienia o nowych ofertach, szkoleniach, targach, itp., kalendarz – zapisywanie terminów spotkań lub zaplanowanych wydarzeń (targów, szkoleń, itp.).

Liczba osób w wieku 15-25 lat objętych formami wsparcia, w ramach rozwoju zawodowego, oferowanymi przez OHP (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	38.000	60.293
<p>Komentarz:</p> <p>Głównym zadaniem działalności jednostek OHP na rzecz rozwoju zawodowego osób w wieku 15-25 lat jest dostarczenie kompleksowego wsparcia w zakresie funkcjonowania na rynku pracy (zaplanowanie kariery zawodowej, uzyskanie zatrudnienia, uzupełnienie kwalifikacji zawodowych) oraz zapobieganie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu wśród młodzieży. Oszacowania wartości docelowych miernika dokonano na podstawie planów i prognoz sporządzonych przez wojewódzkie komendy OHP, z uwzględnieniem: liczby uczestników jednostek opiekuńczo – wychowawczych OHP i absolwentów tych jednostek na terenie województw, liczby młodzieży w wieku 15-25 lat, lokalnych prognoz dotyczących rynku pracy (m.in. perspektyw współpracy z pracodawcami w zakresie praktyk i zatrudniania młodych ludzi po szkoleniach zawodowych), liczby młodych ludzi, którym udzielana będzie pomoc w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także przewidywanego nowego naboru do szkół branżowych.</p> <p>Plan odnośnie do liczby osób został w 2021 r. wykonany w 158,7% (planowana wartość miernika wynosiła 38.000 osób, natomiast osiągnięta wartość miernika wynosi 60.293 osób). Nadwykonanie było spowodowane przede wszystkim zmianami na rynku pracy oraz sytuacją epidemiologiczną. Działania OHP w zakresie usług rozwoju zawodowego były dostosowywane do aktualnych potrzeb młodzieży oraz bieżących możliwości organizacyjnych. Sytuacja na rynku pracy oraz sytuacja edukacyjna młodzieży spowodowana pandemią wymusiła zmiany w formie świadczenia usług oraz wpłynęła na zwiększenie zainteresowania młodzieży usługami rynku pracy, w szczególności doradztwem zawodowym i szkoleniami zawodowymi. W 2021 r. ze względu na sytuację edukacyjną i zawodową młodzieży, w szerszym niż dotychczas zakresie objęto usługami młodzież zewnętrzną, która potrzebowała wsparcia w zakresie wyboru szkoły i zawodu, umiejętności poszukiwania pracy oraz podniesienia swoich kwalifikacji na rynku pracy.</p> <p>Realizację zadania wpierały w 2021 r. takie działania, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla kadry rozwoju zawodowego podnoszące kwalifikacje zawodowe, - objęcie młodzieży ze środowisk lokalnych doradztwem zawodowym oraz szkoleniami zawodowymi, dzięki czemu młodzież pozostała aktywna zawodowo, nauczyła się nowego zawodu bądź zdobyła kwalifikacje w zawodzie pokrewnym, na który występował popyt w obecnej sytuacji. W tym celu pracownicy OHP rozszerzyli współpracę ze środowiskiem lokalnym, np.: placówkami oświatowymi, domami dziecka, ośrodkami pomocy społecznej, szkolnymi ośrodkami socjoterapii oraz innymi organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz młodzieży z określonej grupy wiekowej, 		

- działalność Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia "Zielona Linia", która świadczyła usługi informacyjne na rzecz przedsiębiorców zainteresowanych wsparciem przyznawanym przez urzędy pracy w ramach tarcz anty kryzysowych.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	ok. 27,3	32,1*)
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odnosi się do udziału pracujących osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w populacji osób niepełnosprawnych w tym wieku. Miernik obrazuje zmiany w zakresie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym.</p> <p>Na realizację zadania w 2021 wpływ miały takie czynniki, jak m.in: poziom rozwoju społeczno-gospodarczego kraju; wysokość płacy minimalnej; ograniczenia w kontaktach i inne restrykcje związane ze stanem epidemicznym w kraju.</p> <p>Od 1 kwietnia 2020 r. dofinansowanie to wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.950 zł – na osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - 1.200 zł – na osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, - 450 zł – na osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności. <p>Kwoty, o których mowa powyżej, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, u których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych, zwiększa się o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.200 zł - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi 3.150 zł), - 900 zł - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi 2.100 zł), - 600 zł - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi 1.050 zł). <p>Zadanie było realizowane ze środków budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji i Osób Niepełnosprawnych, przeznaczonych na zadania realizowane na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym m. in. na dystrybucję środków dla jst, programy aktywizujące osoby niepełnosprawne, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz zadania zlecane.</p>		

*) Miernik pochodzi z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowanego co kwartał przez Główny Urząd Statystyczny. Wykonanie podano na podstawie danych na III kw.2021 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Pracy**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 13.637,89 mln zł;
2. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 4.008,87 mln zł.

Zadanie 14.2. Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy

Realizacja tego zadania dotyczyła głównie tych działań państwa, które poprawiały bezpieczeństwo i warunki pracy oraz umożliwiały ochronę praw pracowniczych. W szczególności działania te polegały na dostosowywaniu regulacji i instytucji rynku pracy do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, na poprawie bezpieczeństwa i warunków pracy, a także na działalności legislacyjnej w zakresie stosunków pracy, w tym wynagrodzeń, świadczeń pracowniczych i zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Prowadzone były także działania z zakresu równego statusu kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Ponadto, realizacja zadania umożliwiała ochronę i zaspokojenie podstawowych roszczeń pracowniczych w przypadku niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności oraz ochronę praw innych osób wykonujących pracę. Zadanie obejmowało również działalność nadzorczą-kontrolną realizowaną przez Państwową Inspekcję Pracy, której celem było doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do stanu zgodnego z przepisami prawa pracy oraz działalność informacyjno-promocyjną, w tym programy prewencyjne i kampanie informacyjne adresowane do osób oraz podmiotów zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa i warunków pracy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Państwową Inspekcję Pracy**, oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zabezpieczenie wypłaty świadczeń pracowniczych;
- Przeciwdziałanie nierównościom społeczno-ekonomicznym kobiet i mężczyzn;
- Doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do zgodności z przepisami prawa pracy.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	430.823	0	421.346	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób, którym wypłacono świadczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	17.590	6.178
Komentarz: Podstawowym celem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest zaspokojenie roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę.		

Podstawowym celem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) jest ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawców z powodu ich niewypłacalności. Realizacja zadania wymagała odpowiedniego gospodarowania środkami oraz zabezpieczenia środków na wypłatę świadczeń z FGŚP.

Wartość miernika została wykonana na poziomie niższym niż planowano ze względu na mniejszą liczbę złożonych wniosków i wykazów o wypłatę świadczeń do Wojewódzkich Urzędów Pracy (WUP). Wszystkie wnioski złożone do WUP poprawne pod względem formalnym oraz spełniające przesłanki wynikające z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych (...) zostały objęte wypłatą świadczeń. Wykonanie zadania wymagało odpowiedniego gospodarowania środkami oraz zabezpieczenia środków na wypłaty świadczeń pracowniczych FGŚP.

Liczba działań podejmowanych na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	25	34

Komentarz:

Miernik dotyczy liczby działań inicjowanych przez MRiPS lub we współpracy z innymi podmiotami, na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

Różnica wykonania wartości miernika wobec wartości planowanej wynika głównie z intensywnego procesu negocjacji dokumentów na poziomie unijnym, w którym Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania (Biuro Pełnomocnika) brało udział. Biuro Pełnomocnika jest koordynatorem inicjatywy dążącej do likwidacji luki w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn, która łączy się z obecnie negocjowaną dyrektywą unijną w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub za pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania.

Biuro Pełnomocnika koordynowało proces zgłaszania uwag do projektu dyrektywy na poziomie krajowym. W ramach tego zadania prowadzono intensywne konsultacje z organami oraz instytucjami, a zebrane uwagi kompilowane były w instrukcje, na podstawie których przedstawiciele Polski negocjowali kształt projektu dyrektywy z przedstawicielami UE. W 2021 r., w okresie od marca do grudnia, odbyło się 11 oficjalnych spotkań negocjacyjnych oraz 2 spotkania dodatkowe poświęcone wyjaśnieniu najtrudniejszych kwestii. W ich wyniku udało się osiągnąć oczekiwany przez stronę Polską rezultat w postaci uwzględniania wszystkich zgłoszonych uwag.

Biuro Pełnomocnika w 2021 r. pełniło ponadto funkcję koordynatora w zakresie prac legislacyjnych podejmowanych na poziomie Rady Unii Europejskiej w odniesieniu do projektu dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Ponadto, kontynuowano prace nad Krajowym Programem Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030.

Odsetek kontroli zakończonych wydaniem nakazu w związku ze stwierdzonymi naruszeniami przepisów prawa pracy (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	61,0	55,9

Komentarz:

Miernik obrazuje stan przestrzegania prawa pracy w skontrolowanych zakładach pracy. W 2021 r. Państwowa Inspekcja Pracy (PIP) skoncentrowała się na kluczowych obszarach związanych z zapewnieniem przestrzegania prawa pracy, w tym na rozpatrywaniu skarg złożonych do naszego urzędu przez szukających pomocy i wsparcia obywateli.

Trwający w 2021 roku w Polsce stan epidemii COVID-19 i cykliczne wprowadzanie obostrzeń w życiu społecznym i funkcjonowaniu zakładów pracy, a w niektórych sektorach wprowadzanie zakazu prowadzenia działalności (lub części działalności), wpłynęło także na funkcjonowanie PIP.

Oprócz zwykłych problemów obecnych na rynku pracy i związanych z podejmowaniem zajęć zarobkowych przez osoby aktywne zawodowo, doszły też problemy wynikające z trudności w funkcjonowaniu przedsiębiorstw oraz utrzymaniu płynności finansowej przez tych pracodawców, których utrzymująca się epidemia dotknęła najbardziej.

W 2021 roku PIP podjęła działania kontrolne nakierowane na weryfikację prawidłowości stosowania nowych rozwiązań prawnych, przede wszystkim w zakresie prawnej ochrony pracy. Przyjęte dla 2021 roku priorytety kontrolne w zakresie prawnej ochrony pracy dotyczyły ograniczenia naruszeń przepisów o czasie pracy oraz wypłacie wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy, w związku z utrzymującym się poziomem nieprawidłowości i ich społecznymi skutkami, kontroli prawidłowości zatrudniania na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przestrzegania rozwiązań prawnych wprowadzonych przepisami Tarcz Antykryzysowych w zakresie prawnej ochrony pracy.

Na rozbieżność w wartości wskaźnika osiągniętego do zaplanowanego (-5,1 p.p.) wpłynęło zwiększenie liczby kontroli przestrzegania uprawnień pracowniczych, podczas których inspektorzy PIP – zgodnie z przypisanymi kompetencjami ustawowymi – nie wydają decyzji administracyjnych, za wyjątkiem decyzji płacowych. Jednocześnie, znacząco wzrosła w 2021 roku liczba kontroli prowadzonych na skutek skarg, które najczęściej dotyczyły praw pracowniczych, a znacznie rzadziej bezpieczeństwa i higieny pracy, podczas kontroli których najczęściej wydawane są decyzje administracyjne (art. 11 pkt 1-7 ustawy o PIP). Wzrost liczby kontroli skargowych w 2021 r. wyniósł w porównaniu do 2020 roku 6,47% (ponad 3,4 tys. kontroli).

Mniejszą liczbę problemów z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy, nie wymagających wydawania decyzji administracyjnych, spowodowało m.in. ograniczenie działalności części zakładów.

W prowadzonych kontrolach PIP uwzględniała w szczególności wypełnianie przez pracodawców obowiązków, wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19 oraz rozporządzenia o zakazach i nakazach w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Podczas rutynowych kontroli w 25.535 przypadkach dokonano weryfikacji przygotowania zakładów pracy do zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii. W 20.549 przypadkach kontrolowano jednocześnie zagadnienia bhp, ale w 23,3% (4.785 przypadków) nie zostały wydane decyzje administracyjne. Pracodawcy w znaczącej większości przygotowali swoje zakłady pracy do warunków sanitarno – epidemiologicznych, a wyniki kontroli bhp ukierunkowanych powstałą sytuacją epidemiczną na zrealizowanie obowiązków „przeciw-covidowych” również miały wpływ na spadek wartości miernika do poziomu 55,9%.

Ponadto, zgodnie z ustawowymi kompetencjami skargi zgłaszane do PIP podlegają rozpatrzeniu, choć często oznacza to kontrole, które nie przynoszą potwierdzenia zasadności złożonych skarg – w 2021 r. na ponad 82 tys. podnoszonych problemów skargowych w złożonych skargach, tylko niecałe 21,3 tys. okazało się w pełni zasadne. Podczas kontroli niepotwierdzających zasadności złożonych skarg wydawanie decyzji administracyjnych jest sporadyczne i uzależnione od ewentualnych zagrożeń zawodowych i wypadkowych stwierdzonych w kontrolowanych podmiotach.

Zapewnienie funkcjonowania urzędu, prowadzonego w realiach pandemii, wymusiło konkretne działania – z jednej strony zapewniające realizację ustawowych zadań nałożonych na PIP, a z drugiej konieczność ochrony pracowników PIP przed utrzymującym się na wysokim poziomie ryzykiem zachorowania na COVID-19.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 4.152,52 mln zł.

Zadanie 14.3.W Wsparcie rozwoju i organizowanie dialogu i partnerstwa społecznego

Realizacja zadania prowadzona była poprzez wsparcie dialogu i partnerstwa społecznego, w szczególności związków zawodowych i organizacji pracodawców, a także pomocy w zakresie rozwiązywania sporów zbiorowych, mediacji oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Zadanie ukierunkowane było na rozwój i promocję dialogu społecznego w różnych formach, jako jednego z najbardziej efektywnych modeli tworzenia polityk publicznych państwa, polegającego na szerokiej partycypacji społecznej. Dialog społeczny umożliwiał większą, społeczną akceptację rozwiązań, a tym samym większą stabilność stanowionego prawa. W ramach tego zadania kształtowane były również formy rozwiązań w zakresie zbiorowego prawa pracy oraz prowadzona była lista mediatorów i monitoring konfliktów społecznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej**, Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zwiększanie roli dialogu i partnerstwa społecznego w rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.3.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	16.154	39	13.174	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba podmiotów administracji publicznej i spoza niej, w tym partnerów społeczno-gospodarczych, z którymi utrzymywana jest współpraca w obszarze rozwoju dialogu i partnerstwa społecznego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	260	405

Komentarz:

Współpraca wspierająca rolę dialogu społecznego pozwalała kształtować sytuację społeczno-gospodarczą w wielu aspektach, m. in. wpływała na: stosunki pracy poprzez wypracowywanie rozwiązań z zakresu prawa pracy i rynku pracy, na kształtowanie właściwych relacji na linii pracodawca – pracownik (porozumienia, rady pracownicze i rozwiązywanie konfliktów), jak też na zachowanie pokoju społecznego w przypadkach konfliktowych i kryzysowych.

Pomiar rezultatów zadania odnosi się do liczby organizacji i podmiotów administracji publicznej, z którymi MRiPS współpracuje w ramach prowadzenia dialogu społecznego. Dialog społeczny może być efektywny i skuteczny, jeśli jest prowadzony z udziałem jak największej liczby podmiotów, w tym przypadku, liczba nie jest jedynie ilościowym odzwierciedleniem wykonania zadania, ale wskazuje również na jego jakość.

W ramach realizacji zadania odbywała się promocja dialogu społecznego (działania informacyjne, publikacja informatorów). Zadania te zostały wykonane zgodnie z założeniami, m. in. dzięki współpracy z właściwymi podmiotami i uczestnikami działań. Na posiedzeniach plenarnych Rady Dialogu Społecznego, Prezydium Rady oraz Zespołów Problemowych Rady prowadzony był dialog w sprawach wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych. Rada brała udział w pracach nad projektem ustawy budżetowej poprzez możliwość:

- opiniowania przez stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie wybranych wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu budżetu państwa na kolejny rok,
- przedstawienia propozycji wzrostu w następnym roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organizowano też posiedzenia Trójstronnych Zespołów Branżowych, których celem było wypracowanie kierunków rozwiązań społeczno-gospodarczych w branżach i sektorach polskiej gospodarki, szczególnie objętych planami restrukturyzacyjnymi i innowacyjnymi.

Zwiększona wartość wykonania miernika – większa liczba podmiotów – w stosunku do planowanej w 2021 r. wynikała z konsultacji z partnerami społecznymi i innymi podmiotami sytuacji na rynku pracy w związku z pandemią, a także konsultacji z partnerami społecznymi w związku z restrukturyzacją związaną z odejściem od paliwa kopalnego, co implikowało szereg rozmów w branżach w obszarach związanych z węglem, energetyką, gazownictwem. Zwiększeniu uległa również liczba wniosków o wskazanie mediatora (w przypadku wielozakładowego sporu zbiorowego prowadzonego przez Komitet Protestacyjno-Strajkowy w GK PGE S.A. - po stronie związkowej było zaangażowanych 46 organizacji związkowych oraz ponad 30 pracodawców).

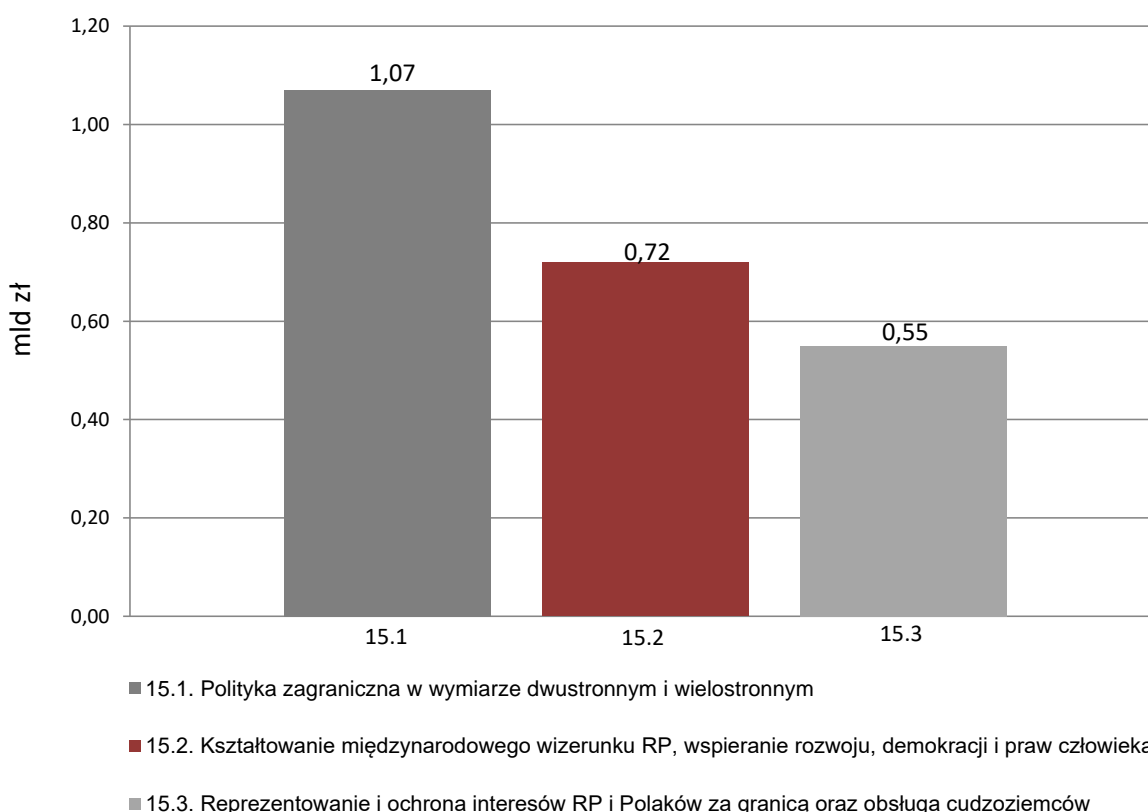
Funkcja 15.

Polityka zagraniczna

Funkcja obejmowała relacje Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami oraz z organizacjami międzynarodowymi. Działalność w tym obszarze miała na celu identyfikację oraz ochronę interesów Polski w środowisku międzynarodowym. Priorytetem polskiej polityki zagranicznej było m.in. zapewnienie Rzeczypospolitej Polskiej bezpieczeństwa, możliwości rozwoju oraz umacnianie znaczenia w wymiarze międzynarodowym w funkcjonujących formatach. Funkcja obejmowała koordynację polityki zagranicznej państwa, reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w stosunkach międzynarodowych oraz ochronę polskich obywateli i osób prawnych za granicą. Istotne znaczenie miały działania na rzecz wzmocnienia pozycji i kształtowania pozytywnego wizerunku Polski m.in. poprzez promocję kultury i dziedzictwa narodowego za granicą, promocję polskich kandydatów na ważne stanowiska w międzynarodowych instytucjach oraz działania na rzecz rozwoju demokracji i promocji praw człowieka na świecie, a także udział Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowej współpracy rozwojowej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 15. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **2.338.649 tys. zł.**

Wykres 15: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, były **wzmocnienie wizerunku Polski na arenie międzynarodowej w obszarach priorytetowych z zakresu dyplomacji publicznej i kulturalnej oraz dyplomacja w służbie RP.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 15. wykorzystano następujące mierniki:

- Ocena wizerunku Polski w mediach zagranicznych (ocena w skali: zdecydowanie negatywny, raczej negatywny, neutralny, raczej pozytywny, zdecydowanie pozytywny) – uzyskano w 2021 r. wynik zgodny z planem określony, jako „neutralny”. MSZ i placówki zagraniczne, podobnie jak w latach ubiegłych, na bieżąco reagowały na pojawiające się nieprawdziwe informacje na temat Polski, ze szczególnym uwzględnieniem wadliwych kodów pamięci. Placówki podejmowały działania mające na celu publikację sprostowań w mediach, w których nieprawdziwe informacje zostały opublikowane. W 2021 r. w zagranicznych przekazach medialnych znaczącym filarem pozytywnych informacji o Polsce i polskich twórcach pozostawała kultura. Pozytywny wydźwięk miały również m.in.: tzw. „polski gen solidarności” w postaci akcji pomocowych w obliczu pandemii COVID-19, jak też zaangażowanie na rzecz demokratyzacji państw wschodniego sąsiedztwa UE;
- Ocena realizacji Założeń Polskiej Polityki Zagranicznej (ZPPZ) (ocena w skali: 5 - bardzo dobra, 4 - dobra, 3 - dostateczna, 2 - niedostateczna) – w 2021 r. została uzyskana wartość na zaplanowanym poziomie – dobrym. Do najważniejszych kierunkowych inicjatyw i działań podjętych w 2021 r. należały m.in. :
  - kontynuacja działań na rzecz dalszego wzmocnienia NATO, w tym dalszej adaptacji sojuszu, wzmocnienie współpracy regionalnej w ramach NATO oraz aktywny udział we Wspólnej Polityce Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO),
  - podejmowanie działań na rzecz realizacji polskich interesów w ramach agendy europejskiej, w tym przede wszystkim działań na rzecz wzmocnienia funkcjonowania jednolitego rynku, wzmocnienia współpracy bilateralnej i regionalnej oraz ochrony interesów gospodarczych RP i wzmocnienia pozycji Polski na rynkach zagranicznych,
  - prowadzenie działań na rzecz budowania wizerunku Polski jako kraju zaangażowanego w rozwiązywanie wyzwań globalnych w szczególności w ramach systemu NZ oraz poprzez zaangażowanie w pomoc rozwojową i humanitarną.

Zadanie 15.1. Polityka zagraniczna w wymiarze dwustronnym i wielostronnym

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działalność państwa na rzecz realizacji interesów Polski w ramach dwustronnych i wielostronnych stosunków w wymiarze politycznym, bezpieczeństwa oraz gospodarczym. Było ono realizowane poprzez współdziałanie z innymi państwami, a także poprzez aktywność Polski na forum organizacji międzynarodowych, w szczególności Sojuszu Północnoatlantyckiego, kluczowego dla zagwarantowania bezpieczeństwa państwu polskiemu i jego obywatelom, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, ONZ i organizacji wyspecjalizowanych systemu Narodów Zjednoczonych, Rady Europy, Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, czy porozumień i inicjatyw

regionalnych takich jak G-20, V4 (Grupa Wyszehradzka), czy Trójmorze. Współpraca ujęta w ramach zadania dotyczyła także międzynarodowych instytucji finansowych (np. Grupy Banku Światowego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), Banku Rozwoju Rady Europy BRRE). Prowadzona była koordynacja działań administracji rządowej w zakresie polskiej polityki zagranicznej, zarówno w kontekście kształtowania kierunków jej rozwoju, jak też w odniesieniu do umów międzynarodowych i problematyki prawno-międzynarodowej. Istotnymi obszarami działalności ujętymi w ramach zadania były: kształtowanie i koordynacja polityki RP w Unii Europejskiej w odniesieniu do spraw członkostwa Polski w UE (w tym koordynacja udziału Polski w procesie decyzyjnym UE, udział Polski w posiedzeniach Rady Europejskiej, Rady UE, współpraca z instytucjami UE, obsługa prawna zadań wynikających z tego członkostwa), umacnianie bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej (w tym bezpieczeństwa politycznego i wojskowego, jak też ekonomicznego, energetycznego oraz ekologicznego, a także zagwarantowanie bezpieczeństwa placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej). W zakresie zadania ujęto również działania związane ze wsparciem dwustronnej i wielostronnej współpracy gospodarczej, w tym również w kontekście dyplomacji ekonomicznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów** oraz Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Rozwój dwustronnych i wielostronnych stosunków politycznych i gospodarczych;**
- **Zapewnienie adekwatnej do celów polskiej polityki zagranicznej reprezentacji dyplomatycznej na świecie;**
- **Zapewnienie ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej na forum Unii Europejskiej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 15.1. w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.044.860	0	1.068.908	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba konsultacji politycznych i przedsięwzięć ekonomicznych organizowanych przez MSZ (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	38	42
Komentarz: Planowane wartości miernika dotyczą obszaru właściwego dla spraw zagranicznych i stanowią sumę konsultacji politycznych i ekonomicznych o charakterze dwustronnym i wielostronnym zrealizowanych na szczeblu Kierownictwa MSZ. Prognozy wartości miernika wynikały z planowanego kalendarza wizyt i spotkań członków Kierownictwa resortu.		

Zasadniczym czynnikiem warunkującym realizację zadania w 2021 r. była – drugi rok z rzędu – pandemia COVID-19. Wpływ ten miał charakter złożony. Ograniczenia epidemiologiczne, w tym utrzymujące się obostrzenia co do możliwości organizowania spotkań z udziałem fizycznym, determinowały m.in. funkcjonowanie ONZ i akredytowanego przy Organizacji personelu dyplomatycznego, szczególnie w pierwszej połowie roku. Istotną kwestią była decyzja o przywróceniu, po rocznej przerwie, możliwości fizycznego udziału przywódców w debacie generalnej, rozpoczynającej 76. sesję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych. Jednocześnie, wpływ COVID-19 zwiększył wykonanie miernika – z uwagi na większą ilość spotkań bezpośrednich, w związku ze zmianą sytuacji epidemiologicznej w świecie.

W 2021 roku realizowano m.in. następujące działania mające na celu wzmocnienie rezultatów zadania:

- wytypowano kluczowe technologie i podmioty, istotne dla rozwoju polskiej gospodarki i budowy oferty eksportowej oraz przygotowano sprofilowane oferty branżowe,
- opracowano strategie wykorzystywania funduszy z międzynarodowych instytucji finansowych na realizację przedsięwzięć wdrażających polskie technologie/rozwiązania na rynkach zagranicznych,
- wspierano promocję polskiej gospodarki, w tym ochronę interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych,
- nawiązano stałą współpracę Narodowych Koordynatorów Inicjatywy Trójmorza,
- podejmowano działania na rzecz otwarcia rynków zagranicznych dla polskich towarów rolno-spożywczych,
- podejmowano i wspierano działania, mające na celu zwiększenie dywersyfikacji źródeł wytwarzania energii w Polsce oraz na wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego państwa,
- podtrzymywano aktywność na forum Rady Bezpieczeństwa (RB) poprzez udział w debatach otwartych RB oraz spotkaniach w formule Arria, otwartych dla państw spoza Rady (m.in. Polska angażowała się w działania prezentujące oraz popierające wybrane inicjatywy polityczne wpisujące się w realizację priorytetów Polski na forum ONZ).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba przedstawicielstw dyplomatycznych RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	103	103

Komentarz:

Miernik odzwierciedla liczbę przedstawicielstw dyplomatycznych RP w świecie (w tym: ambasady, stałe przedstawicielstwa). Głównymi uwarunkowaniami realizacji zadania są: sytuacja geopolityczna, dynamika współpracy z innymi krajami oraz na forum organizacji międzynarodowych, w tym NATO, Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie czy Rady Europy, zarówno w obszarze politycznym, gospodarczym i bezpieczeństwa, a także kwestie organizacyjne, w tym kadrowe, infrastrukturalne oraz stan relacji dwustronnych z państwem przyjmującym. Wykonanie zadania wpływa na skuteczność realizacji celów polskiej polityki zagranicznej w obszarze politycznym, bezpieczeństwa i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wykonanie miernika w 2021 r. ukształtowało się na poziomie założonym w planie. Na sieć przedstawicielstw dyplomatycznych RP w świecie w roku 2021 składały się 94 ambasady oraz 9 stałych przedstawicielstw przy organizacjach międzynarodowych. Na wynik miernika w 2021 r. wpływ miały w szczególności decyzje Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie utworzenia dwóch

nowych placówek zagranicznych: Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Mongolii z siedzibą w Ułan Bator oraz Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacjach Narodów Zjednoczonych w Rzymie.

Liczba konsultacji politycznych i ekonomicznych organizowanych przez KPRM dotyczących agendy UE na szczeblu ministra ds. UE (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	60	77
Komentarz: <p>Prognozowana liczba konsultacji wynikała z planowanego kalendarza wizyt i spotkań sekretarza stanu ds. europejskich w MSZ. Uwzględnia dane dotyczące realizacji tego typu wydarzeń w latach poprzednich. Aktywne uczestnictwo w dyskusjach na forum UE ma kluczowe znaczenie dla ochrony interesów państwa polskiego i obywateli polskich w zakresie politycznym, gospodarczym i społecznym, a także dla zapewnienia adekwatnej pozycji Polski w Europie i na świecie.</p> <p>Ze względu na trwającą pandemię COVID-19 tradycyjne spotkania w formie fizycznej zostały zrealizowane w formie zdalnej (wideokonferencje lub rozmowy telefoniczne), co umożliwiło wykonanie miernika na wyższym od planowanego poziomie.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 9,95 mln zł.

Zadanie 15.2. Kształtowanie międzynarodowego wizerunku RP, wspieranie rozwoju, demokracji i praw człowieka

W ramach zadania państwo realizowało inicjatywy związane ze wzmocnieniem pozycji Polski w świecie i kształtowaniem jej pozytywnego wizerunku za granicą, m.in. poprzez: promocję polskich kandydatów na ważne stanowiska w różnych instytucjach na świecie, rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi w zakresie kształcenia dyplomatów, jak też aktywność w obszarze dyplomacji publicznej i kulturalnej. Prowadziło działania na rzecz koordynacji aktywności ministerstw i instytucji im podległych w zakresie promocji kraju. Realizowano także przedsięwzięcia zmierzające do budowy wizerunku Polski jako wiarygodnego partnera politycznego i gospodarczego. Państwo angażowało się też na rzecz wspierania rozwoju demokracji, promowania praw człowieka na świecie, a także w aktywny udział Polski w międzynarodowe wysiłki mające zapewnić zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy na świecie oraz w niesienie pomocy o charakterze humanitarnym. W celu budowania międzynarodowego dialogu, uzyskania zrozumienia i poparcia dla polskich interesów w wymiarze regionalnym i globalnym oraz wzmocnienia potencjału społeczeństwa obywatelskiego w kraju i za granicą realizowane były inicjatywy w zakresie upowszechniania wiedzy o Polsce oraz informowania o polityce zagranicznej naszego kraju.

Zadanie realizowane było przez: **Ministerstwo Spraw Zagranicznych**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Urząd Komunikacji Elektronicznej oraz Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie udziału Polski w działaniach na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz umacniania demokracji i przestrzegania praw człowieka na świecie;
- Kształtowanie i umocnienie pozytywnego wizerunku Polski za granicą.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	620.702	0	717.984	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji przedsięwzięć rozwojowych oraz promujących demokrację i prawa człowieka (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	50	100

Komentarz:

Miernik dotyczy oceny skuteczności działań MSZ, realizowanych we współpracy z partnerami w kraju i zagranicą w obszarze współpracy rozwojowej, promocji demokracji i praw człowieka. Odzwierciedla rosnącą rolę i pozycję międzynarodową Polski jako promotora tych wartości.

Rok 2021 był pierwszym rokiem obowiązywania nowego „Wieloletniego programu współpracy rozwojowej 2021–2030” (na jego podstawie realizowano „Plan współpracy rozwojowej w 2021 r.”). W 2021 r. kontynuowana była przede wszystkim pomoc humanitarna na rzecz potrzebujących na Bliskim Wschodzie i w Afryce oraz działania o charakterze stabilizacyjnym i odbudowa pokonfliktowa, zwłaszcza na rzecz Bliskiego Wschodu. Inicjatywy te były w szczególności kierowane do uchodźców, osób wewnętrznie przesiedlonych i ludności lokalnej w odpowiedzi na konflikt w Syrii oraz Iraku. Dodatkowo, w wyniku walk toczących się w Górskim Karabachu w roku 2020 oraz kryzysu afgańskiego, wielu cywilów znalazło się w krytycznej sytuacji humanitarnej. W celu wsparcia osób poszkodowanych w wyniku tych kryzysów, zostały podjęte działania pomocowe w postaci projektów dwustronnych (Armenia i Azerbejdżan) oraz wpłat wielostronnych (Afganistan i kraje sąsiednie). Realizowane były konwoje z pomocą rzeczową, a także przekazana została darowizna szczepionek przeciwko COVID-19. Polska podjęła się roli koordynacyjnej w dystrybucji szczepionek z państw członkowskich Unii Europejskiej dla krajów Partnerstwa Wschodniego. Zadania mające wpływ na wykonanie miernika były realizowane we współpracy z organami administracji centralnej, organizacjami pozarządowymi i samorządami oraz Krajową Szkołą Administracji Publicznej im. L. Kaczyńskiego, a także placówkami zagranicznymi.

Szczególne znaczenie dla realizacji zadania miały w 2021 r. takie działania jak np.:

- koordynacja i zapewnienie obsługi kadencji Polski w Radzie Praw Człowieka ONZ wraz z uwzględnieniem w niej polskich priorytetów merytorycznych oraz geograficznych,
- reagowanie *ad hoc* na dynamiczną sytuację międzynarodową (np. kryzys związany z sytuacją przy polsko-białoruskiej granicy),
- uczestnictwo w spotkaniach (w formie: hybrydowej, wyłącznie online, osobistej).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba pozytywnych relacji medialnych o Polsce inspirowanych działaniami placówek zagranicznych

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	nie mniej niż 4.500	6.462
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik obrazuje liczbę pozytywnych komunikatów dotyczących naszego kraju odzwierciedlając tym samym efektywność i skuteczność działań w obszarze budowania i umacniania korzystnego wizerunku Polski za granicą. Wartość miernika uwzględnia pozytywne relacje medialne powstałe w efekcie dyplomatycznej, konsularnej i promocyjnej aktywności polskich placówek zagranicznych, w tym także wystąpienia/wywiady przedstawicieli placówek w mediach.</p> <p>Osiągnięta w 2021 r. wartość miernika wskazuje na skuteczność realizowanych przez placówki zadań na rzecz budowania pozytywnego wizerunku Polski i Polaków za granicą.</p> <p>Pomimo ograniczeń wynikających z pandemii COVID-19 w 2021 r. placówki zrealizowały zaplanowane działania w obszarze dyplomacji publicznej i kulturalnej – dzięki znacznemu wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi komunikacji – dostosowały się do zmieniającej się rzeczywistości.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 5,22 mln zł.

Zadanie 15.3. Reprezentowanie i ochrona interesów RP i Polaków za granicą oraz obsługa cudzoziemców

Realizacja zadania służyła ochronie interesów obywateli polskich za granicą, obejmując jednocześnie sprawy związane z reprezentacją i ochroną interesów międzynarodowych RP i wzmacniając tym samym pozycję i pozytywny wizerunek Polski. Państwo zapewniało polskim obywatelom i osobom prawnym pomoc i obsługę konsularną za granicą. Realizowało również w placówkach zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej czynności na rzecz cudzoziemców i zagranicznych osób prawnych. W ramach zadania zapewniano też reprezentację i ochronę interesów RP przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka oraz wspierano sprawne i terminowe wykonanie orzeczeń i decyzji tych instytucji. Ponadto, działalność dysponenta miała na celu utrzymanie więzi Polonii i Polaków za granicą z Rzeczpospolitą Polską poprzez działania o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, medialnym oraz w zakresie pomocy charytatywnej, a także ochronę praw

mniejszości polskich, wspieranie struktur organizacji polonijnych i pomoc w utrzymaniu wykorzystywanej przez nie infrastruktury.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych** oraz Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie reprezentacji RP w sprawach przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka obsługiwanych przez Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych;
- Zapewnienie dostępności usług konsularnych dla obywateli RP i cudzoziemców.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.3. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	520.093	0	551.756	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Relacja liczby postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, w których Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych zapewnił reprezentację RP i w których podjęto działanie w imieniu Rządu RP, do liczby wszystkich postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, które leżą w kompetencji Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odzwierciedla zaangażowanie w reprezentowanie i zapewnienie ochrony interesów RP we wszystkich sprawach przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka.</p> <p>Realizacja zadania umożliwiła skuteczną i efektywną reprezentację Rzeczypospolitej Polskiej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (ETPC). Prowadzono działania upowszechniające standardy ETPC oraz koncentrowano się na wykonywaniu wyroków celem zapobiegania nowym naruszeniom. Wielkość miernika w 2021 r. została w pełni zrealizowana w odniesieniu do wielkości założonej w planie.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej.</p>		

Liczba urzędów konsularnych RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	130	130

Komentarz:

Miernik dotyczy procesu tworzenia sieci polskich urzędów konsularnych w świecie. Realizacja zadania służyła zapewnieniu usług ukierunkowanych na ochronę interesów międzynarodowych RP i obywateli polskich podczas pobytu za granicą.

W 2021 r. liczba funkcjonujących urzędów konsularnych pozostawała na poziomie przyjętym w planie (w tym roku nie było w planach utworzenia nowego urzędu konsularnego, tym samym liczba funkcjonujących urzędów konsularnych pozostawała w 2021 roku na takim samym poziomie jak w roku 2020).

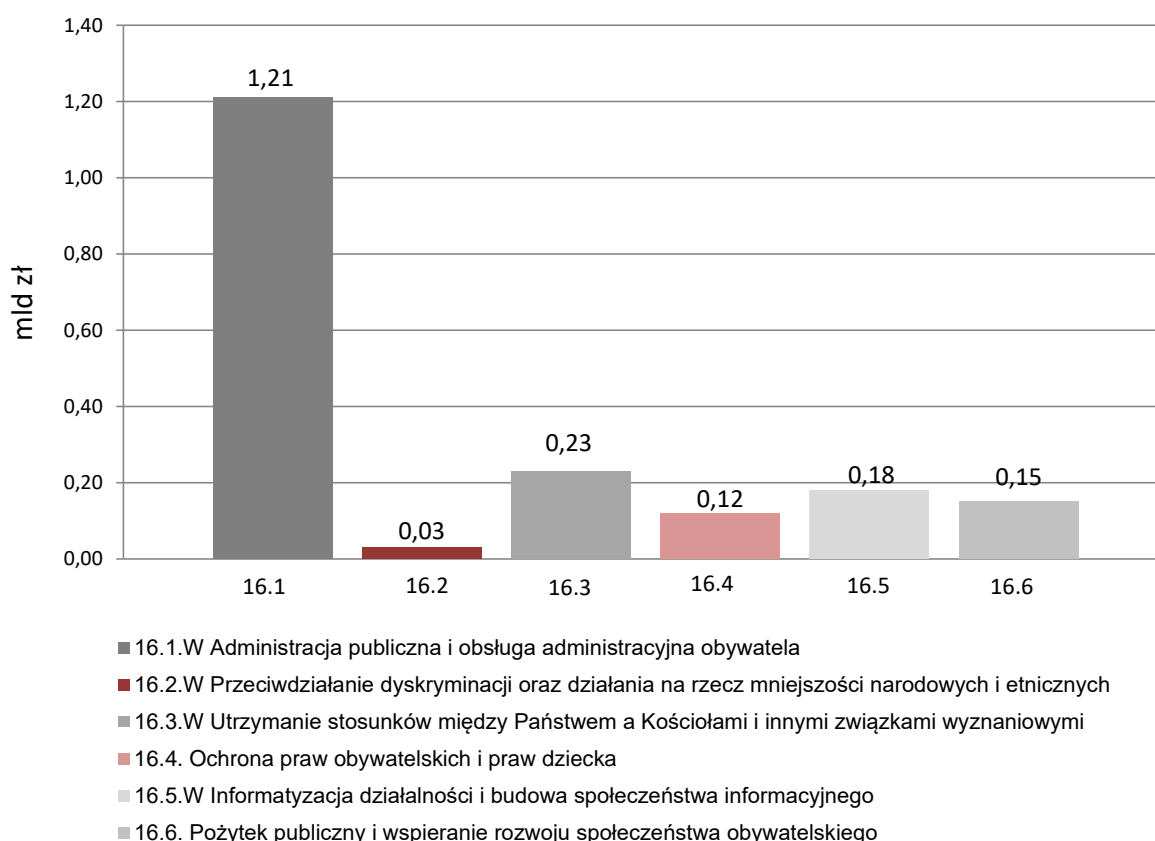
Funkcja 16.

Sprawy obywatelskie

Funkcja obejmowała obszar działalności państwa związany z organizacją urzędów administracji publicznej oraz procedur administracyjnych, obsługą administracyjną obywateli, ewidencją ludności, dowodami osobistymi i paszportami, rejestracją stanu cywilnego. W tym obszarze państwo realizowało przedsięwzięcia związane z informatyzacją działalności i budową społeczeństwa informacyjnego. Organy administracji publicznej dbały o zapewnienie ochrony przysługujących praw obywatelskich, praw dziecka oraz ochrony danych osobowych. Obszar ten obejmował również stosunki Państwa z Kościołem Katolickim, innymi kościołami i związkami wyznaniowymi oraz kwestie związane z zachowaniem i rozwojem tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz języków regionalnych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 16. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **1.920.868 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 112.965 tys. zł.

Wykres 16: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, było **zapewnienie przysługujących praw obywatelskich przez organy administracji publicznej oraz poprawa obsługi administracyjnej obywatela.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 16. wykorzystano następujące mierniki:

- Odsetek osób korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy w celu wysyłania wypełnionych formularzy (w %) – wartość planowana miernika na etapie WFPF na lata 2021-2024 wynosiła 34,5%, natomiast wykonanie 39,9%. Uwarunkowania realizacji miernika w 2021 r. zostały przedstawione w zakresie komentarza do miernika dla zadania budżetowego 16.5.W Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego;
- Liczba skarg na bezczynność lub przewlekłość postępowań prowadzonych przez organy administracji publicznej, które są skierowane do sądów administracyjnych (w szt.) – w 2021 r. liczba skarg wyniosła 17.427 szt. wobec planowanych 8.900 szt. Negatywnie na wykonanie wartości miernika mógł wpłynąć stan epidemiczny, następujące kolejne fale wzmożonej intensywności zachorowań na chorobę COVID-19, kwarantanny, ustalenie stref szczególnych obostrzeń. Ponadto na podstawie przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w okresie wzmożenia epidemicznego bieg terminów procesowych i sądowych m.in. w postępowaniach administracyjnych nie rozpoczynał się lub w sprawach rozpoczętych termin ulegał zmianie (zawieszeniu). Ww. działania na przełomie lat 2020-2021 spowodowały nawarstwienie spraw i w konsekwencji znaczący wzrost miernika w 2021 r.

Zadanie 16.1.W Administracja publiczna i obsługa administracyjna obywatela

Zadanie obejmowało szeroki zakres spraw związanych z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego, działalnością wojewodów i zespolonej administracji rządowej. W ramach zadania realizowane były działania związane z działaniem administracji publicznej oraz przedsięwzięcia stanowiące o jakości usług świadczonych przez administrację na rzecz obywateli. W szczególności w ramach zadania realizowane były sprawy dotyczące m. in. ewidencji ludności, rejestracji stanu cywilnego, zmiany imion i nazwisk, obywatelstwa polskiego, czy wydawania dowodów osobistych lub paszportów. Zapewniano funkcjonowanie centralnych systemów ewidencji państwowych. Prowadzone były też sprawy dotyczące obywatelstwa polskiego i repatriacji (w tym związanych z nabyciem obywatelstwa polskiego w trybie repatriacji oraz pomocy dla repatriantów). Realizowane były zadania na rzecz współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz jego harmonijnego rozwoju i podnoszenia standardów jego działania. Wykonywany był także nadzór prawny wojewody nad jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi jednostkami podlegającymi nadzorowi. Sprawowana była funkcja organu wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości jednostek samorządu terytorialnego oraz orzekanie w innych sprawach na zasadach określonych w ustawach (SKO). Prowadzone były sprawy związane z działalnością wojewodów i funkcjonowaniem terenowej administracji rządowej. Finansowane były zadania z zakresu prawa humanitarnego (prowadzenie Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań PCK).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Samorządowe Kolegia Odwoławcze, Wojewodów, Centralną Ewidencję Pojazdów i Kierowców oraz Centralny Ośrodek Informatyki.**

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa obsługi administracyjnej obywatela;**
- **Zwiększanie liczby użytkowników korzystających z usług elektronicznych w zakresie dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych pozostających w gestii Ministra Cyfryzacji (MC).**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.197.926	69.942	1.160.805	50.085

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik braku beczynności/przewlekłości prowadzenia postępowań w zakresie skarg wpływających do sądów administracyjnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	47,60	39,67

Komentarz:

Wartość miernika odzwierciedla skuteczność działań państwa na rzecz poprawy obsługi administracyjnej obywatela i zapewnienia przysługujących praw obywatelskich. Miernik pozwala na pomiar wpływających do sądów administracyjnych skarg składanych przez obywateli niezadowolonych z szybkości prowadzonego postępowania przez urzędy na terenie całego kraju.

Na wykonanie wartości miernika wpłynął przede wszystkim stan epidemiczny (COVID-19) i następujące po sobie, kolejne fale wzmożonego zagrożenia zachorowaniem i związane z tym zmniejszenie aktywności gospodarczej oraz społecznej.

Miernik uwzględnia sprawy prowadzone nie tylko przez organy administracji rządowej, ale również przez inne organy np. przez jednostki samorządu terytorialnego, czego nie można uniknąć z uwagi na brak statystyk sądowych, które uwzględniałyby źródła pochodzenia skarg.

Czas personalizacji dokumentów tożsamości (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	4,50	3,81
Komentarz: <p>Miernik odzwierciedla stopień realizacji wyznaczonego celu – minimalizacji czasu personalizacji dokumentu tożsamości, a tym samym poprawy obsługi administracyjnej obywatela. Miernik dotyczył następujących rodzajów dokumentów: dowodów osobistych, paszportów, Mały Ruch Graniczny (MRG), kart pobytu w 2021 r.</p> <p>Wynik czasu personalizacji pozwolił na zachowanie ustawowo określonych terminów dotyczących wydania dokumentów tożsamości. Wykonanie miernika ukształtowało się na poziomie zbliżonym do planowanego (czas personalizacji dokumentów w 2021 r. był krótszy o ok. 0,69 dnia od czasu przewidzianego w planie).</p> <p>Na korzystne wykonanie miernika względem wartości planowanej wpłynęły w 2021 r. następujące uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie 100% możliwości produkcyjnych dostępnego parku maszynowego, - praca w systemie wielozmianowym, - relokacja pracowników w zależności od zapotrzebowania. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Relacja liczby użytkowników korzystających z usług elektronicznych w zakresie dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych prowadzonych przez MC w danym roku N w stosunku do roku bazowego N-2 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	121	203,89
Komentarz: <p>Miernik pokazuje liczbę faktycznych użytkowników korzystających z dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych. Pozwala na monitorowanie zakresu dostępności usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną a pośrednio stopnia nowoczesności i bezpieczeństwa funkcjonujących systemów teleinformatycznych rejestrów publicznych. Realizacja zadania uwarunkowana jest usprawnianiem i rozszerzeniem dostępu do zasobów informacyjnych sektora publicznego. Wzrost wartości miernika odzwierciedla stopień realizacji celu – liczbę użytkowników podłączonych do systemu usług publicznych, a tym samym poprawę obsługi administracyjnej obywateli.</p> <p>Na znacząco wyższe – względem planu – wykonanie wartości miernika w 2021 r. wpływ miały m.in. takie czynniki, jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymujące się spore zainteresowanie komorników sądowych pobieraniem danych z centralnej ewidencji pojazdów za pomocą teletransmisji danych na skutek zmiany przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, ze zm.) co do sposobu pobierania przez nich danych zgromadzonych w tej ewidencji,		

- 2) zmiana przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym umożliwiającą Straży Leśnej oraz Straży Parkowej korzystanie z dostępu do danych z centralnej ewidencji pojazdów za pomocą urządzeń teletransmisji danych,
- 3) zmiana przepisów ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2021 r., poz. 816, ze zm.) umożliwiającą korzystanie z dostępu do Rejestru Dowodów Osobistych w trybie pełnej teletransmisji inspektorom Inspekcji Transportu Drogowego oraz strażnikom gminnym (miejskim),
- 4) trwająca pandemia COVID-19, wpłynęła na zwiększenie potrzeby podłączenia nowych użytkowników w ramach zoptymalizowania realizowanych przez podmioty publiczne zadań w oparciu o rejestry (dotyczyło to również podmiotów komercyjnych, które w ramach prowadzonej działalności, coraz częściej zdalnej i bardziej automatyzowanej, potrzebują weryfikować dane klientów),
- 5) utrzymujące się zainteresowanie podmiotów komercyjnych korzystaniem z możliwości weryfikowania danych z rejestru PESEL i Rejestru Dowodów Osobistych spowodowane zmianą przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r., poz. 510, ze zm.) i ustawy o dowodach osobistych w zakresie sposobu udostępniania danych w trybie weryfikacji danych z obu tych rejestrów dla podmiotów niepublicznych (zmianie uległy przepisy ww. ustaw w zakresie możliwości uzyskania dostępu do obu tych rejestrów w trybie weryfikacji po wykazaniu interesu faktycznego, a nie jak to się odbywało do tej pory po wykazaniu interesu prawnego),
- 6) rosnące zainteresowanie podmiotów, zwłaszcza publicznych, możliwością korzystania z danych gromadzonych w rejestrze PESEL, jako rejestrze referencyjnym,
- 7) podłączanie się przez podmioty już korzystające z dostępu do np. rejestru PESEL i Rejestru Dowodów Osobistych poprzez nowe systemy, jak np. Krajowa Administracja Skarbowa lub Prokuratura Krajowa.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Informatyki**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 76,71 mln zł;
2. **Centralną Ewidencję Pojazdów i Kierowców**, z której w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 217,80 mln zł.

Zadanie 16.2.W Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych

W ramach realizacji zadania podtrzymywana była tożsamość kulturowa mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Realizowane były działania na rzecz tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. Wspierane były instytucje kulturowe, ruch artystyczny i twórczość mniejszości oraz imprezy artystyczne mające istotne znaczenie dla kultury mniejszości, a także wydawane były książki, czasopisma, periodyki w językach mniejszości, języku polskim (również w języku regionalnym) prowadzone były biblioteki, zapewniano ochronę miejsc związanych z kulturą mniejszości, propagowana była także wiedza z zakresu tej problematyki oraz wyprodukowano film o mniejszości łemkowskiej. Ponadto realizowane były działania na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce m. in. uruchomienie systemów stypendialnych dla uczniów i studentów romskich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.2.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	22.509	0	30.762	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba osób, będących odbiorcami zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, w stosunku do liczby osób należących do tych mniejszości (liczba)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	6,0	6,1

Komentarz:

Miernik umożliwia badanie rzeczywistego zainteresowania odbiorców zadaniami, na które przekazane zostały dotacje.

W ramach zadania realizowany był „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, którego koordynatorem jest minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, natomiast za realizację poszczególnych zadań odpowiadali bezpośrednio wojewodowie.

Zadania objęte Programem, pod nadzorem urzędów wojewódzkich, realizowały jednostki samorządu terytorialnego, podmioty zaliczone do sektora finansów publicznych oraz organizacje pozarządowe, w tym organizacje mniejszości romskiej.

W związku z sytuacją epidemiczną w kraju - formuła części realizowanych w 2021 r. zadań uległa zmianie i została m. in. przeniesiona do mediów elektronicznych, dzięki czemu potencjalnie zwiększyła się możliwość dotarcia do odbiorców, a tym samym udało się wykonać wartość miernika na poziomie wartości planowanej.

Dane (składowe) służące do wyliczenia wykonanej wartości miernika (zgodne z algorytmem określonym dla miernika) są następujące:

- 1) 2.399.910 – liczba odbiorców zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych (jako liczba uczestnictw w tych działaniach),
- 2) 394.332 – liczba osób deklarujących przynależność do mniejszości.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 16.3.W Utrzymanie stosunków między Państwem a Kościołami i innymi związkami wyznaniowymi

W ramach zadania prowadzone było szerokie spektrum działań zapewniających prawidłowe oraz sprawne wykonywanie ustawowych zadań wojewodów oraz ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych w stosunku do kościołów i związków wyznaniowych. Miały one na celu zabezpieczenie harmonijnego współdziałania państwa z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, w tym umożliwiające zagwarantowanie prawa do wolności sumienia i wyznania. Prowadzony był przez państwo rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych oraz sprawy związane z osobowością prawną kościelnych jednostek organizacyjnych, a także postępowania w sprawach roszczeń majątkowych kościelnych osób prawnych, jak też sprawy legislacyjne w obszarze prawa wyznaniowego. W ramach zadania prowadzone były działania - wynikające z obowiązujących przepisów prawa - związane z obowiązkiem zapewnienia opieki duszpasterskiej (duszpasterstwa wojskowego) przez księży kapelanów żołnierzy zawodowych i księży kapelanów pracowników cywilnych wojska sprawujących posługę w strukturach Ordynariatu Polowego, Ewangelickiego Duszpasterstwa Wojskowego i Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie członkom wspólnot religijnych poszanowania wolności sumienia i wyznania**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.3.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	197.598	0	232.206	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Procent spraw z zakresu poszanowania wolności sumienia i wyznania załatwionych w terminie krótszym niż przewidziany w Kodeksie Postępowania Administracyjnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	70,00	69,44
Komentarz: Miernik wskazuje na stopień realizacji jednego z celów działalności państwa, jakim jest właściwe, terminowe prowadzenie polityki wyznaniowej, w tym podtrzymywanie dobrych relacji pomiędzy państwem, a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi.		

Uwarunkowaniami realizacji zadania w 2021 r. była m.in. zwiększona aktywność kościołów i innych związków wyznaniowych. Wartość uzyskanego miernika na niższym poziomie jest wynikiem sytuacji pandemicznej – COVID-19 i obostrzeń, które zostały w związku z tym wprowadzone.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej.

Zadanie 16.4. Ochrona praw obywatelskich i praw dziecka

Realizacja zadania polegała na ochronie wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz innych przepisach prawa. W ramach zadania ujęto działalność związaną z badaniem ewentualnych naruszeń prawa oraz zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej przez organy, organizacje i instytucje zobowiązane do przestrzegania i realizacji wolności człowieka i obywatela, w tym podejmowania interwencji w obronie praw i wolności konkretnej osoby, w przypadku podejrzenia istnienia naruszenia tych praw, a także działań o charakterze systemowym. Zadanie swym zakresem obejmowało także działanie interwencyjne w sytuacjach naruszenia praw dziecka (zmierzające do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem, demoralizacją, zaniedbaniem oraz innym złym traktowaniem) oraz promocję tych praw. Ponadto, prowadzona była działalność edukacyjno-informacyjna w zakresie praw pacjentów oraz interwencyjna w obszarze naruszeń tych praw. Sprawowana była też kontrola nad jednostkami przetwarzającymi dane osobowe.

Zadanie realizowane było przez **Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Urząd Ochrony Danych Osobowych** oraz Państwową Komisję do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Celami określonym dla zadania były:

- **Przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom wolności i praw człowieka i obywatela;**
- **Przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom praw dziecka;**
- **Zwiększenie bezpieczeństwa danych osobowych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.4. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	104.498	0	115.336	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wystąpień generalnych RPO pozytywnie zakończonych w stosunku do liczby wystąpień generalnych RPO skierowanych i zakończonych w okresie sprawozdawczym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	60,0	65,5

Komentarz:

Realizacja zadania służy ochronie praw i wolności oraz zwiększeniu zaufania obywateli do państwa i prawa. Miernik odnosi się do oceny działań Rzecznika Praw Obywatelskich w kontaktach z podmiotami publicznymi oraz efektywności i skuteczności Rzecznika w działaniach mających charakter systemowy. Pozwala ocenić stopień realizacji zmian systemowych proponowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Wykonanie miernika pozwala na ocenę skuteczności i efektywności Rzecznika w działaniach mających charakter systemowy.

W 2021 r. miernik wykonano powyżej wartości założonej w planie na ten rok (o 5,5 p.p.). Na realizację zadania wpływ miały takie czynniki jak:

- duży wpływ spraw wskazujących na potrzebę zmian w prawie, bądź sposobie jego funkcjonowania,
- reakcja organu do którego zwracał się Rzecznik,
- umożliwienie wykonywania pracy zdalnie pracownikom obsługującym realizację zadań RPO,
- monitorowanie, na okresowych spotkaniach Rzecznika z dyrektorami zespołów, działań podejmowanych przez Urząd, m.in. pod kątem wystąpień generalnych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba spraw zakończonych przez RPD w stosunku do ogólnej liczby spraw, które wpłynęły w danym roku budżetowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	80	96

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności realizowanej przez Rzecznika Praw Dziecka (RPD), mającej zapewnić dziecku pełny i harmonijny rozwój, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości. Wykonanie miernika (czas trwania rozpatrywanych spraw) zależy w głównej mierze od skali trudności spraw jakie wpływają do rozpatrzenia w danym roku budżetowym.

W 2021 r. odnotowano pozytywne odchylenie od planowanej wartości miernika. Do RPD kierowane były sprawy dotyczące problemów rodzinnych dzieci, w tym okolorozwodowe, sprawy dotyczące nieprawidłowego traktowania dzieci, przemocy, cyberprzemocy, hejtu, wyzysku, demoralizacji, zaniedbania oraz innych przejawów złego traktowania. W razie potrzeby Rzecznik badał sprawę na miejscu, zlecał przeprowadzenie badań, sporządzenie ekspertyz i opinii. Ponadto, wystosowywał zapytania oraz kierował pisma do organizacji i instytucji w celu udzielenia informacji, złożenia wyjaśnień oraz udostępnienia akt i dokumentów niezbędnych do należytego rozpatrzenia spraw. W sytuacji, gdy prawa dziecka naruszane były podczas spraw sądowych Rzecznik Praw Dziecka dzięki swoim ustawowym uprawnieniom przystępował do postępowań.

Na realizację miernika wpływ miały m.in. takie czynniki jak: współpraca z większą liczbą kancelarii prawnych, w ramach zastępstwa procesowego i doradztwa prawnego oraz podejmowanie przez Rzecznika działań w zakresie ochrony, promowania oraz przestrzegania praw dziecka w celu zapewnienia mu pełnego i harmonijnego rozwoju z poszanowaniem jego godności i podmiotowości.

Wpływ na pozytywny rezultat zadania miały: w dużej mierze inicjatywy oraz akcje społeczno-promocyjne, które uświadamiały społeczeństwo o prawach dziecka, zwracały uwagę na problemy dotyczące najmłodszych, promowały zdrowy tryb życia wśród dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie aktywności fizycznej oraz zachęcały do pozostania w domu w związku z ogłoszonym stanem pandemii COVID-19. Ponadto, całodobowa linia telefoniczna, która z jednej strony miała funkcje telefonu zaufania, a z drugiej pełniła rolę telefonu interwencyjnego, spowodowała łatwiejszy i

szybszy dostęp do wsparcia psychologicznego oraz prawnego dla dzieci, młodzieży oraz ich opiekunów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Stosunek liczby wykonanych decyzji przywracających stan zgodny z prawem do liczby wydanych przez Prezesa UODO decyzji dotyczących oceny funkcjonowania systemu ochrony danych osobowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	50,9

Komentarz:

Wykonanie miernika dotyczy działalności Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO) i ma istotne znaczenie w zapewnieniu odpowiedniego poziomu zastosowania środków bezpieczeństwa danych osobowych i prywatności obywateli. Ochrona tego dobra konstytucyjnego ma duży wpływ na wzmocnienie realizacji praw osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych, w szczególności w dobie nowych technologii. Jednocześnie rozwój gospodarki cyfrowej, na rynku wewnętrznym, wymaga zagwarantowania podmiotom danych osobowych realizacji ich praw do kontroli procesu przetwarzania danych oraz wzmocnienia pewności prawnej.

W 2021 miernik został wykonany na niższym poziomie od planowanego, co było m. in. skutkiem tego, iż:

- w części spraw, które zostały zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, sąd wydawał postanowienia o wstrzymaniu wykonalności decyzji,
- w przypadku zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego decyzji, którą nałożona była administracyjna kara pieniężna, wstrzymanie wykonalności decyzji następowało z mocy prawa,
- od części decyzji wydanych pod koniec roku 2021 zwrotne potwierdzenia ich odbioru przez strony wpłynęły dopiero w 2022 r.,
- rozpatrywane były postępowania, w których środkiem zaskarżenia był wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, co oznaczało brak wykonalności wydanej decyzji.

Korzystanie przez strony postępowań administracyjnych z przysługujących im środków ochrony prawnej powodował brak niezwłocznego wykonania niektórych decyzji Prezesa UODO. Były to przyczyny od organu niezależne, wynikające ze specyfiki postępowania administracyjno-sądowego. Niemniej jednak wykonanie wskaźnika w skali niższej niż planowano nie wpływa na poziom ochrony danych osobowych obywateli.

W celu wsparcia procesu realizacji zadania w 2021 r. podejmowano następujące działania:

- kierowano wezwania do podmiotów zobowiązanych – w celu zweryfikowania wykonania decyzji, jak też upomnienia dotyczące niewykonania decyzji,
- wszczynano postępowania, w związku z nieprzestrzeganiem nakazu sformułowanego w decyzji,
- wystawiano tytuły egzekucyjne w celu nałożenia grzywny, w związku z wykonaniem nakazu określonego w decyzji o charakterze niepieniężnym,
- wystawiano tytuły egzekucyjne w celu egzekucji kary pieniężnej.

Zadanie 16.5.W Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania udostępniany był szeroki zakres usług administracji publicznej świadczonych drogą elektroniczną oraz podnoszona była efektywność administracji publicznej. Upowszechniane i wspierane było tworzenie oraz rozwój e-usług zorientowanych na użytkownika, ułatwienie dostępu do danych i usług oraz usprawnienie funkcjonowania administracji publicznej poprzez wykorzystanie systemów teleinformatycznych. Zapewniana była ciągłość i terminowość aktualizacji istniejących baz systemowych. Finansowane było również utrzymanie i eksploatacja systemów teleinformatycznych wspierających funkcjonowanie e-usług publicznych. Podnoszone były kompetencje cyfrowe w administracji i umiejętność tworzenia produktów zorientowanych na potrzeby użytkowników. Promowane było także społeczeństwo informacyjne oraz upowszechniane były umiejętności informatyczne w społeczeństwie. Ważną dziedziną działalności publicznej było ponadto kształtowanie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, w tym m. in. wsparcie podmiotów zobowiązanych do zapewnienia cyberbezpieczeństwa. W zakresie zadania ujęto też informatyzację systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów**, Wojewodów, oraz Centralny Ośrodek Informatyki.

Celem określonym dla zadania było **umożliwienie obywatelom, przedsiębiorcom oraz administracji publicznej załatwiania spraw urzędowych drogą elektroniczną**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.5. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	105.855	210.930	120.013	62.880

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek osób korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy w celu wysłania wypełnionych formularzy (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	36	39,9
Komentarz: Realizacja miernika związana jest ze zmniejszeniem wykluczenia cyfrowego wśród obywateli i przedsiębiorców oraz upowszechnieniem elektronicznej komunikacji pomiędzy		

obywatelem/przedsiębiorcą a urzędem. Miernik obrazuje poziom korzystania przez użytkowników Internetu, w wieku 16-74 lat z usług administracji publicznej drogą elektroniczną.

Wykonanie miernika wynikało z odpowiedzi administracji na zwiększające się potrzeby obywateli w zakresie elektronicznego kontaktu z urzędami, zwłaszcza w dobie pandemii COVID-19 i konieczności załatwiania wielu spraw urzędowych online.

W 2021 r. do wykonania wartości miernika na poziomie powyżej wartości planowanej przyczyniły się m. in.:

- 1) sukcesywne rozbudowywanie oferty informacyjnej i funkcjonalności Portalu RP jako bramy do informacji i e-usług publicznych, tworząc:
  - formularze związane z Systemem Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), (tj.: formularz wywiadu epidemiologicznego, formularz bliskiego kontaktu, formularz dla instytucji, elektroniczną Kartę Lokalizacji Podróżnego (eKLP), formularz do testów dla domowników),
  - usługi umożliwiające budowę i wdrożenie systemu do nadzoru epidemiologicznego związanego z epidemią COVID-19,
  - usługi dla obywateli,a także optymalizując dostęp do e-usług dla obywateli,
- 2) realizowano zadanie rozwoju cyfrowej tożsamości (RTC) m.in. poprzez:
  - zintegrowanie z Węzłem Krajowym 408 dostawców usług i 189 dostawców środków identyfikacji,
  - zintegrowanie polskiego węzła transgranicznego z węzłami transgranicznymi krajów UE (Belgia, Chorwacja, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Portugalia, Słowacja, Włochy),
  - udostępnienie wideo-weryfikacji jako metody potwierdzania Profilu Zaufanego (PZ),
  - uruchomienie produkcyjne zdemilitaryzowanej strefy.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Centralny Ośrodek Informatyki**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 92,09 mln zł.

Zadanie 16.6.W Pożytek publiczny i wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Podstawowe znaczenie w realizacji zadania miało tworzenie warunków dla wolontariatu oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, a także współpracy tych podmiotów z organami administracji publicznej oraz prowadzenie dialogu obywatelskiego. Równie istotne było wspieranie społeczeństwa obywatelskiego przez wzmacnianie zorganizowanej i dobrowolnej aktywności obywateli, jak również wsparcie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych.

Zadanie realizowane było przez Ministerstwo Obrony Narodowej, **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów**, Wojewodów, Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.6.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	84.164	0	148.782	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba beneficjentów objętych wsparciem

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥1.315	1.621

Komentarz:

Miernik odzwierciedla działania na rzecz wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego. Realizacja zadań przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW CRSO) pozwoli na wsparcie większej liczby organizacji a w konsekwencji beneficjentów ostatecznych, co oznacza większe zaangażowanie obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne.

Na wykonanie miernika wpływ miało uruchomienie dodatkowych programów obsługiwanych przez NIW CRSO. Na wartość miernika wpłynęły w szczególności:

- uruchomienie Rządowego Programu pn. „Polski Inkubator Rzemiosła” którego głównym celem jest wsparcie dla organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła. Program ten przyczynił się do zrealizowania celów statutowych organizacji rzemieślniczych oraz wpłynął pozytywnie na rozwój ich przedsiębiorczości,
- uruchomienie dodatkowego programu na realizację zadań m.in. w zakresie wspierania i wzmocnienia potencjału instytucjonalnego domów spotkań, niepublicznych placówek kształceniowych działających w formie międzynarodowej pn. „Rządowy Program Wspierania Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021-2030”,
- dodatkowe wsparcie beneficjentów w ramach „Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030” ze środków dotacji z budżetu państwa,
- duże zainteresowanie organizacji pozarządowych konkursami ogłoszonymi w ramach programów realizowanych w NIW CRSO,
- przeprowadzenie na szeroką skalę działań informacyjno-edukacyjno-promocyjnych (w tym organizacja webinarów, szkoleń, spotkań z potencjalnymi beneficjentami), mających na celu upowszechnienie wiedzy i świadomości organizacji pozarządowych oraz społeczeństwa obywatelskiego,
- dostosowanie i modernizacja Systemu Obsługi Dotacji w celu ulepszenia funkcjonalności dla organizacji pozarządowych, ekspertów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

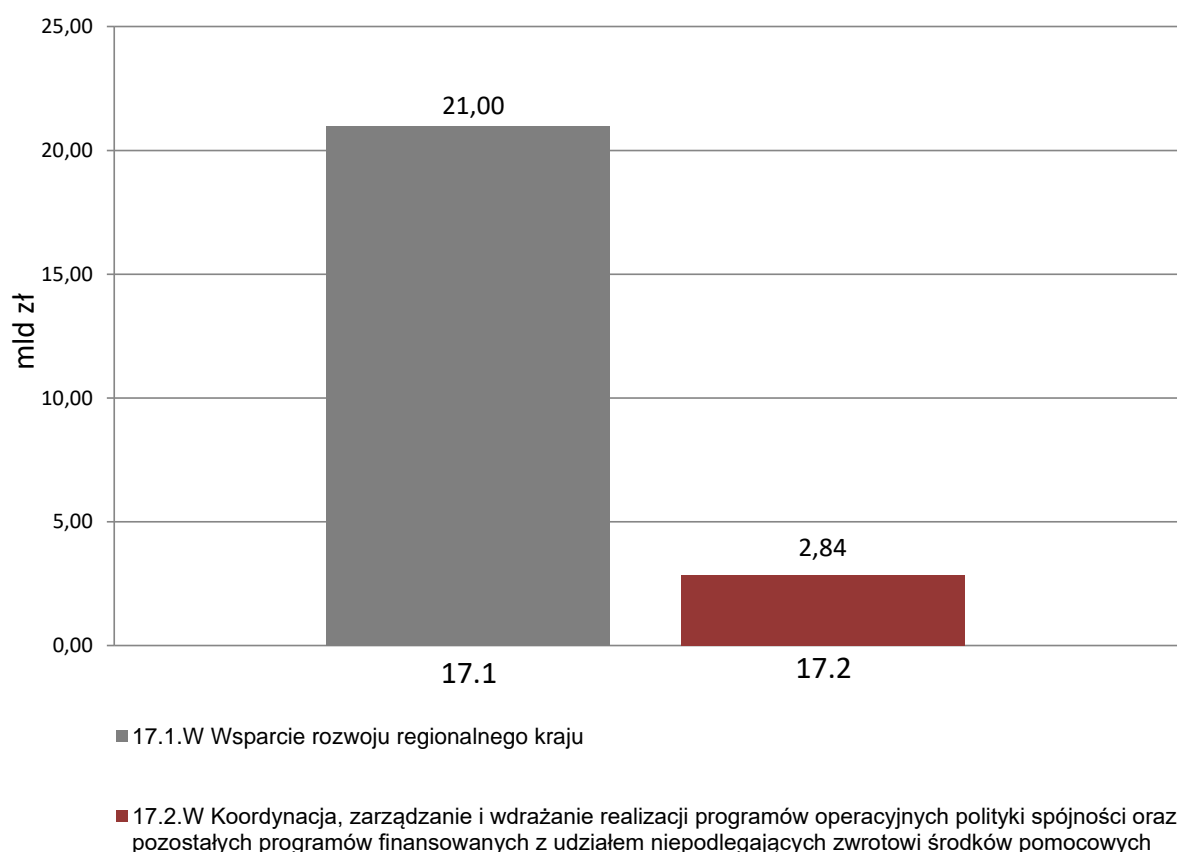
1. Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,92 zł;
2. Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 55,72 mln zł;
3. Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 182,63 mln zł.

Funkcja 17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju

Funkcja wpisywała się w obszar strategicznego zarządzania polityką rozwoju, która wiązała się m. in. z opracowywaniem dokumentów strategicznych dotyczących polityki rozwoju kraju. Ponadto, w obrębie funkcji realizowane były również zadania związane z zarządzaniem, koordynacją i wdrażaniem programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 17. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **23.843.569 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 21.403.236 tys. zł.

Wykres 17: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, było **efektywne wykorzystanie przez Polskę środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej w ramach programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 17. wykorzystano następujące mierniki:

- Wartość środków certyfikowanych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 do wartości alokacji wkładu pomocy zagranicznej na program (w %), która w 2021 r. wyniosła 71,6% w odniesieniu do planowanej wartości na poziomie 67%. Główną przyczyną wpływającą na odchylenie poziomu wykonania miernika od wartości planowanej był wyższy poziom certyfikacji w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) 2014-2020;
- Wartość środków zakontraktowanych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 do wartości alokacji wkładu pomocy zagranicznej na program (w %), która w 2021 r. wyniosła 90,6% w odniesieniu do planowanej wartości na poziomie 98%. Wartość wykonana miernika różni się od planowanej, w szczególności w zakresie 16 RPO 2014-2020, (zob.: komentarz do zadania 17.1.W Wsparcie rozwoju regionalnego kraju).

Zadanie 17.1.W Wsparcie rozwoju regionalnego kraju

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działania mające na celu poprawę spójności społecznej i terytorialnej. Powyższe działania realizowane były zarówno w skali całego kraju, w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020, jak i w odniesieniu do regionów wymagających szczególnego, zintegrowanego wsparcia państwa, w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, tj. na terenie pięciu województw Polski Wschodniej (województwa warmińsko – mazurskiego, podlaskiego, podkarpackiego, lubelskiego, świętokrzyskiego). Ponadto, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), realizowane były projekty dotyczące innowacji społecznych, projektów ponadnarodowych i mobilności ponadnarodowej. Dodatkowo w ramach powyższego zadania wdrażany był Mechanizm Finansowy EOG 2014-2021 i Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, w ramach których realizowane były lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewodów, Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Celem określonym dla zadania była **poprawa spójności społecznej i terytorialnej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.403.586	16.391.635	1.493.313	19.505.424

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji UP 2014-2020 na poziomie regionów (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	97	89

Komentarz:

Miernik pozwala określić stopień wykorzystania w programach środków służących poprawie spójności społecznej i terytorialnej. Zaplanowana wartość miernika na 2021 r. i kolejne lata odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: 16 RPO 2014 - 2020, PO PW (oś priorytetowa I – III), PO WER (działania: 4.1, 4.2 i 4.3). Realizacja zakładanego poziomu środków zakontraktowanych, a w konsekwencji realizacja projektów, których dotyczą podpisane umowy pozwala ocenić na ile możliwe jest osiągnięcie celów rozwojowych założonych w programach.

W 2021 wartość miernika zadania została wykonana na poziomie 89% alokacji, tj. 8 p.p. poniżej planowanego poziomu, na co w największej mierze wpłynęła kontraktacja w 16 RPO. Na mniejszą wysokość wykonanej wartości miernika wpłynęły:

- alokacja środków (mianownik w schemacie liczenia miernika), która uległa zwiększeniu na dzień 31 grudnia 2021 r. w stosunku do wartości alokacji przyjętej na etapie planowania miernika, o środki Programu wsparcia na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy („Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe” – React-EU (dla 15 RPO),
- różnice kursowe, tj. kursu PLN/EUR przyjętego na etapie planowania i kursu przyjętego na etapie wykonania (umowy o dofinansowanie są zawierane w PLN),
- rozwiązywanie umów o dofinansowanie i odstępowanie od ich podpisania głównie z uwagi na sytuację pandemiczną i związane z nią restrykcje.

W przypadku PO WER (Działania 4.1, 4.2 i 4.3) poziom kontraktacji wyniósł 92% i był niższy od zakładanego o 4 p.p. Główną przyczyną niższej wartości miernika był wzrost alokacji (o 6 p.p.) w IV osi priorytetowej oraz znacznie wyższy kurs euro na etapie wykonania. Wartość kontraktacji wyniosła 100,2% planowanej wartości.

W przypadku PO PW wartość miernika wykonano na zakładanym poziomie 90% (100% planowanej wartości). Przy tym, należy zauważyć wzrost kontraktacji (o 6 pkt. procentowych w stosunku do wartości planowanej) oraz taki sam wzrost alokacji.

W celu wsparcia realizacji RPO podjęte zostały działania polegające na kontynuacji inicjatyw wdrożonych w latach poprzednich, tj.:

- wsparciu ekspertów w procesie oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie,
- współpracy instytucji z beneficjentami w procesie przygotowania dokumentacji aplikacyjnej i realizacji inwestycji.

Przeprowadzono również konsultacje z poszczególnymi Instytucjami Pośredniczącymi PO WER, których celem była identyfikacja możliwości dodatkowej kontraktacji środków, w celu zapewnienia pełnego wykorzystania środków PO WER. Ponadto, Instytucje Zarządzające w RPO, PO WER, PO PW skorzystały z mechanizmu nadkontraktacji środków.

Instytucje Zarządzające RPO korzystały z możliwości przesuwania alokacji pomiędzy różnymi obszarami tematycznymi. Wolne środki były przesuwane z działań, w których nie były planowane już nabory i trafiały do działań, w których Instytucje Zarządzające identyfikowały potencjał w zakresie kontraktacji (np. projekty z list rezerwowych). Przesunięcia, które były dokonywane w ramach jednej

osi priorytetowej i jednego celu tematycznego, odbywały się w drodze zmian Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (SZOOP).

W pozostałych przypadkach Instytucje Zarządzające RPO musiały przeprowadzać zmiany programu, co było długotrwałym procesem. W związku z tym stosowany był tzw. mechanizm czasowej nadkontraktacji.

W przypadku PO WER (Działania 4.1, 4.2 i 4.3) stale prowadzono bieżący monitoring wykonania planu kontraktacji środków.

Również w celu przyspieszenia procesu kontraktacji w PO PW zastosowano mechanizm nadkontraktacji środków w ramach osi II PO PW. Ponadto, dokonywano zawarcia odpowiednich aneksów do umów oraz wprowadzono na szeroką skalę elektroniczną formę zawierania umów z beneficjentami PO PW, z wykorzystaniem podpisu elektronicznego, co przyczyniło się do niwelowania barier wynikających z COVID-19.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 673,07 mln zł;
2. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 3,13 mln zł.

Zadanie 17.2.W Koordynacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych

W ramach zadania prowadzone były działania mające na celu efektywne i sprawne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej w ramach Umowy Partnerstwa 2014 - 2020 oraz związane z przygotowaniem programów w ramach Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027. Działania te miały charakter systemowy – polegały one w szczególności na koordynacji, zarządzaniu lub wdrażaniu poszczególnych programów operacyjnych lub osi priorytetowych w ramach programów oraz Instrumentu Łącząc Europę w sektorze transportu (CEF). W ramach powyższego realizowane były projekty pomocy technicznej w zakresie: wsparcia realizacji programów operacyjnych, ewaluacji, informacji i promocji, wsparcia potencjału beneficjentów. Ponadto, w ramach zadania prowadzone były działania umożliwiające skuteczne i efektywne wykorzystanie środków pochodzących m.in. z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG), Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF), oraz innych projektów finansowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. W tym celu realizowane były procesy zarządzania, wdrażania, monitoringu i kontroli projektów, obsługa płatności, działania informacyjne i promocyjne oraz wdrażane były projekty Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym w ramach MF EOG i NMF.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie sprawnego systemu realizacji programów**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.2.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	991.477	1.200.643	947.020	1.897.812

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wartość środków certyfikowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2014-2020 (w %)*

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	71	71

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie stopnia realizacji programów finansowanych z udziałem środków pomocowych w zakresie rozliczania wydatków poniesionych na finansowanie projektów, które uzyskały dofinansowanie. Zaplanowana wartość miernika na 2021 r. i kolejne lata odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: POPT, POIR, POLiŚ, CEF, PO WER, POPC, PO PW, programów (zarządzanych przez stronę polską) w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, wynikających z harmonogramów realizacji poszczególnych programów i projektów. Wartość docelowa miernika określana jest m.in. z uwzględnieniem zasady n+3, osiągniętego już poziomu certyfikacji oraz wielkości środków, które pozostały do certyfikacji.

Realizacja wartości miernika w 2021 r. na poziomie planowanym wynikała z:

- mobilizacji wszystkich instytucji programowych na poszczególnych szczeblach systemu wdrażania do pełnej realizacji celów,
- rzetelnego i terminowego rozliczania wydatków przez beneficjentów,
- utrzymania płynności na rachunkach programowych w celu szybkiego przekazania refundacji beneficjentom w EWT i EIS,
- szybkiego tempa wdrażania projektów, w tym poświadczenia pierwszych wydatków w ramach środków React-EU wprowadzonych zgodnie z decyzją KE,
- możliwości wnioskowania do KE o 100% dofinansowania UE w ramach roku obrachunkowego 2020-2021.

Kierunkowe inicjatywy mające na celu wzmocnienie osiągnięcia miernika dotyczącego certyfikacji to ścisła współpraca z instytucjami wdrażania programów w zakresie prognozowania środków, prowadzenie bieżącego regularnego monitoringu przepływów finansowych w programach, jak też działania związane z identyfikacją (na bieżąco) oszczędności.

Prowadzony był stały monitoring wykorzystania alokacji i realizacji projektów, które otrzymały wsparcie, polegał on na:

- weryfikacji raportów rocznych z realizacji projektu (ASR - Action Status Reports),
- weryfikacji wniosków o płatność przekazywanych do Komisji Europejskiej (IFS - Individual Financial Statements),
- przygotowaniu raportów kwartalnych/półrocznych na poziomie krajowym,
- przeglądzie projektów prowadzonym przez KE przy współudziale MFIPR,
- bieżących kontaktach i spotkaniach z beneficjentami.

Ponadto, w 2021 r. w zakresie:

1) CEF „Transport” („Connecting Europe Facility for Transport”) podjęto dialog z beneficjentami, aby przygotowali dodatkowe wnioski o płatność do CINEA, które były podstawą do certyfikowania środków. W wyniku tych działań wartość certyfikacji wzrosła w porównaniu do zakładanego na początku 2021 r. planu. Wykonano 126% planu.

2) POIR w ramach React-EU umożliwiono wnioskowanie do Komisji Europejskiej o 100% wydatków kwalifikowalnych, a w PO WER przeprowadzono konsultacje z poszczególnymi Instytucjami Pośredniczącymi, których celem była identyfikacja możliwości włączenia dodatkowych środków do certyfikacji, np. skracanie okresu, za jaki składane były wnioski o płatność oraz przyspieszanie rozliczania dużych płatności. Ponadto, Instytucja Certyfikująca (IC) w PO WER wydłużyła okres za który sporządzana była ostatnia deklaracja wydatków Instytucji Pośredniczącej (IP) w 2021 roku, co pozwoliło na certyfikację dodatkowych środków w 2021 roku.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020

Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2014-2020 (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	98	91

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie stopnia realizacji programów finansowanych z udziałem środków pomocowych w zakresie podpisanych umów o dofinansowanie projektów. Zaplanowana wartość miernika na 2021 r. i kolejne lata odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: PO Pomoc Techniczna (PO PT), PO Inteligentny Rozwój (POIR), PO Infrastruktura i Środowisko (POiŚ), Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF), PO WER, PO Polska Cyfrowa (POPC), PO PW, programów (zarządzanych przez stronę polską) w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS).

Na niższą, niż planowano wysokość wykonanej wartości miernika w 2021 r. wpływ miały:

- oszczędności w projektach będące następstwem sytuacji epidemicznej. Wiele zaplanowanych działań (m.in. szkoleń, spotkań, podróży krajowych i zagranicznych) zostało ograniczonych lub ich realizacja odbyła się w innej formie (online), która spowodowała zmiany w zakresie generowania kosztów uczestnictwa. Identyfikowane oszczędności były zwalniane (poprzez aneksy zmniejszające wartość projektów bądź po ich zamknięciu),
- zwiększenie alokacji w trakcie roku o środki React-EU,
- różnice kursowe, tj. kursu PLN/EUR przyjętego na etapie planowania i kursu przyjętego na etapie wykonania.

Dodatkowo z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 część planów kontraktacji została przeniesiona na 2022 r.

Ponadto odchylenie w EIS spowodowane było wycofywaniem się beneficjentów z realizacji projektów w partnerstwie polsko-białoruskim, ze względu na trudną sytuację polityczną. Skutkowało, to obniżeniem poziomu kontraktacji w programie Polska-Białoruś-Ukraina.

Głównymi ogólnymi działaniami w celu poprawy wyników zadania były:

- stałe prowadzenie monitoringu zakontraktowanych środków i oszczędności w celu kontroli wykonania celu i szybkiego reagowania na ewentualne problemy lub opóźnienia,
- wprowadzenie na szeroką skalę – w celu przyspieszenia kontraktacji – elektronicznej formy umów z wykorzystaniem podpisu elektronicznego, co przyczyniło się do niwelowania barier w zawieraniu umów wynikających z epidemii COVID-19,
- ogłaszanie nowych konkursów w działaniach, w których pozostawały wolne środki do zakontraktowania,
- zwiększenie zakresu rzeczowego części projektów, poprzez zawarcie odpowiednich aneksów do umów, co przyczyniło się do zwiększenia kontraktacji środków w programach,
- prowadzenie bieżącej współpracy z Instytucjami Pośredniczącymi (IP)/Instytucjami wdrażającymi (IW) w zakresie możliwości oraz problemów pojawiających się podczas realizacji projektów przez beneficjentów oraz weryfikacji i zatwierdzania wniosków o płatność przez IP/IW.

Ponadto w 2021 realizowano następujące przedsięwzięcia w odniesieniu do poszczególnych programów:

1) w PO WER w 2021 r. w celu przyspieszenia kontraktacji przeprowadzono konsultacje z poszczególnymi Instytucjami Pośredniczącymi PO WER, których celem była identyfikacja możliwości dodatkowej kontraktacji środków;

2) w ramach POIR wystąpiono do Ministerstwa Finansów o zgodę na dokonanie nadkontraktacji, na poczet oszczędności generowanych w programie. Nadkontraktacja była przeznaczana na dofinansowywanie pozytywnie ocenionych projektów, dla których kwota pierwotnej alokacji na konkurs była niewystarczająca. Ponadto, uruchomiono dodatkowe środki z REACT – EU;

3) w POIŚ na poziom wykorzystania alokacji znacząco wpłynęło zwiększenie kwoty dostępnych środków dzięki przyznaniu we wrześniu 2021 r. środków REACT-EU, w wyniku czego alokacja POIŚ wzrosła z 27,4 mld EUR do ponad 28 mld EUR;

4) w Instrumencie „Łącząc Europę” (CEF) prowadzony był stały monitoring wykorzystania koperty narodowej dostępnej dla Polski oraz bieżące reagowanie na ryzyka w projektach, co miało bezpośrednio przełożenie na poziom wykorzystania dostępnej alokacji CEF. Ponadto, prowadzona była koordynacja procesu naboru wniosków o dofinansowanie w konkursach CEF po stronie polskiej, której zadaniem było wspieranie wnioskodawców w procesie przygotowania jak najlepszej jakości aplikacji, w celu zwiększenia szans w otrzymaniu dofinansowania w konkursach CEF. Utrzymano także stałą współpracę z KE/INEA, w celu zapewnienia bieżącej komunikacji potrzeb oraz możliwości sprawnego wdrażania CEF w Polsce, w tym efektywnego wykorzystania alokacji dla Polski w ramach puli Funduszu Spójności.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 56,29 mln zł;
2. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 6,34 mln zł.

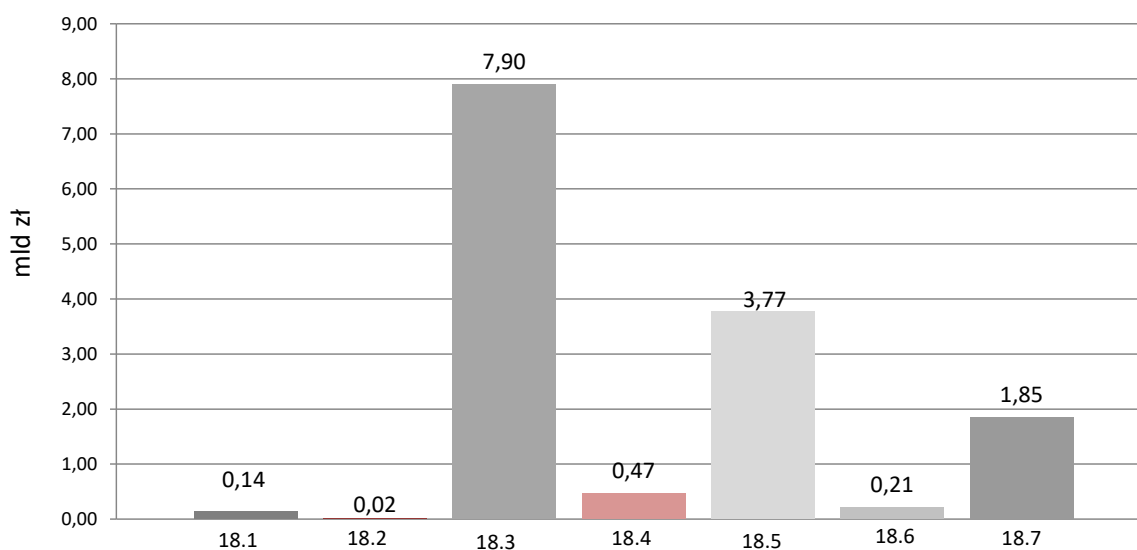
Funkcja 18.

Sprawiedliwość

Funkcja obejmowała zadania związane z zagwarantowaniem obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu, tj. do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd w ramach systemu sądownictwa powszechnego, administracyjnego oraz wojskowego. Realizacja funkcji umożliwiała także zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności, resocjalizację osób pozbawionych wolności oraz przygotowanie skazanych do powrotu do życia w społeczeństwie po zakończeniu odbywania kary. Ponadto, w obszarze sprawiedliwości prowadzone były działania mające na celu poprawę warunków obrotu gospodarczego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 18. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **14.346.135 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 50.845 tys. zł.

Wykres 18: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

- 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy
- 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa
- 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe
- 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne
- 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania
- 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia
- 18.7. Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-20224 były **zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu oraz zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 18. wykorzystano następujące mierniki:

- Odsetek obywateli pozytywnie oceniających funkcjonowanie sądów (w %) – wartość miernika w 2021 r. wykazała niewielki spadek z planowanych 32% do 29% (wynik badania zaufania do instytucji publicznych CBOS z września 2021 r., obejmujący sądownictwo). Badanie ankietowe CBOS w przedmiotowym obszarze polega na uzyskaniu od respondentów odpowiedzi na pytanie, jak oceniają pracę sądów w Polsce. W publikacji uwzględniane są jedynie wskazania pozytywne i negatywne, przy czym nie brane są pod uwagę odpowiedzi „trudno powiedzieć”. W odniesieniu do niższego wykonania wartości miernika w stosunku do poziomu prognozowanego, należy zwrócić uwagę, że od marca 2019 r. do marca 2021 r. odsetek obywateli pozytywnie oceniających funkcjonowanie sądów utrzymywał się na poziomie 32%, tj. na poziomie wartości planowanej miernika na 2021 rok;
- Odsetek spraw, w których uwzględniono skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (w relacji do liczby spraw rozpatrywanych przez sądy) (w %) – planowana wartość miernika na rok 2021 wynosiła 0,032%, natomiast wykonana 0,035%. Odchylenie od planu nie było znaczne i wyniosło 0,003 p.p. Zauważenia wymaga, iż wartość miernika uzależniona jest od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. wzrost lub spadek wpływu spraw czy zmiany legislacyjne modyfikujące kognicje sądów. Z uwagi na ograniczenia związane z trwającym stanem epidemii COVID- 19 nie były prowadzone badania akt w sprawach, w których rozpoznawano skargi na przewlekłość postępowania;
- Powrotność do przestępstwa osób prawomocnie skazanych (w %) – z uwagi na opóźnienia związane z pandemią COVID-19, opracowanie danych statystycznych za 2021 rok, stanowiących podstawę do sprawozdania w zakresie wartości tego miernika wobec planu – 22,4%, planowane jest po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego zaplanowanego do przeprowadzenia w roku 2022. Mając na uwadze powyższe na obecnym etapie prezentuje się ostatnią wielkość wykonania miernika za 2018 r, tj. 23%.

Zadanie 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy

Zadanie dotyczyło działalności Sądu Najwyższego jako organu władzy sądowniczej, powołanego do sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez zapewnienie w ramach nadzoru judykacyjnego zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych (poprzez rozpoznawanie środków odwoławczych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne). Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości obejmowało również kontrolę nadzwyczajną prawomocnych orzeczeń sądowych celem zapewnienia ich zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej przez rozpoznawanie skarg nadzwyczajnych. W tym zakresie realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy,

niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Dodatkowo Sąd Najwyższy, w ramach zadania, opiniował projekty ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego. Prowadzona była także działalność publikacyjna w formie serii wydawniczej „Studia i Analizy Sądu Najwyższego. Przegląd orzecznictwa”, w których podejmowane były zasadnicze problemy prawne wynikające z orzecznictwa Sądu Najwyższego. Publikowane także były bieżące orzecznictwo wraz z uzasadnieniami na stronie podmiotowej, co przyczyniało się do jego upowszechnienia i podniesienia świadomości prawnej obywateli. Ponadto Sąd Najwyższy rozpatrywał sprawy dyscyplinarne w zakresie określonym w ustawie, zapewniając tym samym właściwe standardy w zakresie wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego.

Zadanie realizowane było przez **Sąd Najwyższy**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.1. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	156.996	0	139.745	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Procentowy wskaźnik rozpatrzenia ilości spraw w danym roku

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	97,00	82,08

Komentarz:

Miernik odnosi się do działalności orzeczniczej Sądu Najwyższego – wynika ze zobowiązań prawnych i uwzględnia standardy dotyczące szybkości postępowania, wynikające z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Przyjęty miernik (stanowiący stosunek sumy jednostkowych czasów rozpatrywania spraw do liczby spraw ogółem) czyni zadość oczekiwaniom obywateli w zakresie szybkości postępowania, w dalszej perspektywie pozytywnie oddziałuje na funkcjonowanie obrotu gospodarczego oraz wzmacnia społeczne poczucie bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Uwarunkowaniami wpływającymi w 2021 r. na wartość miernika były (analogicznie, jak w latach poprzednich) w szczególności takie czynniki jak:

- obowiązywanie ograniczeń ustawowych i faktycznych związanych z rozprzestrzenianiem się COVID-19,
- absencje sędziów i pracowników w związku izolacją lub kwarantanną z powodu pandemii,
- odejścia sędziów w stan spoczynku i nieobsadzone wakaty na stanowiskach sędziowskich (stan obsady tych stanowisk).

W 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło łącznie 15.354 sprawy, zaś załatwiono łącznie 12.602 sprawy. W szczególności na wykonaniu miernika w 2021 r. istotnie zaważył wskaźnik rozpoznania spraw w Izbie Cywilnej, do której wpływa największa liczba spraw (7.017 spraw w roku 2021). W Izbie tej od dłuższego czasu utrzymuje się znaczna liczba wakatów na stanowiskach sędziowskich (średnio w roku 2021 nieobsadzonych pozostawało ok. 35% stanowisk sędziego Sądu Najwyższego).

Działaniami podjętymi w celu wzmocnienia realizacji zadania były m.in.:

- przenoszenie sędziów na stanowiska w izbach, w których występuje duża liczba wakatów,
- delegowanie sędziów do orzekania w innych izbach Sądu Najwyższego,
- zmiany organizacji pracy i wyposażenie sędziów i pracowników w środki ochrony indywidualnej przed COVID-19,
- wdrożenie środków organizacyjnych i technicznych umożliwiających przeprowadzanie rozpraw w sprawach cywilnych przy użyciu urządzeń technicznych i oprogramowania w taki sposób, aby możliwe było przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, a osoby w nich uczestniczące nie musiały przebywać w Sądzie Najwyższym,
- wprowadzenie nowego podziału Izby Cywilnej na wydziały, określenie ich właściwości za pomocą kryteriów merytorycznych, a nie geograficznych, co skutkowało zmniejszeniem liczby sędziów funkcyjnych i ma przyczynić się do zwiększenia efektywności rozpoznawania spraw w tejże Izbie.

Zadanie 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa

W zadaniu została ujęta działalność Krajowej Rady Sądownictwa koncentrująca się na zapewnianiu odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów SN, NSA, sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych i powszechnych. KRS dokonywała tym samym oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego i asesorskiego oraz realizowała proces nominacyjny sędziów i asesorów sądowych. Podstawowym obowiązkiem KRS było stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (w tym zakresie zajmowała stanowiska). Ponadto uczestniczyła w procesach legislacyjnych przez opiniowanie projektów aktów prawnych. W obszarze kompetencji KRS była także popularyzacja zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądownictwa w kraju i za granicą.

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Sądownictwa**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów SN, NSA, na stanowiskach sędziów sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych i w sądach powszechnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	17.008	0	16.291	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas dokonania oceny kandydata do pełnienia urzędu sędziowskiego (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	104	114

Komentarz:

Procedura obsadzania wolnych stanowisk sędziowskich warunkuje sprawne wykonywanie podstawowej funkcji sądów, tj. sprawowanie wymiaru sprawiedliwości i wykonywanie innych zadań sądów z zakresu ochrony prawnej.

Głównymi czynnikami, jakie wpłynęły na realizację zadania Krajowej Rady Sądowniczej (KRS) w 2021 były:

- zmniejszona liczba posiedzeń w związku ze zmianami organizacyjnymi w KRS,
- wzrost postępowań nominacyjnych, które wpłynęły do KRS (w okresie sprawozdawczym wpłynęło do KRS 812 postępowań nominacyjnych obejmujących wnioski od 1.475 osób). Kumulacja licznych postępowań nominacyjnych nastąpiła w II kwartale 2021 r.,
- ograniczenie pracy organu w okresie pandemii (przypadki izolacji i kwarantanny pracowników Biura KRS) oraz konieczność wprowadzenia pracy hybrydowej.

Głównymi działaniami mającymi na celu wsparcie wykonania miernika w 2021 r. były m. in.:

- zwiększenie liczby spraw kierowanych na posiedzenia plenarne KRS (o ok. 25%),
- wprowadzenie mechanizmu badania obciążenia i efektywności pracy członków KRS, pozwalającego na równomierne przydzielanie referatów poszczególnym członkom,
- wykorzystywanie systemów elektronicznych do pracy zdalnej na posiedzeniach plenarnych, komisjach i zespołach roboczych KRS, w tym wysłuchań kandydatów na stanowiska sędziowskie,
- wprowadzenie wewnętrznych uregulowań dotyczących pracy członków KRS w komisjach i zespołach roboczych między posiedzeniami plenarnymi oraz dokumentowania wykonanych czynności.

Zadanie 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Działania w tym zakresie polegały na zapewnieniu wysokiej jakości orzecznictwa zarówno w zakresie sądów powszechnych jak też i wojskowych, wsparciu administracyjnym i logistycznym sądów powszechnych (zapewnienia odpowiedniej infrastruktury oraz warunków organizacyjno-technicznych i administracyjnych do prawidłowego i niezakłóconego funkcjonowania sądów), a także na zarządzaniu i nadzorze administracyjnym nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych. Równolegle do działalności orzeczniczej, w ramach prowadzonych postępowań realizowane były zadania związane z wykonywaniem orzeczeń wydanych przez sądy, w tym w szczególności działania z zakresu właściwości kuratorskiej służby sądowej, nadzoru penitencjarnego oraz egzekucji należności sądowych. Ponadto prowadzona była działalność na rzecz ułatwiania dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.3. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	7.961.048	235	7.891.825	4.475

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	97,0	101,4

Komentarz:

Wartość miernika uzależniona jest od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. wzrost lub spadek wpływu spraw.

W 2021 r. wpływ spraw wzrósł w porównaniu do roku 2020 o 1,99%, jednakże wraz ze wzrostem wpływu spraw nastąpił wzrost ich załatwień o 0,5%, co pozwoliło na zmniejszenie pozostałości. Poprawa stopnia opanowania wpływu wiązała się ze zmianami legislacyjnymi wprowadzonymi na

czas pandemii COVID-19, a jednocześnie ze zmniejszeniem w 2021 r. utrudnień w działalności sądów powszechnych, spowodowanych pandemią.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Realizacja zadania wspierana była również przez Centrum Zakupów dla Sądownictwa, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 7,47 mln zł.

Zadanie 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd w zakresie sądownictwa administracyjnego. W ramach zadania sądy administracyjne realizowały przede wszystkim działalność orzeczniczą sprawowaną poprzez kontrolę działalności publicznej w zakresie zgodności z prawem. Kontrola ta obejmowała także orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej. Prowadzona była też działalność naukowo-publicystyczna w formie cyklicznego wydawnictwa Zeszytów Naukowych Sądownictwa Administracyjnego oraz Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, w których rozstrzygane były zasadnicze problemy prawne oraz prezentowane było orzecznictwo Sądów Europejskich dotyczące kognicji sądów administracyjnych, jak również Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie realizowane było przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Celem określonym dla zadania było wydawanie orzeczeń w rozsądnych terminach - zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.4. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	519.828	0	469.861	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas trwania postępowania przed sądami administracyjnymi - czasookres rozpatrywania spraw przez sądy I instancji (przy rocznym wpływie do 70 tys.) (m-ce)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	do 6	4,94

Komentarz:

Stosunkowo krótki czas oczekiwania na rozpoznanie sprawy wpływa na przekonanie, że sądy administracyjne dokładają wszelkich starań o zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu, co przynosi także wymierne korzyści społeczno-gospodarcze i wpływa na zwiększenie zaufania do sądów.

Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądownictwo administracyjne w rozsądnych terminach minimalizuje zakres i wysokość przyznawania sum pieniężnych za przewlekłość postępowania sądowoadministracyjnego.

Na wynik miernika wpływają uwarunkowania ogólne, takie jak m. in. liczba, struktura i stopień złożoności spraw wpływających do sądów administracyjnych, stan obsad etatowych sędziów i wyspecjalizowanego korpusu urzędniczego. Ponadto kluczowe znaczenie dla wykonania miernika ma odpowiednia organizacja działania sądów administracyjnych.

Wykonana w 2021 r. wartość miernika na poziomie 4,94 miesiąca średniego czasu trwania postępowania przed sądami administracyjnymi I instancji, przy planowanej przed pandemią wartości *do 6 miesięcy*, potwierdza realizację celu zadania, tj. wydawanie orzeczeń w rozsądnych terminach - zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu.

Korzystnemu wykonaniu miernika w 2021 r. sprzyjało w szczególności stworzenie warunków zapewniających sprawność postępowania sądowo-administracyjnego, w tym z uwzględnieniem szczególnych czynników związanych z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19. Ze względu na zagrożenie epidemiologiczne, podejmowano działania w obszarze organizacji pracy, w tym m. in.:

- stworzenie warunków zapewniających sprawność postępowania sądowo-administracyjnego dostosowanych do szczególnych czynników związanych z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 – przeprowadzanie przez sądy administracyjne rozpraw przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, a osoby w nich uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu. Dodatkowo przeprowadzanie przy pomocy urządzeń technicznych rozpraw na odległość, podczas których strony i uczestnicy postępowania mogli brać udział w budynku innego sądu administracyjnego w transmitowanym posiedzeniu sądowym,
- możliwość kierowania spraw do rozpoznania na posiedzeniach niejawnych, szczególnie w sytuacjach nasilenia liczby zakażeń COVID-19,
- efektywne i elastyczne zarządzanie oraz organizacja pracy wspomagającej kadry administracyjnej, w tym kierowanie do wykonywania, przez czas określony, pracy poza miejscem jej stałego wykonywania.

Ponadto, w czasie zagrożenia epidemiologicznego prowadzono bieżącą identyfikację ryzyk związanych z pandemią COVID-19 oraz ich systematyczne monitorowanie w celu optymalnego dostosowania rozwiązań kadrowo-technicznych do sytuacji.

Działaniami wspierającymi osiągnięcie rezultatów zadania było też utrwalanie jednolitości orzecznictwa sądów administracyjnych w trybie uchwałodawczej działalności Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Zadanie 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania obejmującego wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania obejmowała dwa podstawowe aspekty: 1) zapewnienie nieuchronności wykonywania orzekanej przez wymiar sprawiedliwości kary pozbawienia wolności (m. in. poprzez tworzenie nowych miejsc dla osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz wykonywanie kar alternatywnych wobec kary pozbawienia wolności), 2) zapewnienie wykonywania kary pozbawienia wolności w warunkach zapewniających osobom skazanym i tymczasowo aresztowanym, przestrzeganie ich praw (zarówno w aspekcie odpowiedniej ilości miejsc dla osadzonych, jak również zapewnienia odpowiednich warunków bytowych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych). Główne rodzaje działalności realizowanej w ramach zadania to: utrzymanie skazanych, eksploatacja systemu dozoru elektronicznego, a także poprawa dostępności świadczeń zdrowotnych w więziennych zakładach opieki zdrowotnej, przygotowywanie pawilonów mieszkalnych oraz infrastruktury niezbędnej do zabezpieczenia potrzeb związanych z pozyskaniem miejsc zakwaterowania, resocjalizacja skazanych przede wszystkim przez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczania, zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz specjalistycznych oddziaływań terapeutycznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Instytucję Gospodarki Budżetowej "MAZOVIA", Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.5. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.720.084	11.497	3.746.997	20.174

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powrotność do przestępstwa skazanych opuszczających zakłady karne i areszty śledcze (w %)

Wartości miernik	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	37,10	37,50 [*]
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odzwierciedla odsetek skazanych, którzy do 5 lat od opuszczenia zakładu karnego lub aresztu śledczego ponownie popełnili przestępstwo, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu – w ogólnej liczbie skazanych, którzy zakończyli odbywanie kary pozbawienia wolności lub zostali warunkowo zwolnieni, opuszczających zakłady karne i areszty śledcze.</p> <p>Jednym z podstawowych czynników oddziałujących na trwałe, pozytywne, skutki resocjalizacji i powstrzymywanie się osób opuszczających zakłady karne przed powrotem na drogę przestępstwa jest możliwość samodzielnego utrzymania się oraz podjęcia zatrudnienia. Pandemia COVID-19, znacząco wpłynęła na rynek pracy i na możliwość zatrudnienia. Z uwagi na ograniczenie aktywności gospodarczej (a w niektórych branżach nawet tymczasowe zawieszanie działalności w dużej liczbie zawodów i branż, w tym m. in. w tradycyjnych gałęziach gospodarki), w pewnym stopniu ograniczeniu uległo również zatrudnienie, a jednocześnie – wstrzymaniu podlegały też procesy rekrutacji nowych pracowników. W warunkach pandemii znaczna część zadań realizowana była, co do zasady, w trybie pracy online co wymagało kompetencji (kryteriów i kwalifikacji zawodowych) odmiennych od dominujących wśród skazanych opuszczających zakłady karne i areszty śledcze. Skutkowało to znacznym ograniczeniem możliwości podjęcia przez nich pracy. Dodatkowo należy podkreślić, iż pandemia COVID-19 w pewnych aspektach mogła mieć również negatywny wpływ na zachowania społeczne, w tym mogła powodować zwiększenie niektórych rodzajów przestępczości, co również potencjalnie mogło oddziaływać na wartość miernika.</p> <p>W II połowie roku 2022 powinny być dostępne dane za rok 2019, a po tym terminie będzie możliwość przystąpienia do opracowywania danych za rok 2020. Pozyskanie tych informacji jest zależne od terminów zagregowania danych w bazach KRK oraz od przeprowadzenia i rozstrzygnięcia postępowania przetargowego na realizację zadania związanego z pozyskaniem danych statycznych. Natomiast dane statystyczne za rok 2021, będą realizowane w drodze kolejnego postępowania przetargowego zaplanowanego do przeprowadzenia w roku 2022.</p>		

^{*}) Dane za rok 2018. Dane dla kolejnego okresu w przedmiotowym zakresie dostępne będą w II połowie 2022 r.

Odsetek skazanych objętych oddziaływaniami resocjalizacyjnymi (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	68	84
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik obrazuje efektywność działań podejmowanych przez Służbę Więzienną w celu objęcia oddziaływaniami resocjalizacyjnymi jak największej grupy skazanych w formach uwzględnionych w algorytmie wyliczenia miernika, tj. zatrudnienia, nauczania, terapii oraz programów resocjalizacyjnych. W 2021 r. odnotowano pozytywne odchylenie od planowanej wartości miernika, na co największy wpływ miały następujące czynniki:</p>		

- właściwe wykorzystanie miejsc nauczania w szkołach funkcjonujących w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz podnoszenie atrakcyjności kierunków nauczania i bazy dydaktycznej w Centrach Kształcenia Ustawicznego,
- zwiększanie dostępności do prowadzenia oddziaływań terapeutycznych poprzez uruchamianie nowych oddziałów w zakładach karnych i aresztach śledczych,
- bogata oferta dostępnych dla skazanych programów resocjalizacyjnych,
- kontynuacja działań w ramach programu „Praca dla więźniów” powiązana z budową hal produkcyjnych w celu podnoszenia odsetka osadzonych korzystających z możliwości podjęcia zatrudnienia w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności,
- realizacja oddziaływań wobec skazanych prowadzonych w ramach programu PO WER („Podniesienie kwalifikacji zawodowych więźniów w celu ich powrotu na rynek pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności”),
- weryfikacja stopnia zaangażowania i wykorzystania umiejętności przeszkolonej kadry penitencjarnej w zakresie prowadzenia programów resocjalizacyjnych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Instytucję Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 291,09 mln zł;
2. **Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 110,65 mln zł;
3. **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 18,74 mln zł.

Zadanie 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia

Zadanie obejmowało przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich, poprzez stosowanie środków powstrzymujących proces demoralizacji w jego początkowym stadium. W przypadku nieletnich przebywających w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, którzy dopuścili się czynów zabronionych oraz wykazali znamiona nieprzystosowania społecznego stosowane były działania resocjalizacyjne wspierające w procesie powrotu do normalnego życia. W ramach zadania realizowana była: resocjalizacja nieletnich, zapewnienie profesjonalnej i wykwalifikowanej kadry pedagogicznej i administracyjnej, utrzymanie i zapewnienie odpowiednich warunków dla wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**.

Celem określonym dla zadania była **skuteczna resocjalizacja wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.6. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	231.678	0	209.451	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Powrotność wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich z urlopów i przepustek (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	≥90	92,7

Komentarz:

Do oceny stopnia realizacji celu przyjęto algorytm stanowiący odsetek łącznej liczby przepustek i urlopów udzielonych wychowankom zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich na podstawie art. 95 cc § 1 pkt 10 i § 2 pkt 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, zakończonych powrotem nieletnich do placówek w wyznaczonym terminie lub spóźnieniem do 24 godzin. Miernik ten umożliwia ocenę skuteczności resocjalizacji w czasie pobytu nieletnich w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich. Zmniejszenie jego wartości sygnalizuje zakłócenia w przebiegu procesu wychowania nieletnich w placówkach, które mogą wpływać na obniżenie lub brak skuteczności realizowanych oddziaływań.

Wartość miernika osiągnięta w 2021 roku na poziomie 92,7% jest satysfakcjonująca.

Głównym czynnikiem mającym wpływ na realizację wartości ww. miernika w 2021 r. było wykonywanie czynności nadzorczych (zwiększenie liczby kontroli doraźnych) w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru zwierzchniego i nadzoru pedagogicznego nad zakładami poprawczymi i schroniskami dla nieletnich, ukierunkowanych na ocenę skuteczności procesu resocjalizacji wychowanków, w tym m. in.:

- ukierunkowanych na ocenę skuteczności procesu resocjalizacji wychowanków oraz zapewnienie bezpieczeństwa w placówkach podczas epidemii,
- monitorowanie liczby wychowanków zakładów i schronisk przebywających na tzw. „niepowrotach” z udzielonych przepustek i urlopów oraz podejmowanie działań nadzorczych, w celu zwiększenia liczby terminowych powrotów nieletnich do placówek.

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju i konieczność zapobiegania rozprzestrzenianiu się COVID-19, udzielanie przepustek i urlopów wychowankom zakładów i schronisk w roku 2021 uległo znacznemu ograniczeniu. Udzielanie przepustek i urlopów wychowankom zakładów i schronisk w 2021 roku było uzależnione od sytuacji epidemicznej.

Zadanie 18.7.W Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Realizacja zadania stanowiła niezbędny warunek zwiększania sprawności działania wymiaru sprawiedliwości oraz przyczyniła się do poprawy jakości orzecznictwa sądów, przy jednoczesnym zapewnieniu aby system ten był dostosowany do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Realizacja zadania dotyczyła tworzenia nowych przejrzystych przepisów prawa w zakresie właściwości Ministra Sprawiedliwości, jak również działań mających na celu wzrost dostępności do usług prawnych oraz zwiększenie dostępności do uzyskiwania informacji przez przedsiębiorców i obywateli (z rejestrów prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości). Jednocześnie zadanie obejmowało następujące rodzaje działalności: przygotowanie zawodowe i doskonalenie kadr sądów powszechnych i prokuratur (działalność i nadzór nad Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury), nadzór nad aplikacjami i zawodami prawniczymi, budowę oraz realizację strategii, a także wsparcie procesów stanowienia prawa i sprawowania wymiaru sprawiedliwości (poprzez m. in.: przygotowywanie opracowań naukowych dotyczących wymiaru sprawiedliwości, wydawanie opinii i ekspertyz na potrzeby sądów oraz prokuratury, promowanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów). W zadaniu realizowana była też pomoc pokrzywdzonym przestępstwem i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zapewniano również prowadzenie rejestrów sądowych oraz wprowadzenie e-usług w zakresie Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru Zastawów i Ksiąg Wieczystych, a także prowadzenie Krajowego Rejestru Karnego. Ponadto, w zadaniu ujęto informatyzację działalności na rzecz zwiększenia sprawności wymiaru sprawiedliwości, zwiększenia dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz rozwoju e-usług w resorcie sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Wojewodów, Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz Centrum Cyberbezpieczeństwa Zamość.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa warunków sprawnego obrotu gospodarczego;**
- **Poprawa stabilności i jakości orzecznictwa.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.7.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.935.974	56.866	1.821.120	26.196

Do pomiaru stopnia realizacji celów zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik opanowania wpływu spraw gospodarczych (z wyłączeniem spraw rejestrowych Rejestru Zastawów i Krajowego Rejestru Sądowego) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	99,5	104,5
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika uzależniona jest od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. wzrost lub spadek wpływu spraw czy zmiany legislacyjne modyfikujące kognicję sądów. Wskaźnik przekraczający 100% oznacza, że więcej spraw zostało załatwionych niż wpłynęło do sądów w danym okresie.</p> <p>Z danych ewidencyjnych wynika, że głównym czynnikiem, który w 2021 r. wpłynął na wykonanie wartości miernika – opanowanie wpływu spraw gospodarczych – był spadek wpływu spraw sądowych w 2021 r. (o 8,9% w porównaniu do roku 2020).</p>		

Wskaźnik stabilności spraw apelacyjnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	64,2	58,3
<p>Komentarz:</p> <p>Wskaźnik stabilności spraw apelacyjnych ukazuje, jaki procent apelacji na postanowienia sądu pierwszej instancji, sąd drugiej instancji uznał za bezzasadne, czyli oddalił wnioski. Wskaźnik w sposób syntetyczny bada jakość orzecznictwa sądów w Polsce, będącą wypadkową m.in. procesu kształcenia kadr sądownictwa, nadzoru nad aplikacjami i zawodami prawniczymi, wsparcia procesów stanowienia prawa i sprawowania wymiaru sprawiedliwości.</p> <p>Wartość miernika zależy od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. zmiana ilości wpływu spraw czy zmiany legislacyjne modyfikujące kognicję sądów. Ograniczanie ryzyka realizacji zadania opiera się na działaniach na rzecz poprawy kształcenia kadr i zwiększania dostępu do wiedzy dla pracowników sądownictwa, a także – ukierunkowanych na podniesienie jakości i spójności stanowionego prawa.</p> <p>Nie były prowadzone badania dotyczące przyczyn zmian lub uchyleń wyroków sądów w sprawach apelacyjnych – badania takie wymagałyby analizy akt poszczególnych postępowań, w tym w zakresie ewentualnego wpływu pandemii COVID-19 na osiągniętą wartość miernika (np. poprzez wadliwe stosowanie przez sąd I instancji wprowadzanych przepisów dot. funkcjonowania sądów w okresie pandemii). Niezależnie od powyższego można założyć, że na stabilność i jakość orzecznictwa negatywnie wpływają zbyt duże obciążenia orzeczników (sędziów, asesorów sądowych i referendarzy).</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 37,41 mln zł;

2. **Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 83,17 mln zł;
3. **Centrum Cyberbezpieczeństwa Zamość**, który w 2021 r w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 0,14 mln zł.

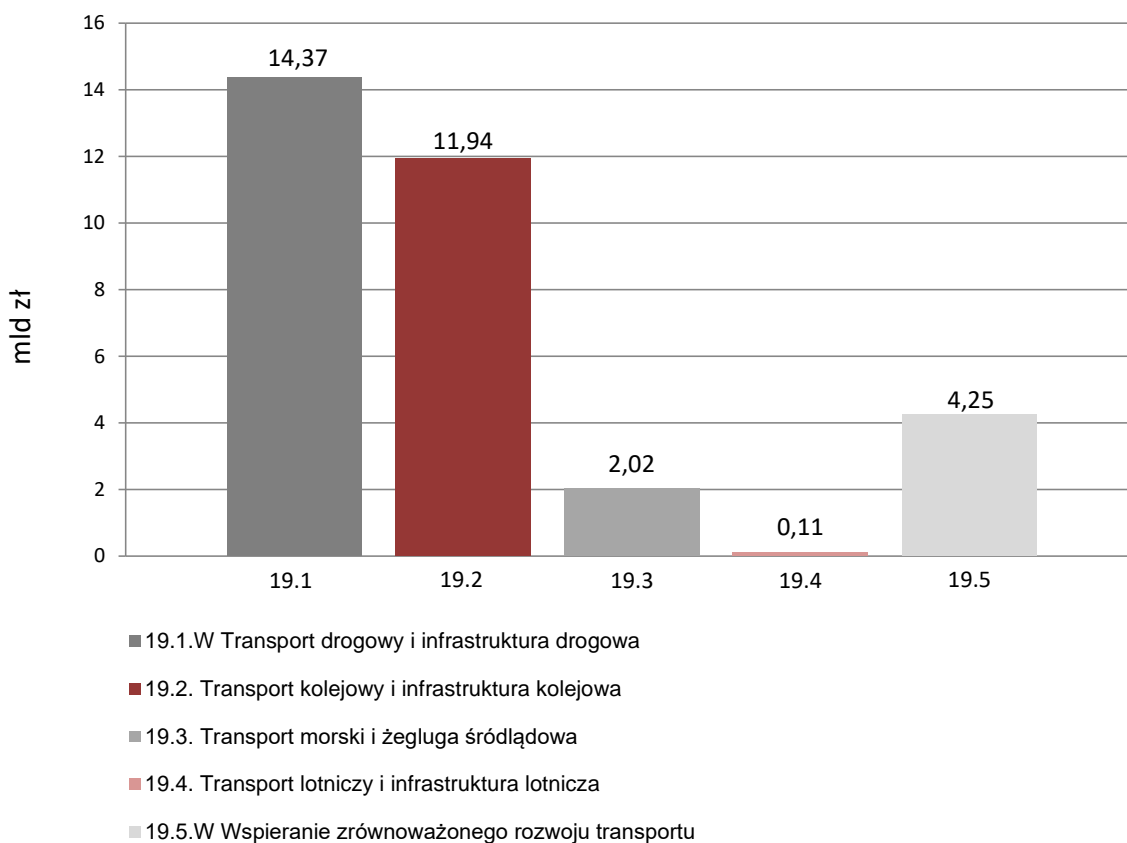
Funkcja 19.

Transport i infrastruktura transportowa

Funkcja obejmowała zadania, przyczyniające się w szczególności do modernizacji, budowy, przebudowy oraz utrzymania i ochrony infrastruktury transportowej, na którą składała się sieć komunikacji lądowej, w tym transport drogowy, kolejowy, transport miejski, transport lotniczy, transport morski i żegluga śródlądowa oraz transport intermodalny. Działalność ta zorientowana była na osiągnięcie poprawy dostępności komunikacyjnej/transportowej Polski oraz budowę/modernizację głównych europejskich korytarzy transportowych (sieć TEN-T) przebiegających przez terytorium państwa. Ważnym elementem polityki transportowej było również utrzymanie, a także – tam gdzie to niezbędne – podnoszenie poziomu bezpieczeństwa transportu drogowego, kolejowego, lotniczego, morskiego i wodnego śródlądowego oraz zapewnianie konkurencyjności i współdziałania całego sektora transportowego, integracja poszczególnych gałęzi multimodalnego systemu transportowego (transport morski, wodny śródlądowy i intermodalny). Dodatkowo funkcja obejmuje zadania mające na celu wyeliminowanie zjawiska wykluczenia komunikacyjnego poprzez uzupełnienie sieci komunikacyjnej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami a miastami wojewódzkimi.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 19. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **32.688.677 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 12.952.424 tys. zł.

Wykres 19: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024 były **poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi** oraz **zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego**, a także **poprawa konkurencyjności polskich portów**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 19. wykorzystano następujące mierniki:

- Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %) – wartość miernika wyniosła w 2021 r. 57,7%, wobec planowanych 57,9% na etapie przyjmowania WFPF na lata 2021-2024, (zob.: komentarz do zadania budżetowego 19.1.W Transport drogowy i infrastruktura drogowa);
- Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %) – który został osiągnięty w 2021 r. w wysokości 90,66%, w porównaniu z planem na poziomie 85%, tj. 106,7% wartości planowanej (zob.: komentarz do zadania budżetowego 19.2. Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa);
- Poziom zmian wielkości przeładunków towarów w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (w %) – planowana na 2021 r. wartość miernika wynosiła 102%, natomiast wykonanie wyniosło 108,9%. Na wysokość osiągniętej w 2021 r. wartości miernika miała wpływ wielkość przeładunków towarów w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, poziom rozwoju i atrakcyjności tych portów. Większe od zaplanowanej wartości wykonanie miernika wynikało z rosnących obrotów cargo w polskich portach morskich, związanych z obsługą gospodarki odrabiającej straty po pandemii oraz wracającej do poziomów sprzed jej wystąpienia. Kontynuowane były również działania inwestycyjne na rzecz polskich portów morskich, które skutkowały dalszym zwiększaniem ich potencjału, podnoszeniem ich konkurencyjności na wymagającym rynku transportu morskiego oraz służyły angażowaniu ich w obsługę dodatkowych potoków ładunków – co znalazło odzwierciedlenie w osiągniętej wartości wskaźnika.

Zadanie 19.1.W Transport drogowy i infrastruktura drogowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Cele zadania były osiągnięte poprzez publiczne inwestycje w sektorze infrastruktury drogowej i zarządzania ruchem, w tym w odniesieniu do sieci najważniejszych dróg w Polsce. Realizowane były działania związane z zarządzaniem siecią dróg krajowych i ich utrzymaniem, remontami, a także budową. Działalność o charakterze inwestycyjnym, ujęta w ramach zadania to m. in. przebudowa dróg krajowych, budowa autostrad i dróg ekspresowych, a także budowa pozostałych dróg krajowych. Przebudowa lub rozbudowa dróg miała na celu stworzenie spójnej sieci dróg o dużej przepustowości, zapewniającej płynny przepływ ruchu pomiędzy drogami w miastach a ciągami pozamiejskimi. Budowane były obwodnice i drogi krajowe oraz trasy wylotowe, co przyczyniło się do odciążenia miast od nadmiernego ruchu i poprawy ich dostępności. Ponadto, realizowane były inwestycje z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego (inżynieria), działania edukacyjne i informacyjne skierowane do uczestników ruchu drogowego mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce oraz dotyczące usprawnień zarządzania ruchem drogowym. W ramach zadania sprawowany był nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach publicznych, a także realizowane działania kontrolne, które miały realny wpływ na przestrzeganie przez przewoźników i kierowców przepisów w zakresie transportu drogowego

oraz ruchu drogowego. Ponadto, w zadaniu ujęty został proces tworzenia prawa w zakresie transportu drogowego i ruchu drogowego, a także system kształcenia kierujących pojazdami oraz kierowców wykonujących przewóz drogowy towarów niebezpiecznych. Zadanie obejmowało także przygotowanie rozwiązań dotyczących automatyzacji transportu drogowego, a także system poboru opłat za przejazdy po drogach krajowych. Ponadto, dofinansowane były zadania budowy, przebudowy, remontów dróg gminnych i powiatowych oraz budowy mostów w ciągu tych dróg, a także finansowana była budowa, przebudowa i remonty dróg lokalnych o znaczeniu obronnym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Wojewodów, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg oraz Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi;**
- **Zapewnienie prowadzenia skutecznych działań kontrolnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	8.681.731	4.715.241	8.962.640	5.409.011

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	59,7 ¹⁾	57,7 ¹⁾

Komentarz:

Miernik pozwala na monitorowanie postępów w realizacji kompleksowej sieci autostrad i dróg ekspresowych w Polsce, odzwierciedlając tym samym rozwój infrastruktury drogowej, wzrost dostępności dróg o dobrej jakości, a także podwyższenie możliwości rozwojowych terenów przyległych do budowanych dróg. Realizacja miernika obrazuje również postęp w zwiększaniu dostępności komunikacyjnej Polski poprzez rozwój sieci dróg krajowych, zwiększaniu bezpieczeństwa i komfortu jazdy, a także – skracaniu czasu podróży.

Odchylenie wartości wykonanej miernika w 2021 r. w stosunku do wartości planowanej wynikało z wydłużenia się terminów ukończenia realizacji niektórych odcinków dróg krajowych (dotyczy budowy Autostrady A1 i dróg: S5 oraz S7) na co wpłynęły zróżnicowane uwarunkowania (w zależności od danej inwestycji i ich poszczególnych odcinków), takie jak np.:

1) przedłużające się postępowania administracyjne:

- uznanie roszczenia Wykonawcy w zakresie opóźnienia w uzyskaniu decyzji zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (ZRID) – budowa Autostrady A1 *Tuszyn – Pyrzowice, odc. Tuszyn – gr. woj. śląskiego odc. Tuszyn (bez węzła) – węzeł Bełchatów (z węzłem)*,
- zawieszenie postępowania dotyczącego wniosku o pozwolenie o użytkowanie (PnU) ze względu na brak kompletnej dokumentacji (budowa drogi S7 *Olsztynek – Płońsk, odc. Strzegowo – Pieńki*),
- wezwanie wnioskodawcy o pozwolenie na użytkowanie do uzupełnienia braków formalnych (budowa drogi S7 *Olsztynek – Płońsk, odc. Pieńki – Płońsk*).

2) roszczenia Wykonawcy o przedłużenie czasu na ukończenie inwestycji ze względu na niesprzyjające warunki pogodowe/atmosferyczne (Budowa autostrady A1 *Tuszyn – Pyrzowice, odc. węzeł Kamieńsk (bez węzła) – węzeł Radomsko (z węzłem)*; Budowa drogi S7 *Lubień – Rabka odc. Lubień – Naprawa*)

3) procedowanie „Polecenia Zmiany” (PZ) w zakresie zwiększonych ilości wymian gruntu dającym Wykonawcy uprawnienie do przedłużenia czasu na ukończenie robót (budowa drogi S7 *Olsztynek – Płońsk, odc. Napierki – Płońsk (S10) odc. Mława – Strzegowo*).

Jednocześnie GDDKiA w roku 2021 oddała do użytkowania także odcinki dróg, które były planowane do oddania w roku 2021 (dotyczyło to budowy drogi *S19 Lublin – Rzeszów odc. koniec obw. Kraśnika – w. Sokołów Młp. Północ* – oddano do ruchu *odc. Nisko – Podgórze, Podgórze – Kamień oraz Kamień – Sokołów*).

Kluczowe znaczenie dla realizacji zadania w 2021 r. miała realizacja „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)”, zakres prac obejmował m.in. budowę autostrad, dróg ekspresowych i obwodnic, a także prace przygotowawcze oraz nadzór. Prowadzono też monitoring na każdym etapie realizacji procesu inwestycyjnego.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. poz. 1819) zmieniło kształt docelowej sieci dróg szybkiego ruchu w Polsce. Przy obliczeniu wykonania miernika uwzględniono obowiązującą aktualnie długość docelowej sieci autostrad i dróg ekspresowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Wartość planowana i wykonana miernika, spójna z odpowiednimi wartościami miernika dla programu wieloletniego „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)”.

Liczba przeprowadzonych kontroli drogowych w zakresie transportu drogowego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	150.000	158.910
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik dotyczy działań kontrolnych Inspekcji Transportu Drogowego (ITD), które mają realny wpływ na przestrzeganie, przez przewoźników i kierowców, przepisów w zakresie transportu drogowego oraz ruchu drogowego. W konsekwencji, przekłada się to na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa transportu drogowego, przestrzegania przepisów w transporcie drogowym oraz bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego.</p> <p>Pozytywne odchylenie od planowanej wartości miernika było spowodowane występowaniem w 2021 r. mniejszych niż w roku 2020 ograniczeń kontrolnych wynikających z pandemii COVID-19. Do</p>		

korzystnego rezultatu przyczyniła się także mniejsza rotacja pracowników oraz zwiększenie zatrudnienia na stanowiskach inspektorskich (XX edycja kursu).

Dla realizacji zadania pozytywnie przyczynił się też zakup sprzętu i wyposażenia (zestawów do kontroli pojazdów i tachografów, samochodów typu furgon) w ramach realizacji działań związanych z projektem „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3.136,38 mln zł;
2. **Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 358,58 mln zł.

Zadanie 19.2. Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowane były działania mające na celu utrzymywanie i poprawę stanu infrastruktury kolejowej. Ponadto, realizowane były procesy inwestycyjne (budowa, modernizacja, rehabilitacja) wpływające na zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury kolejowej, tj. m.in. linii kolejowych, przystanków kolejowych, multilokalizacyjnych systemów kolejowych i dworców. W ramach przeciwdziałania zjawisku wykluczenia komunikacyjnego realizowano zadania dotyczące uzupełnienia infrastruktury kolejowej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami a miastami wojewódzkimi oraz zadania z zakresu rozbudowy oferty przewozowej, polegającej na poprawie dostępności komunikacyjnej i udoskonalaniu jakości usług przewozowych. Aktywność w ramach niniejszego zadania obejmowała również budowę / modernizację linii kolejowych stanowiących główne europejskie korytarze transportowe (sieć TEN-T) przebiegające przez terytorium Polski. Prowadzona była działalność nadzorcza ze strony administracji publicznej, w ramach której egzekwowane było osiąganie przez podmioty rynku kolejowego odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, a także zwiększanie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego. Działalność nadzorcza ukierunkowana była na weryfikację poziomu dostosowania podmiotów funkcjonujących na rynku kolejowym do obowiązujących wymagań w obszarze eksploatacji i utrzymania, kompetencji personelu kolejowego, interoperacyjności, a także oceny zgodności, w tym w zakresie zapewniającym interoperacyjność systemu kolei. Równocześnie w ramach zadania prowadzone były działania z zakresu regulacji rynku kolejowego, bezpieczeństwa użytkowników na obszarach kolejowych oraz przestrzegania praw pasażerów w transporcie kolejowym. Ponadto, stosowana była ulga intermodalna, która ma na celu kreowanie efektywnego rynku przewozów kolejowych poprzez tworzenie atrakcyjnej oferty dla przewoźników kolejowych, a w konsekwencji wzrost realizowanych przewozów.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz **Urząd Transportu Kolejowego**.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	7.292.970	3.280.916	7.540.481	4.397.969

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany były mierniki:

Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	85,00 ^{*)}	90,66 ^{*)}

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie skuteczności polityki państwa zmierzającej do wzmacniania roli transportu kolejowego w zintegrowanym systemie transportowym kraju, a także pomiar rezultatów inwestycji w infrastrukturę kolejową, które przyczyniają się do zwiększenia dostępności połączeń, skrócenia czasu przejazdu oraz zwiększenia bezpieczeństwa podróży kolejną.

Miernik ten jest najbardziej uniwersalną miarą jakości infrastruktury kolejowej i odzwierciedla procentowy udział eksploatowanych linii kolejowych określonych wg kryterium jako spełniające standardy w zakresie wszystkich eksploatowanych linii, a więc takich, których jakość jest:

- dobra, tj. linie eksploatowane są z założonymi parametrami eksploatacyjnymi i wymagają jedynie robót konserwacyjnych,
- dostateczna, tj. linie eksploatowane są ze zmniejszonymi parametrami eksploatacyjnymi (obniżenie prędkości rozkładowych, wprowadzenie punktowych ograniczeń prędkości) i wymagają oprócz robót konserwacyjnych dla utrzymania parametrów eksploatacyjnych, napraw bieżących polegających na wymianie uszkodzonych elementów toru.

Realizacja miernika wpływa na poprawę standardu linii kolejowych, a także na większe zainteresowanie usługami przewozowymi ze strony przewoźników, jak i klientów.

Ważnym czynnikiem mającym wpływ na realizację zadania jest m. in. terminowość realizacji robót mających na celu zwiększenie długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających wymagane standardy.

Osiągnięcie docelowej wartości miernika determinowane jest przez realizację programu wieloletniego pn. „Rządowy Program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 roku”, którego założenia i cele przyczyniają się do poprawy dostępności transportowej poprzez zwiększenie efektywności działań utrzymaniowo-remontowych.

Ważnym czynnikiem mającym wpływ na realizację miernika była w 2021 r. m.in. kumulacja efektów prowadzonych robót, mających na celu zwiększenie długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających wymagane standardy. Pozytywne odchylenie wykonania miernika w 2021 r. (jak i w latach ubiegłych) wynikało głównie z poprawy stanu linii kolejowych w wyniku ich modernizacji oraz

rewitalizacji, jak również z poprawy efektywności robót utrzymaniowych przy jednoczesnym nadzorowaniu zadań celowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Wartość planowana i wykonana miernika, spójna z odpowiednimi wartościami miernika dla programu wieloletniego „Rządowy Program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 roku”.

Stopień realizacji planu nadzoru Prezesa UTK (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia ocenę skuteczności realizacji przez Prezesa UTK podstawowych zadań jako regulatora rynku kolejowego oraz krajowej władzy ds. bezpieczeństwa. W sposób bezpośredni wskazuje stopień realizacji niezbędnych działań podejmowanych w ramach realizacji zadania w kolejnych okresach sprawozdawczych.</p> <p>Wartość miernika osiągnęła 100%, co oznacza, że wszystkie planowane kontrole zostały zrealizowane. Realizację miernika wspierały takie działania jak m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój metod planowania działań nadzorczych opartych na ryzyku, zwiększających efektywność prowadzonych działań nadzorczych poprzez ukierunkowanie ich na obszary działalności podmiotów wymagających doskonalenia; - opracowanie Strategii nadzoru na 2021 r.; - wykonywanie części działań nadzorczych w formie zdalnej (z uwagi na obostrzenia wynikające z pandemii COVID-19); - kontynuacja działań w zakresie promowania rozwiązań propagujących kulturę bezpieczeństwa w ramach projektu „Deklaracja w sprawie rozwoju kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym”. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Zadanie 19.3. Transport morski i żegluga śródlądowa

W ramach zadania realizowana była działalność państwa mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi m. in. na wodach śródlądowych oraz na polskich obszarach morskich, dobrego stanu infrastruktury portowej oraz infrastruktury funkcjonalnie powiązanej ze śródlądowymi drogami wodnymi. Zadanie obejmowało ochronę brzegów morskich oraz ochronę środowiska morskiego przed zanieczyszczeniami ze statków, a także rozwój funkcji transportowych śródlądowych dróg wodnych. W ramach zadania ujęto również m. in. działania zorientowane na zrównoważony rozwój transportu morskiego oraz wodnego śródlądowego i uatrakcyjnienie polskich portów, jak też optymalne zagospodarowanie przestrzenne polskich obszarów morskich. Rozbudowywana i remontowana była infrastruktura zapewniająca dostęp do portów. Sprawowany był nadzór nad bezpieczeństwem żeglugi na polskich obszarach morskich oraz na wodach śródlądowych, jak też – nad stanem technicznym oraz parametrami torów wodnych. Ujęte w zadaniu funkcjonowanie systemu monitorowania i oznakowania zagwarantowało odpowiednie warunki dla bezpiecznej nawigacji dróg morskich i śródlądowych, w portach i przystaniach morskich oraz na wybrzeżu, do czego przyczyniła się też osłona radionawigacyjna

i meteorologiczna (oraz łączność żeglugi) wzdłuż polskiego wybrzeża. Zapewniane było sprawne funkcjonowanie działalności ratowniczej polegającej na poszukiwaniu i ratowaniu życia ludzkiego oraz zwalczaniu zagrożeń na morzu. Przewidziano także możliwość prowadzenia badań wypadków morskich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zwiększenie dostępności portów morskich wraz z poprawą jakości transportu morskiego;
- Zwiększenie możliwości transportowych śródlądowych dróg wodnych;
- Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu i postoju statków na śródlądowych drogach wodnych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.3. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	623.598	294.655	1.420.547	602.253

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza, dla której podjęto działania służące zwiększeniu dostępności i poprawie jakości (budowa, przebudowa, remont) w ogólnej długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza w danym roku (w mb/mb)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	53.983,8/382.581	76.068,8/382.581

Komentarz:

Realizacja miernika wpływa na dostępność portów dla statków o większym zanurzeniu, poprawę infrastruktury portowej oraz zapewnienia bezpieczeństwa transportu morskiego i jego jakości.

Realizowane działania wpływają na poprawę warunków i bezpieczeństwa pracy rybaków oraz na bezpieczne korzystanie z infrastruktury przez obywateli (między innymi żeglarzy i spacerowiczów).

Pomimo konieczności reagowania na zmienne warunki makro i mikroekonomiczne, w tym niesprzyjające warunki atmosferyczne oraz panującą pandemię COVID-19, w 2021 r. osiągnięto zakładane cele, przekraczając przy tym zaplanowaną wartość miernika.

Głównymi czynnikami, które miały wpływ na realizację zadania w 2021 r. były m.in.:

- konieczność reagowania na zmienne warunki makro i mikroekonomiczne, m.in. liczne odwoływania się potencjalnych wykonawców podczas procedury przetargowej, negatywne skutki gospodarcze wywołane pandemią COVID-19,
- prowadzenie działań w niesprzyjających warunkach atmosferycznych (np. sztormy, długotrwałe zalodzenia, wysokie falowanie itp.) oraz geologicznych (np. sondaż parametrów toru wodnego po okresie zimowym, konieczność wydobycia materiałów potencjalnie niebezpiecznych i znalezisk archeologicznych),

- odpowiednia sytuacja hydrometeorologiczna, która spowodowała rozłożenie rumowiska dennego równomiernie wzdłuż toru podejściowego do Świnoujścia, stąd większa ilość pogłębionych mb toru przy wykonaniu zakładanej ilości wydobytych m³ urobku. Ponadto Urząd Morski w Szczecinie pozyskał dodatkowe środki UE, które przeznaczono na prace czerpalne na torach podejściowych do Trzebieży.

W ramach realizacji zadania, w 2021 r. przeprowadzono m. in. okresowe sondaże dna morskiego (badania batymetryczne) w celu wyznaczenia obszarów prac pogłębiarskich, podczyszczeniowych i refulacyjnych, jak też planistycznych (planowanie: remontów istniejących nabrzeży i falochronów, budowy nowych nabrzeży poszczególnych portów, budowy infrastruktury hydrotechnicznej (falochrony, groble, wały, umocnienia brzegowe) oraz infrastruktury portowej (budynki, dźwigi, slipy), a także nowych torów wodnych wraz z oznakowaniem nawigacyjnym przy rozbudowie i poszerzaniu portów.

W 2021 r. realizowane były:

- 1) dwa programy wieloletnie: „Program ochrony brzegów morskich” oraz „Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019 - 2028”,
- 2) projekty w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020 pn. „Modernizacja Toru Wodnego Świnoujście – Szczecin do głębokości 12,5 m” oraz pn. „Zabezpieczenie zagrożonych odcinków zachodniego wybrzeża”.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Ilość ładunków przetransportowanych śródlądowymi drogami wodnymi (w tonach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	4.843 tys.	3.990 tys.
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia ocenę stopnia realizacji działań zmierzających do poprawy i zwiększenia potencjału śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym na terytorium RP.</p> <p>Wartość wykonana miernika za 2021 r. jest niższa od wartości planowanej w szczególności z powodu następujących czynników:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływu epidemii COVID-19 na ten rodzaj sektora transportu, w szczególności widoczny w obniżonym poziomie globalnej wymiany handlowej, jak też w zakłóceniach łańcucha dostaw m.in. przez obostrzenia w przepływie pracowników sektora transportu w UE, - nieodpowiednich warunków nawigacyjnych wynikających m. in. z istniejących parametrów eksploatacyjnych dróg wodnych niepozwalających na efektywny transport, jak też ze zmian klimatu (niskie stany wód w sezonie żegludowym 2021 r.), - zmian w funkcjonowaniu rynku żegludowego mających wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw (rosnące koszty stałe wynikające z konieczności modernizacji floty statków oraz trudności z pozyskaniem wykwalifikowanej kadry), - niedostateczne zagospodarowania dróg żeglownych w Polsce, zarówno pod względem charakteru (rzeki skanalizowane, swobodnie płynące, kanały), jak i parametrów żegludowych (wymiały śluz, głębokość i szerokość szlaku, wysokości mostów). <p>Obecnie śródlądowe drogi wodne nie pozwalają na efektywny i opłacalny ekonomicznie transport, głównie w powodu niedostatecznych parametrów jakościowych. Trwają obecnie prace nad opracowaniem dokumentów wyznaczających strategię modernizacji najważniejszych dróg wodnych, przede wszystkim dla celów żeglugi. Osiągnięcie wysokiej jakości parametrów eksploatacyjnych mogłoby zwiększyć możliwości transportowe dróg wodnych i włączyć je do sieci transportowej kraju.</p>		

Zakłada się, że wpłynęłyby to pozytywnie na wykonanie miernika w perspektywie długoterminowej. Wpływ na realizację zadania będzie miało również ukończenie projektów inwestycyjnych na Odrze realizowanych z programu POIŚ 2014-2020, co pozwoli na uprawianie regularnej żeglugi, w szczególności na połączenie Portu Morskiego Szczecin z rynkami Europy Zachodniej.

Liczba statków, w których stwierdzono uchybienia w stosunku do ogólnej liczby przeprowadzonych inspekcji statków (w szt./szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	510/3.400	590/3.192
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia ocenę stopnia zapewnienia działań służących bezpieczeństwu żeglugi śródlądowej poprzez przeprowadzanie inspekcji statków, w których stwierdzono uchybienia. Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w żegludze śródlądowej wpływa na poprawę jej jakości oraz zwiększenie atrakcyjności wykorzystania tej formy transportu. Na realizację kontroli i inspekcji statków na wodach śródlądowych oddziałują m. in. długość okresu nawigacyjnego oraz ruch statków.</p> <p>W roku 2021 z uwagi na w dalszym ciągu trwającą pandemię COVID-19 dostosowano i wprowadzono zmiany umożliwiające przeprowadzanie inspekcji statków z uwzględnieniem wymogów wynikających z tego stanu. Realizacja inspekcji i kontroli odbywała się zgodnie z rocznym planem inspekcji z uwzględnieniem panujących warunków i zachowaniem środków bezpieczeństwa związanych z aktualną sytuacją epidemiologiczną. W 2021 r. inspekcje stwierdziły uchybienia w 18,48% kontrolowanych statków, wobec przewidywanych 15,00%. Na realizację zadania wpływały w szczególności następujące czynniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pandemia COVID-19 i związane z nią obostrzenia, spowodowały mniejszy ruch statków, dodatkowo wystąpiły trudności kadrowe dotyczące pracowników uprawnionych do przeprowadzania inspekcji (Urząd Żeglugi Śródlądowej Bydgoszcz), - natężenie ruchu jednostek sportowych i turystycznych (Urząd Żeglugi Śródlądowej Bydgoszcz), - stan techniczny łodzi inspekcyjnych i samochodów służbowych, warunkujący możliwość inspekcji w zaplanowanych terminach (m.in. w okresie wiosenno-letnim 2021 r.) (Urząd Żeglugi Śródlądowej Bydgoszcz), - modernizacje stopni wodnych uniemożliwiających pokonanie odcinka oraz zachowanie głębokości tranzytowych niezbędnych na przepłynięcie trasy, alarmowe stany wód związanych z opadami deszczu (Urząd Żeglugi Śródlądowej Bydgoszcz), - realizacja wspólnych patroli z funkcjonariuszami Referatu Wodnego KMP w Szczecinie (Urząd Żeglugi Śródlądowej Szczecin). 		

Zadanie 19.4. Transport lotniczy i infrastruktura lotnicza

Celem zadania było zapewnienie rozwoju transportu lotniczego, w szczególności rozwoju infrastruktury lotniskowej i nawigacyjnej, stanowiącej jeden z filarów rozwoju efektywnego rynku usług transportu lotniczego, a także zapewnienie i utrzymanie bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym oraz ochrony ruchu lotniczego.

W ramach realizacji działań finansowano zapewnienie służb żeglugi powietrznej w przypadku lotów zwolnionych z opłat nawigacyjnych, udzielano dofinansowania zakupu sprzętu

niezbędnego dla bezpieczeństwa działalności lotniczej, jak również – w związku z nadal trwającą pandemią COVID-19 – kontynuowano działania mające na celu zapewnienie warunków funkcjonowania i rozwoju transportu lotniczego, w tym na przykład przeprowadzono zmianę przepisów ustawowych umożliwiających wypłatę Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 środków finansowych na realizację zadań określonych w ustawie.

Prowadzono także nadzór nad funkcjonowaniem rynku lotniczego, a także nad podmiotami działającymi w lotnictwie cywilnym. W ramach działalności nadzorczej wydawano certyfikaty uprawniające do podjęcia i wykonywania działalności w lotnictwie cywilnym oraz kontrolowano przestrzeganie przez podmioty lotnicze przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego, zaś w celu zapewnienia posiadania przez personel lotniczy odpowiednich kwalifikacji – egzaminowano, licencjonowano i nadzorowano personel lotniczy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury** oraz Polską Agencję Żeglugi Powietrznej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie rozwoju transportu lotniczego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.4. w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	98.787	1.168	94.670	13.080

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Operacje lotnicze IFR w polskiej przestrzeni powietrznej (liczba operacji)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	386.000	473.000

Komentarz:

Miernik wskazuje na tempo rozwoju transportu lotniczego w Polsce, w tym dostępność infrastruktury lotniskowej oraz pojemność polskiej przestrzeni powietrznej, w której zapewniona jest służba informacji powietrznej tj. FIR Warszawa (Flight Information Region).

Liczba operacji lotniczych IFR odnosi się do operacji zarejestrowanych w polskiej przestrzeni powietrznej, obejmuje przeloty tranzytowe oraz ruch krajowy i międzynarodowy z/do polskich lotnisk. IFR (Instrument Flight Rules) to loty wykonywane zgodnie z przepisami wykonywania lotów według wskazań przyrządów.

Zakładane wartości liczby operacji lotniczych w polskiej przestrzeni powietrznej stanowią wyraz realizacji polityki transportowej państwa, zapewniającej i stwarzającej warunki dla rozwoju rynku transportu lotniczego, przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa.

Wartość planowana miernika została oszacowana w oparciu o wykonanie za rok 2020, w którym były rygorystyczne obostrzenia związane z pandemią COVID-19 oraz nieprzewidywalna sytuacja na

rynku. Jednakże ruch lotniczy w 2021 r. powoli zaczął się odbudowywać, stąd wykonanie miernika za rok 2021 ukształtowało się na poziomie powyżej zakładanego planu.

Działaniami, jakie podejmowano w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania pandemii COVID-19 na pasażerski ruch lotniczy były m. in.:

- kontynuowano podjęte w 2020 r. działania mające na celu wsparcie podmiotów w branży lotniczej,
- poszukiwanie prawnych możliwości wsparcia w utrzymaniu infrastruktury lotniskowej i nawigacyjnej w okresie pandemii.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polską Agencję Żeglugi Powietrznej**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 706,24 mln zł.

Zadanie 19.5.W Wspieranie zrównoważonego rozwoju transportu

W ramach zadania prowadzone były sprawy z zakresu kreowania i realizacji polityki transportowej, polegające m. in. na przygotowaniu, realizacji i monitorowaniu wdrażania oraz aktualizacji dokumentów i działań rządowych w celu wspierania rozwoju i modernizacji poszczególnych gałęzi transportu, tj. lądowego, miejskiego, morskiego i intermodalnego. Realizowane były projekty, których zakres obejmował głównie: szeroko rozumiane działania operacyjne i inwestycje infrastrukturalne służące m. in. unowocześnianiu funkcjonowania obsługi niskoemisyjnego transportu publicznego i obsługi pasażerów, a także zmniejszeniu zatłoczenia motoryzacyjnego w miastach, jak też poprawie płynności ruchu oraz bezpieczeństwa. Przedsięwzięcia te dotyczyły adaptacji, budowy, przebudowy i rozbudowy sieci transportu miejskiego, zakupu i modernizacji jednostek taboru szynowego, trolejbusowego i autobusowego wraz z infrastrukturą służącą do jego utrzymania, a także inwestycji taborowych w kolejach. Duży nacisk kładziono na realizację inwestycji i rozwiązań transportowych przyjaznych środowisku naturalnemu i rozwój połączeń multimodalnych, m. in. poprzez wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS) oraz promowanie działań mających na celu zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności. Zapewniane było także dofinansowanie pasażerskich przewozów kolejowych, w tym z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Ponadto, w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną w kraju – powodującą czasowe ograniczenie w zakresie możliwości przemieszczania się ludności środkami publicznego transportu zbiorowego – udzielano wsparcia finansowego operatorom przewozów kolejowych.

Prowadzone były czynności w zakresie bezpiecznej eksploatacji urządzeń technicznych, rzetelnej kontroli pojazdów oraz homologacji typów pojazdów bądź przedmiotów ich wyposażenia, a także transformacji transportu w kierunku niskoemisyjnego.

Wsparcie służyło również wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań w transporcie towarów, w tym rozwojowi transportu intermodalnego poprzez budowę oraz modernizację infrastruktury transportu intermodalnego (wykorzystującego różne rodzaje środków transportu) w Polsce, a także na zakup taboru kolejowego, specjalistycznego sprzętu i oprogramowania wykorzystywanego w przewozach intermodalnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury, Wojewodów oraz Transportowy Dozór Techniczny**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Poprawa jakości połączeń kolejowych;
- Zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnego transportu miejskiego;
- Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.5.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.902.974	2.372.143	1.717.914	2.530.110

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zakupionych/zmodernizowanych pojazdów kolejowych w ramach POIiŚ 2014-2020 (narastająco w szt.)

2) Liczba zrealizowanych projektów w zakresie publicznego transportu zbiorowego w miastach w ramach POIiŚ 2014-2020 (narastająco w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	1)	2)	1)	2)
	124	15	369	11

Komentarz:

Miernik pierwszy jest tożsamy ze wskaźnikiem określonym dla V osi priorytetowej POIiŚ 2014-2020 odnoszącym się do liczby zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego. Na wykonanie miernika wpływ ma długość przebiegu postępowań przetargowych, poprawność dokumentacji projektowej, jak też wartość kontraktów realizowanych w ramach projektów.

W przypadku projektów:

- „Kolej na dobre połączenia - unowocześnienie wagonów i lokomotyw dla PKP Intercity S.A.”,
- „Przyspieszamy komfortowo - unowocześnienie wagonów i zakup lokomotyw dla PKP Intercity S.A.”,

została osiągnięta wyższa niż planowana wartość wskaźnika na 2021 r.

Wartość miernika drugiego stanowi ogólną liczbę projektów w zakresie rozwoju publicznego transportu zbiorowego w miastach realizowanych w ramach POIiŚ 2014-2020 w zakresie projektów realizowanych przez podmioty będące beneficjentami tych projektów.

W przypadku następujących projektów zostały złożone wnioski o płatność końcową:

- "Elektryfikacja komunikacji miejskiej w Malborku",
- "Zakup nowoczesnego taboru autobusowego z napędem ekologicznym na potrzeby rozwoju transportu publicznego w podregionie tyskim",
- "Zakup niskopodłogowego taboru tramwajowego w celu usprawnienia i poprawy jakości miejskiej komunikacji zbiorowej w Krakowie – część I i II".

W zakresie działań operacyjnych przyczyniających się do wykonania wartości mierników, Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT):

- współuczestniczyło w określaniu źródeł finansowania i szukało rozwiązań, aby pomimo wzrostu kosztów utrzymać zakres inwestycji i osiągnąć zakładany cel,
- prowadziło działania weryfikujące ex-ante dokumentację przetargową i monitorowało postęp procedur przetargowych,
- prowadziło stały dialog z instytucjami zaangażowanymi w proces inwestycyjny, w tym wymianę doświadczeń.

Ponadto, CUPT w zakresie realizacji obu mierników przeprowadziło badania ankietowe na potrzeby oszacowania wpływu pandemii COVID-19 na terminowość realizacji inwestycji, a co za tym idzie dokonało oceny ryzyka zagrożenia terminowego wydatkowania środków finansowych, w odniesieniu do aktualnych harmonogramów rzeczowo – finansowych projektów infrastrukturalnych współfinansowanych z funduszy UE w ramach POIiŚ 2014-2020 i POPW 2014-2020. Tym samym podjęto próbę określenia, czy pandemia wpływa istotnie na skalę identyfikowanych już wcześniej przez CUPT problemów związanych z wykonawcami robót budowlanych, jak też czy powoduje opóźnienia w prowadzeniu procedur przetargowych oraz w uzyskiwaniu decyzji administracyjnych.

W kolejnych latach realizowane będą założenia przyjęte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), tj.:

- poprawa stanu taboru pasażerskiego transportu drogowego i kolejowego wykorzystywanego do usług przewozowych użyteczności publicznej,
- poprawa jakości usług transportu publicznego, a także potrzeb osób o ograniczonej mobilności (wiek, niepełnosprawność),
- stworzenie przewoźnikom kolejowym możliwości przygotowania atrakcyjnej oferty kolejowych przewozów pasażerskich i towarowych zwiększających udział transportu kolejowego w tym segmencie usług (poprzez m. in. poprawę parametrów utrzymania nowoczesnego parku taborowego i infrastruktury kolejowej).

Zakłada się osiągnięcie przepustowości transportowej umożliwiającej efektywne funkcjonowanie całego systemu transportowego poprzez uzyskanie efektu sieciowego w ujęciu międzygałęziowym, zapewniającego sprawną obsługę transportową społeczeństwa i gospodarki, a także przyczyniającego się do obniżenia negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie i jakość życia.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba przeprowadzonych działań technicznych obejmująca liczbę przeprowadzonych badań technicznych i przeegzaminowanych osób (w szt.)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
Wartości miernika	156.127	211.189
Komentarz: <p>Miernik dotyczy Transportowego Dozoru Technicznego (TDT). Na wynik realizacji zadania oddziałuje sytuacja użytkowników urządzeń technicznych na rynku. Realizacja miernika oznacza zapewnienie bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym, a także pozwala na utrzymanie wiedzy i kompetencji kadry odpowiedzialnej za</p>		

bezpieczne funkcjonowanie urządzeń technicznych, które mogą stwarzać zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska.

Wzrost osiągniętej w 2021 r. wartości miernika w stosunku do wartości planowanej wynika głównie ze wzrostu liczby wydanych świadectw homologacji w stosunku wielkości planowanych oraz z większej niż szacowana liczby urządzeń technicznych przyjętych pod dozór techniczny w roku 2021, co przedkłada się na wzrost liczby przeprowadzonych działań technicznych. Szybka realizacja wpływających do TDT wniosków dot. wydania świadectw homologacji, ma wpływ na to, iż działania TDT w tym obszarze są konkurencyjne w stosunku do innych państw wydających świadectwa homologacji. Ponadto czynnikiem mającym wpływ na wartość miernika było przeprowadzenie egzaminów sprawdzających kwalifikacje kadry odpowiedzialnej za bezpieczne funkcjonowanie urządzeń technicznych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Transportowy Dozór Techniczny**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 65,42 mln zł.

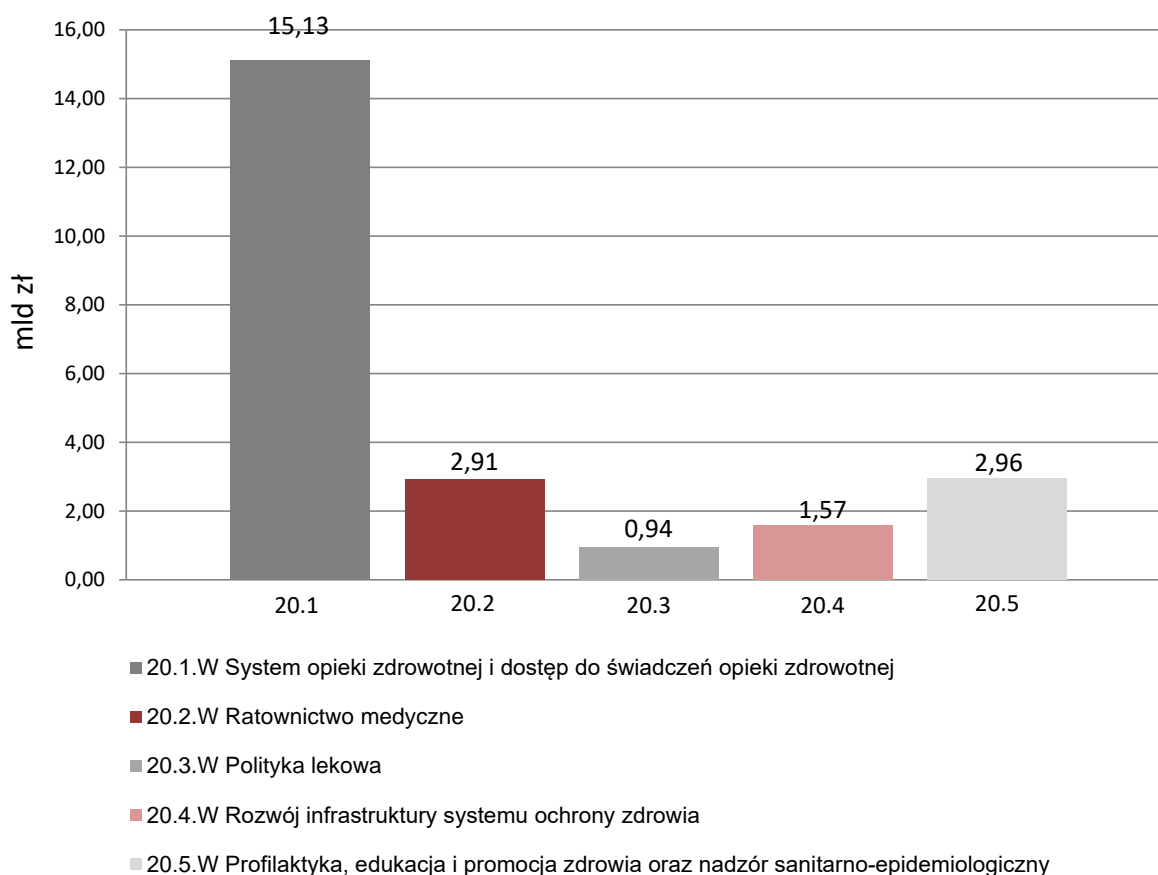
Funkcja 20.

Zdrowie

Funkcja umożliwiała realizację polityki zdrowotnej państwa w zakresie finansowanym ze środków budżetowych. Celem działań realizowanych w tym obszarze było zwiększanie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie. W ramach funkcji państwo zapewniało funkcjonowanie ratownictwa medycznego. Finansowane były też wysokospecjalistyczne procedury medyczne oraz wieloletnie programy rządowe związane z rozwojem medycyny transplantacyjnej czy zwalczaniem chorób nowotworowych. Ponadto, państwo wspierało zadania dotyczące rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia, realizowało politykę lekową oraz zapewniało bezpieczeństwo sanitarne i farmaceutyczne. Zapewniane były badania profilaktyczne oraz promocja zdrowia. W ramach funkcji sprawowany był także nadzór nad systemem opieki zdrowotnej oraz podejmowane były działania na rzecz ochrony praw pacjenta.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 20. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **23.512.957 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 739.490 tys. zł.

Wykres 20: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, było **zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 20. wykorzystano następujące mierniki:

- Liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w osobach) – która w 2021 r. wyniosła 20.524 osób, wobec założonego planu 17.000 osób. Wykonanie wyższe od planowanego jest odzwierciedleniem istniejącej potrzeby wprowadzania nowych rozwiązań usprawniających opiekę onkologiczną, która wpłynie na jakość oraz skuteczność leczenia;
- Liczba jednostek KKCz (Koncentratu Krwinek Czerwonych) wydanych do lecznictwa (w szt.) – w 2021 r. zaplanowano 1.100.000 szt., natomiast wykonano 1.143.333 szt. Wykonanie wynikało z konieczności zabezpieczenia potrzeb lecznictwa w zakresie krwi. Donacje krwi były pobierane i wydawane do leczenia przez 21 regionalnych centrów krwiodawstwa i krwiolecznictwa. Wykonanie miernika zależy od zapotrzebowania na KKCz w podmiotach leczniczych i liczby pacjentów wymagających leczenia krwią. Wzrost liczby jednostek KKCz wydanych do lecznictwa jest skorelowany z powrotem szpitali do wykonywania planowych zabiegów oraz operacji, które wraz z początkiem pandemii zostały czasowo wstrzymane.
Należy mieć też na uwadze, że postęp medycyny i możliwość przeprowadzenia skomplikowanych zabiegów, szczególnie przeszczepień, operacji kardiochirurgicznych, do których wykorzystuje się duże ilości krwi, a także aktualna sytuacja demograficzna (społeczeństwo starzeje się, co oznacza wzrost liczby hospitalizacji) prowadzi do zwiększenia zużycia krwi i jej składników;
- Liczba przeprowadzonych postępowań rejestracyjnych w zakresie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych (w szt.) – w 2021 r. wartość miernika wyniosła 61.127 szt., wobec 55.439 szt. planowanych. Osiągnięcie wyższej niż planowano wartości miernika wystąpiło przede wszystkim z większej liczby przeprowadzonych postępowań w zakresie produktów leczniczych. W 2021 roku zakładany był mniejszy wpływ zmian w pozwoleniu i dokumentacji dotyczącej dopuszczenia do obrotu produktu leczniczego, ze względu na kryzys związany z epidemią COVID-19, która spowodowała zakłócenie łańcuchów dostaw, a także ograniczenie rozwoju zarejestrowanych produktów leczniczych, czego uzasadnieniem były kwestie ekonomiczne. Dodatkowo rok 2021 nie był rokiem, na który przypadałyby terminy konieczności wypełnienia zobowiązań ciążących na podmiotach odpowiedzialnych wynikających z uwarunkowań prawnych, jak to miało miejsce w latach ubiegłych. Mimo założeń przedstawionych w prognozach podmioty odpowiedzialne składały większą liczbę zmian porejestracyjnych, co wynikało z konieczności pozyskania nowych wytwórców i miejsc wytwarzania substancji czynnych i produktów leczniczych, a także zmian wynikających z transferu technologii do nowych miejsc. Jednocześnie podmioty odpowiedzialne składały większą liczbę zmian określanych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1234/2008 jako zmiany niewielkie, a także zmian zgrupowanych i tzw. super grup – co miało na celu ograniczenie kosztów ze strony podmiotów, trend ten wpłynął nominalnie na wpływy, jakie uzyskano z tytułu zmian porejestracyjnych dla produktów leczniczych w 2021 r.

Ponadto, w obszarze produktów leczniczych został również odnotowany wzrost miernika w zakresie importu równoległego oraz badań klinicznych produktów leczniczych.

Nastąpiło również zwiększenie miernika w obszarze produktów leczniczych weterynaryjnych. W związku z planowanym na 28 stycznia 2022 r. rozpoczęciem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/6 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych i uchylającego dyrektywę 2001/82/WE, zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/6” podmioty odpowiedzialne złożyły większą niż przewidywano liczbę wniosków o zmiany porejestacyjne w celu uniknięcia przewidywanych trudności wynikających ze zmiany klasyfikacji i sposobu procedowania zmian wprowadzanych przez wspomniane rozporządzenie.

Zadanie 20.1.W System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania tworzone były warunki funkcjonowania systemu ochrony zdrowia oraz oceniane były potrzeby zdrowotne obywateli. Ze środków publicznych opłacane są i refundowane składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uprawnione. Finansowane są programy z zakresu polityki zdrowotnej ważne dla zdrowia społeczeństwa oraz dostęp do: świadczeń wysokospecjalistycznych, innowacyjnych technologii medycznych, a także leków nowej generacji. W zadaniu ujęte było również funkcjonowanie publicznej służby krwi. Szczególne znaczenie dla zadania miały programy polityki zdrowotnej dotyczące: profilaktyki zdrowia, wykrywania i realizowania określonych potrzeb zdrowotnych, poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców, a także zwiększania dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej oraz wdrożenia nowych procedur medycznych. Realizowane w ramach zadania programy obejmowały w szczególności leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV, chorych na hemofilię i pokrewne skazy krwotoczne, zwalczanie chorób nowotworowych i chorób układu sercowo-naczyniowego. W zadaniu ujęte były także działania w zakresie rozwoju medycyny transplantacyjnej oraz programy dotyczące diagnostyki i terapii wad rozwojowych dziecka nienarodzonego i noworodków. Ponadto prowadzony był nadzór nad Narodowym Funduszem Zdrowia oraz ocena świadczeń opieki medycznej i technologii medycznych. W ramach zadania realizowano także kształcenie i podnoszenie kwalifikacji przez osoby wykonujące zawód medyczny.

Dodatkowo, w związku z pandemią COVID-19, w ramach tego zadania realizowano działania związane z wykonywaniem niezbędnych badań osocza przed przekazaniem do lecznictwa tj.: oznaczania przeciwciał anty SARS-CoV-2 oraz przeciwciał anty-HLA w przypadku ozdowień COVID-19.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Rzecznika Praw Pacjenta, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wojewodów, Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Administracyjny, Agencję Badań Medycznych oraz Fundusz Medyczny.

Celami określonymi dla zadania były:

- Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej poprzez zapewnienie dostępności pacjentom do świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej;
- Zapewnienie dostępu do wysokospecjalistycznych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa;
- Rozwój medycyny transplantacyjnej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	10.562.227	325.922	14.788.995	342.935

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób objętych w ciągu roku leczeniem w ramach programów polityki zdrowotnej ukierunkowanych na realizację świadczeń opieki zdrowotnej (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	19.000	18.642

Komentarz:

Miernik odzwierciedla liczbę specjalistycznych świadczeń zdrowotnych finansowanych przez MZ w ramach programów polityki zdrowotnej (w tym: programów wieloletnich) przede wszystkim w zakresie konieczności:

- 1) zapewnienia ciągłości leczenia chorych na hemofilię i pokrewne skazy krwotoczne,
- 2) interwencji medycznej zapewniającej ochronę życia lub poprawę jego jakości w przypadku przeszczepów u pacjentów, u których stwierdzono wysokie ryzyko odrzutu (leczenie choroby przeszczep przeciw gospodarzowi).

Pandemia COVID-19 nie miała wpływu na wykonanie miernika. Realizowano świadczenia zgodnie z założeniami określonymi w programach: Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej oraz Narodowy program leczenia chorych na hemofilię i pokrewne skazy krwotoczne na lata 2019-2023.

Liczba wykonywanych świadczeń wysokospecjalistycznych finansowanych z budżetu państwa na 1 mln mieszkańców - w szt

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	57	91

Komentarz:

Miernik pokazuje liczbę udzielonych świadczeń wysokospecjalistycznych w odniesieniu do liczby mieszkańców. Miernik pozwala na ocenę stopnia dostępności świadczeń wysokospecjalistycznych,

które finansowane są z budżetu państwa. Świadczenia obejmują nowoczesne metody leczenia oraz wysokospecjalistyczne procedury i badania medyczne.

W 2021 roku miernik wykonano na wyższym poziomie niż planowano – o 34 świadczenia na 1 mln mieszkańców.

Liczba przeszczepień narządów na 1 mln mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	38-40	37,36 ^{*)}

Komentarz:

Miernik dotyczył realizacji kontynuacji zadań programu wieloletniego na lata 2011-2022 *Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej*, mającego w szczególności na celu doprowadzenie do wzrostu liczby przeszczepów w Polsce, w tym m.in. poprzez działania w zakresie:

- wsparcia podmiotów leczniczych poprzez doposażenie oddziałów anestezjologii i intensywnej terapii w sprzęt i aparaturę medyczną;
- wzmacniania sieci koordynatorów transplantacyjnych poprzez mechanizmy efektywnościowe;
- dalszego upowszechniania wiedzy w społeczeństwie dotyczącej leczenia przeszczepianiem narządów, promocja idei dawstwa narządów, w tym od dawców żywych;
- realizacji projektu ze środków UE dedykowanego wsparciu i rozwojowi systemu jakości dawstwa.

Wartość wykonania miernika w 2021 r. była niższa od planowanej, ponieważ realizacja zadania była silnie uzależniona od panującej w kraju sytuacji epidemicznej. Na skutek przedłużającego się stanu pandemii COVID-19 nastąpił spadek liczby potencjalnych dawców, a tym samym liczby przeszczepień narządów od dawców zmarłych i żywych. Wynikało to w szczególności z zaistnienia w 2021 r. takich niekorzystnych zjawisk/czynników, jak:

- zmiana profilu działalności Oddziałów Anestezjologii i Intensywnej Terapii dostosowanych przede wszystkim do zabezpieczenia pacjentów z COVID-19,
- mniejsza zgłaszalność dawców z uwagi na ryzyko zachorowania dawcy na COVID-19,
- duża umieralność na COVID-19, co wykluczało dawstwo,
- duża zachorowalność personelu medycznego (szczególnie na COVID-19),
- zmniejszona dostępność personelu przebywającego na kwarantannie.

Głównymi działaniami mającymi na celu wzmocnienie wyników zadania podejmowanymi w 2021 r. były:

- 1) powrót podmiotów leczniczych do profilów i zakresu działalności sprzed pandemii,
- 2) działania w zakresie aktywności ośrodków zgłaszających potencjalnych dawców narządów i tkanek, identyfikacja przyczyn problemów, spotkania z dyrektorami szpitali, koordynatorami transplantacyjnymi,
- 3) doposażenie oddziałów w sprzęt i aparaturę medyczną wg ich aktywności donacyjnej,
- 4) działania w zakresie wsparcia i motywacji dla koordynatorów transplantacyjnych – efektywnościowy sposób wynagradzania;
- 5) rozpoczęcie realizacji projektu ze środków UE służących wsparciu i rozwojowi systemu jakości dawstwa.

* Dane wstępne za 2021 r. Ostateczna wartość zostanie zamieszczona w Biuletynie Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji „Poltransplant” (planowana publikacja – czerwiec 2022 r.).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.762,40 mln zł;
2. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 67,98 mln zł;
3. **Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,04 mln zł;
4. **Agencję Badań Medycznych**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 301,54 mln zł;
5. **Fundusz Medyczny**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 687,69 mln zł.

Zadanie 20.2.W Ratownictwo medyczne

Fundusze przeznaczone na to zadanie umożliwiały zapewnienie pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zadaniem objęta była działalność zespołów ratownictwa medycznego, a także finansowanie „Programu zapobieżenia negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowiec Służbie Ratownictwa Medycznego (HEMS) oraz modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie”. W ramach zadania finansowana była także przebudowa, rozbudowa, remonty i wyposażenie szpitalnych oddziałów ratunkowych, centrów urazowych oraz zespołów ratownictwa medycznego, jak też funkcjonowanie lotniczego pogotowia ratunkowego (w tym zapewnienie baz dla tego pogotowia) oraz realizowane było utrzymanie i obsługa techniczna Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia** i Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz lotnicze zespoły transportu sanitarnego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.2.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.801.971	53.000	2.888.579	22.762

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji świadczeń zakontraktowanych z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	100	100,13
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia monitorowanie stopnia wykonania zadania, w stosunku do całości zadań zakontraktowanych na cały rok. Uwarunkowaniami realizacji zadania było m. in. równomierne rozmieszczenie baz HEMS na terenie całego kraju, jak też utrzymywanie statków powietrznych Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w ciągłej gotowości do wykonywania operacji lotniczych. Utrzymano stabilność funkcjonowania Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego, a tym samym zapewniono należyty dostęp do świadczeń ratowniczych realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz lotnicze zespoły lotnictwa sanitarnego.</p> <p>Wartość miernika stopnia realizacji świadczeń zakontraktowanych z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym osiągnięta w okresie sprawozdawczym przewyższa wartość planowaną (większe wykonanie wynikało z przekroczenia godzin dyżurowania zespołów HEMS).</p>		

Liczba przebudowanych, rozbudowanych, wyremontowanych lub doposażonych baz lotniczego pogotowia ratunkowego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	3	2
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika wynika z planowanej liczby przebudowanych, rozbudowanych, wyremontowanych lub doposażonych baz lotniczego pogotowia ratunkowego. Pomiar miernika umożliwia monitorowanie zadań realizowanych przez SPZOZ Lotnicze pogotowie ratunkowe w ramach projektu „Wsparcie Baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego” (roboty budowlane, doposażenie), w ramach działania 9.1. Infrastruktura ratownictwa medycznego POLiŚ 2014-2020, którego celem jest poprawa jakości i dostępności usług świadczonych przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. Wykonaną wartość miernika w 2021 r. osiągnięto w związku z realizacją tego projektu, a czynnikami, które wpłynęły na jego realizację były m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zgoda Instytucji Pośredniczącej (IP) na przesunięcia środków finansowych między zadaniami w związku ze wzrostem kosztu części robót budowlanych/robót dodatkowych, – właściwa współpraca z urzędami odpowiedzialnymi za wydawanie dokumentów formalno – prawnych (odbior, pozwolenie na użytkowanie, itp.), – wydłużenie okresu kwalifikowalności wydatków w związku z przedłużającą się procedurą rejestracji lotniska, – audyt Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) 25-26 lutego 2021 na terenie bazy w Bydgoszczy. 17 czerwca 2021 r., na podstawie, którego Prezes ULC wydał decyzję o wpisaniu lotniska dla śmigłowców Bydgoszcz Baza LPR (EPBH) do rejestru lotnisk. 		

Zadanie 20.3.W Polityka lekowa

W ramach zadania prowadzona była rejestracja produktów leczniczych i biobójczych oraz sprawowany był nadzór farmaceutyczny nad jakością i obrotem tych produktów. Działania w obrębie zadania związane były również z oceną dokumentacji złożonej w postępowaniach rejestracyjnych oraz z monitorowaniem działań niepożądanych, wywoływanych przez produkty lecznicze przeznaczone dla ludzi lub zwierząt, a także ze zwalczaniem nielegalnego obrotu produktami leczniczymi. Zabezpieczany był dostęp do leków i wyrobów medycznych oraz oceniane były świadczenia medyczne, leki i wyroby medyczne.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Wojewodów oraz Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Celem określonym dla zadania było **ograniczenie nieprawidłowości produktowych i procesowych w obszarze jakości produktów leczniczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.3.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.133.662	0	937.796	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Stosunek liczby działań, w wyniku których wykryto nieprawidłowości do liczby podjętych działań w zakresie nadzoru nad jakością i obrotem produktów leczniczych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	12,10	15,01

Komentarz:

Miernik dotyczy skali działań Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego realizowanych w postaci czynności nadzorczych w zakresie kontroli i inspekcji u podmiotów prowadzących działalność na rynku farmaceutycznym (wytwórców, importerów, dystrybutorów, hurtowników, pośredników), liczby wydanych decyzji, w szczególności:

- udzielenia/ zmiany/stwierdzenia wygaszenia/cofnięcia zezwolenia w zakresie wytwarzania i obrotu produktami leczniczymi oraz substancjami kontrolowanymi,
- udzielenia pozwolenia na import/eksport/wewnątrzwspólnotowe nabycie/wydanie substancji kontrolowanych,
- wstrzymania/ wycofania i skierowania do badań produktów leczniczych, które związane są m.in. z nieodpowiednią jakością lub sfalszowaniem produktu leczniczego,
- sprzeciwu na wywóz produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobów medycznych zagrożonych brakiem dostępności,
- nakazujących: unieruchomienie wytwórni, wstrzymanie wytwarzania, usunięcie niezgodności stwierdzonych podczas inspekcji.

W ramach wartości składowej miernika znajdują się też działania w zakresie których wykryto nieprawidłowości w zakresie reklamy (w szczególności postępowanie w przedmiocie oceny zgodności reklamy produktu leczniczego z ustawą – Prawo farmaceutyczne).

Ograniczenia związane z pandemią COVID-19, wpływające w sposób znaczny na realizację zadań GIS, spowodowały podjęcie szeregu działań, które umożliwiły realizację zadań ustawowych oraz utrzymanie standardów jakości inspekcji. Do tych działań należą w szczególności:

- umożliwienie prowadzenia inspekcji w sposób zdalny,
- prowadzenie inspekcji doraźnych w sposób tradycyjny – w miejscu działalności podmiotu (inspektorom zapewniono środki ochrony indywidualnej),
- zmiany w planie inspekcji (dostosowania dotyczyły funkcjonowania i realizacji zadań Departamentu Nadzoru),
- zapewnienie pracownikom możliwości uczestnictwa w szkoleniach wewnętrznych oraz zewnętrznych w formie online.

Ponadto, zapewniono realizację działań pomocniczych w zakresie nadzoru podczas organizacji i wprowadzania Narodowego Programu Szczepień w związku z SARS COV-2, pod koniec 2020 r.

W ramach zadania uruchomiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,02 mln zł.

Zadanie 20.4.W Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia

Zadanie dotyczyło w szczególności inwestycji budowlanych, w tym m. in. budowy, przebudowy, rozbudowy i wyposażenia oraz zakupów inwestycyjnych (zakupów gotowych dóbr inwestycyjnych), w tym wymiany i modernizacji sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej w szpitalach ogólnych, klinicznych i innych podmiotach leczniczych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa jakości i efektywności funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia;**
- **Poprawa dostępności, jakości i efektywności leczenia specjalistycznego w kraju.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.4.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.476.221	116.642	1.455.197	113.355

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) Ilość zrealizowanych inwestycyjnych zadań budowlanych w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Zdrowia w ramach środków budżetu państwa;
- 2) Procentowy wskaźnik liczby świadczeniodawców doposażonych i modernizowanych w ciągu roku w ramach programów polityki zdrowotnej w odniesieniu do ogólnej liczby świadczeniodawców posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1) 6 2) 14	1) 9 2) 35,02

Komentarz:

Pierwszy miernik odnosi się do inwestycji budowlanych finansowanych z budżetu państwa w części budżetowej 46 - Zdrowie, a jego planowane wartości ustalono w oparciu o harmonogram rzeczowo-finansowy zadań. Odzwierciedla uzyskanie efektu rzeczowego w postaci zrealizowanych inwestycji budowlanych, w celu poprawy jakości i efektywności funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia.

W zakresie realizowanych poniższych zadań budowlanych inwestycyjnych, niezależnie od pandemii COVID-19 w 2021 r. udało się zrealizować miernik na poziomie wyższym od zaplanowanego, zrealizowano następujące inwestycyjne zadania budowlane, tj.:

- „Rozbudowa i modernizacja byłego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. K. Dłuskiego w Białymstoku - Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku”,
- „Rozbudowa Pracowni Mammografii z wyposażeniem w UCK im. prof. K. Gibińskiego ŚUM”,
- „Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie”,
- „Regionalne Zintegrowane Centrum Zabiegowe – etap II: Centralna Sterylizatornia - USK im. WAM-CSW w Łodzi”,
- „Rozbudowa i przebudowa części „C” Budynku Głównego Uniwersyteckiego Centrum Pediatrii CSK UM w Łodzi”,
- „Przebudowa i adaptacja pomieszczeń oraz wyposażenie na potrzeby Centrum Wsparcia Badań Klinicznych”,
- „Modernizacja Poradni Stomatologicznej oraz Poradni Chirurgii Stomatologicznej w IPCZD”,
- „Utworzenie pracowni Pozytonowej Tomografii Emisyjnej w IPCZD”,
- „Wymiana systemu sygnalizacji pożaru w zespole budynków Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego”.

Drugi miernik przedstawia % wskaźnik objęcia działaniami inwestycyjnymi realizowanymi w ramach programów polityki zdrowotnej, w podmiotach świadczeniodawców, posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego. W zakresie wykonanej wartości drugiego miernika w roku 2021 doposażano jednostki funkcjonujące w ochronie zdrowia. Uwarunkowaniami realizacji zadania były:

- liczba świadczeniodawców posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego,
- liczba podmiotów biorących udział w konkursach organizowanych przez MZ,
- liczba podmiotów wyłonionych w konkursach MZ i realizujących zadania.

Ponadto, realizacja miernika zależna była od m. in. zainteresowania podmiotów leczniczych organizowanymi konkursami. Realizację zadania wspierała analiza potrzeb w zakresie doposażenia i modernizacji podmiotów leczniczych przy współpracy konsultantów krajowych odpowiednich dziedzin medycyny.

W ramach zadań inwestycyjnych Narodowej Strategii Onkologicznej w 2021 r. podjęto działania w zakresie doposażenia zakładów radioterapii (akceleratory, aparaty HDR do brachyterapii, systemy planowania radioterapii), jak też zakupów: aparatury diagnostycznej dla wczesnego wykrywania nowotworów; mammografów; sprzętu do diagnostyki i leczenia raka płuca oraz sprzętu do rehabilitacji onkologicznej.

Natomiast w ramach programów polityki zdrowotnej dofinansowano zakup m.in.: aparatów do diagnostyki ultrasonograficznej naczyń krwionośnych z funkcją Duplex, aparatów do diagnostyki ultrasonograficznej z funkcją echokardiografii na potrzeby kardiologii, urządzeń do wczesnej rehabilitacji neurologicznej kończyn górnych i kończyn dolnych z biofeedback na potrzeby rehabilitacji oraz sprzętu do banków mleka kobiecego.

Zadanie 20.5.W Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny

W zakresie zadania ujęta była działalność państwa polegająca na: sprawowaniu nadzoru sanitarnego, prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej na lotniczych przejściach granicznych, granicy państwa i Unii Europejskiej oraz działalności kontrolno-inspekcyjnej. Realizowane były działania polegające na bieżącym i zapobiegawczym nadzorze sanitarnym oraz na zabezpieczeniu sanitarno-epidemiologicznym granic państwa (przed napływem środków spożywczych o niewłaściwej jakości oraz przeciwdziałających szerzeniu się chorób zakaźnych). Zapewniano też zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych, a także monitorowanie zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego (w tym obszarze realizowano takie rodzaje działalności jak: monitorowanie stanu ochrony radiologicznej, ochrona przed szkodliwym wpływem substancji chemicznych na zdrowie człowieka i na środowisko, a także prewencja zagrożeń zdrowia wynikających z wpływu niekorzystnych warunków środowiska pracy i sposobu jej wykonywania, a ponadto – badania wody, żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, kosmetyków i innych czynników mających wpływ na zdrowie ludzi). W ramach zadania finansowany był zakup szczepionek, jak też zabezpieczono utrzymywanie stałej rezerwy państwowej i dystrybucję środków medycznych, antyseptycznych oraz szczepionek. Ważną dziedziną była także profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia prowadzona m. in. w ramach programów polityki zdrowotnej. Zwalczane były również wszelkie uzależnienia: alkoholowe, narkotykowe, hazardowe itp. Upowszechniany był zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży opierający się na aktywności fizycznej i zasadach prawidłowego żywienia.

Dodatkowo, w związku z pandemią COVID-19, w ramach zadania dokonano zakupu ambulansów oraz sprzętu medycznego dla wojewódzkich stacji pogotowia ratunkowego, podmiotów leczniczych. Dokonano również zakupu wyrobów medycznych i innych produktów, niezbędnych do zapobiegania oraz zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w celu ich przekazania podmiotom zaangażowanym w przeciwdziałanie COVID-19, w tym jednostkom podległym ministrowi właściwemu ds. zdrowia (działania w tym zakresie prowadziła Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych i Ministerstwo Zdrowia).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości, Wojewodów, Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego na terenie Polski;
- Poprawa dostępności do profilaktycznych świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.5.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.448.536	30.748	2.702.899	260.438

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby wymierzonych mandatów na skutek wykrytych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	3,07	0,92

Komentarz:

Miernik monitoruje działalność państwa mającą na celu zapewnienie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego w obszarze: higieny komunalnej, żywności i żywienia, przedmiotów użytku pracy, dzieci i młodzieży, zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz środków zastępczych. Dotyczy on działalności Granicznych, Powiatowych i Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych. Wartości docelowe zostały oszacowane na podstawie danych napływających z poszczególnych województw. Dane te wykazują dość znaczną rozpiętość, w zależności od stopnia złożoności zadań realizowanych przez poszczególne stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Wartość miernika wynika ze wzmożonych kontroli oraz dochodzeń epidemiologicznych związanych z pandemią COVID-19. Liczba kontroli i dochodzeń była wielokrotnie wyższa niż w latach wcześniejszych (stąd znaczące odchylenie od wartości planowanej).

Liczba osób korzystających z profilaktycznych badań przesiewowych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1.702.414	2.265.392

Komentarz:

Miernik przedstawia liczbę osób (dorosłych i noworodków) objętych badaniami profilaktycznymi realizowanymi w ramach programów polityki zdrowotnej (badania kolonoskopowe, badania mammograficzne, badania cytologiczne, onkologiczne badania genetyczne, badania przesiewowe noworodków). Wskazana wartość miernika jest zbliżona do średniego wykonania miernika w

ostatnich latach oraz uwzględnia wysokość środków finansowych zaplanowanych na realizację zadań profilaktycznych, uwzględnionych w programach polityki zdrowotnej/programach wieloletnich.

Miernik wykonano w 2021 r. na poziomie wyższym niż zakładany w planie. Plan na 2021 r. został określony przy uwzględnieniu, iż w 2020 r. odnotowano znaczący spadek liczby wykonanych badań przesiewowych, co wiązało się z pandemią COVID-19 (w związku z tym faktem, na 2021 r. wartość niniejszego miernika zaplanowano na niższym poziomie). W 2021 r. pandemia miała jednak mniejszy wpływ na decyzje zainteresowanych udziałem w programach profilaktycznych, wobec czego zaczęło wracać zainteresowanie społeczeństwa do uczestnictwa w tych programach (do czego też zachęcano w mediach, chociażby poprzez kontynuację ogólnopolskiej kampanii społecznej „Planuję długie życie”).

W rezultacie w 2021 r. osiągnięta wartość miernika przewyższyła wartość planowaną – pacjenci chętniej niż w 2021 r. wykonywali badania profilaktyczne, ponieważ m.in. dzięki szczepieniom przeciwko COVID-19 czuli się bezpieczniej. Było też mniej ograniczeń w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych w związku z COVID-19. Ponadto od 2021 r. w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej było realizowane zadanie pn. „Program badań w kierunku wykrywania raka płuca”, w ramach którego wykonywane są badania CT płuca.

W zakresie badań przesiewowych noworodków, mimo trwającej pandemii realizacja badań przebiegała bez zakłóceń.

Ponadto, w ramach PPZ/Programów wieloletnich, w 2021 r. finansowane były świadczenia specjalistyczne lub produkty medyczne, leki pozwalające na realizację badań przesiewowych wczesnego wykrycia raka jelita grubego, badania genetyczne w zakresie wyeliminowania zachorowania na choroby onkologiczne uwarunkowane genetycznie, jak też badania przesiewowe w kierunku wykrywania raka płuca.

Zadanie realizowano także w ramach Programu PO WER, co było związane głównie z zaawansowanym etapem realizacji projektów konkursowych w ramach działania 5.1 PO WER, na którym przyspieszono organizację i kwalifikację na profilaktyczne badania przesiewowe. Niejednokrotnie oszczędności w projektach przeznaczono na dodatkowe badania. Organizację badań ułatwiło również znoszenie obostrzeń (ograniczeń w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych) związanych z epidemią SARS-CoV-2 i chorobą COVID-19. Świadczenia/porady zaczęły być z powrotem udzielane na miejscu, co umożliwiło badania fizykalne (świadczenie) i tym samym kwalifikację do udziału w programie profilaktycznym.

Mimo pozytywnej zmiany, pandemia COVID-19 w 2021 roku nadal w pewnym stopniu wpływała na realizację działań i wykonanie miernika, w szczególności w trakcie szczytów zakażeń, jednak w zdecydowanie mniejszym stopniu niż w 2020 roku.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych**, z którego w 2021 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 19,91 mln zł;
2. **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 1,69 mln zł.

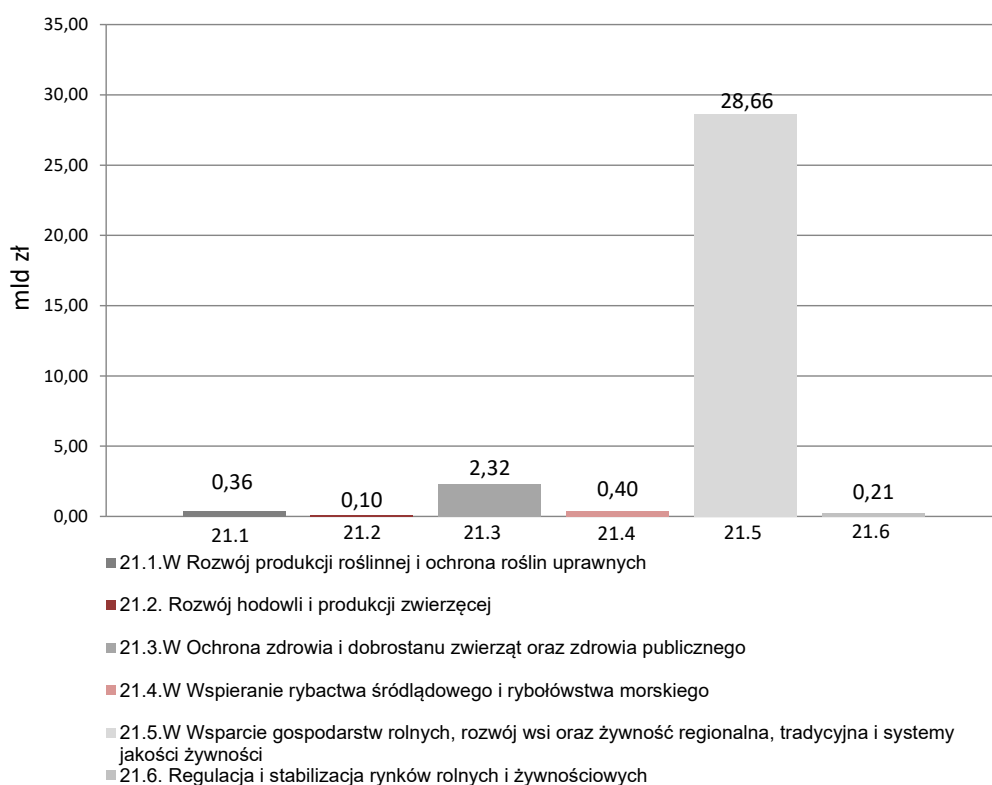
Funkcja 21.

Polityka rolna i rybacka

W ramach funkcji realizowane były zadania związane z rolnictwem, regulacją i stabilizacją rynków rolnych i żywnościowych, rozwojem obszarów wiejskich oraz rybołówstwem. Celami funkcji były poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej, a także tworzenie i utrzymanie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego. Działania państwa w tym obszarze obejmowały zagadnienia dotyczące produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych, nasiennictwa, roślin genetycznie zmodyfikowanych, hodowli i produkcji zwierzęcej, ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz nadzoru nad zdrowotną jakością środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz wpływu zmian klimatu na sektor rolnictwa. Państwo odpowiadało także za wspieranie gospodarstw rolnych, kształtowanie ustroju rolnego i gospodarki żywnościowej oraz infrastruktury wsi, a także wspieranie promocji produktów rolno-spożywczych. Ponadto realizowano działania z zakresu rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego. W działaniach uwzględniono zadania związane z ograniczaniem negatywnych skutków pandemii COVID-19 w rolnictwie i na rynkach rolnych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 21. w 2021 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **32.047.382 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 21.077.353 tys. zł.

Wykres 21: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2021-2024, były:
Poprawa warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich, zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej oraz poprawa stanu środowiska naturalnego, a także tworzenie i utrzymanie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 21. wykorzystano następujące mierniki:

- Stopień wykorzystania limitów środków na WPR w ramach perspektywy 2014-2020 i 2021-2027 (narastająco) (w %) – miernik został zrealizowany 2021 r. w wielkości 88,12% wobec planu 88,3%, było to spowodowane wyższym kursem EUR/PLN zastosowanym do przeliczeń na etapie realizacji płatności, w stosunku do kursu przyjętego na etapie planowania;
- Liczba projektów realizowanych z udziałem środków PROW 2014-2020 i PS WPR 2021-2027 w danym roku (w szt.) – zaplanowano w 2021 r. 162.425 szt., natomiast wykonano 179.202 szt., co wynika przede wszystkim ze zwiększenia liczby wnioskodawców i beneficjentów działań premiowych PROW 2014-2020;
- Wielkość produkcji akwakultury (w tonach) – w 2021 r., zaplanowano 40.000 ton natomiast wykonanie wyniosło 47.250 ton. W 2021 r. nastąpiło większe, niż się spodziewano unormowanie sytuacji rynkowej i z tego względu obecne wyliczenia wskazują, że produkcja sprzedana była wyższa niż zaplanowana przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikających z sytuacji związanej z pandemią COVID-19.

Zadanie 21.1.W Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych

Zadaniem objęty był szereg działań zmierzających do utrzymania stabilnej i dostosowanej do wymagań rynkowych produkcji roślinnej, zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej oraz z uwzględnieniem ochrony środowiska, zdrowia ludzi i zwierząt. Realizacja zadania była bezpośrednio związana z produkcją i bezpieczeństwem żywności, konkurencyjnością i dochodowością gospodarstw rolnych. Realizowane były badania na rzecz postępu biologicznego w produkcji roślinnej, ocena merytoryczno-prawna rozwiązań stosowanych w hodowli roślin i nasiennictwie, gromadzono i upowszechniano wiedzę w zakresie uprawy roślin. Prowadzone były działania dotyczące badania, rejestracji i ochrony prawnej odmian roślin. Prowadzone były doświadczenia płodozmianowe oraz ocena tożsamości i czystości odmianowej. Prowadzony był nadzór nad zdrowiem roślin, obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, a także wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego. Ograniczane było ryzyko związane ze stosowaniem środków ochrony roślin w produkcji roślinnej. Kontrola i nadzór obejmowały także kwestie zakazu stosowania roślin genetycznie zmodyfikowanych w uprawach i zakazu stosowania materiału siewnego odmian GMO. Przeprowadzane były badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa, dokonywana była ocena merytoryczno-prawna rozwiązań stosowanych w ochronie roślin. Prowadzony był monitoring azotu mineralnego oraz nadzór nad agrochemiczną obsługą rolnictwa w kraju i ocena merytoryczno-prawna rozwiązań stosowanych w nawożeniu roślin.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie warunków do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 21.1.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	357.594	0	361.567	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Przekroczenia NDP (najwyższe dopuszczalne pozostałości) środków ochrony roślin w płodach rolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	<2,05	2,04

Komentarz:

Realizacja zadania jest bezpośrednio związana z produkcją i bezpieczeństwem żywności, konkurencyjnością i dochodowością gospodarstw rolnych. Miernik dotyczy działalności państwa na rzecz zapewnienia właściwych warunków do prowadzenia prawidłowej produkcji rolnej – zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej. Pomiar pozwala dokonywać oceny działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin, w tym – prowadzonych przez służby kontrolne.

Osiągnięcie docelowej wartości miernika poniżej 2,5% jest wartością bezpieczną, świadczącą o braku zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin i dostosowaniem produkcji rolnej do wymogów konsumenta, a jednocześnie pozwalającą na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym. Ponadto, osiągnięcie założonej wartości miernika jest związane z celem określonym w dyrektywie 2009/128/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.

W 2021 r. w ramach „Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin” kontynuowano realizację zadań mających na celu zapewnienie maksymalnej efektywności oraz wzmocnienie i rozwinięcie dotychczas osiągniętych efektów. Uzyskano korzystny wynik miernika, tj. poniżej poziomu 2,5%, do czego przyczyniły się takie działania jak m. in.:

- zapewnienie ciągłości kontroli w zakresie prawidłowości obrotu i stosowania środków ochrony roślin, kontroli i stosowania materiału siewnego wraz z prowadzeniem nadzoru fitosanitarnego,
- upowszechnianie postępu biologicznego w produkcji roślinnej oraz zapewnienie stabilnych warunków do realizacji tematów badawczych wspomagających ten postęp,
- wspieranie rozwoju zrównoważonych i ekologicznych metod produkcji roślinnej,
- nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin,

- upowszechnianie stosowania metod niechemicznych oraz ograniczania zależności produkcji roślinnej od stosowania chemicznych środków ochrony roślin, a także upowszechniania wiedzy dotyczącej bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 86,96 mln zł.

Zadanie 21.2. Rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej

Realizacja zadania służyła wspieraniu postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej (realizacji określonych celów hodowlanych), służących stworzeniu hodowcom możliwości wykorzystania w gospodarstwach rolnych najnowszych osiągnięć genetyki i hodowli. Działania te były ukierunkowane na stworzenie odpowiednich warunków do produkcji elitarnego materiału hodowlanego, a także na wspieranie działań pozwalających na podejmowanie przez hodowców właściwych decyzji hodowlanych. Zapewniana była ochrona różnorodności genetycznej zwierząt gospodarskich. Zadanie obejmowało także czynności związane z oceną wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt (bydła, koni, świń, owiec, kóz i drobiu) oraz z ochroną zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Prowadzone były księgi, a także organizowane wystawy i pokazy zwierząt hodowlanych. Wykonywane były badania w zakresie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej. Ponadto utrzymywana była kontrola w zakresie organizacji hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, jak też działania na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni ras czystych i półkrwi oraz prowadzenia centralnej bazy danych koniowatych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi** oraz Polski Klub Wyścigów Konnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie stabilnych warunków do realizacji programów hodowlanych i działań wspomagających postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.2. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	98.806	0	95.584	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych w stosunku do pogłowia zwierząt ogółem na przykładzie krów ras mlecznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	21,00	33,46
Komentarz: <p>Miernik jest przydatny dla oceny czy rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej jest zrównoważony i nie następuje zagrożenie odnośnie do likwidacji elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych, co wpływałoby negatywnie na poziom efektywności rolnictwa i dostosowanie produkcji do wymogów konsumenta oraz na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym.</p> <p>Planując układ hierarchiczny tego zadania, przyjęto zasadę, że zwiększanie liczby realizowanych czynności pozwoli na obniżenie kosztów jednostkowych. Założono także, że dzięki temu uda się zwiększyć udział populacji aktywnej zwierząt hodowlanych w pogłowiu masowym. W związku z tym, przyjęto miernik o wartości tzw. stabilizacyjnej (21,0%), aby mieć kontrolę poziomą, poniżej którego nie może spaść jego wartość, aby nie występowało zagrożenie likwidacji w Polsce aktywnej populacji.</p> <p>Osiągnięta wartość miernika w 2021 r. jest wyższa od zaplanowanej. Sytuacja ta jest zjawiskiem pozytywnym. Obecnie nie występuje zatem w Polsce zagrożenie likwidacji populacji aktywnej. Zadanie było realizowane w sposób zgodny z przepisami § 2 – 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170, z późn. zm.).</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Klub Wyścigów Konnych**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 8,15 mln zł.

Zadanie 21.3.W Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego

W ramach zadania realizowane były działania związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych w celu zapewnienia zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii oraz dobrostanu zwierząt. Inspekcja weterynaryjna koordynowała i nadzorowała procedury w zakresie ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz prowadziła czynności umożliwiające rozpoznawanie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. Realizowane były badania dotyczące ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego. Zapewniane było bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania oraz transportu. W szczególności, kontrolowane były warunki weterynaryjne dla produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. Prowadzona była też graniczna kontrola weterynaryjna zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. Ponadto finansowana była diagnostyka laboratoryjna chorób zwierząt, a także skażeń żywności i pasz.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego i zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.3.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.440.464	0	2.319.334	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba uzgodnionych świadectw zdrowia na towary wysyłane do krajów trzecich w stosunku do ogólnej liczby intencji eksportowych zgłaszanych przez polskich przedsiębiorców (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	25,00	31,31

Komentarz:

Miernik odzwierciedla stan bezpieczeństwa epizootycznego i nadzoru weterynaryjnego w Polsce. Świadczą one, bowiem, o uznaniu polskiego systemu za bezpieczny i niestwarzający zagrożeń epizootycznych. Wartości miernika na poziomie 25% w okresie planowania świadczą o pozytywnej opinii w zakresie efektywności i skuteczności działań podejmowanych przez Głównego Lekarza Weterynarii. Uzgadnianie weterynaryjne świadectwa zdrowia umożliwiają polskim przedsiębiorcom eksport zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego do państw trzecich.

Osiągnięcie w 2021 r. wyższej niż planowana wartości miernika spowodowane zostało uzgodnieniem większej niż zakładano liczby bilateralnych świadectw zdrowia na zwierzęta oraz produkty pochodzenia zwierzęcego i pasze. Trudna sytuacja epidemiologiczna utrudniła kontakty ze służbami weterynaryjnymi w niektórych państwach. Jednocześnie zaś zerwanie łańcuchów dostaw w krajach trzecich spowodowane COVID-19 stało się szansą na szybsze zakończenie procedur w dostępie do niektórych rynków państw trzecich dla Polski.

W ramach realizacji zadania w 2021 r. prowadzono m. in. następujące działania:

- nadzór procedur w zakresie ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt,
- rozpoznawanie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt,
- realizacja badań dotyczących ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego,
- kontrola warunków weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego oraz pasz,
- graniczna kontrola weterynaryjna zwierząt i produktów pochodzenia weterynaryjnego oraz pasz,
- opracowanie planu gotowości zwalczania grypy ptaków, przygotowanie szkoleń, wytycznych i instrukcji dla terenowych jednostek Inspekcji Weterynaryjnej,
- szkolenia w zakresie chorób zakaźnych zwierząt dla urzędowych lekarzy weterynarii.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Wskaźniki % spójności danych w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt dla zwierząt z gatunków: bydło, owce, kozy, świnie (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
Wartości miernika	bydło 90,00	bydło 91,43
	owce 93,00	owce 92,40
	kozy 87,00	kozy 86,99
	świnie 91,00	świnie 98,41

Komentarz:

Wskaźnik obejmuje zwierzęta ze spójną historią ruchu i opisuje procentowy udział spójnych zwierząt w całym pogłowie żyjących zwierząt danego gatunku. Za spójne uważa się zwierzęta, których historia zdarzeń jest kompletna – istnieją wszystkie zdarzenia komplementarne (np. kupno-sprzedaż, sprzedaż-ubój w rzeźni) oraz zdarzenia poprawne merytorycznie (nie zawierają błędów). Wskaźniki pozwalają na precyzyjne opisanie jakości bazy danych Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ), od której, zależy m. in. zapewnienie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości w bazie danych prowadzone jest postępowanie wyjaśniające w celu uzyskania brakujących zgłoszeń/korekt zgłoszeń oraz zapewnienia zgodności danych w rejestrze ze stanem faktycznym.

W trakcie 2021 r. wartość miernika została zrealizowana powyżej planu w zakresie dwóch jego wartości składowych (zwierzęta z gatunków: bydło, świnie), natomiast w zakresie dwóch wartości wykonanie było na poziomie zbliżonym do planu (zwierzęta z gatunków: owce, kozy). Wykonanie miernika na takich poziomach możliwe było m. in. dzięki:

- poprawie terminowości zgłoszeń składanych przez właścicieli zwierząt,
- udostępnieniu Portalu IRZ plus do składania informacji o zdarzeniach zwierzęcych przez Internet,
- prowadzonym akcjom promocyjnym i informacyjnym skierowanym do posiadaczy zwierząt (plakaty, ulotki, informacje prasowe, audycje telewizyjne, informacje w mediach społecznościowych) promujące Portal IRZPlus.

Pomimo znacznie utrudnionych kontaktów z rolnikami wynikających z pandemii COVID-19 oraz ograniczeń w zakresie procedury wyjaśnień i kontroli w siedzibach stad, zapewniono ciągłość działania tego systemu i jakość pozyskiwanych danych dzięki wykorzystaniu wszystkich dostępnych kanałów komunikacji z posiadaczami zwierząt.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 188,11 mln zł.

Zadanie 21.4.W Wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło działań finansowanych ze środków publicznych związanych z zapewnieniem tworzenia warunków dla wspierania rybactwa śródlądowego i rybołówstwa

morskiego, jak również zrównoważonego i racjonalnego zarządzania zasobami wód i ich ochrony. Wsparcie w tym obszarze dotyczyło m. in. zarybiania polskich obszarów morskich rybami dwuśrodowiskowymi, a także przeciwdziałania kłusownictwu na wodach śródlądowych, jak też funkcjonowania nadzoru i kontroli wykonywania rybołówstwa morskiego. W ramach zadania realizowany był Program Operacyjny Rybactwo i Morze. Jednocześnie prowadzone były działania na rzecz przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury (wspieranie organizacji producenckich).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.4.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	128.318	208.432	146.132	249.494

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Udział eksportu ryb i bezkręgowców wodnych w eksporcie zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	17,00	19,31

Komentarz:

Realizacja zadania przyczynia się do rozwoju wszystkich podmiotów sektora rybackiego, umożliwiając osiąganie dochodów przez te podmioty oraz osoby pracujące w tym sektorze, a także zwiększenie zatrudnienia w gospodarstwach rybackich, zakładach przetwórczych, organizacjach rybackich.

Miernik wykorzystywany jest do badania stanu konkurencyjności sektora rybackiego poprzez porównanie procentowe eksportu sektora rybackiego na tle eksportu produktów zwierzęcych ogółem.

Miernik w dużej mierze uzależniony jest od aktualnej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw eksportujących produkty rybne, zwiększonego popytu zagranicznego i konkurencyjnych cen.

Na większe, w stosunku do planowanego, wykonanie miernika w roku 2021 wpływ miał w głównej mierze niewielki spadek wartości eksportu produktów pochodzenia zwierzęcego, przy jednoczesnym wzroście wartości eksportu produktów pochodzenia rybnego. Zwiększył się eksport wszystkich podstawowych grup produktów rybołówstwa (z wyjątkiem wolumenu przetworów i konserw z ryb).

Pandemia osłabiła ponadto bezpośredni import przez firmy z UE gotowych wyrobów z

Chin – wpłynęło to pozytywnie na możliwości zawierania w to miejsce kontraktów przez polskich przedsiębiorców.

Na wynik realizacji miernika w 2021 r. wpłynęły również takie czynniki jak:

- zwiększona produkcja ryb w akwakulturze,
- zwiększona produkcja ryb i produktów rybnych w zakładach przetwórczych,
- niższe koszty produkcji w porównaniu z zakładami zagranicznymi,
- wyższe ceny eksportowe produktów z ryb,
- wysoka jakość oferowanych produktów przez firmy eksportujące produkty rybne.

Na realizację zadania pozytywny wpływ miało także udzielenie wsparcia finansowego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” 2014-2020 podmiotom z sektora rybackiego. W ramach tych środków została także wypłacona przedsiębiorcom (z sektora przetwórstwa rybnego) pomoc z tytułu utraty dochodów spowodowanej wystąpieniem pandemii wirusa COVID-19.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 5,77 mln zł.

Zadanie 21.5.W Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zadaniu ujęto bardzo szerokie spektrum działań finansowanych ze środków publicznych, zorientowanych na tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego, a także na rzecz zapewnienia stabilnych warunków do prowadzenia produkcji rolnej, przy jednoczesnym upowszechnianiu i promowaniu zasad dobrej kultury rolnej. Realizowane było wsparcie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w szczególności w zakresie dochodów rolników z dopłat bezpośrednich oraz dofinansowywano przedsięwzięcia objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020). Wspierany był transfer wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, jak też konkurencyjność wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.

Podejmowane były przedsięwzięcia na rzecz organizacji łańcucha żywnościowego i promowania zarządzania ryzykiem w rolnictwie. Odtwarzano, chroniono i wzmacniano ekosystemy zależne od rolnictwa i leśnictwa. Wspierane było efektywne gospodarowanie zasobami oraz przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym. Ważną częścią zadania były działania na rzecz włączenia społecznego i ograniczania ubóstwa oraz promowanie rozwoju gospodarczego na terenach wiejskich. Zabezpieczana była też pomoc techniczna dla PROW 2014-2020.

Realizowana była także pomoc krajowa i unijna poza wspólną polityką rolną (w tym m.in. dotacje na dopłaty do oprocentowania kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i wznowienie produkcji rolniczej po klęskach, zwrot podatku akcyzowego, dopłaty do materiału siewnego, dopłaty do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich od negatywnych skutków spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi), jak też nadzór i kontrola jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji zadań w rolnictwie. Zapewniane było wsparcie instytucjonalne w ramach programów finansowanych z budżetu UE. Następował zwrot gminom (poprzez dotacje)

części wydatków w ramach funduszu sołeckiego. W ramach zadania realizowane były działania na rzecz odnawialnych źródeł energii oraz działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno – spożywczym. Zadanie obejmowało także doradztwo rolnicze, w tym: doskonalenie kadr rolniczych, funkcjonowanie działalności doradczej w rolnictwie, a także organizację działań o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i upowszechnieniowym. Tworzone były warunki dla kształtowania ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej. W ramach zadania, finansowano badania w zakresie gospodarki żywnościowej, a także w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce. Prowadzone były działania informacyjne, edukacyjne oraz promocyjne w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi oraz rynków rolnych. Promowane były, w kraju i zagranicą, produkty rolno – spożywcze, w celu zwiększenia ich spożycia, eksportu i konkurencyjności, w tym: systemy jakości żywności, żywność ekologiczna, regionalna i tradycyjna. Upowszechniana była także wiedza, badania i dobre praktyki pomocne w wytwarzaniu żywności oraz zapewniane było doradztwo w zakresie rolnictwa ekologicznego. W zadaniu zawarto jednocześnie działalność służącą wsparciu infrastruktury wsi (m.in. prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa, w tym scalanie i wymiana gruntów, budowę oraz utrzymanie melioracji wodnych i wód istotnych dla utrzymania stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa). Na potrzeby polityki krajowej i unijnej w zakresie rozwoju rolnictwa prowadzone były prace związane ze zbieraniem i wykorzystywaniem danych rachunkowych z gospodarstw rolnych na potrzeby sieci danych ich rachunkowości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Objęcie ochroną ubezpieczeniową produkcji rolniczej;**
- **Wsparcie i stabilizacja dochodów rolniczych zapewniająca warunki do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej;**
- **Tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 21.5.W w 2021 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	4.538.081	8.639.815	7.981.890	20.680.756

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	28,00	27,05
Komentarz: <p>Miernik w 2021 r. został wykonany w wysokości 96,6% wartości planowanej. Powodem wykonania miernika w stopniu minimalnie niższym od zakładanego było umiarkowane zainteresowanie producentów rolnych ubezpieczeniami upraw rolnych w związku z prognozowanymi – w miarę stabilnymi – warunkami pogodowymi w okresie wegetacji roślin w 2021 r.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Liczba beneficjentów, dla których zrealizowano płatności w danym roku kalendarzowym (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	1.310.000	1.451.643
Komentarz: <p>Do wyliczenia miernika przyjęto określony w przepisach prawa UE termin realizacji płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (wszystkie instrumenty pomocy). Płatności końcowe dla danej kampanii w ramach systemów wsparcia bezpośredniego są przekazywane w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 czerwca następnego roku kalendarzowego. Wartość miernika określa liczbę beneficjentów (w os.), dla których zrealizowano płatności końcowe w danym roku kalendarzowym.</p> <p>Liczba beneficjentów, dla których zrealizowano płatności w danym roku kalendarzowym jest zależna od kwoty środków udostępnionych ARiMR na wypłatę płatności końcowych w grudniu. Ostateczną wartość miernika udało się osiągnąć dzięki udostępnieniu ARiMR w grudniu 2021 r. dodatkowych środków finansowych na realizację wypłat płatności końcowych w ramach płatności bezpośrednich. W grudniu 2021 r. płatności końcowe dla kampanii 2021 otrzymało ponad 260 tys. rolników (tj. ponad 2-krotnie więcej niż rok wcześniej).</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	13,6	14,1 ^{*)}
Komentarz: <p>W celu oszacowania wartości miernika obliczany jest udział (w %) wartości eksportu produktów rolno-spożywczych w wartości polskiego eksportu ogółem. Źródłami pochodzenia danych do wyliczenia miernika są informacje GUS i Ministerstwa Finansów oraz obliczenia Krajowego Ośrodka</p>		

Wsparcia Rolnictwa. Wykonanie miernika Biuro Analiz i Strategii KOWR oszacowało wykorzystując wstępne dane za 11 miesięcy w zakresie eksportu produktów rolno-spożywczych. Do wykonania miernika przyjęto szacunek Biura Analiz i Strategii dotyczący polskiego eksportu ogółem oraz szacunek eksportu rolno-spożywczego w 2021 r. ponieważ w momencie sporządzania formularza dostępne były dane GUS za 11 miesięcy 2021 r. Ostateczne dane GUS i MF dotyczące wyników handlu zagranicznego w 2021 r. będą znane na przełomie lipca - sierpnia 2022 r.

Dynamicznie rosnąca od kilkunastu lat wartość polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych jest jednym z filarów rozwoju polskiej gospodarki, Pomimo pandemii w 2021 r. utrzymała się konkurencyjność krajowych artykułów rolno-spożywczych na rynkach zagranicznych – wartość ich eksportu nadal systematycznie rosła.

Na wyższe od planowanego wykonanie miernika w 2021 r. wpływ miały m. in. następujące czynniki/działania oddziałujące pro-wzrostowo na krajowy eksport produktów rolno-spożywczych stymulujące rosnącą aktywność gospodarczą polskich przedsiębiorców, którzy w stosunku do 2020 r. byli lepiej przygotowani do funkcjonowania w warunkach pandemii, tj.:

- wzmożony popyt na polskie produkty rolno-spożywcze wraz ze wzrostem aktywności gospodarczej w drugiej połowie 2021 r. spowodowanej zniesieniem ograniczeń w handlu międzynarodowym,
- wzrost dywersyfikacji kierunków eksportu, co pozwoliło na zniwelowanie spadku przychodów uzyskiwanych przez krajową branżę rolno-spożywczą w eksporcie do Wielkiej Brytanii,
- korzystny dla eksporterów kurs złotego do euro i dolara amerykańskiego, który wspierał konkurencyjność polskich produktów na rynku międzynarodowym, wzrost cen większości produktów żywnościowych,
- aktywne wsparcie promocji polskiej żywności w kraju i na rynkach zagranicznych.

Silna marka polskich produktów żywnościowych jest budowana za granicą pod wspólnym hasłem/znakiem „Polska smakuje”/„Poland tastes good” oraz w oparciu o przekaz, że polska żywność jest: wysokiej jakości, naturalna oraz smaczna.

*) Wykonanie oszacowano wg dostępnych danych za 11 miesięcy 2021 r. Ostateczne dane dotyczące wyników handlu zagranicznego w 2021 r. będą dostępne na przełomie lipca-sierpnia 2022 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 2.360,66 mln zł;
2. **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 30,43 mln zł;
3. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 98,74 mln zł;
4. **16 Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego**, które w 2021 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 384,53 mln zł, z tego:

Nazwa WODR	Wydatki (w mln zł)
Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	22,81

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	29,80
Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	31,65
Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	12,67
Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	28,36
Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	19,64
Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	43,17
Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	11,24
Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	27,01
Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	23,22
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	19,90
Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	19,18
Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	17,27
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	19,73
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	42,13
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	16,75

Zadanie 21.6. Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych

W tym obszarze realizowane były działania państwa, głównie w ramach WPR, zapewniające wsparcie dla sektora rolno-spożywczego, a tym samym – wzmacniające konkurencyjność i stabilizację rynków produktów rolnych i żywnościowych. Prowadzone były działania w ramach administrowania obrotem towarowym z krajami spoza Unii Europejskiej oraz działania interwencyjne WPR dotyczące publicznych zakupów i sprzedaży produktów rolnych, dopłat do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych i inne uruchamiane w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych. Wspierane i nadzorowane były działania wynikające z realizacji WPR na wybranych rynkach rolnych m.in. poprzez realizację „Programu dla szkół”, wspomaganie produkcji i przetwórstwa artykułów rolno – spożywczych (w tym na rynku produktów pszczelich) oraz inne działania w ramach wspierania realizacji WPR, w tym dotyczące promocji żywności, monitorowania produkcji na wybranych rynkach rolnych i obowiązku zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych. Prowadzone były działania związane z uznawaniem i funkcjonowaniem grup producentów i ich związków oraz organizacji producentów i ich zrzeszeń.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **stabilizacja rynków i wspieranie konkurencyjności produktów rolno-spożywczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.6. w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	61.539	46.884	65.522	147.104

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.	Wykonanie w 2021 r.
	19.818	9.817

Komentarz:

Zadanie obejmuje zarówno stałe działania wpływające na popyt lub podaż wybranych produktów, doraźne działania wspierające rolników w przypadkach kryzysowych oraz poprzez wspieranie działania grup i organizacji producentów. Wartość miernika została określona na podstawie liczby beneficjentów uczestniczących w działaniach wchodzących w zakres zadania oraz związanej z ich obsługą przewidywanej liczby decyzji.

Niższe niż planowano na 2021 r. wykonanie wartości miernika wynikało przede wszystkim z nieuruchomienia przez Komisję Europejską mechanizmów kryzysowych na rynkach rolnych oraz z pandemii COVID-19 i wprowadzonych w związku z tym obostrzeń.

Wpływ poszczególnych czynników na realizację zadania w 2021 r. przedstawiał się następująco:

1) w 2021 r. odnotowano relatywnie stabilną sytuację rynkową na rynkach rolnych, co spowodowało, że nie było konieczności uruchomienia przez KE mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania produktów rolno-spożywczych,

2) brak było zainteresowania potencjalnych wnioskodawców zakupami interwencyjnymi, ze względu na poziom cen produktów rolnych,

4) w ramach mechanizmów WPR regulujących handel zagraniczny z krajami spoza Unii Europejskiej wartość miernika zależała od liczby wniosków złożonych przez beneficjentów. Obniżenie wartości miernika w stosunku do wartości pierwotnie zakładanej wynikało m.in. z aktywności przedsiębiorców i tempa realizacji/wydawania przez KOWR: „pozwoleń na przywóz/wywóz”, „zaświadczeń P2 w ramach produktów przetworzonych non-aneks I”, „decyzji dotyczących przypadków zabezpieczeń”, „odmów wydania pozwoleń”, „umorzeń postępowań”. Zainteresowanie przedsiębiorców ww. mechanizmami jest zależne m.in. od: zakresu wsparcia wymiany handlowej, otwarcia rynków na produkty importowane oraz sytuacji rynkowej,

5) różnica w mechanizmie „administrowanie rozdysponowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży” wystąpiła z powodu mniejszej niż zakładano liczby złożonych wniosków o

uznanie/uprawnienie - znaczne ograniczenie funkcjonowania jednostek mogących wziąć udział w mechanizmie ze względu na pandemię COVID-19. Ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzone obostrzenia, jednostki te nie były zainteresowane uzyskaniem stosownego uprawnienia, co bezpośrednio przełożyło się na wartość miernika.

6) wystąpiła mniejsza niż zakładano liczba złożonych wniosków o uznanie grup i organizacji producentów, a także wydanych negatywnych decyzji, na co znaczący wpływ miała pandemia COVID-19. Wprowadzone obostrzenia spowodowały mniejsze zainteresowanie uzyskaniem uznania, a zastosowane odstępstwa od wymogu spełniania niektórych warunków uczestnictwa w mechanizmie, przyczyniły się do zmniejszenia wartości miernika (mniejsza liczba wydanych decyzji).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2021 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 10,35 mln zł;
2. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2021 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 32,58 mln zł.

Funkcja 22.

Koordinacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Zadanie 22.1.W Koordinacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Funkcja 22. miała charakter uzupełniający i mogła być wykorzystywana przez dysponentów w szczególnie uzasadnionych przypadkach do klasyfikowania wydatków związanych z koordynacją działalności oraz obsługą administracyjną i techniczną w tym zakresie. Zgodnie z zasadami planowania wydatków w układzie zadaniowym, określonymi w ust. 57 załącznika nr 41 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, dysponenti powinni dążyć do przypisywania wydatków do działań w funkcjach 1-21, natomiast wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w tych funkcjach, rozliczać na te działania w sposób określony przez jednostkę. Takie rozwiązanie pozwoliło docelowo uzyskać informację o pełnych kwotach wydatków na realizację poszczególnych zadań, przydatną z punktu widzenia przeglądów wydatków. Wdrożenie takich rozwiązań planistycznych wymagało jednak odpowiedniego dostosowania przyjętych przez dysponentów kluczy alokacyjnych i stosowanych systemów finansowo-księgowych. Z tych względów, w szczególnie uzasadnionych przypadkach w ramach funkcji 22. mogły być ujmowane wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w funkcjach 1-21, związane w szczególności z koordynacją działalności urzędów obsługujących ministrów, wojewodów oraz centralne organy administracji rządowej i organy administracji państwowej. W ramach funkcji wyodrębniono wyłącznie jedno zadanie budżetowe, którego zakres przedmiotowy był tożsamy z zakresem przedmiotowym funkcji.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 22.1.W w 2021 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2021 r.		Wykonanie w 2021 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.352.424	10.153	1.330.846	8.888

Szczegółowy wykaz dysponentów części budżetowych, którzy realizowali zadanie 22.1.W, zamieszczono w Aneksie tabelarycznym.

Aneksy tabelaryczne